

ศึกษาคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ
ตามการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ

สารนิพนธ์
ของ
นางศรัณยา แสงหิรัญ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
พฤษภาคม 2547
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ISBN 974-9613-77-5

ศึกษาคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ
ตามการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ

บทคัดย่อ
ของ
นางศรัณยา แสงหิรัญ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
พฤษภาคม 2547

ศรัณยา แสงหิรัญ. (2547). ศึกษาคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ ตามการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทัศน แสงศักดิ์

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีผู้ศึกษาคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ ตามการประเมินของหัวหน้างานในของสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ โดยแบ่งออกเป็น 2 คุณลักษณะ ดังนี้ คุณลักษณะความเป็นคนดี ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และคุณลักษณะความเป็นคนเก่ง ได้แก่ ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านความรู้และทักษะ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ จำแนกตามขนาดของสถานประกอบการ และสาขาวิชาของผู้สำเร็จการศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานประกอบการ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ หัวหน้างานในสถานประกอบการ ที่มีผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ ปฏิบัติงานอยู่ในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ โดยการสุ่มตัวอย่างแบบบอกต่อ (Snowball Sampling) โดยอาศัยการแนะนำของผู้สำเร็จการศึกษาที่ได้เก็บข้อมูลไปแล้ว และแนะนำผู้สำเร็จการศึกษาค้นคว้าต่อไปเพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 150 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งผ่านการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ มีจำนวน 57 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนในการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่าสองกลุ่มขึ้นไปใช้ F-test ในกรณีที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ใช้การทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's test)

ผลการศึกษาค้นคว้าของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ ตามการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน และเมื่อเปรียบเทียบการประเมินของสถานประกอบการตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ พบว่า

1. สถานประกอบการที่มีขนาดของสถานประกอบการแตกต่างกัน มีการประเมินคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. สถานประกอบการที่มีผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ ในสาขาวิชาที่แตกต่างกัน มีการประเมินคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เฉพาะด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านความรู้และทักษะ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มสาขาวิชาคอมพิวเตอร์มีการประเมิน

สูงกว่าสาขาวิชาการบัญชี และสาขาวิชาการตลาด ส่วนในด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ไม่แตกต่างกัน

จากข้อมูลที่ได้จากการตอบคำถามปลายเปิดของสถานประกอบการเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการทั้ง 2 คุณลักษณะ ดังนี้ คุณลักษณะความเป็นคนดี ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และคุณลักษณะความเป็นคนเก่ง ได้แก่ ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านความรู้และทักษะ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า สถานประกอบการมีความพอใจในคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ

A STUDY OF HIGHER VOCATIONAL IN BUSINESS ADMINISTRATION GRADUATES'
QUALIFICATIONS, SAMUTPRAKAN INSTITUTE OF COMMERCE AND TECHNOLOGY
AS EVALUATED BY CHIEFS OF ENTERPRISES IN SAMUTPRAKAN

AN ABTRACT
BY
MRS. SARANYA SAENGHIRUN

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Educational Administration
at Srinakharinwirot University
May 2004

Saranya Saenghirun. (2004). *A Study of Higher Vocational in Business Administration Graduates' Qualifications, Samutprakan Institute of Commerce and Technology as Evaluated by Chiefs of Enterprises in Samutprakan*. Master's Project M.Ed. (Educational Administration). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor : Asst. Prof. Dr. Thasana Swaengsakdi.

The purpose of this study was to study of higher vocational in Business Administration graduates' qualifications, Samutprakan Institute of Commerce and Technology as evaluated by chiefs of enterprises in Samutprakan in two elements. Those were good man for example personality, human relation, ethics; and expert man for example creativity, knowledge and skill, information technology (IT) which were classified by size of enterprises and major field of graduates.

The samples used in this study were the chiefs of the enterprises which the graduated students of higher vocational in Business Administration, Samutprakan Institute of Commerce and Technology worked at the enterprises in Samutprakan. This was used for Snowball Sampling ; suggestion of graduates who already collected the data and then suggest the other 150 graduates to be the sample group. The instrument used for collecting data was questionnaire. The five-point rating scale questionnaire with 57 items constructed by the researcher and met the reliability test was used in surveying . The statistics used were frequency, percentage, means, standard deviation; F-test was used in making comparison among three and more means. In addition, Scheffe's test was used in the occurrence of statistic difference as making paired-comparison.

The results of a study of higher vocational in Business Administration graduates' qualifications, Samutprakarn Institute of Commerce and Technology as evaluated by chiefs of enterprises in Samutprakarn were in high point and when comparing the evaluated by enterprises found that :

1. The difference between the enterprises were evaluated in the same way.
2. The enterprises had the graduates of higher vocational in Business

Administration, Samutprakarn Institute of Commerce and Technology in different major evaluated in ethics, creativity, knowledge and skill, information technology as a whole were statistically significant different at .05 . By majoring Computer had a high level more than majoring Accountancy and Marketing. Personality and human relation were not different.

From the information above of the open end questionnaire of the enterprises about a study of higher vocational in Business Administration graduates' qualifications, Samutprakan Institute of Commerce and Technology in two sections ; the good man such as personality, human relation, ethics and expert man such as creativity, knowledge and skill, information technology found that the enterprises were satisfied with the higher vocational in Business Administration graduates' qualifications, Samutprakan Institute of Commerce and Technology

อาจารย์ที่ปรึกษา ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบ
ได้พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทศนา แสงศักดิ์)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ)

คณะกรรมการสอบ

ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทศนา แสงศักดิ์)

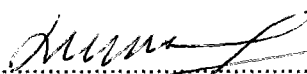
กรรมการ

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

กรรมการ

(อาจารย์ ดร. มารศรี สุธานี)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร. คมเพชร จิตรสุกุล)

วันที่ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2547

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จสมบูรณ์ได้โดยได้รับการให้คำปรึกษา คำแนะนำ พร้อมทั้งข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการทำงานวิจัย จากอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทัศนาศาสตร์ แสงศักดิ์ และคณะกรรมการสอบสารนิพนธ์ ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระ สุภากิจ และอาจารย์ ดร.มารศรี สุธานี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา ความเอาใจใส่ของท่านเป็นอย่างดียิ่ง จึงกราบขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ ดร. วิเชียร เกตุสิงห์ ที่ปรึกษาด้านวิจัยและประเมินผลการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ อาจารย์ ดร.มารศรี สุธานี ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ นางสลีนา วงศ์วิริยะ ผู้อำนวยการกองโรงเรียนอาชีวศึกษา กองโรงเรียนอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ นายสุรเทพ ตันประเสริฐ ผู้อำนวยการบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานปลัดกระทรวง และนายบัญชา เกิดมณี นายกสมาคมโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย ที่ได้เสียสละเวลาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไขแบบสอบถามให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และขอขอบคุณในความร่วมมือของหัวหน้างานในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการทุกท่านที่ได้เสียสละเวลาและให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการตอบแบบสอบถาม รวมทั้งผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการช่วยเหลือ เพื่อนๆ และทุกๆ คนที่ให้ความสนใจมาตลอด ทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์ของสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นสิ่งบูชาพระคุณบิดา มารดา ครู อาจารย์ ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัย

ศรัณยา แสงหิรัญ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	4
ความสำคัญของการวิจัย	5
ขอบเขตการศึกษาวิจัย	5
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	5
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย	9
สมมติฐานของการวิจัย	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
ข้อมูลการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ	
ความหมายของหลักสูตร และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)	
ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ	12
อาชีวศึกษากับความต้องการของตลาดแรงงาน	29
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา	31
คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา	39
คุณลักษณะความเป็นคนดี	39
ด้านบุคลิกภาพ	39
ด้านมนุษยสัมพันธ์	43
ด้านคุณธรรมจริยธรรม	49
คุณลักษณะความเป็นคนเก่ง	53
ด้านความคิดสร้างสรรค์	53
ด้านความรู้และทักษะ	58
ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	63
ข้อมูลเกี่ยวกับสถานประกอบการในเขตจังหวัดสมุทรปราการ	68
สถานประกอบการในเขตจังหวัดสมุทรปราการ	68
ภาวะการทำงานของประชากรในเขตจังหวัดสมุทรปราการ	73
ขนาดของสถานประกอบการ	75

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	76
งานวิจัยในประเทศ	76
งานวิจัยต่างประเทศ	81
3 วิธีการดำเนินการศึกษาวิจัย	84
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	84
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	85
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	85
การเก็บรวบรวมข้อมูล	86
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	86
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	88
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
สัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	89
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	90
5 สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ	110
ผลการวิจัย	111
อภิปรายผล	115
ข้อเสนอแนะ	122
บรรณานุกรม	123
ภาคผนวก	132
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	132
ภาคผนวก ข รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	140
ภาคผนวก ค ตารางการวิเคราะห์เปรียบเทียบการประเมินของหัวหน้างาน	
สถานประกอบการในเขตจังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตาม	
ขนาดของสถานประกอบการเป็นรายข้อ และจำแนกตาม	
สาขาวิชาของผู้สำเร็จการศึกษาที่ปฏิบัติงานในสถานประกอบการ	
เป็นรายข้อ	142
ประวัติผู้ทำสารนิพนธ์	158

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ย 2.50 ขึ้นไปในปีการศึกษา 2545	18
2 จำนวน และคำร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม ขนาดของสถาน ประกอบกร และสาขาวิชาของผู้สำเร็จการศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ใน สถานประกอบการ เขตจังหวัดสมุทรปราการ	90
3 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงการประเมินของหัวหน้างานใน สถานประกอบการ โดยรวม	91
4 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงการประเมินของหัวหน้างานใน สถานประกอบการ ในคุณลักษณะความเป็นคนดี ด้านบุคลิกภาพ	92
5 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงการประเมินของสถานประกอบการ ในคุณลักษณะความเป็นคนดี ด้านมนุษยสัมพันธ์	93
6 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงการประเมินของหัวหน้างานใน สถานประกอบการ ในคุณลักษณะความเป็นคนดี ด้านคุณธรรมจริยธรรม	94
7 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงการประเมินของหัวหน้างานใน สถานประกอบการ ในคุณลักษณะความเป็นคนเก่ง ด้านความคิดสร้างสรรค์	95
8 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงการประเมินของหัวหน้างานใน สถานประกอบการ ในคุณลักษณะความเป็นคนเก่ง ด้านความรู้และทักษะ	96
9 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงการประเมินของหัวหน้างานใน สถานประกอบการ ในคุณลักษณะความเป็นคนเก่ง ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	97
10 ผลการเปรียบเทียบการประเมินคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการตามการประเมินของ หัวหน้างานในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตาม ขนาดของสถานประกอบการ	100
11 ผลการเปรียบเทียบการประเมินคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการตามการประเมินของ หัวหน้างานในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตาม สาขาวิชาของผู้สำเร็จการศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานประกอบการ	102

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
12 ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจ สมุทรปราการ ตามสาขาวิชาของผู้สำเร็จการศึกษาที่ต่างกัน โดยการประเมินของ หัวหน้างานในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ ด้านคุณธรรมจริยธรรม.....	103
13 ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจ สมุทรปราการ ตามสาขาวิชาของผู้สำเร็จการศึกษาที่ต่างกัน โดยการประเมินของ หัวหน้างานในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ ด้านความคิดสร้างสรรค์.....	104
14 ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจ สมุทรปราการ ตามสาขาวิชาของผู้สำเร็จการศึกษาที่ต่างกัน โดยการประเมินของ หัวหน้างานในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ ด้านความรู้และทักษะ.....	104
15 ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจ สมุทรปราการ ตามสาขาวิชาของผู้สำเร็จการศึกษาที่ต่างกัน โดยการประเมินของ หัวหน้างานในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ.....	105
16 ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจ สมุทรปราการ ตามสาขาวิชาของผู้สำเร็จการศึกษาที่ต่างกัน โดยการประเมินของ หัวหน้างานในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ โดยรวม.....	105
17 การวิเคราะห์เปรียบเทียบการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการเขต จังหวัดสมุทรปราการ คุณลักษณะความเป็นคนดี ด้านบุคลิกภาพ จำแนกตามขนาดของสถานประกอบการ.....	143
18 การวิเคราะห์เปรียบเทียบการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการเขต จังหวัดสมุทรปราการ คุณลักษณะความเป็นคนดี ด้านมนุษยสัมพันธ์ จำแนกตามขนาดของสถานประกอบการ.....	144

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
19 การวิเคราะห์เปรียบเทียบการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการเขต จังหวัดสมุทรปราการ คุณลักษณะความเป็นคนดี ด้านคุณธรรมจริยธรรม จำแนกตามขนาดของสถานประกอบการ.....	145
20 การวิเคราะห์เปรียบเทียบการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการเขต จังหวัดสมุทรปราการ คุณลักษณะความเป็นคนเก่ง ด้านความคิดสร้างสรรค์ จำแนกตามขนาดของสถานประกอบการ.....	146
21 การวิเคราะห์เปรียบเทียบการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการเขต จังหวัดสมุทรปราการ คุณลักษณะความเป็นคนเก่ง ด้านความรู้และทักษะ จำแนกตามขนาดของสถานประกอบการ.....	147
22 การวิเคราะห์เปรียบเทียบการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการเขต จังหวัดสมุทรปราการ คุณลักษณะความเป็นคนเก่ง ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ จำแนกตามขนาดของสถานประกอบการ.....	148
23 การวิเคราะห์เปรียบเทียบการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการเขต จังหวัดสมุทรปราการ คุณลักษณะความเป็นคนดี ด้านบุคลิกภาพ จำแนกตามสาขาวิชาของผู้สำเร็จการศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ใน สถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ.....	150
24 การวิเคราะห์เปรียบเทียบการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการเขต จังหวัดสมุทรปราการ คุณลักษณะความเป็นคนดี ด้านมนุษยสัมพันธ์ จำแนกตามสาขาวิชาของผู้สำเร็จการศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ใน สถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ.....	151
25 การวิเคราะห์เปรียบเทียบการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการเขต จังหวัดสมุทรปราการ คุณลักษณะความเป็นคนดี ด้านคุณธรรมจริยธรรม จำแนกตามสาขาวิชาของผู้สำเร็จการศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ใน สถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ.....	152
26 การวิเคราะห์เปรียบเทียบการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการเขต จังหวัดสมุทรปราการ คุณลักษณะความเป็นคนเก่ง ด้านความคิดสร้างสรรค์ จำแนกตามสาขาวิชาของผู้สำเร็จการศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ใน สถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ.....	153

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
27 การวิเคราะห์เปรียบเทียบการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการเขต จังหวัดสมุทรปราการ คุณลักษณะความเป็นคนเก่ง ด้านความรู้และทักษะ จำแนกตามสาขาวิชาของผู้สำเร็จการศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ใน สถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ.....	155
28 การวิเคราะห์เปรียบเทียบการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการเขต จังหวัดสมุทรปราการ คุณลักษณะความเป็นคนเก่ง ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ จำแนกตามสาขาวิชาของผู้สำเร็จการศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ใน สถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ.....	156

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

- 1 แผนภูมิกรอบแนวความคิดคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ
โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการตามการประเมินของหัวหน้างาน
ในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ..... 10

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ และการสร้างองค์ความรู้ขึ้นเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อมทางสังคม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542 : 2) การศึกษาจึงเป็นกลไกพื้นฐานของการพัฒนาคน เป็นสิ่งที่คาดหวังให้เป็นเครื่องมือเตรียมคนและสังคมให้พร้อมกับการพัฒนาประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ เช่นเดียวกันทุกประเทศทั่วโลกได้เล็งเห็นความสำคัญของการศึกษาจึงได้ทุ่มเททรัพยากรเพื่อปรับปรุงการจัดการศึกษาให้ดีที่สุด (อุมาพร สุขสุเมธ. 2540 : 11)

การพัฒนาคุณภาพคน และการคุ้มครองทางสังคม ต้องมุ่งเน้นการเสริมสร้างคนไทยให้มีคุณภาพเป็นคนเก่ง คนดี มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และสามารถปรับตัว รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม โดยมีการพัฒนาคุณภาพในทุกมิติ ทั้งด้านสุขภาพ การศึกษาการเรียนรู้ และการพัฒนาทักษะฝีมือควบคู่ไปกับการเสริมสร้างหลักประกันความมั่นคงทางสังคมให้ครอบคลุมประชาชนทุกคน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2545 : 36)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 พ.ศ. 2545-2549 ได้กล่าวว่า ปัญหาของสังคมไทยที่มีความเด่นชัด คือ คนไทยยังมีการว่างงานอยู่ในระดับสูงคนไทยบางกลุ่มขาดโอกาสในการเข้าถึง และไม่ได้รับการคุ้มครองจากหลักประกันความมั่นคงทางสังคมที่มีอยู่อย่างเท่าเทียมกัน โดยเฉพาะในกลุ่มคนยากจนและผู้ด้อยโอกาส (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2545 : 37) เพื่อให้คนไทยทุกคนได้รับการพัฒนาศักยภาพทุกด้าน มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เกิดความสงบสุขในสังคมแนวทางการพัฒนาควรปรับหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนปฏิบัติได้จริงสามารถที่จะเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต การผลิตกำลังคน การฝึกอบรมทักษะฝีมือแรงงานให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของตลาดแรงงาน และเทคโนโลยีสมัยใหม่พร้อมเข้าสู่เศรษฐกิจยุคใหม่ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2545 : 40)

จากงานวิจัยต่างประเทศของทินเบอร์เจนท์ (Tinbergen. 1965 : 4-15) ได้เสนอแนวความคิดในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ความรู้ ทักษะ และทัศนคติของมนุษย์เป็นองค์ประกอบที่สำคัญ ก่อให้เกิดการลงทุน และทัศนคติต่ออาชีพ ทางด้านเวียสตรา (Weerstra. 1974 : 34) ได้ทำการศึกษาระบบการศึกษาไทยพบว่า การขาดสมดุลด้านแรงงานมิใช่เกิดจาก

การขาดแคลนตัวบุคคลหากเกิดจากปัญหาการขาดคุณภาพของแรงงาน และทัศนคติต่ออาชีพ เป็นสำคัญ ส่วนที่สำคัญที่จะพัฒนาบุคลากรที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงานก็คือ การจัดการศึกษา ในหลักสูตรที่ตรงตามความต้องการของสถานประกอบการซึ่งหลักสูตร หมายถึง ประมวล ประสบการณ์ และกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดให้แก่ผู้เรียนซึ่งครอบคลุมถึงหลักการจุดมุ่งหมาย โครงสร้าง เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผล ที่มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเป็น บุคคลที่มีความรู้ความสามารถตามที่สังคมต้องการ (กาญจนา คุณารักษ์. 2527 : 14) หลักสูตร จึงเป็นเครื่องมือของการจัดการศึกษาที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ ตามจุดมุ่งหมายด้วยกระบวนการ จัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ โดยผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเข้าใจ หลักสูตร และนำหลักสูตรไปใช้ได้อย่างถูกต้อง ซึ่งหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พุทธศักราช 2540 ของกรมอาชีวศึกษา ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันมีหลักการที่สำคัญเพื่อที่จะ มุ่งผลิต และพัฒนาแรงงานระดับผู้ชำนาญการเฉพาะสาขาอาชีพ ตามความต้องการของ ตลาดแรงงาน ทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับประเทศ และยังเปิดโอกาสให้สถานศึกษาจัดวิธีการเรียน การสอนที่หลากหลาย สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชนท้องถิ่น ให้สถานศึกษา ชุมชนท้องถิ่นร่วมกันพัฒนาหลักสูตร และการจัดการศึกษาให้เหมาะสมโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ ผู้เรียนมีความรู้ และทักษะในวิชาสามัญสำหรับเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต หรือศึกษาต่อใน ระดับที่สูงขึ้น ท้นต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านวิทยาการ และเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นพร้อม ให้ผู้เรียนมีทักษะในงานอาชีพระดับผู้ชำนาญการเฉพาะทาง สามารถนำไปประกอบอาชีพให้ สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ และตลาดแรงงาน (กรมอาชีวศึกษา. 2540 : 2)

จากสภาพการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทยในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาเป็น ผลให้การพัฒนาทางเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศไทยเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งความเจริญทางด้านเทคโนโลยี ซึ่งพัฒนาไปอย่างไม่มีขอบเขตจำกัด ส่งผลให้ สภาพเศรษฐกิจของประเทศไทย ซึ่งแต่เดิมพึ่งพาเกษตรกรรมเปลี่ยนแปลงไปเป็นประเทศที่ เน้นทางด้านอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออก และการบริโภคภายในประเทศ ในภาคอุตสาหกรรม ของไทยจึงมีการขยายตัวอย่างรวดเร็วมีความซับซ้อน และปรับตัวสู่ระบบเศรษฐกิจเสรีมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปี พ.ศ. 2529-2538 ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ความสำคัญของการผลิตว่ามี บทบาทที่ส่งผลต่อการค้าระหว่างประเทศ และเป็นผลต่อเนื่องถึงระบบเศรษฐกิจโดยรวม

จังหวัดสมุทรปราการเป็นจังหวัดที่มีความได้เปรียบด้านภูมิศาสตร์ที่ตั้งอยู่ใกล้ศูนย์กลาง ของประเทศ และยังเป็นแหล่งวัตถุดิบที่นำเข้าจากต่างประเทศเป็นคลังสินค้าที่สำคัญ นอกจากนี้ ยังเป็นศูนย์กลางการขนส่งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ ทำให้การขนส่งวัตถุดิบ และสินค้า จากโรงงานอุตสาหกรรมในอำเภอต่าง ๆ มีความสะดวก และเสียค่าใช้จ่ายต่ำ จึงมีส่วนสนับสนุน ให้นักลงทุนเข้ามาประกอบกิจการ ตั้งโรงงานอุตสาหกรรมเป็นจำนวนมาก โดยจังหวัด สมุทรปราการในปัจจุบันนับได้ว่า เป็นจังหวัดที่มีโรงงานอุตสาหกรรมมากที่สุดแห่งหนึ่งเป็น

ลำดับที่ 2 รองจากกรุงเทพมหานคร (สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรปราการ. 2545 : 1) จึงมีความต้องการทางด้านแรงงานเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก สถานศึกษาที่จัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษาจำเป็นต้องประสานสัมพันธ์ร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดกับสถานประกอบการเพื่อจะได้บรรลุวัตถุประสงค์ คือ กำลังคนที่มีคุณภาพ ทั้งนี้เพราะสถานศึกษาเป็นผู้ผลิตกำลังคน ส่วนสถานประกอบการเป็นผู้ใช้กำลังคน สถานศึกษาในฐานะที่เป็นผู้ผลิตกำลังคน ย่อมมีความต้องการ และมุ่งหวังที่จะได้กำลังคนที่มีคุณภาพ มีคุณลักษณะ คุณสมบัติตรงตามความต้องการ และมุ่งที่จะให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกันทั้งสองฝ่าย ดังนั้น คุณลักษณะของกำลังคน หรือ ผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษาจำเป็นต้องนำมาพิจารณาเป็นอันดับแรก ในการที่ ผู้สำเร็จการศึกษาจะก้าวสู่งานอาชีพ ตลาดแรงงาน หรือแหล่งของสถานประกอบการ

สถานศึกษาด้านอาชีวศึกษา ควรตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการศึกษา เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ คือการให้ผู้เรียนสามารถออกไปประกอบอาชีพได้นั้น จะต้องพิจารณาระบบการศึกษาที่จะผลิตกำลังคนจะต้องปรับเปลี่ยนไป จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการภาคเอกชน และรัฐวิสาหกิจในเรื่อง “คนอย่างไรที่นายจ้างต้องการ” (กรมอาชีวศึกษา. 2530 : 12) คำตอบของผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมดที่ได้ระบุคุณสมบัติของ ลูกจ้างหรือพนักงานที่ต้องการแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ คือ คุณสมบัติด้านวิชาการ และคุณสมบัติด้านคุณธรรมและจริยธรรม สำหรับคุณสมบัติด้านวิชาการบางตำแหน่งขึ้นอยู่กับคุณลักษณะของตำแหน่งนั้น นายจ้างหลายแห่งเน้นเป็นพิเศษว่าจะแน่นอนเสียตั้งแต่ 2.5 ขึ้นไป และตรงกับสายงาน ที่สำคัญมากประการหนึ่งที่นายจ้างระบุด้านช่างเด่นชัดก็คือ ความรู้ภาษาอังกฤษ นายจ้างบางแห่งไม่คำนึงถึงผลการเรียน โดยให้เหตุผลว่าคนทำงานดีไม่จำเป็นต้องเรียนเก่ง คนเรียนเก่งไม่ใช่ว่าจะทำงานดีเสมอไป ที่นายจ้างเน้นมากเป็นพิเศษ คือ เรื่องคุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งคุณธรรมดังกล่าวนี้ มีลักษณะ เช่น ความอดทน มีวินัย ซื่อสัตย์ มีน้ำใจ ยอมรับสภาพงาน รอบคอบ สุจริต มีเจตคติที่ดีถูกต้องต่องาน ตลอดจนคุณสมบัติเสริมด้านอื่น ๆ เช่นความสามารถในการปรับตัวทำงานกับผู้อื่นได้ บุคลิกภาพดี และมีความเป็นผู้นำ

จากรายงานการวิจัยของกรมอาชีวศึกษา เรื่องประสิทธิภาพของกรมอาชีวศึกษา (2538 : 15) ว่าการพัฒนาเศรษฐกิจไทยยังมีปัญหาและข้อจำกัดบางประการ ได้แก่ ด้านแรงงาน ไม่สามารถปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีขั้นสูงได้ เนื่องจากความรู้สามัญพื้นฐานไม่เพียงพอที่จะรับการฝึกอบรม และใช้เทคโนโลยี ผู้สำเร็จการศึกษา ด้านอาชีวศึกษา มีพื้นฐานด้านช่างพอเพียง แต่ขาดทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ สำหรับคุณลักษณะโดยทั่วไปพบว่า ขาดคุณลักษณะในด้านคุณธรรมจริยธรรม มนุษย์สัมพันธ์ ความอดทน และความคิดสร้างสรรค์ จากการติดตามผลในภาวะปัจจุบันของนักศึกษาที่จบหลักสูตรต่าง ๆ ของกรมอาชีวศึกษา พบว่านักศึกษาที่จบออกไปมีคุณภาพไม่สนองความต้องการของตลาดแรงงาน เท่าที่ควร (ไพฑูรย์ สินลารัตน์. 2533 : 113) คือผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และความสามารถไม่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน อาจสืบเนื่องมาจากตลาดแรงงานมีการเปลี่ยนแปลง และ

พัฒนาเทคโนโลยีที่รวดเร็ว และมีการแข่งขันกันสูง (กรมอาชีวศึกษา. 2531 : 66) นอกจากนี้ การพัฒนาเทคโนโลยีที่มีอยู่ตลอดเวลาทำให้เกิดอุปสรรคด้านแรงงาน ไม่ว่าจะเป็นแรงงาน บางประเภทที่จะหมดไป หรือการผลิตแรงงานที่ไม่ตรงกับความต้องการของเทคโนโลยีใหม่ๆ ในสถานประกอบการมากขึ้น (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2530 : เอกสารอัดสำเนา) ทำให้ไม่สามารถจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ และตลาด แรงงาน

จากสภาพปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยในฐานะเป็นผู้บริหารของโรงเรียนเทคโนโลยีบริหาร ธุรกิจสมุทรปราการ รับผิดชอบในการจัดโปรแกรมหลักสูตรให้สนองความต้องการของสังคม เพื่อผลิตกำลังคนไปสู่การพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ และทางด้านสังคม ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจ ที่จะศึกษาคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ ตามการประเมินของ หัวหน้างานในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ เพื่อให้ได้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ โดยตรงให้ผู้บริหารสถานศึกษานำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ให้สอดคล้องกับ ความต้องการของสถานประกอบการ และตลาดแรงงาน

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยในครั้งนี้ มีความมุ่งหมายดังนี้

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ จากโรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ ตามการ ประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ ในคุณลักษณะความเป็น คนดี และคุณลักษณะความเป็นคนเก่ง
2. เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ จากโรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ ตามการ ประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ ในสาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการตลาด และสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ
3. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ จากโรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ ตามการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตาม ขนาดของสถานประกอบการ และสาขาวิชาของผู้สำเร็จการศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ใน สถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ

ความสำคัญของการวิจัย

ผลของการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนตามประเภทวิชาบริหารธุรกิจ เขตจังหวัดสมุทรปราการ เพื่อนำข้อมูลไปพัฒนาหลักสูตรบริหารธุรกิจ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยี และทันต่อความต้องการของสถานประกอบการ และตลาดแรงงาน พร้อมทั้งเป็นประโยชน์สำหรับอาจารย์ผู้สอนในการนำข้อมูลไปปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน ในสาขาวิชาที่ทำการสอน และเพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีคุณลักษณะตามการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ และตลาดแรงงาน

ขอบเขตการศึกษาวิจัย

มุ่งศึกษาการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ เกี่ยวกับ คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ ปฏิบัติงานอยู่ โดยแบ่งออกเป็น 2 คุณลักษณะ ดังนี้ คุณลักษณะความเป็นคนดี ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และคุณลักษณะความเป็นคนเก่ง ได้แก่ ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านความรู้และทักษะ และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ หัวหน้างานในสถานประกอบการที่มีผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ ปฏิบัติงานอยู่ในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ หัวหน้างานในสถานประกอบการที่มีผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ ปฏิบัติงานอยู่ในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ โดยการสุ่มตัวอย่างแบบบอกต่อ (Snowball Sampling) โดยอาศัยการแนะนำของผู้สำเร็จการศึกษาที่ได้เก็บข้อมูลไปแล้ว และแนะนำผู้สำเร็จการศึกษาคนต่อไป เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 150 คน จำแนกตามสาขาวิชา ดังนี้

1. สาขาวิชาการบัญชี	จำนวน 50 คน
2. สาขาวิชาการตลาด	จำนวน 50 คน
3. สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ	จำนวน 50 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรในงานวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่

1.1 ขนาดของสถานประกอบการ ในเขตจังหวัดสมุทรปราการ โดยจำแนกเป็น 3 ขนาด คือ

1.1.1 สถานประกอบการขนาดเล็ก

1.1.2 สถานประกอบการขนาดกลาง

1.1.3 สถานประกอบการขนาดใหญ่

1.2 สาขาวิชาของผู้สำเร็จการศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานประกอบการ โดยจำแนกเป็น 3 สาขาวิชา คือ

1.2.1 สาขาวิชาการบัญชี

1.2.2 สาขาวิชาการตลาด

1.2.3 สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ ตามการประเมินของสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ โดยแบ่งออกเป็น 2 คุณลักษณะ ดังนี้

2.1 คุณลักษณะความเป็นคนดี ได้แก่

2.1.1 ด้านบุคลิกภาพ

2.1.2 ด้านมนุษยสัมพันธ์

2.1.3 ด้านคุณธรรมจริยธรรม

2.2 คุณลักษณะความเป็นคนเก่ง ได้แก่

2.2.1 ด้านความคิดสร้างสรรค์

2.2.2 ด้านความรู้และทักษะ

2.2.3 ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

นิยามศัพท์เฉพาะ

นิยามศัพท์มีดังนี้

1. **สถานประกอบการ** หมายถึง สถานที่ ห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือโรงงานซึ่งเป็นแหล่งประกอบธุรกิจในเขตจังหวัดสมุทรปราการ ที่ได้รับอนุญาตให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535

2. หัวหน้างานในสถานประกอบการ หมายถึง ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบงานด้านดูแล การปฏิบัติงาน และผู้บังคับบัญชาขั้นต้นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ จากโรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ

3. ขนาดของสถานประกอบการ หมายถึง ขนาดของสถานประกอบการตามที่ พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 กำหนดไว้ คือ

3.1 สถานประกอบการขนาดเล็ก คือ สถานประกอบการที่มีจำนวนแรงงานต่ำกว่า 100 คน

3.2 สถานประกอบการขนาดกลาง คือ สถานประกอบการที่มีจำนวนแรงงานระหว่าง 100 – 300 คน

3.3 สถานประกอบการขนาดใหญ่ คือ สถานประกอบการที่มีจำนวนแรงงานมากกว่า 300 คน

4. สาขาวิชาของผู้สำเร็จการศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานประกอบการ หมายถึง กลุ่มสาขาวิชาที่ผู้สำเร็จการศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานประกอบการ ได้สำเร็จการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 สาขาวิชา ดังนี้ สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการตลาด และสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

5. การประเมิน หมายถึง การแสดงความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ในการวิจัยนี้หมายถึง การแสดงความรู้สึกของหัวหน้างานที่มีต่อคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานประกอบการในเขตจังหวัดสมุทรปราการ

6. คุณลักษณะ หมายถึง คุณสมบัติเฉพาะของผู้สำเร็จการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ที่ใช้ในการทำงาน แบ่งออกเป็น 2 คุณลักษณะ ดังนี้

6.1 คุณลักษณะความเป็นคนดี หมายถึง คุณลักษณะทางจิตใจ และพฤติกรรมที่ช่วยให้บุคคลนั้นสามารถควบคุมตนเอง ปฏิบัติตนตามระเบียบ วินัย กฎ กติกา ของสังคม ได้แก่

6.1.1 ด้านบุคลิกภาพ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกเป็นลักษณะเฉพาะอย่างของบุคคลนั้นๆ ทั้งที่เป็นรูปธรรม และนามธรรมโดยมีลักษณะท่าทางที่ดี พุดจาสุภาพ การแต่งกายที่เหมาะสมกับกาลเทศะ กริยามารยาทดี ร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ มีความมั่นคงทางอารมณ์ มีความเชื่อมั่นในตนเอง พร้อมทั้งมีความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ ทำให้บุคคลมีพฤติกรรมต่างกัน และส่งผลต่อบุคคลอื่นที่บุคคลนั้นมีความสัมพันธ์ด้วย

6.1.2 ด้านมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง ความสามารถในการปรับปรุงตัว และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น เนื่องจากการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์กรต้องมีความร่วมมือร่วมใจกัน ช่วยเหลือเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน เพื่อให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีระหว่างเพื่อนร่วมงาน หัวหน้างาน และผู้บังคับบัญชา

6.1.3 ด้านคุณธรรมจริยธรรม หมายถึง ความประพฤติที่ดี การกระทำที่ดี การกระทำที่ถูกต้อง อันเป็นแบบอย่างที่ดีสังคมยอมรับ และต้องการ ไม่ว่าจะเป็น ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ ความอดทน ความเมตตา กรุณา การมีระเบียบวินัย มีสัมมาคารวะ รู้จักกาลเทศะ อีกทั้งอุทิศตนให้กับงาน ซึ่งทำให้องค์กรมีคุณภาพ

6.2. คุณลักษณะความเป็นคนเก่ง หมายถึง บุคคลที่เก่งในการเรียนรู้ที่จะเรียนรู้ด้วยตนเอง พัฒนาทักษะการคิด การแก้ปัญหา เรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่น และทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้แก่

6.2.1 ด้านความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการคิดสร้างสรรค์ ผลงานหรือสิ่งแปลกๆ ใหม่ๆ โดยที่การประดิษฐ์คิดค้นสิ่งต่างๆ จะควบคู่กับความพยายามสร้างความคิดค้น จินตนาการให้เป็นไปได้ เพื่อนำไปสู่การคิดหาวิธีการแก้ไขปัญหาดังๆ ในการทำงานได้เป็นอย่างดี รวมถึงการคิดสร้างสรรค์ที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง และผู้อื่น

6.2.2 ด้านความรู้และทักษะ หมายถึง ความสามารถในการนำความรู้พื้นฐาน และความรู้ตามหลักวิชาที่เรียนมา ไปประยุกต์ใช้ให้ถูกต้องตามภาระหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ และรับผิดชอบ พร้อมทั้งต้องฝึกฝนให้เกิดความชำนาญจนสามารถนำไปปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6.2.3 ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เพื่อดำเนินงานต่างๆ ที่ต้องอาศัยเครื่องคอมพิวเตอร์ในการรวบรวมข้อมูล จัดเก็บข้อมูล และติดต่อสื่อสาร รวมทั้งเทคโนโลยีที่ทันสมัย

7. ผู้สำเร็จการศึกษา หมายถึง ผู้ที่ได้รับการศึกษาระดับปริญญาตรีตามหลักสูตรอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานประกอบการในเขตจังหวัดสมุทรปราการ

8. เขตจังหวัดสมุทรปราการ หมายถึง พื้นที่ที่สถานประกอบการตั้งอยู่ ซึ่งการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 6 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมือง อำเภอพระสมุทรเจดีย์ อำเภอพระประแดง อำเภอบางพลี อำเภอบางบ่อ และกิ่งอำเภอบางเสาธง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัย สรุปเป็นกรอบความคิดได้ดังนี้

การพิจารณาถึงคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ในเบื้องต้นก่อนที่หน่วยงานอื่นหรือสถานประกอบการจะรับเข้าทำงาน นับเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง ผู้วิจัยจึงได้นำแนวคิดของ มังกร หิริรักษ์ (2536 : บทคัดย่อ) ซึ่งได้ทำการศึกษาคูณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับ ปวส. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ที่สถานประกอบการจังหวัดสมุทรปราการต้องการ โดยศึกษาคูณลักษณะใน 5 ด้าน ผู้วิจัยนำมาเป็นกรอบแนวคิดใน 2 คุณลักษณะ ได้แก่คุณลักษณะด้านความรู้และทักษะวิชาชีพ คุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์ ส่วนแนวคิดของ มยุรี ชัยสวัสดิ์ (2538 : 2) ที่ได้ศึกษาถึงคุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของผู้บริหารและครู-อาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา กับเจ้าของหรือผู้จัดการสถานประกอบการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมีความต้องการคุณลักษณะใน 4 ด้าน ซึ่งผู้วิจัยนำมาใช้เป็นข้อมูลในการศึกษาค้นคว้า 2 คุณลักษณะ ได้แก่ คุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ และในส่วนของ สบสันต์ อุดกฤษฎ์ (2538 : 14) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้จบอาชีวศึกษาที่สถานประกอบการพึงประสงค์ไว้ว่า จะต้องเป็นคนดี และคนเก่ง ผู้วิจัยจึงใช้เป็นกรอบแนวคิดพร้อมกับ มีส่วนประกอบที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าดังนี้มี ความคิดสร้างสรรค์ มีความรอบรู้และทักษะในหลายด้าน และมีความรู้พื้นฐานที่จะสามารถเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

จากแนวคิดดังกล่าวผู้วิจัยได้นำมาเป็นกรอบแนวคิด โดยใช้แนวการศึกษาของ มังกร หิริรักษ์, มยุรี ชัยสวัสดิ์ และสบสันต์ อุดกฤษฎ์ กำหนดเป็นตัวแปรตามคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โดยแบ่งออกเป็น 2 คุณลักษณะ ดังนี้ 1).คุณลักษณะความเป็นคนดี ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรมจริยธรรม 2).คุณลักษณะความเป็นคนเก่ง ได้แก่ ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านความรู้และทักษะ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และตัวแปรอิสระตามขนาดของสถานประกอบการ ได้แก่ สถานประกอบการขนาดเล็ก สถานประกอบการขนาดกลาง และสถานประกอบการขนาดใหญ่ และสาขาวิชาของผู้สำเร็จการศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานประกอบการ โดยแบ่งออกเป็น 3 สาขาวิชา ได้แก่ 1).สาขาวิชาการบัญชี 2).สาขาวิชาการตลาด 3).สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ดังภาพประกอบ 1 ดังนี้

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ขนาดของสถานประกอบการ ในเขต
จังหวัดสมุทรปราการ โดยจำแนกเป็น
3 ขนาด คือ

1. สถานประกอบการขนาดเล็ก
2. สถานประกอบการขนาดกลาง
3. สถานประกอบการขนาดใหญ่

สาขาวิชาของผู้สำเร็จการศึกษา ที่
ปฏิบัติงานอยู่ในสถานประกอบการ โดย
แบ่งออกเป็น 3 สาขาวิชา คือ

1. สาขาวิชาการบัญชี
2. สาขาวิชาการตลาด
3. สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียน
เทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ
ตามการประเมินของหัวหน้างานใน
สถานประกอบการ เขตจังหวัด
สมุทรปราการ โดยแบ่งออกเป็น 2
คุณลักษณะ ดังนี้

1. คุณลักษณะความเป็นคนดี
 - 1.1. ด้านบุคลิกภาพ
 - 1.2. ด้านมนุษยสัมพันธ์
 - 1.3. ด้านคุณธรรมจริยธรรม
2. คุณลักษณะความเป็นคนเก่ง
 - 2.1. ด้านความคิดสร้างสรรค์
 - 2.2. ด้านความรู้และทักษะ
 - 2.3. ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดสมมติฐานไว้ดังนี้

1. หัวหน้างานในสถานประกอบการที่มีขนาดของสถานประกอบการแตกต่างกัน มีการประเมินคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

2. ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ ที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานประกอบการในสาขาวิชาที่แตกต่างกันถูกประเมินคุณลักษณะ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเรื่องศึกษาคูณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ ตามการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้อง และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ข้อมูลการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ
ความหมายของหลักสูตร และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ
2. อาชีวศึกษากับความต้องการของตลาดแรงงาน
3. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา
4. คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา
 - 4.1 คุณลักษณะความเป็นคนดี
 - 4.1.1 ด้านบุคลิกภาพ
 - 4.1.2 ด้านมนุษยสัมพันธ์
 - 4.1.3 ด้านคุณธรรมจริยธรรม
 - 4.2 คุณลักษณะความเป็นคนเก่ง
 - 4.2.1 ด้านความคิดสร้างสรรค์
 - 4.2.2 ด้านความรู้และทักษะ
 - 4.2.3 ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
5. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานประกอบการในเขตจังหวัดสมุทรปราการ
 - 5.1 สถานประกอบการในเขตจังหวัดสมุทรปราการ
ที่มาของโรงงาน และสถานประกอบการ
 - 5.2 สภาพะการทำงานของประชากรในเขตจังหวัดสมุทรปราการ
 - 5.3 ขนาดของสถานประกอบการ
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 6.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. ข้อมูลการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ ความหมายของหลักสูตร และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับปัจจุบัน มุ่งเน้นที่จะพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของเทคโนโลยียุคใหม่ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ คือ การให้การศึกษารอบด้าน และมีคุณภาพ รัฐได้กำหนดแผนพัฒนาการศึกษาโดยจะจัดการปฏิรูปการศึกษาให้คนไทยทุกคนมีที่เรียน มีอาชีพ เดินไปสู่เป้าหมายแห่งความสำเร็จของชีวิต ท่านอาจารย์อุดม แสงศิริ และท่านอาจารย์พิศมัย แสงศิริ เป็นบุคคลที่อยู่ในวงการการศึกษาเอกชนมาเป็นระยะเวลายาวนาน มุ่งมั่นที่จะช่วยแบ่งเบาภาระการศึกษาของรัฐ และสนองแนวนโยบายการศึกษาของชาติ ทั้ง 2 ท่าน เอาใจใส่ด้านการศึกษาอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะคุณพ่อของท่านเป็นเจ้าของโรงเรียนแสงศิริมาก่อนจึงสืบทอดเจตนารมณ์ด้านการศึกษาตลอด ท่านอาจารย์อุดม แสงศิริ และท่านอาจารย์พิศมัย แสงศิริ ได้เริ่มก่อตั้งโรงเรียนเทคโนโลยีกรุงเทพ ขึ้นเมื่อปี 2512 ซึ่งเป็นโรงเรียนสายอาชีวศึกษาประเภทช่างอุตสาหกรรมตั้งอยู่ที่บางจาก พระโขนง กรุงเทพมหานคร โรงเรียนได้เติบโตมาตลอดจนถึงปัจจุบันมีนักเรียน-นักศึกษา ประมาณ 5,000 คน

ปี 2540 เป็นปีปฏิรูปการศึกษารัฐมีนโยบายที่จะให้เด็กทุกคนมีที่เรียน และมีสถานที่ฝึกอาชีพ เมื่อถึงวัยอันสมควรทรัพยากรอันทรงคุณค่าของชาติเหล่านี้ จะได้มีอาชีพ มีงานทำเป็นหลักแหล่ง ไม่เป็นภาระแก่สังคมประเทศชาติ รัฐจึงมุ่งส่งเสริมให้เอกชนเข้ามามีส่วนในการฝึกอบรม และส่งเสริมอาชีพให้แก่เยาวชนดังกล่าวท่านอาจารย์เผ่าพงษ์สันต์ แสงศิริ ผู้อำนวยการโรงเรียนเทคโนโลยีกรุงเทพ ได้พิจารณาเห็นว่าโรงเรียนในกลุ่มเทคโนโลยีกรุงเทพทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัดต่างก็มีความเจริญก้าวหน้าสมตามเจตนารมณ์ของผู้ก่อตั้งมาด้วยดีทุกประการ ดังนั้นในปีปฏิรูปการศึกษานี้ น่าที่จะสนองแนวนโยบายของรัฐ ในการขยายโรงเรียนสายอาชีวศึกษาเข้าไปยังแหล่งธุรกิจอุตสาหกรรม ในจังหวัดสมุทรปราการอีกแห่งหนึ่ง ท่านอาจารย์เผ่าพงษ์สันต์ แสงศิริ และท่านอาจารย์ศรัณยา แสงศิริ จึงมีแนวคิดที่จะจัดตั้งโรงเรียนสายอาชีวศึกษา ประเภทวิชาบริหารธุรกิจขึ้น โดยมองหาทำเลที่ตั้งโรงเรียนที่เหมาะสม ซึ่งก็ได้ทำเลแห่งหนึ่งบนถนนเทพารักษ์ อันเป็นแหล่งขยายตัวทางธุรกิจอุตสาหกรรมของจังหวัดสมุทรปราการ แต่ยังขาดสถาบันทางการศึกษารองรับการขยายตัวดังกล่าวเพราะสถานประกอบการหลายแห่งจะรับผู้ที่จบ ม.3 เข้าทำงาน ทำให้คนกลุ่มนี้ขาดโอกาสที่จะศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น จึงเป็นแรงจูงใจให้มีอย่างถาวร ท่านอาจารย์เผ่าพงษ์สันต์ แสงศิริ ซึ่งสำเร็จการศึกษาด้านการบริหารการอาชีวศึกษามาโดยตรง และอยู่ในวงการศึกษามานาน ได้เห็นถึงความด้อยโอกาสของคนกลุ่มนี้ จึงเกิดแรงบันดาลใจตัดสินใจสร้างโรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการขึ้นในปี พ.ศ. 2541

โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ เป็นอาคารสูง 5 ชั้น ตั้งอยู่เลขที่ 6/9 หมู่ 3 ถนนเทพารักษ์ กิโลเมตรที่ 9 ตำบลบางพลีใหญ่ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ อยู่บนเนื้อที่ประมาณ 3.1 ไร่ ซึ่งเป็นแหล่งธุรกิจอุตสาหกรรมของจังหวัดสมุทรปราการ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ มีอุดมการณ์อันแน่วแน่ตามปรัชญาที่ว่า “ความรู้ คุณธรรม นำชีวิต” มุ่งมั่นที่จะอบรมสั่งสอนกุลบุตร กุลธิดา ให้เป็นคนดีมีความรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม ในอันที่จะจรรโลง วัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของเราไว้ให้ได้ ถึงแม้ว่า อิทธิพลจากวัฒนธรรมต่างชาติ กำลังเข้ามามีอิทธิพลอย่างกับเขาวนรณรงค์ก็ตามที่ โรงเรียน ถือคติที่ว่า “ไม้อ่อนดัดง่าย” ฉะนั้นในการเสริมสร้างความรู้ด้านวิชาชีพให้กับนักเรียน นักศึกษา ก็จะสอดแทรกความอ่อนหวาน เรียบง่ายแบบไทย ๆ เข้าไปด้วยเพราะถือว่าในอนาคตข้างหน้า นักเรียน นักศึกษาเหล่านี้ จะต้องออกไปอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้เป็นอย่างดี โรงเรียนได้เปิดสอนทั้งระดับ ปวช. และระดับ ปวส. ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการตลาด สาขาวิชาการบัญชี และสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ โดยได้จัดหาเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ คณะครู อาจารย์ พร้อมอาคารสถานที่ไว้อย่างพร้อมเพรียง อีกทั้งในปีการศึกษา 2543 ได้ปรับปรุงอาคารสถานที่ คือ ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์อีก 1 ห้องเพื่อรองรับความต้องการของผู้เรียนที่เพิ่มขึ้นทุกปี เปิดศูนย์สารสนเทศเพื่อการศึกษาในปีการศึกษา 2544 และมีนโยบายเปิดสาขาวิชาใหม่ขึ้นคือ สาขาวิชาการโรงแรม ในปีการศึกษา 2545 จัดให้มีห้องจำลองการโรงแรม ห้องครัว ห้องปฏิบัติการตามหน้าที่ของโรงแรม บนอาคารชั้น 5 ในปีการศึกษา 2546 มีโครงการเปิดสาขาวิชาใหม่เพิ่มอีก 1 สาขา คือ สาขาวิชาการท่องเที่ยว ในขณะที่ นักเรียน นักศึกษาของโรงเรียนมีจำนวน 1,800 คน เพียงแค่ระยะเวลาไม่นานนัก ถือได้ว่าโรงเรียนได้ประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนได้ในระดับที่น่าพอใจของผู้เรียน และผู้ปกครอง

สภาพปัจจุบันของโรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ

1. ชื่อโรงเรียน	โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ
สถานที่ตั้งของโรงเรียน	6/9 หมู่ 3 ถนนเทพารักษ์ กิโลเมตรที่ 9 ตำบลบางพลีใหญ่ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ 10540 โทรศัพท์ 0-2385-5509 ,0-2385-5266,0-2757-5104 โทรสาร.0-2385-5509 ,0-2385-5266
สังกัด	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
ประเภทโรงเรียน	เอกชนอาชีวศึกษา สาขาวิชาพาณิชยกรรม เอกชนอาชีวศึกษา สาขาวิชาอุตสาหกรรมการโรงแรมและ การท่องเที่ยว

สัญลักษณ์ของโรงเรียน

เรือ เปรียบได้กับชีวิตที่ต้องฝ่าอุปสรรคต่าง ๆ เหมือนเช่นเรือที่จะต้องฝ่าสู้คลื่นลมสายฝนและแสงแดดไปให้ถึงจุดหมายปลายทางเตือนให้คิดเสมอว่า “ชีวิต คือ การต่อสู้”

รัศมีของแสงอาทิตย์ หมายถึง แสงแห่งความสมหวัง แสงแห่งปัญญา ที่ได้รับจากโรงเรียน ส่องนำชีวิตด้วยคุณธรรม และปัญญา

สีประจำโรงเรียน สีเขียว-ขาว

อักษรย่อของโรงเรียนท.บ.ส. หรือ SAM'TECH

พระประจำโรงเรียน พระโลกนาถสันติมงคล ปางสมาธิ ประทับ ณ.ศาลาจตุรมุข

ต้นไม้ประจำโรงเรียน เฟื่องฟ้า

ปณิธานของโรงเรียน พัฒนาความรู้ คู่คุณธรรม สร้างสรรค์สังคม นิยมไทย

พัฒนาความรู้ หมายถึง นักเรียน นักศึกษาได้ใฝ่หาความรู้เพิ่มเติมนอกเหนือจากกระบวนการสอนของคณะครู และค้นคว้าหาความรู้ความก้าวหน้าของตนอย่างสม่ำเสมอ

คู่คุณธรรม หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ที่พัฒนาต้องมีการสอดแทรกความมีคุณธรรม จริยธรรมอย่างต่อเนื่องด้วยการวิเคราะห์ทางความคิดอย่างมีสติปัญญา

สร้างสรรค์สังคม หมายถึง เรียนรู้ที่จักเข้ากับสังคม และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขในสังคม ที่ตนเข้าไปสัมผัส ในการประกอบอาชีพ อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และการทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้สังคมนั้นดีขึ้น

นิยมไทย หมายถึง ปลุกฝังความเป็นคนไทย อนุรักษ์วัฒนธรรมไทย ประเพณีไทย มารยาทอย่างไทย ความเป็นอยู่อย่างไทย

ปรัชญาของโรงเรียน

“ความรู้”

คุณธรรม

นำชีวิต”

ปรัชญาของโรงเรียน เป็นแนวความคิด หรือหลักการ หรือวัตถุประสงค์ของโรงเรียนกำหนดขึ้นเพื่อให้ นักเรียน นักศึกษา มีคุณลักษณะตามที่โรงเรียนต้องการ ตามหลักสูตร โดยต้องสนองตอบต่อสถานะเศรษฐกิจ และสังคมด้วยการมุ่งผลิตให้มีนิสัยรักงาน มีความรู้ในวิชาชีพสอดคล้องกับ ความถนัด ความสนใจ และคุณธรรมจริยธรรม นำไปดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขจึงกำหนดไว้ ดังนี้

ความรู้ หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียน เรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพเน้นการศึกษา และพัฒนาตนเองเป็นหลัก ให้มีความคิดมีปัญญาโดยผสมผสานกับเทคโนโลยีต่างๆ ที่โรงเรียนจัดการ

คุณธรรม หมายถึง การปลูกฝังค่านิยมทัศนคติที่ก่อให้เกิดระเบียบวินัยมุ่งสร้างพฤติกรรมให้เป็นคนดี มีจริยธรรม และการดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

นำชีวิต หมายถึง การนำความรู้ที่ได้ไปพัฒนาตนเองแต่ละระดับนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์พร้อมๆ กับมีจริยธรรมประจำใจ ในการดำรงชีวิตในอนาคตด้วยการวิเคราะห์ ค้นหาความถูกต้อง และข้อเท็จจริงในชีวิต

2. สาขาวิชาที่เปิด

ระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการขาย สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ สาขาวิชาการโรงแรม และสาขาวิชาการท่องเที่ยว

ระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการตลาด สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ สาขาวิชาการโรงแรม และสาขาวิชาการท่องเที่ยว

3. วิสัยทัศน์ (Vision)

โรงเรียนเป็นสถาบันที่ให้การศึกษาระดับอาชีวศึกษา เน้นการเรียนรู้ การฝึกทักษะอาชีพ มีเทคโนโลยีที่ทันสมัย ตลอดจนนักเรียน นักศึกษาเป็นคนดีของสังคม ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม ซึ่งมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต พร้อมทั้งจะอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

4. การกิจหรือ พันธกิจ (Mission)

1. พัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย และสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน
2. มุ่งส่งเสริมกระบวนการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อก่อให้เกิดศักยภาพ และความคิดสร้างสรรค์แก่ผู้เรียนในทุกระดับชั้น
3. พัฒนานักเรียน นักศึกษาให้เป็นคนดี มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ คือ เป็นคนดี คนเก่ง มีความสุข และมีความเป็นไทย
4. พัฒนาศักยภาพของบุคลากรทุกด้าน เพื่อให้มีศักยภาพในการทำงานสูงขึ้น มีขวัญและกำลังใจในการทำงาน
5. พัฒนาจัดหาแหล่งการเรียนรู้ทั้งใน และนอกโรงเรียน ด้วยการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการสอน สื่อการสอน รวมทั้งสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
6. พัฒนาอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน นักศึกษา
7. จัดระบบการบริหาร และการจัดการให้มีความคล่องตัว มีการกระจายอำนาจ และมุ่งเน้นบรรยากาศของการเป็นประชาธิปไตย
8. กำหนดเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ สำหรับผู้ที่สำเร็จการศึกษา เพื่อแสดงถึงคุณภาพของการเรียนการสอน และชื่อเสียงของโรงเรียน
9. สร้างความร่วมมือ และความสัมพันธ์กับสถานประกอบการ องค์กรทั้งของภาครัฐ และภาคเอกชนรวมทั้งชุมชนท้องถิ่น

5. เป้าหมายของโรงเรียน (Goals)

เป้าหมายของโรงเรียนระหว่างปีการศึกษา 2545-2549 รวมระยะเวลา 5 ปีการศึกษา โรงเรียนได้กำหนดเป้าหมายไว้ในทุกด้านเพื่อความพร้อมของโรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ ในอนาคตทั้งภาพรวม ในแต่ละด้าน ประกอบด้วย

1. ปรัชญา และเป้าหมายของโรงเรียนเด่นชัด และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้ สอดคล้องกับแผนการศึกษาของชาติ
 2. หลักสูตร และกระบวนการเรียนการสอน มีความยืดหยุ่น ทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยเน้นทักษะวิชาชีพ คอมพิวเตอร์
 3. พัฒนาบุคลากรให้เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะคิด ทักษะที่เหมาะสมสามารถทำงานได้อย่างเต็มศักยภาพ
 4. จัดอาคารสถานที่ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ วัสดุอุปกรณ์การเรียน และสื่อต่าง ๆ รวมทั้งสภาพแวดล้อมให้เพียงพอ ปลอดภัย และเหมาะสมกับสภาพการใช้งาน
 5. การบริหาร การจัดการที่เป็นระบบทันสมัย โดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพบนพื้นฐานของระบอบประชาธิปไตย
 6. นักเรียน นักศึกษาทุกคนได้เข้าร่วมกิจกรรมตามความถนัด ความสามารถ โดยมุ่งส่งเสริมทางด้านสติปัญญา ทักษะวิชาชีพ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข
 7. พัฒนานักเรียน นักศึกษาให้เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ คุณธรรมจริยธรรม นิยมความเป็นไทย และมีลักษณะอันพึงประสงค์ของสังคม และสถานประกอบการ
- คุณลักษณะที่พึงประสงค์**

ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่ง มีความสุขกับการอยู่ร่วมกับผู้อื่น รักความเป็นไทย
แผนการพัฒนาโรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ

โรงเรียนมีความมุ่งมั่นอย่างชัดเจนในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุตามปรัชญา และเป้าหมายของโรงเรียนจากการประเมินผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานตามมาตรฐานตามลำดับขั้นต่อไปนี้

1. เพิ่มผลการเรียนรู้ของนักเรียน นักศึกษาด้วยการปรับปรุงกระบวนการจัดการศึกษาทั้งระบบ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2544
2. นักเรียน นักศึกษามีเกรดเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 2.00 คิดเป็นร้อยละ 70 ตั้งแต่ปีการศึกษา 2544
3. นักเรียน นักศึกษาไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70-80 ของแต่ละระดับชั้น เป็นผู้มีความมีความรับผิดชอบในการเรียน ตั้งแต่ปีการศึกษา 2545
4. นักเรียน นักศึกษาไม่ก่อการทะเลาะวิวาท ไม่ติดยาเสพติด ร้อยละ 90

5. การจัดการบริหาร มีการพัฒนาอย่างเป็นระบบอย่างน้อยในปีการศึกษา 2545

คิดเป็นร้อยละ 60-70

6. สามารถจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ร้อยละ 80

7. ชุมชนได้รับความรู้ ข้อมูลข่าวสาร และการรับบริการด้านวัสดุ อาคารสถานที่

8. ชุมชนมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการจัดการศึกษา (บริษัทจำลอง)

9. คณะครู อาจารย์สามารถพัฒนาตนเอง และเป็นครูแกนนำได้อย่างน้อยร้อยละ 10 และเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 20 ภายในปีการศึกษา 2546

10. โรงเรียนมีความพร้อมในการจัดศูนย์วิจัยนักศึกษาประเมินผล เพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอกให้ได้อย่างซ้ำในปี 2548

จากแผนดังกล่าวข้างต้นโรงเรียนได้จัดมาตรฐานการศึกษาแบ่งเป็น 3 ด้าน คือ

1. ด้านคุณภาพของผู้เรียน
2. ด้านกระบวนการ
3. ด้านปัจจัย

1. ด้านคุณภาพของผู้เรียน

โรงเรียนจัดการเรียนการสอนเป็นไปตามหลักสูตร กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ และทักษะด้านวิชาบริหารธุรกิจ โดยจัดบุคลากรในการสอนให้ตรงตามสายวิชาที่เปิดสอน มีการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการพัฒนาบุคลากรครูให้มีการพัฒนาความรู้ และทักษะวิชาชีพอยู่ตลอดเวลาเพื่อนำความรู้มาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม โดยมีการจัดสอนเสริมหลักสูตร ด้านคอมพิวเตอร์ ด้านภาษาต่างประเทศ ด้านกีฬา และกิจกรรมชมรมต่าง ๆ โดยจัดให้มีการแข่งขันทักษะวิชาชีพทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษา จัดสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน เครื่องมือที่ทันสมัยให้มีความเหมาะสม และจำนวนเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน รวมทั้งจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจ และเกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียน เพื่อส่งผลให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นไปตามวัตถุประสงค์ของการประกันคุณภาพการศึกษา

1.1 ด้านความรู้และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

นักเรียน นักศึกษา มีความรู้ความสามารถ และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร จากตารางจำนวนผู้สำเร็จการศึกษา ในปีการศึกษา 2545

ตาราง 1 จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ย 2.50 ขึ้นไปในปีการศึกษา 2545

ระดับชั้น	ปีการศึกษา 2545			
	จำนวนในบัญชี (คน)	จบการศึกษา (คน)	เกรดเฉลี่ย 2.50 ขึ้นไป(คน)	ร้อยละ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)	734	710	511	72%
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.)	928	894	670	75%
รวม	1,662	1,604	1,181	73.62%

จากตารางแสดงสถิติของผู้จบการศึกษาในปี 2545 มีจำนวนนักเรียน นักศึกษาที่จบการศึกษาที่มีระดับเกรดเฉลี่ยสะสม 2.50 ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 73.62 เปอร์เซ็นต์ ของจำนวนนักเรียน นักศึกษาทั้งหมดที่จบการศึกษาจำนวน 1,604 คน ผลที่ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่โรงเรียนได้ตั้งไว้ และมีปริมาณมากกว่า มาตรฐานของทางกระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ (รายงานประจำปีการศึกษา 2545 โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ. 2545 : 5)

1.2 ด้านทักษะทางวิชาชีพ

โรงเรียนได้จัดให้มีกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นนักเรียน นักศึกษามีทักษะในการประกอบวิชาชีพ และมีความรักในการทำงานสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพที่ตนได้เรียน โดยทางโรงเรียนได้จัดกิจกรรมเพื่อให้มีการแข่งขันทางด้านทักษะวิชาชีพทั้งในและนอกโรงเรียนในสาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการตลาด สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ สาขาวิชาการโรงแรม และสาขาวิชาการท่องเที่ยว รวมถึงกิจกรรมเข้าจังหวะ เช่น ลีลาศ เชียร์ลีดเดอร์ ขับร้องเพลงลูกทุ่ง ทั้ง 2 ระดับการศึกษา ได้เข้าร่วมการแข่งขันทักษะวิชาชีพของสมาคมโรงเรียนอาชีวเอกชนประเทศไทย และให้การสนับสนุนวิชาชีพด้านอื่น ๆ เสมอมา

1.3 ด้านคุณธรรมและจริยธรรม

นักเรียน นักศึกษา มีคุณธรรมจริยธรรม และมีค่านิยมที่พึงประสงค์ ดังปณิธานที่ว่า “ความรู้ คู่คุณธรรม สร้างสรรค์สังคม นิยมความเป็นไทย”

โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ ได้พัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน นักศึกษาให้เป็นผู้ที่มีคุณธรรมจริยธรรม โดยผ่านมิติแห่งวัฒนธรรม โดยจัดให้มีกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนเป็นไปอย่างที่โรงเรียนได้ตั้งปณิธานไว้ดังนี้

- จัดอบรมด้านคุณธรรมจริยธรรม ก่อนเข้าชั้นเรียน
- จัดการเรียนการสอนโดยสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ
- จัดให้อาจารย์ที่ปรึกษาได้พบนักเรียน นักศึกษาในห้องเรียนก่อนการเรียน

การสอนในคาบแรกของทุก ๆ วันที่มีการเรียนการสอน

- จัดพิธีไหว้ครู เพื่อแสดงมุทิตาจิตกราบบูชา และให้เห็นถึงความสำคัญของครู อาจารย์มากยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นกิจกรรมต่อเนื่องทุกปี
- จัดโครงการสานสัมพันธ์ศิษย์เก่าโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อให้นักเรียน นักศึกษาได้แสดงความกตัญญูทวดที่ต่อครู อาจารย์ ที่เคยอบรมสั่งสอนมาเป็นกิจกรรม ต่อเนื่องทุกปี
- จัดงานวันพ่อ วันแม่แห่งชาติ มุ่งเน้นให้นักเรียน นักศึกษาตระหนักถึง ความสำคัญในพระคุณบิดามารดาที่เลี้ยงดูมา ซึ่งจัดเป็นกิจกรรมต่อเนื่องทุกปี
- จัดให้นักเรียน นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) เข้าร่วมโครงการ ตอบปัญหาธรรม “ทางก้าวหน้า” เป็นประจำทุกปีการศึกษา เพื่อให้นักเรียน นักศึกษานำความรู้ ที่ได้นำมาพัฒนาตนเอง และนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต
- ตั้งศูนย์ศาสนาและวัฒนธรรม และจัดกิจกรรมให้นักเรียน นักศึกษาได้มี ส่วนร่วมในการอนุรักษ์ประเพณี วัฒนธรรม รู้จักการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เป็นผู้ให้มากกว่าเป็นผู้รับ

1.4 คุณภาพในการฝึกงาน

โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการได้เห็นความสำคัญของการฝึกงาน ที่จะจัดให้กับนักเรียน นักศึกษาทั้ง 2 ระดับทั้งหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และ หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) กำหนดให้มีการฝึกงานหรือทำโครงการงาน หรือโครงการวิชาชีพ เพื่อสนองตอบผู้จบการศึกษาที่ต้องการทำงาน ทั้งในอาชีพรับจ้าง และ อาชีพอิสระ โดยเฉพาะการจัดการฝึกงานที่ดีจะช่วยเสริมสร้างสมรรถภาพในการประกอบอาชีพ ของผู้เรียนได้มาก เพราะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรง ในสภาพความเป็นจริงของ ชีวิตการทำงาน การได้ใช้เครื่องมือใหม่ ๆ การติดต่อประสานงาน และการทำงานร่วมกับผู้อื่น ตลอดจนทราบถึงขั้นตอนการปฏิบัติงาน และเทคนิคการทำงาน เพื่อให้ได้ผลของงานอย่างมี ประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังสร้างเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ และความเชื่อมั่นในการประกอบอาชีพ ของผู้เรียนในอนาคตต่อไป

2. ด้านกระบวนการ

โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการมุ่งเน้นที่จะยกระดับคุณภาพ และพัฒนา ศักยภาพของนักเรียน นักศึกษาให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ อยู่บนพื้นฐานของการ อนุรักษ์วัฒนธรรม และเอกลักษณ์ของชาติไทย ดังนั้นการจัดกระบวนการเรียนการสอน และการจัดการบริหารการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้บรรลุตามปรัชญา และเป้าหมายของ โรงเรียนที่ว่า “ความรู้ คุณธรรม นำชีวิต” โรงเรียนได้ให้ความสำคัญในการบริหารจัดการใน ด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. มีการจัดองค์กร โดยโครงสร้าง และการบริหารงานอย่างเป็นระบบ มีการวางแผนนโยบายในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา

2. มีการกำหนดกฎเกณฑ์ในการรับสมัครนักเรียน นักศึกษาในการที่จะเข้าศึกษาในโรงเรียน ในสาขาวิชาต่าง ๆ จะต้องเป็นไปตามระเบียบของโรงเรียน

3. ส่งเสริมความมีสัมพันธ และความร่วมมือกับชุมชนโดยมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่ชุมชนจัดขึ้น และให้โรงเรียนเป็นแหล่งพัฒนาความรู้ให้ประชาชนภายในชุมชน

4. มีการจัดกิจกรรม และกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยมุ่งพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนทุกด้าน พร้อมทั้งให้สอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม จรรยาบรรณทางวิชาชีพ

3. ด้านปัจจัย

โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการดำเนินการจัดการสิ่งสนับสนุนเพื่อให้เกิดกระบวนการที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียน นักศึกษาในการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนในด้านความรู้ วิชาชีพ ทักษะการทำงาน คุณธรรมจริยธรรม รวมทั้งการมุ่งเน้นให้นักเรียน นักศึกษาได้มีการฝึกปฏิบัติงานจริงที่ได้ศึกษามา และค้นหาคำตอบได้ด้วยตนเองซึ่งเป็นกระบวนการให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต สิ่งที่ต้องคำนึงถึง

1. ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ และมีความสามารถในการบริหารการจัดการ

2. บุคลากรครู อาจารย์ ในทุกระดับ ทุกฝ่าย เป็นผู้มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพมีความรู้ ความสามารถตรงกับงานที่รับมอบหมาย ซึ่งทางโรงเรียนได้ทำการคัดเลือกเพื่อให้ได้บุคลากรครู อาจารย์ ที่มีศักยภาพในการถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้เรียนได้มากที่สุด

3. การจัดหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียน ในท้องถิ่น ในชุมชนยอมรับในหลักสูตรของกรมอาชีวศึกษาที่ได้ถูกจัดมาอย่างครบถ้วน ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ และทักษะที่หลักสูตรกำหนดไว้

4. โรงเรียนได้จัดสิ่งอำนวยความสะดวกด้านเทคโนโลยี และห้องประกอบการเรียนการสอนต่าง ๆ ให้มีความพร้อมอยู่เสมอครบตามจำนวนของผู้เรียน

4.1 ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ โรงเรียนได้มุ่งเน้นทักษะการใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมต่าง ๆ ที่เป็นที่ยอมรับในวงการธุรกิจปัจจุบัน และโปรแกรมที่ยังเป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนรู้ด้านคอมพิวเตอร์ของนักเรียน นักศึกษา จึงได้จัดเตรียมห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ให้บริการแก่นักเรียน นักศึกษาไว้จำนวน 4 ห้อง ๆ ละ 50 เครื่อง แบ่งเป็นห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ดังนี้

4.1.1 ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ 1 เรียนเกี่ยวกับโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ใช้งานบน DOS

4.1.2 ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ 2 เรียนเกี่ยวกับโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ใช้งานบน Window และระบบเครือข่าย Lan

4.1.3 ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ 3 เรียนเกี่ยวกับโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ใช้งานบน Window

4.1.4 ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ 4 เรียนเกี่ยวกับโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ใช้งานบน Window และระบบเครือข่าย Lan

4.2 ห้องปฏิบัติการพิมพ์ดีด ทางโรงเรียนมุ่งเน้นให้นักเรียน นักศึกษาในทุกระดับชั้นเกิดทักษะในการพิมพ์ดีดเพื่อเป็นแนวทางในการทำงาน และพื้นฐานในการปฏิบัติงานด้านคอมพิวเตอร์ จึงได้จัดเตรียมความพร้อมของห้องปฏิบัติการพิมพ์ดีดไว้ 5 ห้อง ๆ ละ 50 เครื่อง ดังนี้

4.2.1 ห้องปฏิบัติการพิมพ์ดีดไฟฟ้าสำหรับเรียนเกี่ยวกับการพิมพ์ดีดไฟฟ้าทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

4.2.2 ห้องปฏิบัติการพิมพ์ดีดไทย 1 สำหรับการเรียนเกี่ยวกับการพิมพ์ดีดภาษาไทย

4.2.3 ห้องปฏิบัติการพิมพ์ดีดไทย 2 สำหรับการเรียนเกี่ยวกับการพิมพ์ดีดภาษาไทย

4.2.4 ห้องปฏิบัติการพิมพ์ดีดอังกฤษ 1 สำหรับเรียนเกี่ยวกับการพิมพ์ดีดภาษาอังกฤษ

4.2.5 ห้องปฏิบัติการพิมพ์ดีดอังกฤษ 2 สำหรับเรียนเกี่ยวกับการพิมพ์ดีดภาษาอังกฤษ

4.3 ห้องปฏิบัติการโรงแรม ซึ่งเป็นที่ได้รับความนิยมในวงการธุรกิจ ปัจจุบัน โรงเรียนจึงเห็นความสำคัญของวิชาการโรงแรม จึงจัดเตรียมความพร้อมโดยมีห้องปฏิบัติการการโรงแรมดังนี้

4.3.1 ห้องปฏิบัติการครัวร้อน สำหรับการเรียนปรุงอาหารร้อน

4.3.2 ห้องปฏิบัติการครัวเย็น สำหรับการปรุงอาหารประเภทอบ

4.3.3 ห้องปฏิบัติการการโรงแรม ประกอบด้วยห้องอาหาร

ห้องรับแขก ห้องนอน ห้องซักอบรีด บาร์น้ำ ประชาสัมพันธ์ส่วนหน้า

4.4 ห้องศูนย์ศาสนาและวัฒนธรรม ทางโรงเรียนมุ่งเน้น และตั้งใจไว้เป็นปรัชญาของโรงเรียนในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรม เพื่อเป็นการพัฒนาประชาชนในสังคมให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขโดยไม่เอาเปรียบกัน ทางโรงเรียนจึงจัดให้มีศูนย์ศาสนาและวัฒนธรรมในการปฏิบัติกิจกรรมทางด้านศาสนา และในการเรียนวิชาพุทธศาสนา

4.5 ห้องสมุด โรงเรียนเห็นความสำคัญในการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อเป็นการพัฒนาความรู้ที่ยั่งยืนให้ผู้เรียนค้นหาความรู้ที่นอกเหนือตำราเรียนที่ครู อาจารย์ โดยจัดให้มีหนังสือที่หลากหลาย จำนวนที่เพียงพอกับจำนวนผู้เรียน จัดให้มีมุมพักผ่อนในการอ่านหนังสือ

Library

นอกเวลา และสามารถอ่านข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ในหลาย ๆ ฉบับเพื่อฝึกฝนให้นักเรียน นักศึกษาได้วิเคราะห์ข่าวในแต่ละสื่อ

5. โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการมุ่งเน้นให้นักเรียน นักศึกษาได้เข้าศึกษาหาความรู้ภายในโรงเรียนอย่างมีความสุข และมีความรู้สึกลดภัยในการ เข้ามาศึกษาภายในโรงเรียน มีความสะดวกในการศึกษาหาความรู้ พร้อมทั้งได้รับการ ช่วยเหลือจากโรงเรียน ซึ่งทางโรงเรียนได้จัดสถานที่พักผ่อนให้กับผู้เรียนดังนี้

5.1 สนามกีฬา ประกอบด้วย สนามตะกร้อ สนามฟุตบอล และ สนามบาสเกตบอล

5.2 สวนหย่อม ศาลาพักผ่อน โต๊ะหินอ่อน และโต๊ะสำหรับทำกิจกรรม

5.3 จัดให้มีรถโดยสารบริการให้กับนักเรียนนักศึกษา 3 สายด้วยกัน โดย ไม่เสียค่าใช้จ่าย

5.4 จัดให้มีการตรวจสอบสภาพเป็นประจำทุกปี

6. จุดเน้นในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน (Priorities)

1. ด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการให้มีความยืดหยุ่น ทันสมัย และสอดคล้อง กับความต้องการของตลาดแรงงาน

2. ด้านบุคลากร พัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพ และพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่อง

3. ด้านอาคาร สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกพัฒนาอาคาร สถานที่ และ สิ่งอำนวยความสะดวกให้เหมาะสมเพื่อสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้

4. ด้านการบริหารการจัดการ

4.1 การบริหารงานบุคคลของโรงเรียนมีระเบียบโครงสร้างชัดเจนเหมาะสม

4.2 โรงเรียนมีแผนสรรหาบุคลากรให้เพียงพอ และเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่

4.3 พัฒนาระบบสารสนเทศ เพื่อการบริหารจัดการที่มีข้อมูลที่ทันสมัยเหมาะสม กับสภาพของโรงเรียน

4.4 จัดระบบประกันคุณภาพของการศึกษาของโรงเรียน

5. ด้านการศึกษา

5.1 ให้นักเรียน นักศึกษา ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบวินัยของโรงเรียนเพื่อปลูกฝัง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และมีความเป็นผู้นำที่ดี

5.2 ให้นักเรียน นักศึกษา มีส่วนร่วมในกิจกรรมภายใน ภายนอกสถานศึกษา

5.3 ให้นักเรียน นักศึกษา ห่วงไกลสารเสพติดทุกประเภท และให้โรงเรียนเป็น สถานศึกษาปลอดสารเสพติด

6. ด้านความสัมพันธ์กับชุมชนภายนอก สร้างความสัมพันธ์กับสถานประกอบการ ชุมชน หน่วยงานของภาครัฐ และภาคเอกชน

7. ด้านกำกับ ติดตาม รายงานผล การพัฒนาโรงเรียนในด้านต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพ

ความหมายของหลักสูตร และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

ความหมายของหลักสูตร

การจัดหลักสูตรสำหรับการอาชีวศึกษานั้นจะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ในหลายด้าน ทั้งในด้านเศรษฐกิจ และสังคมสิ่งหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดหลักสูตรการอาชีวศึกษาที่ต้องพิจารณาก็คือ ความต้องการแรงงานด้านต่าง ๆ ของธุรกิจอุตสาหกรรมกล่าวคือ จะต้องมีการวิเคราะห์ถึงความจำเป็นในการปฏิบัติงานของแรงงานในทักษะด้านต่าง ๆ ว่ามีความจำเป็นมากน้อยเพียงใด เพื่อนำมาพิจารณาประกอบในการกำหนดหลักสูตร แนวทางของการที่จะพิจารณาเน้นเนื้อหาวิชาด้านใด จำนวนชั่วโมงการเรียนการสอนควรจะกำหนดมากน้อยเพียงไร

ในวงการศึกษามีการนำหลักสูตรมาใช้อย่างกว้างขวาง และมีการกำหนดความหมายของหลักสูตรขึ้นต่าง ๆ กัน ตามความคิดเห็นของนักการศึกษาดังต่อไปนี้

กูด (Good. 1973 : 58) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ 3 ประการคือ

1. หลักสูตร หมายถึงเนื้อหาวิชาที่จัดไว้เป็นระบบให้ผู้เรียนได้ศึกษาเพื่อให้สำเร็จการศึกษาหรือประกาศนียบัตรในวิชาสาขาเอกที่ศึกษา
2. หลักสูตร หมายถึงโครงสร้างของการจัดการศึกษา หรือเนื้อหาเฉพาะที่สถานศึกษากำหนดให้ผู้เรียนภายใต้การแนะนำของสถานศึกษานั้น ๆ เพื่อให้สำเร็จการศึกษาภายในระยะเวลาที่สถานศึกษากำหนด อันจะเป็นแนวทางการศึกษาต่อในสาขาวิชาชีพต่าง ๆ หรือเพื่อเตรียมตัวเข้าทำงานในสาขาอาชีพนั้น ๆ
3. หลักสูตร หมายถึงกลุ่มของวิชาหรือประสบการณ์ที่กำหนดไว้ให้ผู้เรียนได้ศึกษาตามลำดับขั้นของเนื้อหาวิชา และภาคการศึกษาเพื่อรับประกาศนียบัตรต่าง ๆ

สอดคล้องกับ ทานเนอร์ (Tanner. 1980 : 43) ให้ความหมายของหลักสูตรว่า หลักสูตร คือการสร้างความรู้ และประสบการณ์จากการพัฒนาย่อมมีระบบภายใต้ความดูแลของสถาบัน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถเพิ่มความรู้ และประสบการณ์

เมธี ปิลันธนานนท์ (2533 : 45) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตร หมายถึงผลรวมของงานการศึกษาที่ได้วางแผน และจัดขึ้นไว้อย่างมีระบบ เพื่อช่วยให้เกิดปฏิสัมพันธ์ขึ้นในระหว่างผู้เรียนกับระบบการสอน เพื่อเป็นการนำไปสู่การเรียนรู้ เพราะแกนกลางของหลักสูตรนั้นอยู่ที่การเรียนรู้ และการเรียนรู้นั้นจำเป็นต้องประกอบด้วยเนื้อหาวิชา และกระบวนการต่าง ๆ ร่วมกัน

ความหมายของหลักสูตรที่กล่าวมานั้น สรุปได้ว่า หลักสูตร หมายถึง โครงการหรือเนื้อหาวิชาความรู้ ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่จัดไว้อย่างเป็นระบบและมีกระบวนการ เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ มีทักษะ และประสบการณ์ ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้อย่างครบถ้วน หลักสูตรมีความสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการศึกษาของชาติไม่ว่าจะเป็นการศึกษาระดับใด หลักสูตรจึงเป็นเครื่องมือที่จะทำให้ปรัชญาหรือความมุ่งหมายในการจัดการศึกษาบรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย ตามแผนการพัฒนาแห่งชาติ หลักสูตรมีความสำคัญในการช่วยพัฒนา

ผู้เรียนทุก ๆ ด้าน เช่น ความรู้ ความสามารถ ทักษะ ประสบการณ์ ตลอดจนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรจะมีความเหมาะสมและใช้ได้กับสภาพเศรษฐกิจสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป หลักสูตรนั้นอาจจะนำไปใช้ไม่ได้ผลจึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาปรับปรุงใหม่ให้สอดคล้องต่อการเปลี่ยนแปลงของกาลเวลา เศรษฐกิจ สังคม การเมือง ตลอดจนความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีต่าง ๆ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาหลักสูตรอยู่เสมอ เพื่อผลิตกำลังคนที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ และตลาดแรงงาน

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ

โดยมีรายละเอียดดังนี้ (กรมอาชีวศึกษา. 2540 : 2)

หลักการของหลักสูตร

1. เป็นหลักสูตรที่มุ่งผลิต และพัฒนาแรงงานระดับผู้ชำนาญการเฉพาะสาขาอาชีพตามความต้องการของตลาดแรงงาน ทั้งในระดับท้องถิ่น และระดับประเทศ
2. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนตามความถนัด ความสามารถ และความสนใจสามารถถ่ายโอนผลการเรียน เทียบความรู้ประสบการณ์จากแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระ
3. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้สถานศึกษา สามารถจัดวิธีเรียน วิธีสอนที่หลากหลายสอดคล้องตามความต้องการของผู้เรียน และท้องถิ่น
4. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้สถานศึกษา ชุมชนท้องถิ่น ทั้งในภาครัฐบาล และภาคเอกชนโดยมีส่วนร่วมพัฒนาหลักสูตร และจัดการศึกษา เพื่อให้ตรงตามความต้องการสอดคล้องกับสภาพชุมชน และท้องถิ่นนั้น ๆ

จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

กรมอาชีวศึกษานำหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2540 มาใช้ในการสอนในปัจจุบัน โดยกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรได้ดังนี้ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

1. เพื่อให้มีความรู้ และทักษะในวิชาสามัญสำหรับเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมหรือศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นทันต่อการเปลี่ยนแปลงด้านวิทยาการและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้น
2. ให้มีทักษะในงานอาชีพระดับผู้ชำนาญการเฉพาะทาง สามารถนำไปประกอบอาชีพ และพัฒนางานให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน
3. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพมีความมั่นใจ และภาคภูมิใจในงานอาชีพรักงาน รักหน่วยงานสามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ดี

4. เพื่อให้เป็นผู้มีปัญญา มีนิสัยใฝ่รู้ ใฝ่เรียน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความสามารถในการจัดการ การตัดสินใจ แก้ปัญหา รู้จักแสวงหาแนวทางใหม่ ๆ มาพัฒนาตนเอง และพัฒนางาน

5. เพื่อให้มีคุณภาพที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ มีคุณธรรม ขยัน ซื่อสัตย์ มีวินัย มีสุขภาพกาย สุขภาพใจสมบูรณ์แข็งแรง เพื่อให้เป็นผู้มีพฤติกรรมทางสังคมที่ดีงามทั้งในการทำงาน การอยู่ร่วมกัน มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว หน่วยงาน ท้องถิ่นและประเทศชาติ อุทิศตน เพื่อสังคม เข้าใจ และเห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น ตระหนักในปัญหา และให้ความสำคัญของสิ่งแวดล้อม

6. เพื่อให้เห็นคุณค่า และดำรงไว้ซึ่งสถาบันของชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ปฏิบัติตนในฐานะพลเมืองดีตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

โครงสร้าง

โครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) แบ่งเป็น 3 หมวดวิชา ดังนี้
หมวดวิชาชีพพื้นฐาน

1. หมวดวิชาสามัญ

1.1 วิชาสามัญทั่วไป เป็นวิชาที่เป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต

1.2 วิชาสามัญพื้นฐานวิชาชีพ เป็นวิชาที่เป็นพื้นฐานสัมพันธ์กับวิชาชีพ

2. หมวดวิชาชีพ แบ่งเป็น

2.1 วิชาชีพพื้นฐาน เป็นกลุ่มวิชาชีพสัมพันธ์ที่เป็นพื้นฐานที่จำเป็นในประเภทวิชานั้น ๆ

2.2 วิชาชีพสาขาวิชา เป็นกลุ่มวิชาชีพหลักในสาขาวิชานั้น ๆ

2.3 วิชาชีพสาขางาน เป็นกลุ่มวิชาชีพที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ และทักษะเฉพาะด้านในด้านงานอาชีพตามความถนัด และความสนใจ

2.4 โครงการ

2.5 หมวดวิชาเลือกเสรี

2.6 ฝึกงาน

2.7 กิจกรรมเสริมหลักสูตร

จำนวนหน่วยกิตและรายวิชาของแต่ละหมวดวิชาตลอดหลักสูตร ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในโครงสร้างของแต่ละประเภทและสาขาวิชา ส่วนรายวิชาแต่ละหมวดวิชา สถานศึกษาสามารถจัดตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร หรือจัดตามความเหมาะสมของสภาพท้องถิ่น ทั้งนี้สถานศึกษาต้องกำหนดรหัสวิชา จำนวนคาบเรียน และจำนวนหน่วยกิต ตามระเบียบที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

โครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พุทธศักราช 2540

ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการบัญชี

จุดประสงค์สาขาวิชาการบัญชี

1. เพื่อให้ทราบหลักการ และเทคนิคของการบันทึกที่มีระบบซับซ้อนยิ่งขึ้น
2. เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานด้านบัญชีในเชิงวิเคราะห์ วางแผน และจัดระบบบัญชีให้เหมาะสมกับประเภทของธุรกิจนั้น ๆ
3. เพื่อให้มีพื้นฐานของประสบการณ์ในงานอาชีพ ด้านการบัญชีอย่างมีคุณธรรม รอบคอบประหยัด รวดเร็ว ตรงต่อเวลา แก้ปัญหาด้วยหลักการและเหตุผล และความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่
4. มีคุณธรรม มีระเบียบวินัย มีความคิดสร้างสรรค์ ปรับปรุงตนเองให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ มีความขยันหมั่นเพียร ซื่อสัตย์สุจริต ความสำนึกในจรรยาบรรณของนักบัญชีและหน้าที่ รับผิดชอบต่อสังคม

ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พุทธศักราช 2540 สาขาวิชาการบัญชีต้องศึกษารายวิชาในหมวดวิชาต่าง ๆ ไม่น้อยกว่า 89 หน่วยกิต ดังโครงสร้างต่อไปนี้

1. หมวดวิชาพื้นฐาน	18	หน่วยกิต
2. หมวดวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า	61	หน่วยกิต
2.1 วิชาชีพพื้นฐาน	12	หน่วยกิต
2.2 วิชาชีพเฉพาะ	15	หน่วยกิต
2.3 วิชาชีพเลือก ไม่น้อยกว่า	30	หน่วยกิต
2.4 ฝึกงาน/โครงการ/โครงการวิชาชีพ	4	หน่วยกิต
3. หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า	10	หน่วยกิต
รวมไม่น้อยกว่า	89	หน่วยกิต

โครงสร้างนี้สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือ เทียบเท่าในประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาพาณิชยการ

โครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พุทธศักราช 2540

ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการตลาด

จุดประสงค์สาขาวิชาการตลาด

1. เพื่อให้ทราบถึงหลักการเทคนิคในการบริหารการตลาด การขาย การส่งเสริมการขาย และยุทธวิธีการตลาด ซึ่งเป็นงานอาชีพเฉพาะสาขาโดยตรง
2. เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานในหน้าที่พนักงานการตลาด พนักงานขาย พนักงานจัดซื้อ พนักงานวิจัยและสถิติ เป็นผู้ประกอบการธุรกิจได้อย่างมีคุณภาพ
3. เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานด้วยหลักวิชาการที่มีการเตรียมงาน วางแผนงาน อย่างรอบคอบ ประหยัด รวดเร็ว ตรงต่อเวลา และรับผิดชอบต่อหน้าที่ พร้อมรับวิธีการทางเทคโนโลยีใหม่ ๆ แก้ปัญหาด้วยหลักการและเหตุผล อันจะช่วยให้การปฏิบัติงานอาชีพ ประสบผลสำเร็จด้วยดี
4. เพื่อให้เป็นผู้มีระเบียบวินัย มีความคิดสร้างสรรค์ ปรับปรุงและพัฒนาตนเองให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ มีความขยันหมั่นเพียร ความซื่อสัตย์ ความสำนึกในจรรยาบรรณ และหน้าที่ ความรับผิดชอบต่อสังคม

ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พุทธศักราช 2540 สาขาวิชาการตลาด ต้องศึกษารายวิชาในหมวดวิชาต่าง ๆ ไม่น้อยกว่า 89 หน่วยกิต ดังโครงสร้างต่อไปนี้

1. หมวดวิชาพื้นฐาน	18	หน่วยกิต
2. หมวดวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า	61	หน่วยกิต
2.1 วิชาชีพพื้นฐาน	12	หน่วยกิต
2.2 วิชาชีพเฉพาะ	15	หน่วยกิต
2.3 วิชาชีพเลือก ไม่น้อยกว่า	30	หน่วยกิต
2.4 ฝึกงาน/โครงการ/โครงการวิชาชีพ	4	หน่วยกิต
3. หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า	10	หน่วยกิต
รวมไม่น้อยกว่า	89	หน่วยกิต

โครงสร้างนี้สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือเทียบเท่าในประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาพาณิชยกรรม

โครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พุทธศักราช 2540

ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

จุดประสงค์สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ เทคนิคของการปฏิบัติงาน ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ และการใช้ประโยชน์จากคอมพิวเตอร์ในงานธุรกิจด้านต่าง ๆ ที่แพร่หลายอยู่ในปัจจุบัน
2. เพื่อให้มีความรู้ และทักษะ ในด้านปฏิบัติการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์อย่างมีประสิทธิภาพ
3. เพื่อให้เป็นพื้นฐานการประกอบอาชีพของตนในด้านคอมพิวเตอร์ ชื่อสัตย์สุจริต และมีความรับผิดชอบหน้าที่
4. เพื่อให้มีความรู้ และทักษะไปใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพด้านธุรกิจ อย่างมีประสิทธิภาพ
5. เพื่อพัฒนาเจตคติ และค่านิยมที่เหมาะสม ถูกต้อง ให้บังเกิดคุณค่าเพื่อความเจริญก้าวหน้าของมวลมนุษย

ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พุทธศักราช 2540 สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ต้องศึกษารายวิชาในหมวดวิชาต่าง ๆ ไม่น้อยกว่า 89 หน่วยกิต ดังโครงสร้างต่อไปนี้

1. หมวดวิชาพื้นฐาน	18	หน่วยกิต
2. หมวดวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า	61	หน่วยกิต
2.1 วิชาชีพพื้นฐาน	12	หน่วยกิต
2.2 วิชาชีพเฉพาะ	15	หน่วยกิต
2.3 วิชาชีพเลือก ไม่น้อยกว่า	30	หน่วยกิต
2.4 ฝึกงาน/โครงการ/โครงการวิชาชีพ	4	หน่วยกิต
3. หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า	10	หน่วยกิต
รวมไม่น้อยกว่า	89	หน่วยกิต

โครงสร้างนี้สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือเทียบเท่าในประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาพาณิชยกรรม (กรมอาชีวศึกษา. 2540 : 4-7)

2. อาชีวศึกษากับความต้องการของตลาดแรงงาน

การอาชีวศึกษาเป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่มุ่งผลิตกำลังคนในระดับต่าง ๆ ตามความต้องการของท้องถิ่นและสังคม ซึ่งการจัดอาชีวศึกษาในหลักสูตรวิชาชีพโดยเฉพาะ มีหลายหลักสูตร ได้แก่ หลักสูตร ปวช., ปวส., ปวท., และหลักสูตรวิชาชีพอื่น ๆ โดยแต่ละหลักสูตรแบ่งได้หลายประเภทวิชา ซึ่งแต่ละประเภทวิชาจะต้องจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน หรือสถานประกอบการต่าง ๆ ซึ่งมีบุคคลหลายท่านได้กล่าวถึงการจัดการอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน พอสรุปได้ดังนี้

โซลมอน (ชัยวัฒน์ บุญสุวรรณ. 2533 : 15 ; อ้างอิงมาจาก Solmon.) กล่าวว่าลักษณะที่ผู้ศึกษาวิชาชีพ จะใช้เป็นองค์ประกอบในการเพิ่มผลผลิตของงาน (Job Productivity) ได้แก่

1. ความรู้ในสาขาที่ตนเรียนมา (Field Knowledge)
2. ความรู้ในสถานการณ์ที่เกิดขึ้น (Situational Knowledge)
3. ทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในงาน (Basic Skills)
4. ความสามารถในการวิเคราะห์ (Analytical Ability)
5. ความสามารถที่ถูกกำหนดให้ (Allocative Ability)
6. มีทัศนคติและคุณค่าในทางที่ดี (Positive Attitude and Value)

กวี วงศ์พูน (2538 : 1) ได้กล่าวว่าแรงงานนั้นนับว่ามีส่วนสำคัญอย่างมากในการบริหารงานทุกประเภทเพราะถือว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญในการผลักดันให้งานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ดำเนินไปสู่เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของกิจการได้รวดเร็วยิ่งขึ้นด้วย ทั้งนี้เพราะคนเป็นสัตว์ประเสริฐที่มีมันสมองเป็นเยี่ยมนั่นเอง

แรงงานเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าอย่างยิ่งสำหรับการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมของทุกประเทศ ไม่ว่าประเทศต่าง ๆ เหล่านั้นจะเป็นประเทศที่เจริญรุ่งเรืองแล้วหรือประเทศที่กำลังพัฒนา ทั้งนี้เพื่อความก้าวหน้าและความมั่นคงยิ่งขึ้น ความสำคัญของแรงงานได้เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่า เป็นส่วนสำคัญอย่างหนึ่งในการสร้างสรรค์ทั้งเชิงความคิด และเชิงปฏิบัติ เพื่อการอยู่รอดของคนในชาติ การสร้างความมั่นคง ความมั่งคั่ง และการเตรียมพร้อมในการมีทรัพยากรกำลังคนเพื่อใช้ให้เป็นประโยชน์อย่างเต็มที่

เกษมสันต์ วิลาวรรณ (2543 : 24 – 27) ได้กล่าวว่าความปรารถนาของนายจ้างเป้าหมายของการประกอบธุรกิจหรืออุตสาหกรรมก็คือ ความเจริญเติบโตในขอบข่ายของการดำเนินการ และความมีชื่อเสียงของสถานประกอบการนั้น

ผู้ที่เป็นนายจ้างซึ่งหมายถึง บุคคลในฝ่ายจัดการหรือฝ่ายบริหารทั้งหมด ตั้งแต่หัวหน้าคนงานระดับแรก ไปจนถึงผู้บริหารระดับสูงสุด ย่อมประสงค์ที่จะมีลูกจ้างที่สามารถช่วยให้เป้าหมายของการประกอบธุรกิจหรืออุตสาหกรรมนั้นบรรลุผล

สิ่งที่นายจ้างปรารถนาที่จะได้รับจากลูกจ้างหรือผู้ปฏิบัติงานทุกระดับ

1. การทำงานเต็มเวลา สถานประกอบการทุกแห่งมักจะมีกำหนดเวลาเริ่มทำงาน และเวลาเลิกงานของลูกจ้างไว้ การที่ลูกจ้างมาทำงาน และเลิกงานตรงตามเวลากำหนด รวมทั้งมีตัวอยู่ และทำงานตลอดเวลาที่กำหนดไว้ดังกล่าว ย่อมเป็นความปรารถนาอย่างแรกของนายจ้างทุกคน ทำงานเต็มเวลายังหมายถึงการไม่หยุด ไม่ลา และไม่ขาดงานในวันทำงานปกติด้วย

2. การทำงานเต็มประสิทธิภาพ ลูกจ้างแต่ละคนย่อมมีความรู้ความสามารถแตกต่างกันไป หากลูกจ้างได้ทำงานในหน้าที่ของตนด้วยความตั้งใจ และใช้ความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่แล้ว นายจ้างทุกคนย่อมพึงพอใจที่จะได้รับผลงานที่มีคุณภาพจากการปฏิบัติงานของลูกจ้างดังกล่าว

3. การทำงานตามคำสั่ง นายจ้างย่อมไม่ประสงค์ลูกจ้างที่ไม่เชื่อฟังละเลย และขัดคำสั่งของนายจ้างอยู่เสมอ โดยไม่มีเหตุผลที่ดี ลูกจ้างที่ทำงานตรงตามคำสั่งที่นายจ้างเป็นที่ยอมรับของนายจ้างในทุกสถานประกอบการ

4. การรักษาประโยชน์ของนายจ้าง การประกอบธุรกิจหรืออุตสาหกรรมเป็นการแสวงหาประโยชน์ นายจ้างย่อมหวังให้ลูกจ้างทุกคนช่วยสอดส่อง ดูแล ป้องกัน และรักษาประโยชน์ของนายจ้างในทุกทาง ไม่ว่าจะเป็นการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด มีประสิทธิภาพ หรือไม่ยอมให้ผู้ใดมาเบียดบังผลประโยชน์ของนายจ้างต่อไป

5. ความร่วมมือร่วมใจระหว่างผู้ปฏิบัติงาน การประกอบธุรกิจหรืออุตสาหกรรมย่อมต้องมีคนทำงานร่วมกันเป็นจำนวนมาก ต่างคนต่างมีหน้าที่ซึ่งจะต้องประสานงานกัน หากการทำงานร่วมกันมีข้อขัดข้อง และขัดแย้งหรือมีลักษณะต่างคนต่างทำ ย่อมทำให้กิจการงานไม่อาจดำเนินไปอย่างรวดเร็ว และบรรลุวัตถุประสงค์ บางครั้งก็เกิดความเสียหายร้ายแรงได้ นายจ้างทุกคนจึงประสงค์จะให้ลูกจ้างทุกคนทุกตำแหน่งหน้าที่ร่วมมือร่วมใจกันทำงานเป็นเสมือนหนึ่งเครื่องจักรที่มีฟันเฟืองใหญ่เล็กประกอบกัน มีลักษณะการทำงานเป็นทีม (Team work)

6. ความจงรักภักดี นายจ้างทุกคนประสงค์ให้ลูกจ้างทุกคนที่มีคุณภาพได้อยู่ทำงานกับนายจ้างนานที่สุดจนกว่าจะเกษียณอายุหรือจนกว่านายจ้างจะเลิกกิจการ ไม่ลาออกหรือละทิ้งนายจ้างไปเป็นลูกจ้างผู้อื่น ความจงรักภักดียังหมายถึง การไม่นำความลับในการประกอบธุรกิจ หรือความลับในการประกอบอุตสาหกรรมของนายจ้างไปเปิดเผยด้วย

7. ความเคารพและยอมรับนับถือ นายจ้างในประเทศไทยยังยึดถือความเป็นผู้ใหญ่ผู้น้อยอยู่มาก ดังนั้นบุคลากรฝ่ายนายจ้างทุกระดับจึงยังหวังที่จะได้รับความเคารพนบจากลูกจ้าง และต้องการให้ลูกจ้างยอมรับนับถือในความเป็นผู้ใหญ่กว่าด้วย

8. ความซื่อสัตย์สุจริต ความปรารถนาาร่วมกันของนายจ้างทุกคนก็คือ ความซื่อสัตย์สุจริตของลูกจ้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในงานที่เกี่ยวกับการเงินหรือวัตถุมูลค่า ความซื่อสัตย์สุจริตจะเป็นคุณสมบัติที่สำคัญที่สุดของลูกจ้าง

9. ความอดุสาหะ และความขยันขันแข็ง ลูกจ้างที่มีความพร้อมที่จะทำงานอยู่เสมอ

มีความอดสาหัสต่องานที่ได้รับมอบหมาย และมีความขยันขันแข็งยอมเป็นลูกจ้างในอุดมคติของนายจ้างอย่างหนึ่ง

10. ความคิดสร้างสรรค์ ลูกจ้างที่มีความคิดสร้างสรรค์ยอมทำให้นายจ้างประหยัดค่าใช้จ่ายได้ผลงานที่ดีมีคุณภาพ นายจ้างจึงได้พนักงานที่จะได้ลูกจ้างประเภทนี้

11. ความเอาใจใส่ในการพัฒนาตนเอง การพัฒนาทักษะความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานอยู่เสมอ จะทำให้ลูกจ้างทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นอันเป็นความต้องการของนายจ้างทุกคน

12. การไม่รวมจัดตั้งหรือเป็นสมาชิกสหภาพแรงงาน นายจ้างทุกคนไม่ประสงค์ที่จะให้ลูกจ้างของตนจัดตั้งสหภาพแรงงานหรือเป็นสมาชิกสหภาพแรงงาน เพราะสหภาพแรงงานจะเรียกร้อง และต่อรองกับนายจ้างทำให้นายจ้างขาดความเป็นอิสระในการบริหารกิจการของตน

สรุปได้ว่าจากบทบาทของการศึกษาที่ผ่านมา มุ่งเน้นเฉพาะการให้ความรู้ และทักษะต่าง ๆ มากกว่าการปลูกฝังให้มีความศรัทธาในเรื่องคุณธรรมจริยธรรม เนื่องจากความเชื่อที่ว่าถ้าคนมีความรู้ และความเชี่ยวชาญมีทักษะในวิชาชีพเป็นอย่างดีแล้ว จะสามารถประกอบอาชีพหรือหางานทำตามความรู้ความสามารถที่มีอยู่นั้นได้ แต่ปรากฏว่า ตลาดแรงงานหรือ นายจ้างมีความต้องการบุคคลที่มีคุณลักษณะในด้านความซื่อสัตย์ การตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบ มีความจงรักภักดี มีความคิดสร้างสรรค์ เอาใจใส่ในการพัฒนาตนเอง มากกว่าคุณลักษณะด้านความรู้และทักษะวิชาชีพ

3. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (2546) ได้ให้ความหมายคุณลักษณะไว้ว่า คุณลักษณะ หมายถึง เครื่องหมายแห่งความดีสิ่งที่เป็นลักษณะประจำลักษณะที่ดีให้คุณลักษณะที่สถานประกอบการแต่ละแห่งต้องการย่อมแตกต่างกันไปตามจุดประสงค์ของนายจ้าง โดยที่นายจ้างเป็นผู้กำหนดขึ้น และคุณลักษณะก็จะขึ้นอยู่กับตำแหน่งงานส่วนหนึ่ง ในตำแหน่งที่เหมือนกันก็อาจมีคุณสมบัติพิเศษหรือเงื่อนไขแตกต่างกันไปก็ได้

เมธี ปิณฑนันทน์ (2531 : 40) ได้กล่าวถึง การสำรวจความต้องการแรงงานในภาคกลางจากสถานประกอบการ 460 แห่ง และสถานศึกษาประเภทวิทยาลัยเทคนิค 13 แห่ง ในเขตภาคกลางของกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการปรากฏผลสำรวจที่น่าสนใจว่า คุณสมบัติของผู้จบการศึกษาระดับอาชีวศึกษาที่สถานประกอบการต้องการเรียงลำดับจำนวนมากที่สุดลงไป 7 อันดับแรก สถานประกอบการมิได้แสดงข้อมูลต้องการเด็กที่มีความรู้ หรือมีทักษะในงานอาชีพสูงแต่อย่างใด แต่กลับมีความต้องการ ดังนี้

1. ทำงานเป็นกะได้
2. สู้งาน ขยัน อดทน
3. ผ่านการเกณฑ์ทหารแล้วหรือเรียน รด.
4. บุคลิกดี มนุษย์สัมพันธ์ดี
5. ซื่อสัตย์ ตรงต่อเวลา
6. ไปทำงานต่างจังหวัดได้
7. มีระเบียบวินัยมีความรับผิดชอบ และรอบคอบ

จากการประชุมผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา (กรมอาชีวศึกษา. 2531 : อัดสำเนา) ในเรื่องความต้องการกำลังคนในตลาดแรงงานธุรกิจ และอุตสาหกรรม ได้พิจารณาถึงคุณลักษณะที่ตลาดแรงงานภาคเอกชนต้องการ โดยพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษา ควรมีคุณสมบัติดังนี้

1. มีความรู้วิชาการ และวิชาชีพเป็นอย่างดี
2. เป็นคนดีมีคุณธรรม ให้นายจ้างเกิดความไว้วางใจ
3. บุคลิกท่าทางดี ต้องให้ดูเหมือนบุคคลที่พร้อมทำงานได้
4. ถ้ามีประสบการณ์เคยผ่านงานมาบ้างเป็นสิ่งสำคัญมาก
5. สิ่งอำนวยความสะดวกในการทำงานบางประเภทมีความจำเป็น เช่น
รถจักรยานยนต์ส่วนตัว รถยนต์ส่วนตัว เป็นต้น
6. มีความรู้ความสามารถพิเศษยังคงเป็นสิ่งที่นายจ้างต้องการเช่น ภาษาจีน ภาษาอังกฤษ ความรู้คอมพิวเตอร์ รู้การส่งเทเล็กซ์ ขับรถได้ เป็นต้น
7. ถ้าเป็นโสดโอกาสจะดีกว่า เพราะมีความคล่องตัวในการทำงาน เช่น
การทำงานเป็นกะได้ ออกต่างจังหวัดได้ เป็นต้น

มีนักการศึกษาหลาย ๆ ท่านได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ซึ่งผู้วิจัยจะนำเสนอถึงแนวคิดที่เกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาดังนี้

มังกร ทรัพย์ (2536 : 8) ได้ศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับ ปวส. ประเภทช่างอุตสาหกรรมที่สถานประกอบการจังหวัดสมุทรปราการตามความต้องการของตลาดแรงงาน 5 ด้าน ได้แก่ คุณลักษณะทางด้าน

1. ความรู้และทักษะวิชาชีพ
2. ความรับผิดชอบ
3. มนุษย์สัมพันธ์
4. ความผูกพัน
5. ความมีวินัยในตนเอง

มยุรี ชัยสวัสดิ์. (2538 : 2) ได้ทำการวิจัยถึงคุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของผู้บริหารและครู-อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา และสถานประกอบการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหาร และครู-อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา กับเจ้าของหรือผู้จัดการสถานประกอบการต้องการ ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ และด้านคุณธรรมจริยธรรม อยู่ในเกณฑ์ระดับมาก และเมื่อเรียงลำดับความต้องการคุณลักษณะทั้ง 4 ด้าน พบว่าทั้ง 2 กลุ่มมีความต้องการตรงกันทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ลำดับที่ 1 คุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม ลำดับที่ 2 คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ ลำดับที่ 3 คุณลักษณะด้านวิชาชีพ และลำดับที่ 4 คุณลักษณะด้านวิชาการ

สบสันต์ อุตกฤษฎี (2538 :14) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้จบอาชีวศึกษาที่สถานประกอบการพึงประสงค์ไว้ว่าจะต้องเป็นคนดีและคนเก่งดังนี้

คุณลักษณะของความเป็นคนดี

1. มีความจงรักภักดี ซื่อสัตย์สุจริต
2. มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ รักการทำงาน
3. ขยันขันแข็ง มีความเพียร มานะ อดทนสู้งานไม่ท้อถอย
4. ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มได้ สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ
5. มีคุณธรรมจริยธรรม

คุณลักษณะของความเป็นคนเก่ง

1. เป็นผู้ที่รู้จักจริงมีความสามารถในการทำงาน และแก้ปัญหางานได้ดี
2. มีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน
3. มีความคิดสร้างสรรค์ริเริ่มงานใหม่อยู่เสมอ
4. มีความรอบรู้และทักษะในหลายด้าน (ครบวงจร)
5. มีความรู้พื้นฐาน ที่จะสามารถเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ
6. หมั่นศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมในงานของตนเองอยู่เสมอ

ทองพูล บุญอึ้ง (2539 : 21) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะพื้นฐานที่สำคัญของผู้จบการศึกษาสรุปได้ว่า เป็นผู้มีความสุขอนามัยดีทั้งทางร่างกาย และจิตใจ เป็นผู้มีความสามารถในการคิดใฝ่รู้ และแสวงหาความรู้ ตลอดจนมีความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ เป็นผู้มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ไม่เห็นแก่ตัวเสียสละและอดทน ร่วมมือกับผู้อื่นได้

เอกวิทย์ ณ ถลาง (2539 : C-1) ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของนักศึกษาอาชีวศึกษา สรุปได้ความว่า ต้องเป็นผู้มีคุณภาพ คือมีความรู้ดี ฝีมือดี มีความรับผิดชอบสูง และต้องมีคุณธรรม มีความเป็นมนุษย์ มีวัฒนธรรม มีศิลปะในการครองชีพที่ดีงาม

สุนน อมรวิวัฒน์ (2540 : 63) และคณะได้นิยามความหมายของคุณลักษณะ ดี เก่ง มีสุข ไว้ดังนี้

ดี หมายถึง การมีวินัย และการมีค่านิยมประชาธิปไตย

1. มีวินัย ประกอบด้วย

- สนใจใฝ่รู้
- มีสติควบคุมตนเอง
- รับผิดชอบ
- มีเหตุผล
- ซื่อสัตย์
- ขยัน

2. มีค่านิยมประชาธิปไตย ประกอบด้วย

- เห็นคุณค่าตนเอง และคุณค่าของผู้อื่น
- ทำหน้าที่ของตนเองอย่างสมบูรณ์
- ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น
- เคารพกติกาของสังคม
- ทำงานร่วมกับผู้อื่นเป็น มีเหตุมีผล และเสียสละ

เก่ง หมายถึง การมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1. มีความสามารถในการใช้ภาษา ทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียน
2. มีตรรกะคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ที่ช่วยให้เกิดการสังเกต

ประมวล จัดกลุ่ม เชื่อมโยง ตั้งสมมติฐาน และทดลอง

3. มีทักษะทางดนตรี และจังหวะการเคลื่อนไหว
4. สื่อสารสัมพันธ์ระหว่างบุคคลได้
5. มีความลึกซึ้งภายในจิตใจ และเอื้ออาทรต่อสิ่งแวดล้อม

ความสุข หมายถึง คุณสมบัติต่อไปนี้

1. มีความรัก และการแบ่งปัน
2. เข้าใจสัมพันธ์ระหว่างความจริง ความงาม และความเป็นธรรม
3. ประพฤติชอบ มีความสุข สันติ และไม่เบียดเบียน
4. บริโภคสิ่งต่าง ๆ ด้วยปัญญา ไม่ตกอยู่ใต้อิทธิพลของกระแส

กรมวิชาการ (2541 : 56) ได้สังเคราะห์กรอบความหมายคุณลักษณะดี เก่ง มีสุข เพื่อใช้ในการประชุมปฏิบัติการเพื่อพัฒนาแผนการสอนระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษาเมื่อเดือนกรกฎาคม 2541 ดังนี้

เป็นคนดี หมายถึง คุณลักษณะทางจิตใจ พฤติกรรมของความมีวินัย และ
ค่านิยมประชาธิปไตย ที่ช่วยให้บุคคลนั้นสามารถควบคุมตนเอง

1. ความมีวินัย คือ คุณลักษณะจิตใจ พฤติกรรมที่ช่วยให้บุคคลนั้น
สามารถควบคุมตนเอง ปฏิบัติตนตามระเบียบ กฎ กติกาของสังคมเพื่อประโยชน์สุขของตนเอง
และส่วนรวม

พฤติกรรมที่บ่งชี้ถึงความมีวินัย

- สนใจใฝ่รู้
- ควบคุมตนเอง
- มีเหตุผล
- ซื่อสัตย์
- ขยัน
- ตรงต่อเวลา
- เชื่อมั่นในตนเอง
- อดทน
- เป็นผู้นำ
- ความร่วมมือ
- การรับฟัง / เคารพความคิดเห็นผู้อื่น
- การเคารพในสิทธิของผู้อื่น
- การช่วยเหลือพึ่งพาตนเอง
- การรู้จักเสียสละ และเห็นอกเห็นใจผู้อื่น
- การช่วยเหลือผู้อื่น และส่วนรวม
- การทำตามข้อตกลง
- ความเชื่อมั่นในตนเอง และผู้อื่น
- การมีวินัยในการเรียนรู้

2. ค่านิยมประชาธิปไตย คือคุณลักษณะทางจิตใจ พฤติกรรมของ
บุคคลที่เห็นคุณค่าของตนเอง และคุณค่าของผู้อื่น เคารพสิทธิและป้องกันสิทธิของตนเอง และ
ผู้อื่น ด้วยน้ำใจที่เคารพต่อคุณค่าเสียงส่วนใหญ่ด้วยความเข้าใจระหว่งกัน และกันด้วยสันติ

พฤติกรรมบ่งชี้ถึงความมีค่านิยมประชาธิปไตย

- เห็นคุณค่าของตนเอง และผู้อื่น
- การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
- การเคารพสิทธิ ป้องกันสิทธิของตนเอง
- การเคารพสิทธิผู้อื่น
- ความมีเหตุผล

- การเคารพกติกาของสังคม
- ทำงานร่วมกับผู้อื่นเป็น
- มีความเสียสละ
- มองโลกในแง่ดี มีความไว้วางใจผู้อื่น
- ไม่มีจิตินเป็นเผด็จการ

เป็นคนเก่ง หมายถึง เก่งในการเรียนรู้ที่จะเรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่น และเรียนรู้ที่จะทำงานกับผู้อื่น

1. การเรียนรู้ที่จะเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยการพัฒนาทักษะการคิด (วิเคราะห์ สังเคราะห์ จำแนก จัดลำดับความสำคัญ) และทักษะการแก้ปัญหา

พฤติกรรมบ่งชี้ ประกอบด้วย

- รู้แหล่งข้อมูล และวิธีการแสวงหาความรู้ที่หลากหลาย
- สามารถรวบรวมข้อมูล
- สามารถสรุปความ แปลความข้อมูล
- สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการกำหนดวิธีการแก้ปัญหาได้
- สามารถจัดลำดับความสำคัญของเรื่องได้
- สามารถกำหนดขั้นตอนในการแก้ปัญหาในรูปของยุทธวิธี
- สามารถใช้ข้อมูลในการตัดสินใจ
- สามารถประยุกต์ใช้ และพัฒนาความรู้

2. การเรียนรู้ที่จะทำงาน และอยู่ร่วมกับผู้อื่น ด้วยการพัฒนาทักษะการจัดการ ทักษะการวิเคราะห์ตนเอง การพัฒนาความเข้าใจ และความรู้สึกของผู้อื่น

2.1 ทักษะการจัดการ พฤติกรรมที่บ่งชี้ ประกอบด้วย

1. ความสามารถในการวางแผน พฤติกรรมที่แสดงได้แก่
 - วิเคราะห์งาน
 - ใช้ข้อมูลในการตัดสินใจ
 - กำหนดขั้นตอนการทำงาน
2. ความสามารถในการปฏิบัติงาน พฤติกรรมที่แสดงได้แก่
 - ประสานงาน
 - ทำงานเป็นระเบียบตามแผน
 - บริหารเวลา และใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

3. ความสามารถในการติดตาม ประเมินผล และสรุป รายงานพฤติกรรมที่แสดง ได้แก่

- ติดตามงานอย่างเป็นระบบ
- ประเมินผล และปรับปรุงงาน
- สรุปผลงาน

4. มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการจัดการ พฤติกรรมที่แสดง ได้แก่

- เลือกใช้วิธีการแก้ปัญหาที่เหมาะสม
- เลือกใช้วิธีการตัดสินใจได้อย่างเหมาะสม
- ปรับตัวได้เหมาะสมกับสถานการณ์

2.2 ทักษะการวิเคราะห์ตนเอง พฤติกรรมที่บ่งชี้ ประกอบด้วย

1. มองเห็นจุดเด่น และจุดด้อยของตนเอง
2. สามารถรู้เข้าใจความรู้สึก และอารมณ์ของ
ตนเอง
3. เห็นคุณค่า และความสำคัญของตนเอง
4. รู้จักประมาณตน

2.3 การเข้าใจผู้อื่น พฤติกรรมที่บ่งชี้ ได้แก่

1. รู้จักเห็นอกเห็นใจบุคคลอื่น
2. มีความไวต่อความรู้สึกของผู้อื่น
3. รู้จักการรักษาสัมพันธภาพกับบุคคลอื่น

สุขกาย หมายถึง ภาวะที่ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ ทั้งทางร่างกาย จิตใจ และ
สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

พฤติกรรมที่บ่งชี้ ประกอบด้วย

- เห็นคุณค่าของการออกกำลังกาย
- ออกกำลังกายสม่ำเสมอ เหมาะสมกับวัย
- พักผ่อนอย่างเพียงพอ
- รู้จักเลือกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ และสะอาด
- รู้จักรักษาสุขภาพ ทั้งร่างกาย เสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม และ
ที่อยู่อาศัย
- รู้จักปฏิบัติตนเพื่อป้องกันโรคภัยไข้เจ็บ
- รู้จักการป้องกันอันตรายจากอุบัติเหตุต่าง ๆ
- ละเว้นสิ่งเสพติด

สุขใจ หมายถึง การที่บุคคลรู้จักตนเองเป็นอย่างดี ยอมรับข้อบกพร่องที่ตนมี ภาควุมิใจข้อดีของตน มีอารมณ์แจ่มใส มีจิตใจที่มั่นคง ไม่มีความวิตกกังวล และความตึงเครียด มองโลกในแง่ดีสามารถที่จะปรับตนให้เข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ รวมทั้งสามารถที่จะหาความสุขจากสิ่งแวดล้อมของตนเองได้ดี

พฤติกรรมที่บ่งชี้ ประกอบด้วย

- มีความคิดดี มีเหตุผล
- ไม่มีความขัดแย้งในจิตใจ
- มีความเชื่อมั่น และเข้าใจตนเองอย่างดี
- สามารถเผชิญกับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่มากระทบได้ด้วย จิตใจที่มั่นคง
- ปราศจากการเจ็บป่วยทั้งด้านร่างกาย และจิตใจ
- ฟังพอใจในการกระทำที่พิจารณาว่าดีถูกต้อง
- รู้จักตน และเข้าใจตนเองดี
- รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
- มีความรัก และไว้วางใจผู้อื่นอย่างจริงใจ
- ทำประโยชน์ให้แก่หมู่คณะ

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2542 : 5) ได้กล่าวถึง คุณลักษณะคนดี คนเก่ง และคนมีความสุขไว้ในลักษณะเดียวกัน คือ

คนดี ต้องมีวินัย มีค่านิยมประชาธิปไตย

1. มีวินัย คือ คนที่มีลักษณะ ดังนี้

- ความสนใจใฝ่รู้
- การควบคุมตนเอง
- ความรับผิดชอบ
- ความมีเหตุผล
- ความซื่อสัตย์
- ความขยัน
- ตั้งเป้าหมายเพื่ออนาคต

2. มีค่านิยมประชาธิปไตย คนที่มีลักษณะ ดังนี้

- เห็นคุณค่าตนเอง และเห็นคุณค่าผู้อื่น
- ทำหน้าที่ตนเองอย่างสมบูรณ์
- ยอมรับฟังความคิดเห็นผู้อื่น
- เคารพสิทธิของตนเอง และผู้อื่น
- เคารพกติกาของสังคม

- ทำงานร่วมกับผู้อื่นเป็น
- มีเหตุผล และเสียสละ

คนเก่ง ต้องเก่ง 8 ด้าน คือ

- ภาษา
- ตรรกะ / คณิตศาสตร์
- ดนตรี / จังหวะ
- การเคลื่อนไหว
- ศิลปะ / มิติสัมพันธ์
- การสื่อสาร / ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล
- ความรู้สึก / ความลึกซึ้งภายในจิตใจ
- ธรรมชาติสิ่งแวดล้อม

คนมีความสุข คือ คนมีความสุขจากการเรียนรู้ โดยการได้ตอบสนองการใฝ่รู้
ตอบสนองการกระทำ และการสร้างสรรค์ ตลอดจนการบริโภคด้วยปัญญา และความคิด

4. คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา

ในการจัดการศึกษาซึ่งเป็นการกิจหลักของโรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจ
สมุทรปราการ เพื่อผลิตกำลังคน และพัฒนากำลังคนสนองความต้องการของ
สถานประกอบการ และตลาดแรงงาน รวมไปถึงการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคม
พร้อมทั้งปลูกฝังการเป็นผู้ปฏิบัติงานในระดับของหัวหน้างานขั้นต้นได้เป็นอย่างดี สามารถ
ปฏิบัติเองได้ ควบคุมติดตามประเมินผลงานได้ มีการตัดสินใจที่ดี มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
แก้ไขปัญหาได้ดี รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นที่ยอมรับเข้ากับบุคคลอื่นได้ เข้าใจภาษา
ต่างประเทศ สื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง รู้จักใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ นำไปประยุกต์ใช้ให้เกิด
ประโยชน์ต่องานในหน้าที่เป็นอย่างดี และมีการคิดค้นแสวงหาความรู้เพิ่มเติมตลอดเวลา
ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัย จึงได้แบ่งคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาเป็น 2 คุณลักษณะ ดังนี้

4.1 คุณลักษณะความเป็นคนดี

ความเป็นคนดี หมายถึง คุณลักษณะทางจิตใจ และพฤติกรรมที่ช่วยให้
บุคคลนั้นสามารถควบคุมตนเอง ปฏิบัติตนตามระเบียบ วินัย กฎ กติกาของสังคม ได้แก่

4.1.1 ด้านบุคลิกภาพ

ความหมายของบุคลิกภาพ

คำว่า "บุคลิกภาพ" (Personality) มีรากศัพท์มาจากภาษาละตินว่า
"Persona" ซึ่งหมายถึง หน้ากากที่ใช้สำหรับให้ผู้เล่นละครสมัยกรีกโบราณสวมใส่ คำจำกัด
ความเบื้องต้นของคำว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ภาพลักษณ์ทางสังคมอย่างผิวเผิน (Superficial

Social Image) ซึ่งบุคคลใช้เป็นบทบาท ในชีวิตจริง (Helle and Ziwgler. 1992 : 145) ได้ให้ความหมายของบุคลิกภาพไว้ว่า หมายถึง กลุ่มของคุณลักษณะที่คงที่ และสัมพันธ์กันซึ่งจะถูกกำหนดเฉพาะในแต่ละบุคคลที่แสดงออกในสถานการณ์ต่าง ๆ กัน

สมิท ซาราสัน และซาราสัน (Smith, Sarason and Sarason. 1982 : 412) ให้ความหมายเกี่ยวกับบุคลิกภาพว่า หมายถึง การรับรู้พฤติกรรมรวมทั้งหมดของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ทั้งในสิ่งที่มองเห็นได้ เช่น ความคิด ความสนใจ และทำให้บุคคลอื่นสามารถที่จะเข้าใจ แยกแยะความแตกต่างของบุคคลนั้นกับบุคคลอื่น

ศรีเรือน แก้วกังวาล (2536 : 5-6) เสนอว่า บุคลิกภาพ คือลักษณะเฉพาะตัวของบุคคลในด้านต่าง ๆ ทั้งส่วนภายนอก และส่วนภายใน ส่วนภายนอกคือ ส่วนที่มองเห็นชัดเจน เช่น รูปร่าง หน้าตา กริยา มารยาท การแต่งตัว วิธีพูดจา การนั่ง การยืน ฯลฯ และส่วนภายในคือส่วนที่มองเห็นได้ยากแต่อาจทราบได้โดยการอนุมาน เช่น สติปัญญา ความถนัด ลักษณะอารมณ์ประจำตัว ความใฝ่ฝัน ปรารถนา ปรัชญาชีวิต ค่านิยม ความสนใจ ฯลฯ ลักษณะต่าง ๆ ของบุคลิกภาพ ไม่สามารถแยกเป็นส่วน ๆ ออกจากกันโดยเด็ดขาดทุก ๆ ลักษณะของบุคลิกภาพต่างมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน และมีผลกระทบต่อกันและกันเป็นลูกโซ่ บุคลิกภาพของมนุษย์ถูกหล่อหลอม ผสมผสานด้วยพันธุกรรม วัฒนธรรม การเรียนรู้วิธีปรับตัวของบุคคล และสิ่งแวดล้อมที่เป็นนามธรรมและวัตถุธรรม บุคลิกภาพของมนุษย์ไม่ว่าด้านใดเป็นสิ่งที่ไม่ตายตัว เปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา การเรียนรู้และสิ่งแวดล้อม ทั้งทางสังคม และวัฒนธรรม บุคลิกภาพ ของแต่ละบุคคลมีทั้งที่เป็นลักษณะผิวเผิน และส่วนที่เป็นนิสัยที่แท้จริง บางส่วนของบุคลิกภาพ ถูกซ่อนเร้นหรือถูกปิดบังอำพรางโดยจงใจ หรือไม่จงใจ บุคลิกภาพของบุคคลมีทั้งส่วนร่วมที่เป็นลักษณะสากลของมนุษย์ชาติ ทุกภาษา และมีส่วนร่วมที่เป็นลักษณะที่เรียกว่า "เฉพาะตัว"

โสภา ชปิลมันน์. (2536 : 5) เสนอว่า บุคลิกภาพ หมายถึงลักษณะหรือเอกลักษณ์ประจำตัวของแต่ละบุคคล ซึ่งมีผลต่อบุคคลนั้น ในด้านเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับบุคคลอื่น และต่อการแสดงพฤติกรรม

ดิน ปรัชญาพฤทธิ์ (2541 : 386-391) ได้สรุปความหมายของ บุคลิกภาพ ตามทัศนะของนักวิชาการด้านต่าง ๆ ดังนี้

ตามความหมายของนักจิตวิทยา ซึ่งดินฯได้ประมวลความหมายของบุคลิกภาพว่า เป็นคุณลักษณะทางจิตวิทยา (Attributes) และคุณสมบัติหรือลักษณะทางร่างกาย (Characteristics) ซึ่งเป็นลักษณะเด่นเฉพาะตัวซึ่งจะเป็นเครื่องหมายหรือทำให้คนอื่น ๆ เกิดความประทับใจและสามารถบรรยาย อธิบาย และพยากรณ์พฤติกรรมของบุคคลเหล่านั้นได้

โดยนักสังคมวิทยา ซึ่งได้พิจารณาถึงผลงานของ ซีโอเดอร์สัน และซีโอเดอร์สัน ได้ให้ความหมายของ บุคลิกภาพว่าหมายถึง รูปลักษณะของแบบอย่างพฤติกรรม ทัศนคติ ความเชื่อ และค่านิยมที่มารวมกันเป็นลักษณะประจำตัวของคนใดคนหนึ่ง ลักษณะประจำตัว

เช่นนั้นเป็นที่ประจักษ์ทั้งต่อตนเอง และคนอื่นยังกล่าวต่อไปว่า บุคลิกภาพเป็นผลพวงของ ประสบการณ์ส่วนบุคคลที่ได้รับจากปฏิกิริยาโต้ตอบกับผู้อื่น ในสภาพแวดล้อมทางสังคม และ วัฒนธรรม

โดยนักมนุษยวิทยา ซึ่งได้พิจารณาผลงานของ วอลเลซ ซึ่งได้ให้ความหมาย ของบุคลิกภาพไว้ 2 นัย คือ

1. เป็นองค์ประกอบที่สลับซับซ้อนทั้งหมดที่เกี่ยวกับความรู้ ความเชื่อ ศิลปะ ศีลธรรม กฎหมาย ขนบธรรมเนียมประเพณี ความสามารถและนิสัยอื่น ๆ ที่บุคคลแสวงหาได้ ด้วยตนเอง

2. หมายถึงแนวพฤติกรรมหรือเทคนิคสำหรับการแก้ปัญหา ซึ่งมีโอกาส ก่อนข้างสูงที่บุคคลจะนำออกมาใช้ภายใต้วัฒนธรรม อารยธรรม ภูมิภาคหรือส่วนต่าง ๆ ของประเทศ และโลก

โดยนักรัฐศาสตร์ พิจารณาความหมายของ ไวลเฟนสไตน์ ว่าเป็นองค์ประกอบ ของแนวทางต่าง ๆ ที่บุคคลจะสนองตอบต่อแรงขับ (Drive) และความต้องการ ภายในจิตใจของ ตนส่วนหนึ่ง สอนองตอบต่อการที่คนเข้าไปพัวพัน และขัดแย้งกับความเป็นจริงจากภายนอกอีก ส่วนหนึ่ง ซึ่งองค์ประกอบของแนวทางต่าง ๆ เหล่านี้ค่อนข้างจะคงทน และสม่ำเสมอ

จากการพิจารณาความหมายที่นักวิชาการไทย และต่างประเทศ ดินฯ ได้สรุป ความหมายของ บุคลิกภาพ ว่าเป็นลักษณะเด่น ๆ ทางจิตใจ ร่างกาย และวัฒนธรรมของบุคคล ลักษณะที่เด่น ๆ นี้สามารถนำมาประกอบการศึกษาความแตกต่าง ความคล้ายคลึงระหว่าง บุคคลได้

องค์ประกอบของบุคลิกภาพ

สุภัททา ปิณฑะแพทย์ (2542 : 174 – 175) ได้กล่าวถึงลักษณะบุคลิกภาพ ของบุคคลจะขึ้นอยู่กับองค์ประกอบต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. ร่างกาย และอารมณ์ (Psychogenic and Temperament) สภาพทาง ร่างกายของบุคคล เช่น ขนาดความแข็งแรง และพฤติกรรมทางด้านอารมณ์ มีความสัมพันธ์กัน ในลักษณะที่ผสมผสานก่อให้เกิดเป็นบุคลิกภาพส่วนหนึ่งของบุคคล

2. สติปัญญา และความสามารถอื่นๆ (Intellectual and other Abilities) บุคคล จะแสดงพฤติกรรมส่วนหนึ่งตามความรู้ ความสามารถที่ตนมีอยู่ และใช้ทักษะเฉพาะด้าน เพื่อ การแสดง เอกลักษณ์แห่งตน

3. ความสนใจ และค่านิยม (Interests and Values) ความพึงพอใจ และให้ คุณค่าของสิ่งต่างๆ ย่อมมีผลต่อการแสดงออกของบุคคล

4. เจตคติทางสังคม (Social Attitudes) ความคิดของบุคคลที่เกี่ยวกับสังคมจะเป็นตัวกลาง ทำให้บุคคลมีแนวโน้มที่จะได้ตอบกับสิ่งแวดล้อมในสังคม ตามรูปแบบของความคิดเห็นนั้นๆ

5. การกำหนดแรงจูงใจ (Motivational Dispositions) แรงกระตุ้นที่บุคคลมีอยู่จะเป็นพลังที่ทำให้แสดงพฤติกรรมจนกว่าจะถึงจุดหมายปลายทางได้ในลักษณะที่แตกต่างกันไป

6. การแสดงออก และท่าทางที่มีแบบแผน (Expressive and Stylistic Traits) หมายถึงลักษณะของพฤติกรรมที่คงที่ ที่ได้กำหนดไว้ว่าคือ ตัวของผู้คน

7. แนวโน้มเกี่ยวกับอาการของโรค (Pathological Trends) อาการที่ผิดปกติทางจิต และการมีความเชื่อมทางด้านสุขภาพจิตจะทำให้บุคคลมีพฤติกรรมที่แตกต่างไป

ทฤษฎีบุคลิกภาพตามแนวคิดของไอแซกซ์

ไอแซกซ์ได้ให้คำจำกัดความของคำว่า "บุคลิกภาพ" หมายถึง ระบบที่มั่นคงและยั่งยืนของบุคลิกลักษณะ (Character) อารมณ์ (Temperament) เซอเนปป์ญา (Intellect) และองค์ประกอบทางร่างกาย ซึ่งกำหนดการปรับตัวเฉพาะบุคคลที่มีต่อสภาพแวดล้อม และบุคลิกลักษณะ แสดงถึงพฤติกรรมที่มีมาแต่กำเนิด อารมณ์ แสดงถึงพฤติกรรมด้านความรู้สึก (Emotion) เซอเนปป์ญา แสดงถึงพฤติกรรมด้านความรู้ความเข้าใจ (Intelligence) และองค์ประกอบทางร่างกาย แสดงถึงลักษณะรูปร่างทางกาย และสมรรถภาพของระบบประสาทต่อมไร้ท่อ (Eysenck. 1970 : 2)7

นักจิตวิทยาหลายประเทศได้ศึกษาวิจัยทดสอบอย่างกว้าง และให้การรับรองแบบบุคลิกภาพของไอแซกซ์ ไอแซกซ์ได้เสนอทฤษฎี 2 มิติ ซึ่งทฤษฎีนี้ได้อธิบายถึงบุคลิกภาพในมิติแสดงตัว-เก็บตัว (Extrovert-Introvert) โดยไอแซกซ์ได้นำการศึกษาของ จุง (Carl G. Jung) มาค้นคว้าต่อ และปรับปรุงรวมทั้งได้ใช้วิธีวิเคราะห์ตัวเองมาผสมอีกมิติหนึ่งคือ มิติหวั่นไหว-มั่นคง (Neuroticism-Stability) คือได้มีการเพิ่มมิติความไวของอารมณ์เข้ามา เพราะเขาเห็นว่ามีส่วนสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับปฏิกิริยาที่บุคคลจะแสดงออก (กันยา สุวรรณแสง. 2533 : 88)

ไอแซกซ์ ได้อธิบายถึงมิติต่าง ๆ ดังนี้

1. บุคลิกภาพแบบแสดงตัว-เก็บตัว (Extrovert-Introvert)

บุคลิกภาพแบบแสดงตัว มีลักษณะเป็นมิตร ชอบพูดคุยกับคนอื่น มีเพื่อนมาก ชอบสังคม ไม่ชอบอ่านหนังสือหรือค้นคว้าด้วยตนเองคนเดียว ชอบกิจกรรมที่ทำให้ตื่นเต้น ชอบเสียง อดทนต่อสถานการณ์ ค่อนข้างผลุนผลัน ชอบแสดงตลกขบขัน สนุกว่าเรึง พร้อมที่จะได้ตอบ ชอบการเปลี่ยนแปลง ไม่มีความกังวล รักความสะดวกสบาย มองโลกในแง่ดี

มีแนวโน้มที่จะแสดงความก้าวร้าว และความพอใจออกมาได้ง่าย ไม่สามารถเก็บความรู้สึกพอใจ-ไม่พอใจไว้ได้มาก

2. บุคลิกภาพแบบหวั่นไหว-มั่นคง (Neuroticism-Stability)

บุคลิกภาพแบบอารมณ์หวั่นไหว เป็นลักษณะของบุคคลที่มักจะเชื่อมโยงความวิตกกังวลเข้ากับสิ่งเร้า โดยรู้สึกวิตกกังวลต่อทุกสิ่งที่เกิดขึ้น แม้แต่ในสถานการณ์ที่ไม่ก่อให้เกิดอันตราย

บุคลิกภาพอารมณ์มั่นคง เป็นลักษณะที่แสดงออกที่มีอารมณ์เยือกเย็น และมีสุขภาพจิตดี คือมีสุขภาพทางอารมณ์ ความคิด ความรู้สึก และการกระทำที่ดี รวมทั้งมีการปรับตัวในสภาพแวดล้อมได้ดี

ความสัมพันธ์ระหว่าง 2 มิติ ได้จากการวิเคราะห์ปัจจัยของลักษณะพื้นฐานทางอารมณ์ซึ่งนักสรีระวิทยาชาวกรีก ฮิปโปเครติส (Hippocrates) และการเลน (Galen) ได้ให้นิยามไว้โดยที่บุคลิกภาพทั้ง 2 มิติ เป็นอิสระต่อกันจึงเกิดเป็นบุคลิกภาพ 4 ลักษณะ ดังนี้ Provin(จุดพร เพ็งชัย. 2533 : 166; อังอิงจ้าง Provin. 1989 : 294-295)

1. ลักษณะอารมณ์หวั่นไหว-แสดงตัว (Neurotic-Extrovert) มีลักษณะไม่หวั่นไหวไม่ผ่อนคลาย ก้าวร้าวตื่นเต้นง่าย เปลี่ยนแปลงง่าย หุนหันพลันแล่น มองโลกในแง่ดี กระฉับกระเฉง

2. ลักษณะอารมณ์หวั่นไหว-เก็บตัว (Neurotic-Introvert) มีลักษณะอ่อนไหวกระวนกระวายยึดมั่นถือมั่น ขาดจินตนาการ มองโลกในแง่ร้าย ถือตัว ไม่ชอบสังสรรค์ เก็บตัวเงียบ

3. ลักษณะอารมณ์มั่นคง-แสดงตัว (Stable-Extrovert) มีลักษณะชอบสังสรรค์ ชอบสังคม ช่างพูด โต้ตอบกับคนอื่นอย่างเป็นกันเอง มีชีวิตชีวา ไม่ทุกข์ร้อน เป็นผู้นำ

4. ลักษณะอารมณ์มั่นคง-เก็บตัว (Stable-Introvert) มีลักษณะเงียบ ระมัดระวังใช้ความคิด รักสงบ ควบคุมตนเองได้ เชื่อถือได้ อารมณ์คงที่ เยือกเย็น

สามารถสรุปได้ว่า บุคลิกภาพ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกเป็นลักษณะเฉพาะอย่างของบุคคลนั้นๆ ทั้งที่เป็นรูปธรรม และนามธรรม ลักษณะท่าทางที่ดี พุดจาสุภาพ การแต่งกายที่เหมาะสมกับกาลเทศะ กริยามารยาทดี ร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ มีความมั่นคงทางอารมณ์ มีความเชื่อมั่นในตนเอง พร้อมทั้งมีความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ ทำให้บุคคลมีพฤติกรรมต่างกัน และส่งผลต่อบุคคลอื่นที่บุคคลนั้นมีความสัมพันธ์ด้วย

4.1.2 ด้านมนุษยสัมพันธ์

บุคคลจะทำงานต้องสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ต้องมีมนุษยสัมพันธ์ ถือว่าเป็นทั้ง “ศาสตร์” และ “ศิลป์” ในการเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคล นำมาซึ่งความรักใคร่ นับถือ ความจงรักภักดี และความร่วมมือในการทำงาน เพื่อจุดประสงค์สูงสุดขององค์กร

ดูบรินท์ (Dubrin. 1981 : 4) กล่าวว่า มนุษย์สัมพันธ์ คือศิลปะ และการปฏิบัติในการใช้ความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ เพื่อบรรลุจุดประสงค์ขององค์การ และ/หรือจุดประสงค์ส่วนตัว

โควาล (Cowan. 1984 : 57 – 65) ได้วิจัยเรื่องการประเมินความพึงพอใจของนายจ้าง และลูกจ้าง ซึ่งอบรมที่โรงเรียนเทคนิคในพื้นที่แคนาเดียน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความพึงพอใจของนายจ้าง และลูกจ้างเกี่ยวกับโครงการอาชีพด้านอุตสาหกรรมความสามารถ 8 ด้าน คือ ทักษะงานฝีมือ ความรู้ทางช่างเทคนิค ความสามารถทางคณิตศาสตร์ ความสามารถในการติดต่อสื่อสาร ความสามารถในการอ่าน การตีความหมาย ความสามารถในการทำความเข้าใจแก้ปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น และความสามารถในการแนะนำ ผลการวิจัยพบว่านายจ้าง และลูกจ้างได้ให้ความสำคัญของความสามารถ 8 ด้าน ในลักษณะเดียวกันความเป็นช่างทักษะในการใช้ฝีมือ และมนุษย์สัมพันธ์ได้รับความสนใจมากเป็นพิเศษทั้งนายจ้าง และลูกจ้าง

ฮอดเกตส์ (Hodgetts. 1993 : 6) ได้ให้ความหมายของมนุษย์สัมพันธ์ คือ กระบวนการบริหารที่เกี่ยวข้องระหว่างผู้ปฏิบัติงานกับองค์การ โดยมุ่งให้ทั้ง 2 ฝ่ายบรรลุจุดหมายปลายทาง องค์การจะเน้นเป้าหมายด้านความอยู่รอด การเจริญเติบโต และผลกำไร ส่วนผู้ปฏิบัติงานจะเน้นที่เป้าหมายด้านรายได้ สภาพการทำงานที่เหมาะสม โอกาสที่จะมีปฏิสัมพันธ์กับหน่วยงานอื่น และโอกาสที่จะทำงานได้อย่างเต็มที่

รัศมี แสงเจริญ. (2532 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหัวหน้างานตามทัศนะของผู้จัดการฝ่ายบุคคลของ โรงแรมในกรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยาพบว่า คุณลักษณะทั่วไปที่พึงประสงค์ของหัวหน้างานทั้ง 4 ด้าน มีคะแนนเฉลี่ยในระดับสูงเรียงตามลำดับความสำคัญ ดังนี้

1. ด้านมนุษย์สัมพันธ์ คุณลักษณะที่พึงประสงค์มากที่สุด คือ ความรับผิดชอบ และความสนใจผู้ใต้บังคับบัญชา
2. ด้านความรู้ คุณลักษณะที่พึงประสงค์มากที่สุด คือ เทคนิคการควบคุมของ ผู้บังคับบัญชา และความรู้ในวิชาชีพตามสายงานของตนได้เป็นอย่างดี
3. ประสพการณ์ คุณลักษณะที่พึงประสงค์มากที่สุด คือ ประสพการณ์ในการตัดสินใจ และการแก้ปัญหา ความสามารถในการบริหารในการวางแผน และการควบคุมงานในการติดตามผลงาน
4. ด้านบุคลิกภาพ คุณลักษณะที่พึงประสงค์มากที่สุด คือทัศนคติที่ดีต่องานบริการ และ แต่งกายสุภาพเหมาะสมกับกาลเทศะ

จุฑา บุรีภักดี (2535 : 1) กล่าวว่า มนุษย์สัมพันธ์ หมายถึง ความสัมพันธ์กันระหว่างมนุษย์ด้วยกันระหว่างบุคคล ซึ่งเมื่อมีความสัมพันธ์กันแล้วจะได้มาซึ่งความรักใคร่นับถือ

ความร่วมมือ ความจงรักภักดี และยังคงกล่าวว่านักสุขภาพจิตได้ให้ความหมายของมนุษย์สัมพันธ์ว่า หมายถึงการอยู่ร่วมกันกับบุคคลอื่นอย่างมีความสุข หรือมีศิลปะการเข้ากับผู้อื่นได้ดี

วินิจ เกตุขำ (2535 : 17) ได้สรุปความหมายจากนักวิชาการว่า หมายถึงความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ที่มุ่งให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน อันจะนำมาซึ่งความร่วมมือ ประสานงานกันในการดำเนินกิจการต่าง ๆ อย่างได้ผล และมีประสิทธิภาพ

สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2543 : 178) ได้ให้ความหมายว่า เป็นวิชาที่ว่าด้วยศาสตร์และศิลปะ ในการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล และหรือระหว่างกลุ่ม โดยใช้แรงจูงใจกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการอยู่ร่วมกัน และหรือร่วมมือร่วมใจ การปฏิบัติหน้าที่การทำงานให้สำเร็จด้วยดีมีความสุข

มนุษย์สัมพันธ์ หมายถึง การทำงานที่ต้องปฏิบัติงานร่วมกับบุคคลอื่น เพื่อให้ได้มาซึ่งผลงานที่บรรลุเป้าหมายนั้น เครื่องมือที่จะช่วยให้เกิดความร่วมมือที่ดีต่อกัน เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน ยอมรับซึ่งกันและกัน ก็คือ ควรมีความสัมพันธ์ ดังที่ เมธี ปิลันธนาพันธ์.

(2530 : 18) ได้กล่าวไว้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรด้วยกัน และระหว่างผู้บริหารกับผู้บริหารเป็นสิ่งที่จำเป็นต้องสร้างขึ้น และให้มีเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เพราะมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร และดังที่ ภิญญู สาทร. (2533 : 417) ได้กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารการศึกษาที่มีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดีจะเป็นคนที่พูดจาดี ถูกหู ให้กำลังใจแก่คนแสดงความคิดเห็นเมื่อใครได้ดีมีความมั่นใจ เห็นอกเห็นใจคน และมีอารมณ์มั่นคง

กล่าวโดยสรุปมนุษย์สัมพันธ์ หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่แสดงออกถึงสัมพันธภาพระหว่างบุคคลที่มุ่งให้เกิดความเข้าใจอันดีเกิดความร่วมมือ และประสานงานกันได้ดี

หลักการและทฤษฎีมนุษย์สัมพันธ์

สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2543 : 181 – 187) ได้กล่าวถึงหลักการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล และหรือระหว่างกลุ่ม อาศัยทฤษฎีการจูงใจ เพื่อกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือร่วมใจดังนี้

1. หลักการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล ทำได้ดังนี้

1.1 การรู้จักกัน (Know to) มนุษย์ไม่อาจอยู่คนเดียว หรือทำงานโดยไม่เกี่ยวข้อง หรือไม่จำเป็นต้องพึ่งพาเพื่อนมนุษย์ได้ เมื่อมีเหตุผลและความจำเป็น เช่นนี้มนุษย์จำเป็นต้องทำความรู้จัก และเข้าใจเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน เพื่อเป็นแนวทาง และโอกาสในการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีต่อกันได้ สามารถอำนวยความสะดวกระหว่างกัน เพราะสังคมไทยชอบยึดถือ ตัวบุคคล ระบบพรรคพวก เพื่อนฝูง ดังนั้นการที่เรารู้จักกันไว้จะอำนวยความสะดวกได้อย่างมากทั้งเรื่องหน้าที่การงาน และเรื่องส่วนตัว

1.2 ความใกล้ชิด (Proximity) มนุษย์ที่พฤติกรรมใกล้ชิดกันจะมีโอกาสสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนมนุษย์ได้ดีกว่าบุคคลที่ไม่มีพฤติกรรมใกล้ชิดกัน

1.3 คุณสมบัติส่วนบุคคล (Personal qualities) คุณสมบัติส่วน

บุคคลเป็นสาเหตุสำคัญที่มนุษย์อยากจะสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนมนุษย์หรือไม่ และจะเป็นแรงบันดาลใจที่ช่วยส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนมนุษย์ได้ คุณสมบัติส่วนบุคคลของมนุษย์มีทั้งปรากฏให้เห็นภายนอก ได้แก่ รูปร่างหน้าตา ซึ่งอาจทำให้มนุษย์เกิดความรัก และความสนใจต่อกันได้ คุณสมบัติส่วนบุคคลของมนุษย์ที่ปรากฏให้เห็นได้ยาก เช่น ความมีน้ำใจ ซึ่งอาจทำให้มนุษย์เกิดความรัก สงสาร เห็นอกเห็นใจ และมีความซาบซึ้งต่อกันได้ แนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของ แอนเดอร์สัน (Anderson, 1968) ได้วิจัยพบว่า นักศึกษาอเมริกัน ชอบลักษณะคุณสมบัตส่วนบุคคล 6 ลักษณะ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ 1. ความจริงใจ (Sincerity) 2. ซื่อสัตย์ (Honest) 3. จงรักภักดี (Loyal) 4. พุดจริง (Truthful) 5. น่าเชื่อถือ (Trustworthy) 6. ไว้วางใจได้ (Dependable) ส่วนคุณสมบัตส่วนบุคคล 3 ลักษณะที่ไม่ชอบ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ 1. โกหก (Liar) 2. หลอกหลวง (Phony) 3. คดโกง (Dishonest)

1.4 ความคุ้นเคย (Familiarity) มนุษย์ที่พยายามสร้างความคุ้นเคยต่อกัน อย่างสม่ำเสมอจะช่วยสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนมนุษย์ได้เป็นอย่างดี เช่น มนุษย์พูดจากันหรือ สื่อสารติดต่อกันทั้งต่อหน้า และโดยใช้เครื่องมือสื่อสารอย่างอื่น ได้แก่ โทรศัพท์ อีเมลล์ เป็นต้น จะทำให้เกิดความคุ้นเคย

1.5 ความพึงพอใจซึ่งกันและกัน (Reciprocity) มนุษย์ที่มีบุคลิกภาพที่ดี เช่น รูปร่าง อารมณ์ดี เมื่อมีการปฏิสัมพันธ์หรือติดต่อกันบ่อยจะช่วยให้ทั้งสองฝ่ายเกิดความพึงพอใจซึ่งกันและกัน

1.6 ความสมดุลทางปัญญา (Cognitive balance) โดยทั่วไปมนุษย์ชอบที่จะติดต่อกัน และสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อนมนุษย์ที่มีระดับสติปัญญา ระดับการศึกษาความคิดเห็นที่คล้ายหรือใกล้เคียงกับตนทำให้การเจรจาหรือการพูดคุยกันราบรื่น และเข้าใจกันง่ายขึ้น

1.7 ความคล้ายคลึงกัน (Similarity) การที่มนุษย์พยายามจะติดต่อและสัมพันธ์กันจะต้องมีความคล้ายคลึงกันในด้านต่างๆ เช่น มีเจตคติ และความคิดเห็นที่คล้ายคลึงกัน ทำให้พูดจา และเข้าใจกันโดยง่าย นอกจากนั้นยังมีลักษณะของบุคลิกภาพ คุณลักษณะส่วนบุคคลที่คล้ายคลึงกัน จะช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันได้ เช่น เพื่อนมนุษย์ที่มีความสนใจ อาชีพ สถานภาพ ระดับการศึกษา อายุ เชื้อชาติ และวัฒนธรรมที่คล้ายคลึงกัน ย่อมจะช่วยสร้างความสัมพันธ์กันง่ายขึ้น

1.8 การประจบประแจง (Ingratiation) การที่มนุษย์จะสร้างความดึงดูดใจ หรือเสน่ห์ให้แก่ตนเอง จะต้องรู้จักการประจบประแจง โดยพูดหรือแสดงพฤติกรรมให้เพื่อนมนุษย์รัก และสนิทชิดชอบ เพื่อประโยชน์ส่วนตน

คุณลักษณะของผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

วิจิตร อวทะกุล (สมชาติ กิจยรรยง. 2536 : 166; อ้างอิงจาก วิจิตร อวทะกุล : เทคนิคมนุษยสัมพันธ์) กล่าวว่า การสร้างมนุษยสัมพันธ์ให้ประสบความสำเร็จนั้นคุณลักษณะ ที่ต้องสร้างให้เกิดขึ้นในแต่ละบุคคล ที่เรียกว่า มีคุณลักษณะมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีดังนี้

1. การมีท่าทางที่ดี มีลักษณะการเข้ากับคน กิริยามารยาท เรียบร้อย การพูดคุยสนุกสนาน เบิกบาน ผู้คบหามีความสุขสบายใจ มีลักษณะโอภาปราศรัย
2. บุคลิก รูปร่างหน้าตา การแต่งตัว การเคลื่อนไหว กิริยา ท่าทาง การพูด เหมาะสมกับงาน
3. ความเป็นเพื่อน สนทนสนมเป็นเพื่อนได้ง่าย ความเป็นกันเอง
4. มีความอ่อนน้อม รวมทั้งกิริยามารยาทสุภาพ พูดจาอ่อนน้อม ถ่อมตน
5. การมีน้ำใจ ช่วยเหลือ เต็มใจช่วยเหลือผู้อื่น ด้วยกำลังกาย กำลังความคิด ในลักษณะเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
6. การให้ความร่วมมือดีในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ซึ่งเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้อื่นไม่เห็นแก่ตัว เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ให้การช่วยเหลือเป็นสำคัญ
7. การมีความกรุณา เอื้อเฟื้อ มีน้ำใจ โอบอ้อมอารีแก่ผู้ได้รับความทุกข์ยาก เมตตากรุณาปราณีแก่คนทั่วไป
8. เป็นคนมีประโยชน์ ช่วยเหลือกิจการงานแก่คนทั่วไป โดยมีได้หวังประโยชน์ อำนวยประโยชน์แก่สังคม ไม่ว่าจะเป็นด้านความคิด กำลังกาย และกำลังทรัพย์
9. มีการสร้างสรรค์ หมายถึงมีความคิด และการกระทำที่สร้างสรรค์ ไม่ใช่ความคิดที่คอยทำลาย หรือกลั่นแกล้ง หน่วงเหนี่ยวความเจริญก้าวหน้าของผู้อื่น
10. การมีอารมณ์ดี การควบคุม และใช้อารมณ์ได้เหมาะสม
11. มีความกระตือรือร้นคือ มีชีวิตจิตใจไม่เชื่องซึม หรือมีนชา ควรมีความเบิกบาน แจ่มใส
12. มีความรับผิดชอบ ต่อการทำงาน คำพูด คำมั่นสัญญา รักษาเวลา ทำให้เป็นผู้มีเกียรติ และมีความซื่อสัตย์สุจริต
13. มีความอดทน ต่อความเหน็ดเหนื่อย ต่อความยากลำบาก ต่อกิริยา ท่าทางการกระทำ คำพูดที่ไม่สบอารมณ์ หรือทำให้เราโกรธ
14. มีความขยันขันแข็ง ขยันต่อการทำงาน ภาระหน้าที่ที่มีความรับผิดชอบ ไม่เป็นคนเกียจคร้าน ไม่เป็นผู้ที่ทำให้ภาพพจน์ และความเลื่อมใสเสียไป
15. มีความพยายามพากเพียรที่จะฝึกฝน ฝึกหัดตนให้มีคุณสมบัติทางมนุษยสัมพันธ์อย่างไม่ท้อถอย พยายามปรับปรุงแก้ไขตนเองอยู่เสมอ

16. มีปฏิภาณ โดยฝึกปฏิภาณไหวพริบ ความแพรวพราวในการสร้างบรรยากาศความสัมพันธ์กับผู้อื่น การพูดคุย การเสนอความเห็นปฏิภาณนี้สามารถเตรียม และฝึกฝนได้

นอกจากนี้ สุขุม นวลสกุล (2543 : 249) ได้กล่าวถึง การสร้างสัมพันธ์อันดีในสายงานบริการนั้น ควรเน้นเรื่องการทำประโยชน์ให้กับบุคคลอื่น ให้ได้รับความสุข และได้รับความพอใจในสายงานบริการนั้น ผู้ให้บริการนั้นต้องมีจิตสำนึกว่า “ลูกค้าคือพระเจ้า” หรือ “ลูกค้าคือผู้ที่ ถูกต้องเสมอ” ดังนั้นผู้ให้บริการต้องมีน้ำใจในการให้บริการ (Service Mind) แก่ผู้รับบริการการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้ให้บริการ และผู้รับบริการมี 3 ขั้นตอนคือ

1. ขั้นตอนการให้ความสำคัญแก่ ผู้รับบริการ (Customer Tier)

จิตวิทยาในการให้บริการแก่ผู้รับบริการ จะต้องตระหนักเสมอว่าผู้รับบริการคือ บุคคลสำคัญที่สุด องค์การหรือธุรกิจอยู่ได้ด้วยผู้รับบริการ หรือลูกค้า ดังนั้นผู้ให้บริการจะต้องเป็นผู้ที่มีน้ำใจในการให้บริการ (Service Mind) เสมอ

2. ขั้นตอนการให้บริการ (Steps to Service) มีดังนี้

2.1 ทักทายผู้รับบริการ (Acknowledge the Person)

2.2 สร้างสถานการณ์เชิงบวก (Acknowledge the Person)

2.3 บริการให้ตรงกับจุดประสงค์ หรือมากกว่าความต้องการของผู้รับบริการ (Meet or Exceed the Need)

2.4 เอาใจใส่เพื่อความพึงพอใจของผู้รับบริการ (Confirm Satisfaction)

3. ขั้นตอนการประสานงาน (Coordination Tier) ก่อนการให้บริการสิ้นสุดลง ผู้ให้บริการอาจให้ผู้รับบริการประเมินผล การให้บริการตามแบบที่กำหนด ซึ่งมีทั้งปลายเปิด และปลายปิด ก่อนที่ผู้รับบริการจะลุกจากที่นั่งควรช่วยดูแล้วว่าผู้รับบริการได้ลืมสิ่งใดไว้บ้างหรือไม่ และควรกล่าวขอบคุณ

ลักษณะการมีมนุษยสัมพันธ์ดังกล่าวจะเป็นปัจจัยต่าง ๆ ที่จะช่วยส่งเสริมให้บุคคลเป็น ผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และเป็นบุคคลที่มีคุณธรรม เป็นคนที่มีเสน่ห์น่าคบหาสมาคม ซึ่งจะส่งผลดีถึงความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน และงาน

จากความหมายของมนุษยสัมพันธ์ข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า มนุษยสัมพันธ์ หมายถึง ความสามารถในการปรับตัว และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ เนื่องจากการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์กรต้องมีความร่วมมือร่วมใจกัน ช่วยเหลือเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน มีสัมพันธภาพที่ดีระหว่างเพื่อนร่วมงาน หัวหน้างาน และผู้บังคับบัญชา

4.1.3 ด้านคุณธรรมจริยธรรม

มีนักวิชาการได้อธิบายความหมายของคำว่า คุณธรรม ไว้หลายท่านที่น่าสนใจ มีดังนี้

พจนานุกรมฉบับเฉลิมพระเกียรติ พ.ศ. 2542 (2546) ได้ให้คำนิยามของคำว่า คุณธรรม หมายถึง สภาพคุณงามความดี ส่วนจริยธรรม หมายถึง การประพฤติแต่สิ่งที่ดีงาม โดยถือปฏิบัติเป็นประจำ และเป็นแบบอย่างที่ดี

นอกจากนี้ทาง กรมอาชีวศึกษา (2531 : 12 – 43) ได้ทำการสัมภาษณ์นายจ้าง ที่อยู่ในเขตกรุงเทพฯ เรื่อง คนอย่างไรที่นายจ้างต้องการ สรุปได้ว่า คุณสมบัติที่นายจ้างต้องการ คือ

1. คุณสมบัติด้านวิชาการ

2. คุณสมบัติด้านจริยธรรมคุณธรรม กล่าวคือ มีความอดทน มีวินัย มีความซื่อสัตย์ มีน้ำใจ มีเจตคติที่ดี บุคลิกภาพมีความเป็นผู้นำ

การศึกษาคุณธรรม พอสรุปได้ว่า ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาจะต้องมีคุณธรรม จริยธรรมเป็น คุณลักษณะประจำ เพราะคุณธรรมจริยธรรมจะมีผลต่ออาชีพการงาน ต่อตัวเอง และต่อสังคมในปัจจุบัน ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาจะมีความรู้ความสามารถทักษะในการปฏิบัติ อย่างเดียวไม่ได้จำเป็นต้องมีคุณธรรมจริยธรรมควบคู่ด้วย และมีคุณธรรมจริยธรรมให้เป็น ลักษณะนิสัยประจำตัวที่จะต้องมีขาดไม่ได้ อันเป็นผลต่อความสำเร็จทั้งหน้าที่การงาน และการดำรงชีวิตประจำวัน ด้วยเหตุนี้คุณลักษณะด้านคุณธรรม และจริยธรรม ของผู้สำเร็จ อาชีวศึกษาจะต้องประกอบด้วย มีความซื่อสัตย์ สุจริต เสียสละ ถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นใหญ่ ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบวินัยของหน่วยงาน มีความอดทนเป็นผู้ตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบสูง ยุติธรรม มีน้ำใจ มีเหตุมีผลเป็นสัจธรรม สร้างสรรค์รักษาสภาพแวดล้อมของหน่วยงาน และ สังคม

โกวิท ประวาลพุกษ์ และภณิดา กุสกูล (2535 : 6) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับ ความหมายของคุณธรรมจริยธรรมมีความหมายเป็น 2 นัยคือ การประพฤติปฏิบัติ ภายในกรอบ ของกฎเกณฑ์ที่สังคมยอมรับ และหมายถึง หลักเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินพฤติกรรมของสมาชิก ในสังคม การที่บุคคลแต่ละคนในสังคมมีคุณธรรมจริยธรรมจะเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่ง ในการสร้างสันติ และความเจริญก้าวหน้าแก่สังคมเป็นส่วนรวม โดยกำหนดความหมายของ คุณธรรมจริยธรรม ได้เป็น 2 นัย คือ

1. คุณธรรมจริยธรรมเป็นหลักการ และเหตุผลที่พิจารณาเกี่ยวกับการ กระทำ การพิจารณาตัดสิน และการตัดสินใจซึ่งมีความหมายที่คนทั่วไปเข้าใจกันมาแต่ดั้งเดิม

2. คุณธรรมจริยธรรมเป็นพฤติกรรมหรือการกระทำ เป็นการตัดสินใจ การพิจารณาตัดสินเป็นคุณธรรมทางจริยธรรมที่มีพื้นฐานอยู่บนการกระทำ และเจตคติที่ สามารถสังเกตเห็นได้ซึ่งความหมายนี้เป็นความหมายในแนวความคิดแบบใหม่

ไกรยุทธ ชีรตยาสินันท์ (2536 : 63) ได้ให้ความหมายของ จริยธรรม คือ สื่อคุณค่าหรือค่านิยม (Value) ที่ควบคุม และกำกับพฤติกรรมที่ยอมรับกันว่า ถูกต้องสมควร ประพฤติปฏิบัติเป็นคุณค่าที่เกี่ยวข้องกับจิตใจ หรือจิตสำนึกที่บ่งการพฤติกรรมของคนที่มี ค่านิยมให้เป็นไปตามนัยของค่านิยมนั้น ๆ

วิทย์ วศิตเวทย์ (จินตนา บุญบงการ. 2544 : 15 ; อ้างอิงจาก วิทย์ วศิตเวทย์. ม.ป.ป.) ให้ความหมายของ จริยธรรม ว่าเป็นความประพฤติตามค่านิยมที่พึงประสงค์โดยใช้ วิชาจริยศาสตร์ศึกษาพฤติกรรมด้านคุณค่าสามารถแยกแยะได้ว่าสิ่งใดดีควรทำ และสิ่งใดชั่ว ควรละเว้น

ก่อ สวัสดิพานิชย์ (จินตนา บุญบงการ. 2544 : 15 ; อ้างอิงจาก ก่อ สวัสดิพานิชย์. ม.ป.ป.) ให้ความหมายของ จริยธรรม ว่าเป็นความประพฤติ และความนึกคิด ในสิ่งที่ดีงามและเหมาะสม

ความสำคัญของจริยธรรมทางธุรกิจ

จริยธรรมทางธุรกิจไม่ได้มีการรวบรวมเป็นจรรยาบรรณ และเป็นลายลักษณ์อักษรแต่ต่อมาธุรกิจและการค้าได้ขยายกว้างขวางขึ้น มีผู้ประกอบการธุรกิจการค้าเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก ทั้งนักธุรกิจและพ่อค้าที่ดี กับนักธุรกิจและพ่อค้าที่ไม่ดี ซึ่งเอารัดเอาเปรียบผู้บริโภค และคู่แข่งจนนำความเสื่อมเสียมาสู่ธุรกิจ ประชาชนสังคม และประเทศชาติ จึงได้เกิดการรวมตัว เป็นองค์กรธุรกิจ และสมาคมการค้าได้เกิดความคิดที่จะรวบรวมหลักความประพฤติ และการปฏิบัติที่ถูกต้องกับศีลธรรม เป็นจริยธรรม หรือจรรยาบรรณทางธุรกิจ เพื่อเป็นแนวทางให้ สมาชิก และผู้ประกอบการธุรกิจได้ยึดถือในการประพฤติปฏิบัติในการประกอบธุรกิจ ดังที่

สมพร เทพสิทธา (2544: 6-8) ได้กล่าวถึงความสำคัญของจริยธรรมทางธุรกิจ จำแนกได้ดังนี้

1. ธุรกิจที่ปฏิบัติตามจริยธรรมทางธุรกิจจะได้รับความเจริญอย่างมั่นคง และยั่งยืนส่วนธุรกิจที่มุ่งแต่แสวงหากำไร และผลประโยชน์ โดยไม่ปฏิบัติตามจริยธรรมทางธุรกิจ อาจจะมีกำไรชั่วครว แต่ในที่สุดก็ต้องประสบปัญหา และความหายนะ
2. ธุรกิจที่ปฏิบัติตามจริยธรรมทางธุรกิจจะได้รับความไว้วางใจจากประชาชนเป็นธุรกิจที่ทำประโยชน์ต่อสังคม และประเทศชาติ ตรงกันข้ามกับธุรกิจที่ไม่ปฏิบัติตามจริยธรรมทางธุรกิจมุ่งแต่แสวงหาผลประโยชน์ และกำไรอย่างเดียว ไม่มีความซื่อสัตย์ต่อลูกค้า ประชาชนจะขาดความเลื่อมใสศรัทธาจากลูกค้า และประชาชน สร้างความเสียหายทางเศรษฐกิจแก่สังคม และประเทศชาติ
3. หากนักธุรกิจส่วนใหญ่ดำเนินธุรกิจโดยปฏิบัติตามจริยธรรมทางธุรกิจ จะช่วยให้ธุรกิจ และเศรษฐกิจมีความเจริญก้าวหน้า การที่ประเทศไทยต้องประสบภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ และการเงินในกลางปี 2540 สาเหตุหนึ่งที่สำคัญเป็นเพราะผู้ประกอบการ

ทางธนาคารและการเงิน เช่น บริษัทหลักทรัพย์ไม่ได้ปฏิบัติตามจริยธรรมทางธุรกิจ มีความโลภ เห็นแก่ตัว มีการทุจริตคดโกง

4. การปฏิบัติตามจริยธรรมทางธุรกิจ จะช่วยให้เกิดการแข่งขันที่เป็นธรรม ไม่เกิดการเอาเปรียบกันอย่างไม่เป็นธรรม ไม่เกิดการรวมตัวกัน สร้างอำนาจผูกขาดเอาเปรียบต่อคู่แข่ง และผู้บริโภค

5. โลกในปัจจุบันเป็นโลกของยุคโลกาภิวัตน์ ต้องมีการแข่งขันกันอย่างรุนแรง การปฏิบัติตามจริยธรรมทางธุรกิจ จะช่วยส่งเสริมสมรรถนะการแข่งขันทั้งในประเทศ และในต่างประเทศ

ความสำคัญของจริยธรรมทางธุรกิจตามที่ จินตนา บุญบงการ (2544: 32-34) ให้ความสำคัญ คือ

1. เพื่อความสามารถในการแข่งขัน จอห์น เอเกอร์ (John Aker) อดีตประธานกรรมการของ ไอบีเอ็ม ได้เคยกล่าวไว้ว่า ถ้าผู้บริหารกิจการไม่มีจริยธรรมกิจกรรมนั้นๆ จะไม่สามารถแข่งขันกับผู้อื่นได้ ทั้งในตลาดระดับชาติ และนานาชาติ

2. การเพิ่มผลผลิต (Productivity) การใช้จริยธรรมในธุรกิจช่วยสร้างความสามารถในการผลิตให้สูงขึ้น เนื่องจากพนักงานของบริษัทเป็นกลุ่มที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากวิธีการจัดการของฝ่ายบริหาร ถ้าการจัดการนั้นมีจริยธรรม ผลกระทบต่อพนักงานจะเป็นบวก ทำให้พนักงานมีขวัญ และกำลังใจในการทำงาน มีความเต็มใจและกระตือรือร้นในการทำงาน และมีความจงรักภักดีต่อบริษัทมากขึ้น อันมีผลโดยตรงต่อการเพิ่มผลผลิตของบริษัท

3. การบริหารที่มีจริยธรรมทำให้บริษัทมีความเข้มแข็งขึ้น เนื่องจากช่วยส่งผลกระทบทางบวกต่อผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียที่อยู่นอกบริษัท เช่น ลูกค้า เป็นต้น ทำให้ลูกค้ามีศรัทธาเชื่อถือต่อบริษัท นอกจากนี้ยังทำให้สาธารณชนยอมรับในบริษัท การยอมรับเช่นนี้ทำให้บริษัทมีความมั่นคง และสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพในระยะยาว

4. การออกกฎข้อบังคับของรัฐบาล การทำธุรกิจที่มีจริยธรรม และการบริหารที่มีจริยธรรม ช่วยลดความจำเป็นที่รัฐต้องออกข้อบังคับ การมีข้อบังคับเป็นจำนวนมาก และมีรายละเอียดปลีกย่อย ย่อมทำให้การทำธุรกิจ และการบริหารจัดการในภาคเอกชนขาดความคล่องตัว ได้มีแนวโน้มที่รัฐจะออกกฎหมาย และข้อบังคับมากขึ้น เพื่อรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อควบคุมธุรกิจให้รับผิดชอบต่อสังคม และสิทธิมนุษยชนมากขึ้น

5. มีความห่วงใยในด้านสิ่งแวดล้อมและเกียรติภูมิ และคุณค่าของชีวิตมนุษย์มากขึ้น ปัจจุบันความห่วงใยในด้านนี้มีมากขึ้น องค์กรของประชาสังคม (Civil Society Organizations) และองค์กรเอกชน (Non-Government Organizations-NGOs) ได้มีบทบาทมากขึ้นในการต่อสู้เพื่อผลประโยชน์ของประชาชนคนธรรมดา ผู้ยากไร้ และความเป็นธรรม

ทางธุรกิจ และการบริหารภาคเอกชนต้องมีจริยธรรมมากขึ้นเพื่อจะได้ประสานงานได้อย่างมีประสิทธิภาพกับประชาสังคม (Civil Society) และลดแรงกดดันจากกลุ่มเอกชนทั้งหลาย

6. ธุรกิจที่มีจริยธรรมจะสามารถช่วยป้องกันไม่ให้อันตรายเกิดแก่ชุมชน เช่น การที่โรงงานอุตสาหกรรมไม่ทิ้งของเสีย หรือสารเป็นพิษ ย่อมทำให้ชุมชนมีความปลอดภัย

7. ธุรกิจที่มีจริยธรรมจะช่วยปกป้องผู้ที่ทำงานให้กับธุรกิจนั้นๆ เช่น การที่ไม่ต้องกังวลว่า จะต้องถูกสอบสวนถูกค้นประวัติย่อทำให้เกิดความสบายใจในการทำงาน ที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ ธุรกิจที่มีจริยธรรมช่วยดึงดูดให้คนมาทำงานกับบริษัท เพราะโดยปกติแล้ว คนเรามักชอบที่จะทำงานในบริษัทที่มีความถูกต้องชอบธรรม และสังคมยอมรับ

จริยธรรมทางธุรกิจที่ดีเป็นสิ่งที่มีความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการประกอบอาชีพทางธุรกิจ ผู้ประกอบธุรกิจที่ดีมีความสามารถ และมีจริยธรรมในการประกอบธุรกิจย่อมจะเป็น กลไกสำคัญที่จะผลักดันให้ธุรกิจประสบความสำเร็จเป็นที่ยอมรับเชื่อถือ ได้รับโอกาสมีข้อได้เปรียบในเชิงธุรกิจ และมีแนวโน้ม ที่จะรุ่งโรจน์ ดังที่ ไชย ณ พล (2536 : 54-55) ได้กล่าวว่า จริยธรรมเป็นหนทางแห่งความสำเร็จ ที่จำเป็นต่อการประกอบธุรกิจ จำแนกความสำคัญได้ดังนี้

1. ก่อให้เกิดความเชื่อถือ (Credit) เป็นปัจจัยที่ได้เปรียบในเชิงการแข่งขันทั้งในด้านการลงทุน และตลาด
2. ก่อให้เกิดการทุ่มเท (Devotion) เมื่อการปฏิบัติต่อพนักงานทุกอย่างมีมนุษยธรรมและมีการพัฒนาการต่อเนื่อง พนักงานย่อมทุ่มเทความสามารถต่อการผลิต หรือการบริการอย่างเต็มกำลังความสามารถ
3. ก่อให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดี (Good Image) ย่อมมีผลต่อความภักดีของผู้บริโภคที่มีต่อสินค้า และบริการ (Brand Royalty) จึงเป็นที่มาแห่งความร่ำรวย
4. ก่อให้เกิดการลดหย่อนทางกฎหมาย เพราะมีประวัติที่ดีงามหากพลาดพลั้งมีคดีความกับบุคคลอื่น
5. ก่อให้เกิดการทำงานอย่างมีความสุข เพราะทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต่างสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกัน

พิศมัย พนาเวศร์ (ระวีง เนตรโพธิ์แก้ว.2540 : 15 ; อ้างอิงมาจาก พิศมัย พนาเวศร์.) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการมีจริยธรรม ในประกอบธุรกิจที่ทำให้ธุรกิจประสบผลสำเร็จ คือ

1. ด้านการผลิตสินค้า (The Ethical in Product) ทำให้การผลิตสินค้าได้มาตรฐานให้ความปลอดภัยต่อผู้บริโภค การส่งมอบสินค้าแก่ลูกค้าตรงเวลาทันความต้องการของผู้บริโภค

2. ด้านการจำหน่ายสินค้า (The Ethical in Distribution) การตั้งราคา สินค้าเหมาะสมไม่เอาเปรียบลูกค้า ส่งมอบสินค้าครบถ้วนตามจำนวนที่สั่งซื้อไม่จำหน่าย ตั้ราคาให้ต่ำกว่าผู้อื่น

3. ด้านการบริการ (The Ethical in Service) มีความรับผิดชอบในการ บริหารไม่ว่าจะเป็นการขนส่งสินค้า การบริการหลังการขาย การบริการผ่อนชำระ บริการในด้าน ความปลอดภัย และการบริการด้านข้อมูลข่าวสารโดยไม่หลอกลวงลูกค้า

4. ด้านความซื่อสัตย์ในอาชีพธุรกิจ (The Ethical in Business Honour) มีความสำคัญเป็นอย่างมาก ย่อมจะแสดงถึงศักดิ์ศรี และความเชื่อมั่นต่อกัน ถ้าไม่มี ความซื่อสัตย์ ต่อกันธุรกิจจะมีอายุยืนยาวได้ยาก

5. ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม (The Ethical Social Responsible) ไม่ผลิตสินค้าที่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติ มีการควบคุมเสียง สี และกลิ่น มิให้รบกวนชุมชนที่ อยู่บริเวณใกล้เคียง เสียสละ ช่วยเหลือแก่ผู้ด้อยโอกาสเฉลี่ยความสุขแบ่งปันแก่ผู้ยากไร้

6. คุณธรรมของพนักงานขาย (The Ethical of Saleman) ด้วยการ ยึดหลักแห่ง คุณภาพ รู้จักเคารพสิทธิของผู้อื่น ไม่ได้เถียงดุด่า หรือเยาะเย้ยลูกค้า มีความ ซื่อสัตย์สุจริต มีอัธยาศัยไมตรีอันดีต่อลูกค้า

7. การปฏิบัติตามกฎหมาย (Follow the Rule and Regulation) ปฏิบัติอย่างถูกต้องตามกฎหมายกำหนด รักษาสิทธิ และเสรีภาพของปวงชน ไม่ว่าจะเป็น การตั้งราคาสินค้าหรือ การแข่งขันทางการค้า

จากแนวคิดข้างต้น สรุปได้ว่า ด้านคุณธรรมจริยธรรม หมายถึง ความประพฤติที่ดี การกระทำที่ดี การกระทำที่ถูกต้อง อันเป็นแบบอย่างที่ดีที่สังคมยอมรับและต้องการ ไม่ว่าจะเป็น ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ ความอดทน ความเมตตา กรุณา การมีระเบียบวินัย มีสัมมาคารวะ รู้จักกาลเทศะ อีกทั้งอุทิศตนให้กับงาน ซึ่งทำให้องค์กรมีคุณภาพ

4.2 คุณลักษณะความเป็นคนเก่ง

หมายถึง บุคคลที่เก่งในการเรียนรู้ที่จะเรียนรู้ด้วยตนเอง พัฒนาทักษะการคิด การแก้ปัญหา เรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่น และทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้แก่

4.2.1 ด้านความคิดสร้างสรรค์

บรรดาประเทศต่าง ๆ ในโลกแห่งการแข่งขันเพื่อแย่งชิงความยิ่งใหญ่ ความรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจ สังคม และความอยู่รอดปลอดภัยของประเทศรวมทั้งการเอาชนะใจ มนุษยชาติ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะตัดสินการแพ้ชนะ ประเทศใดที่ สามารถแสวงหา พัฒนา และใช้ศักยภาพเชิงสร้างสรรค์ของมนุษย์ได้มากเท่าไรก็มีโอกาสชนะ ได้มากเท่านั้น ประเทศญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี เป็นตัวอย่างที่เห็นได้ ชัดว่ามีความก้าวหน้า และเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา พลเมืองของเขามีคุณค่า มีความสามารถ

มีความกล้าที่จะใช้จินตนาการ คิดค้นสิ่งใหม่โดยจินตนาการให้เป็นความจริง และเกิดประโยชน์ เป็นผลิตผลต่าง ๆ เป็นต้น

เครื่องอิเล็กทรอนิกส์ ยานอวกาศ การสำรวจดาวเคราะห์ต่าง ๆ พลังงาน นิวเคลียร์ รถยนต์ เครื่องบินที่มีสมรรถภาพสูง ๆ เครื่องมือแพทย์ ยารักษาโรค ศิลปะ ดนตรี วรรณกรรมต่าง ๆ สิ่งมหัศจรรย์เหล่านี้ เกิดจากความคิดของมนุษย์ที่สามารถจินตนาการ และ สร้างให้เกิดสิ่งใหม่ ๆ ที่เกิดประโยชน์ ทำให้ชีวิตมีการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีสะดวกสบายขึ้น (อารีย์ พันธุ์ณี. 2546 : 153)

ความหมายของความคิดสร้างสรรค์

อารีย์ พันธุ์ณี (2537 : 9) ได้ให้ความหมายของ ความคิดสร้างสรรค์ ว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นกระบวนการทางสมองที่คิดในลักษณะอเนกนัย อันนำไปสู่การค้นพบ สิ่งแปลกใหม่ ด้วยการคิดดัดแปลง ประยุกต์ความคิดเดิมผสมผสานกันให้เกิดใหม่ ซึ่งรวมทั้งการ ประดิษฐ์ค้นพบสิ่งต่าง ๆ ตลอดจนวิธีการคิดทฤษฎีหลักการได้สำเร็จ ความคิดสร้างสรรค์เกิดขึ้น ได้มิใช่เพียงแต่คิดในสิ่งที่เป็นไปได้ หรือสิ่งที่เป็เหตุเป็นผลเพียงอย่างเดียวเท่านั้น หากแต่ ความคิดจินตนาการก็เป็นสิ่งสำคัญยิ่ง ที่จะก่อให้เกิดความแปลกใหม่ แต่ต้องควบคู่กันไปกับ ความพยายามที่จะสร้างความคิดค้น หรือจินตนาการให้เป็นไปได้ หรือที่เรียกว่า จินตนาการ ประยุกต์นั่นเอง จึงจะทำให้เกิดผลงานจากความคิดสร้างสรรค์ขึ้น

ความสำคัญของความคิดสร้างสรรค์

ความคิดสร้างสรรค์นี้ มีผู้กล่าวถึงความสำคัญไว้หลายท่าน ดังนี้
เฮิร์ลลอค (Hurlock. 1972 : 319) ได้กล่าวถึง คุณค่าของความคิดสร้างสรรค์ว่า ความคิดสร้างสรรค์ให้ความสนุก ความสุข ความพอใจแก่เด็ก มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพ ของเด็กมาก ไม่มีอะไรที่จะทำให้เด็กรู้สึกหดหู่ได้เท่ากับงานสร้างสรรค์ของเขาถูกตำหนิ ถูกดูถูก หรือถูกคิดว่าสิ่งที่เขาสรางนั้นไม่เหมือนของจริง

อารี สันหนวี (2511 : 424) กล่าวว่า การศึกษาเพื่อสร้างสรรค์เป็นสิ่งจำเป็นใน สังคมปัจจุบัน เพราะสังคมเปลี่ยนแปลงมีปัญหามากที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา เด็กจะต้องฝึกฝนให้ รู้จักคิดสิ่งใหม่ ๆ เพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่ต้องพบในชีวิตประจำวัน

โกวิท ประวาลพฤษย์ (2532 : 2) ได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับรูปแบบการสอนการ คิดสร้างสรรค์ การพัฒนาด้านการคิดมีองค์ประกอบสำคัญ 2 องค์ประกอบ คือ

1. โครงสร้างของความรู้ ซึ่งประกอบด้วยตัวความรู้ที่เรียกว่า “ปม” ซึ่งอาจอยู่ใน ลักษณะของปมเดี่ยว ปมคู่ และปมเชิงซ้อน ปมเดี่ยวเป็นสิ่งที่เป็จริง ภาพ และภาษา ปมคู่เป็น หลักการที่มีปมตั้งแต่ 2 ตัวขึ้นไปมาสัมพันธ์กัน ส่วนปมเชิงซ้อนเป็นศักยภาพของปม คือเป็นปมหนึ่ง หรือปมเคลื่อนที่ หรือปมที่อยู่ในจินตนาการ การเรียนรู้ที่ดีจากสิ่งใหม่ใกล้เคียงกับสิ่งเดิม การ เรียงลำดับของความรู้จะต้องคำนึงถึงว่าจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียงลำดับความรู้ ที่จะสอนให้มี ความท้าทาย และมีความหมายต่อผู้เรียน

2. กระบวนการคิด ได้แก่ กระบวนการในการสร้างความเป็นระบบในความคิด ให้เกิดการพัฒนาทั้งทางด้านกระบวนการ และความรู้ เช่น การรับข้อมูล การเทียบ และปรับ ข้อมูล เป็นต้น

อารี รังสินนท์ (2532 : 498) กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์มีความสำคัญ ต่อตนเอง และสังคม ดังนี้

1. ความสำคัญต่อตนเอง

1.1 ลดความเครียดทางอารมณ์ บุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์ ต้องการแสดงออก อย่างอิสระทั้งความคิด การปฏิบัติ มีความมุ่งมั่นจริงจังในสิ่งที่คิดหากได้ทำตาม ที่คิดจะทำให้ลดความเครียด ความกังวล เพราะได้ตอบสนองความต้องการพื้นฐานของตนเองซึ่งลักษณะต่าง ๆ ที่บุคคลที่สร้างสรรค์ต้องการตอบสนอง ได้แก่ ความอยากรู้อยากเห็น ความสนใจที่จะศึกษาค้นคว้าเผชิญกับสิ่งที่ท้าทายความสามารถ เป็นต้น

1.2 มีความสนุกสนาน เพลิดเพลินและเป็นสุข บุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์เมื่อได้ทำสิ่งที่ตนได้คิด ได้เล่น ได้ทดลองกับความคิดจะรู้สึกพอใจตื่นเต้นกับผลงานที่เกิดขึ้นจะทำงานอย่างเพลิดเพลินทุ่มเทอย่างจริงจัง เต็มกำลังความสามารถ และทำอย่างเป็นสุข แม้จะเป็นงานหนักแต่จะเป็นเรื่องที่ย่ายและเบา จะเห็นได้ว่าการทำงานของศิลปิน นักวิทยาศาสตร์ นักสร้างสรรค์สาขาต่าง ๆ จะใช้เวลาทำงานติดต่อกันครั้งละหลาย ๆ ชั่วโมง ทำอย่างต่อเนื่องนานหลายปีจนค้นพบบางอย่าง ที่สามารถผลิตผลงานสร้างสรรค์ขึ้นมาได้

1.3 มีความภาคภูมิใจ และเชื่อมั่นในตนเอง การได้ทำในสิ่งที่ตนคิด ได้ทดลอง ได้ปฏิบัติจริง เมื่องานนั้นประสบความสำเร็จจะทำให้บุคคล เกิดความภาคภูมิใจ และเชื่อมั่นในตนเอง หากงานนั้นไม่สำเร็จบุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์จะเข้าใจ ยอมรับผลที่เกิดขึ้น ได้เรียนรู้และค้นพบบางสิ่งบางอย่าง ความไม่สำเร็จช่วงนี้จะเป็นพื้นฐานให้เกิดความมุ่งมั่น พยายามมีความกล้าที่จะก้าวไปข้างหน้า เพื่อประสบความสำเร็จต่อไป

2. ความสำคัญต่อสังคม

2.1 ทำให้สังคมเกิดการเปลี่ยนแปลง เพราะผลงานสร้างสรรค์นำมาซึ่ง ความแปลกใหม่ ทำให้สังคมเจริญก้าวหน้า ถ้าสังคมหยุดนิ่งจะทำให้สังคมนั้นล้าหลัง

2.2 เครื่องจักร รถยนต์ รถแทรกเตอร์ เครื่องวิดน้ำ เครื่องนวดข้าว เครื่องเก็บผลไม้ เครื่องบด สิ่งเหล่านี้ช่วยในการผ่อนแรงของมนุษย์ได้มาก ช่วยลดความ เหนื่อยยากลำบาก และทรมานได้มาก ไม่ต้องทำงานหนัก ทำให้ชีวิตมีความสุขมากขึ้น

2.3 ช่วยให้เกิดความสะดวกสบาย รวดเร็ว การค้นพบรถจักรยานยนต์ รถยนต์ เครื่องใช้เครื่องจักร รถไฟ เครื่องบิน ยานอวกาศ ทำให้การคมนาคม ติดต่อกัน การเดินทางขนส่งสะดวกสบาย ก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด ความเข้าใจกัน มากยิ่งขึ้น

2.4 ความปลอดภัยในชีวิต และการมีชีวิตที่ยืนยาวขึ้น การค้นพบทางการแพทย์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทำให้ชีวิตมนุษย์ไม่ต้องเสี่ยงอันตราย การค้นพบยารักษาโรค วัคซีนโรค เป็นต้น การค้นพบความรู้ใหม่ ๆ ในเรื่องโภชนาการ การออกกำลังกาย การดูแลสุขภาพอนามัยต่าง ๆ ทำให้ประชาชนรู้จักปฏิบัติตนในด้านการป้องกัน ดูแลรักษาสุขภาพอนามัยทั้งร่างกาย และจิตใจ ทำให้คนมีชีวิตที่ยืนยาวขึ้น

2.5 ช่วยประหยัดเวลา แรงงาน และเศรษฐกิจ ผลการค้นพบในด้านต่าง ๆ ทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การแพทย์ การศึกษา การเกษตรช่วยให้มนุษย์มีเวลามากขึ้น สามารถนำพลังงานนำไปใช้ทำอย่างอื่น เพื่อก่อให้เกิดรายได้ เพิ่มพูนเศรษฐกิจได้มากขึ้น มีเวลาหาความรู้ ชื่นชมกับความงาม สุนทรียภาพ และศิลปะได้มากยิ่งขึ้น

2.6 ช่วยในการแก้ปัญหาสังคม เนื่องจากสภาพสังคมเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จำเป็นต้องคิด หรือหาวิธีใหม่ ๆ มาใช้ในการแก้ปัญหาที่เพิ่มมากขึ้นให้หมดไป

2.7 ช่วยให้เกิดความเจริญก้าวหน้า และดำรงไว้ซึ่งมนุษยชาติ ความคิดสร้างสรรค์ด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์ ศิลปะ เทคโนโลยี เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง เป็นต้น ช่วยยกมาตรฐานการดำรงชีวิต ทำให้มนุษย์เป็นสุข และสามารถสร้างสรรค์สังคมให้เจริญขึ้นตามลำดับ

ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา (2537 : 5) ได้อธิบายเกี่ยวกับ ความคิดสร้างสรรค์ จากแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ พบว่ามีจุดเน้นซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะที่ตรงกันอยู่ 3 ลักษณะ คือ

1. ความคิดสร้างสรรค์ต้องเป็นความคิดที่แปลกใหม่แตกต่างจากเดิม
2. ความคิดสร้างสรรค์มักเป็นการคิดที่มุ่งแก้ปัญหาเป็นสำคัญ
3. ความคิดสร้างสรรค์เป็นการคิดที่มีคุณค่า เป็นประโยชน์มีใช้

คิดเพียงพรสวรรค์เท่านั้น เนื่องจากพื้นฐานความเชื่อเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์มี 8 ประการ

3.1 คนทุกคนมีความสามารถที่จะคิดสร้างสรรค์ได้

3.2 ความคิดสร้างสรรค์เป็นความสามารถที่จะแสวงหาวิธีการที่จะใช้ประโยชน์จากสิ่งที่มีอยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้น

3.3 การคิดสร้างสรรค์มี 4 แบบ คือ การคิดโดยอาศัยข้อมูล การคิดจัดระบบระเบียบ การคิดหาทางเลือกหรือหาทางออก และการคิดโดยคำนึงถึงความสัมพันธ์กับบุคคลต่าง ๆ ซึ่งถ้าผู้ใดสามารถใช้การคิดได้ทั้ง 4 แบบ ก็จะประสบความสำเร็จได้ดี

3.4 ความคิดสร้างสรรค์ต้องอาศัยการรู้จักใช้ประโยชน์จากข้อมูล

3.5 การคิดจินตนาการ และการอุปมาอุปมัย เป็นเชื้อไฟสำหรับความคิดสร้างสรรค์

3.6 ความคิดสร้างสรรค์เป็นการคิดในมุมบวก

3.7 ความคิดสร้างสรรค์ต้องใช้ทั้งจิตสำนึก และจิตใต้สำนึก

ควบคู่กันไป

3.8 ความคิดสร้างสรรค์เป็นการคิดที่เกิดขึ้นเพื่อมุ่งสร้างงาน
ที่มีคุณค่าและเป็นประโยชน์ต่อทุกฝ่าย

ลักษณะของความคิดสร้างสรรค์

ครอพลีย์ (Cropley. 1970 : 124) กล่าวว่า ผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์จะประกอบด้วย 4 ประการ ดังนี้ คือ ประสบการณ์ที่กว้างขวาง (Procession of Wide Categories) เต็มใจและพร้อมที่จะเสี่ยง (Willingness to take Risks) เต็มใจและพร้อมที่จะก้าวไปข้างหน้า (Willingness to go Ahead) และมีความสามารถที่จะยืดหยุ่นความคิดได้อย่างคล่องแคล่วในระดับสูง

ไรซ์ (อาร์ พันธ์มณี. 2545 : 5 ; อ้างอิงจาก Rice. 1970) กล่าวถึง ลักษณะคนที่มีความคิดสร้างสรรค์ มีลักษณะดังนี้

1. เป็นคนมีไหวพริบ
2. มีความสามารถในการประยุกต์ มีการตอบสนองที่แสดงออกถึงความคิดริเริ่ม มีความยืดหยุ่น
3. มีอิสระในการคิด และแสดงออก
4. สนใจที่จะมีประสบการณ์ต่าง ๆ และสังเคราะห์สิ่งที่ได้พบเห็นรวมกับความรูสึกภายในใจ
5. มีความสามารถในการรับรู้
6. มีความรู้เกี่ยวกับทฤษฎี และเข้าใจในคุณค่าของความงาม
7. รู้จักตนเอง เข้าใจถึงจุดมุ่งหมายของสิ่งต่าง ๆ
8. เข้าใจในสภาพของตน กระบวนการที่ตนมีส่วนร่วม

อาร์ พันธ์มณี (2543 : 2) อธิบายลักษณะของความคิดสร้างสรรค์ได้ดังนี้

1. เป็นการค้นคิดสิ่งประดิษฐ์หรือวิธีการใหม่ ๆ จากการศึกษาทดลอง ทำให้จินตนาการเป็นจริงได้
2. เป็นความคิดอเนกนัย ซึ่งเป็นความคิดที่กว้างไกล สลับซับซ้อน มีหลายแง่มุม หลายรูปแบบ ความคิดในลักษณะนี้จะนำไปสู่การคิดประดิษฐ์สิ่งแปลกใหม่ หรือแก้ปัญหาที่ยาก ๆ ได้สำเร็จ
3. เป็นจินตนาการหรือความคิดเห็น ซึ่งมีความสำคัญกว่าความรู้ และเป็นบ่อเกิดของการแสวงหาความรู้มาพิสูจน์จินตนาการ หรือการทำจินตนาการให้เป็นจริง
4. เป็นความรู้สึกที่ไว เข้าใจอะไรได้เร็ว แม้จะเป็นเรื่องยาก และซับซ้อนมีปฏิกิริยา หรืออารมณ์ร่วมกับเรื่องนั้น ๆ และมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อสิ่งนั้น

อาร์ พันธ์มณี (2543 : 72) ได้สรุปคุณลักษณะของผู้มีความคิดสร้างสรรค์ไว้ดังนี้

1. ออยากรู้อยากเห็น มีความกระหายใคร่รู้อยู่เป็นนิจ
2. ชอบเสาะแสวงหา สำรวจ ศึกษา ค้นคว้า และทดลอง
3. ชอบซักถาม และถามคำถามแปลก ๆ
4. ช่างสงสัย เป็นเด็กที่มีความรู้สึกแปลกประหลาดใจในสิ่งที่พบ
5. ช่างสังเกต มองเห็นลักษณะที่แปลกผิดปกติ หรือช่องว่างที่ขาดหายไป

ไปได้ง่าย และรวดเร็ว

หาคำตอบโดยไม่รีรอ

6. ชอบแสดงออกมากกว่าจะเก็บกด ถ้าสงสัยสิ่งใดจะถามหรือพยายาม
7. อารมณ์ขันมองสิ่งต่าง ๆ ในแง่มุมที่แปลก และสร้างอารมณ์ขัน
8. สมาธิดีในสิ่งที่ตนสนใจ
9. สนุกสนานกับการใช้ความคิด
10. สนใจสิ่งต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง
11. มีความเป็นตัวของตัวเอง

จากความหมายและแนวคิดข้างต้น สรุปได้ว่า ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการคิดสร้างสรรค์ ผลงานหรือสิ่งแปลกๆ ใหม่ๆ การประดิษฐ์ คิดค้นสิ่งต่างๆ ควบคู่กับความพยายามสร้างความคิดค้น จินตนาการให้เป็นไปได้ เพื่อนำไปสู่ การคิดหาวิธีการแก้ไขปัญหาต่างๆ ในการทำงานได้เป็นอย่างดี รวมถึงการคิดสร้างสรรค์ที่เป็น ประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น

4.2.2 ด้านความรู้และทักษะ

บลูม (Bloom. 1976) อธิบายพฤติกรรมการเรียนรู้ของมนุษย์ออกเป็น 3 หมวดใหญ่ ๆ ดังนี้

1. พฤติกรรมทางด้านพุทธิปัญญา (Cognitive Domain) เป็นพฤติกรรมด้าน สมรรถภาพทางสมอง อันได้แก่ ความจำ ความนึกคิด การใช้เหตุผล การแก้ปัญหา แบ่งออกเป็น 6 ระดับ จากความรู้ขั้นต่ำไปหาขั้นสูงได้แก่

1.1 ความรู้ ความจำ (Knowledge) ได้แก่ การจำได้ ทราบ รู้ พูดยตาม ได้จดบันทึก ทำรายชื่อ ฯลฯ เป็นความรู้ขั้นต่ำ

1.2 ความเข้าใจ (Comprehension) เป็นการแสดงพฤติกรรมที่ง่ายไปหายากที่สุดได้แก่ สามารถแปลได้ อธิบายความหมายได้ และสรุป หรือตีความได้

1.3 ความสามารถนำความรู้ไปใช้ (Application) เป็นความรู้ขั้นสูงขึ้นมาอีก ได้แก่ การแปลความหมายได้ ดัดแปลงได้

1.4 ความสามารถในการวิเคราะห์ (Analysis) ได้แก่ วิเคราะห์ได้
คำนวณออกมาได้ตรวจสอบได้ ตีราคาได้

1.5 การสังเคราะห์ (Synthesis) เป็นเรื่องของความสามารถในการนำ
องค์ประกอบ หรือส่วนต่าง ๆ เข้ามารวมกันให้เป็นรูปแบบที่สมบูรณ์ได้แก่ การวางแผนได้
ประกอบได้ จัดตั้งได้ บริหารได้ ออกแบบได้

1.6 การประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การตัดสินเรื่องคุณค่า หรือ
ประโยชน์ของเนื้อหา และวิธีการต่าง ๆ ตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ การตัดสินเรื่องคุณภาพ
ปริมาณจะจัดทำภายในขอบเขตของเนื้อหา วิธีการที่นำมาใช้อาจเป็นหลักเกณฑ์ที่สร้างขึ้น หรือ
ได้รับมอบหมาย ได้แก่ การเปรียบเทียบได้ การวัดได้ การเลือกได้ การจัดอันดับได้

2. พฤติกรรมทางด้านจิตพิสัย (Affective Domain) พฤติกรรมด้านนี้จะแสดง
ออกมาทางความรู้สึก ทำที่ จิตใจ ได้แก่ ความรู้สึกและอารมณ์ (Feeling and Emotion) ค่านิยม
(Value) ความสนใจ (Interest) ความซาบซึ้ง (Appreciation) คุณธรรมจริยธรรม (Ethic)
สิ่งเหล่านี้เป็นความเจริญงอกงามทางด้านจิตใจ แบ่งออกเป็น 5 ระดับดังนี้

2.1 ขั้นรับรู้ (Reception) ว่าจะรู้ ไม่รับรู้ เร็ว ช้า ต่างกัน ย่อมมีผลต่อ
พฤติกรรมที่จะเกิด หรือแสดงออกต่างกัน

2.2 การตอบสนองต่อสิ่งเร้า (Response) บางคนไว บางคนช้า การ
ตอบสนอง เร็ว ช้า จึงต่างกันด้วย

2.3 ค่านิยม (Value) คือคุณค่าของการตอบสนอง การแสดงออกว่ามี
ค่านิยมเป็นอย่างไร

2.4 การจัดเลือกค่านิยม (Organization) การจัดเลือกคัดเอาคุณค่าของ
สิ่งที่ได้รับจากสิ่งเร้าเอาไว้ลำดับต่าง ๆ กัน แล้วแต่ค่านิยมของแต่ละคน เช่น บางคนชอบฟัง
เพลง เป็นลำดับหนึ่ง ชอบดูภาพยนตร์เป็นลำดับสอง การเลือกค่านิยมของคนจึงต่างกัน

2.5 อุดมการณ์ที่เกิดจากค่านิยม (Characterization) ดังได้กล่าวมา
แล้วว่าคนเรานั้นต่างกัน รับต่างกัน ตอบสนองต่างกัน การสร้างค่านิยม อุดมการณ์ ในขั้นนี้ก็จะ
แตกต่างกันด้วย แต่ถ้าได้รับการอบรมในสิ่งแวดล้อมเหมือนกัน อุดมการณ์ ค่านิยม
ก็จะเหมือนกัน คล้ายกันใกล้เคียงกันมากขึ้น

3. พฤติกรรมทางด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) พฤติกรรมด้านนี้
เรามองในแง่ของการพัฒนาความคล่องแคล่วว่องไวในการใช้ ประสาท กล้ามเนื้อ อวัยวะต่าง ๆ
ในการเคลื่อนไหว การใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 การสั่งการความสัมพันธ์ประสาทต่าง ๆ

พฤติกรรมทั้ง 3 ด้านดังกล่าวมีประโยชน์ในการวางแผนจัดทำ
หลักสูตรการเรียนการสอน การอบรม และประเมินผลว่าเราต้องการเน้นผู้เรียนด้านใดมาก
ด้านใดน้อย

กองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา. (2530 : 1-8) ได้กำหนดคุณสมบัติ 7 ด้านของ พนักงานที่นายจ้างต้องการให้เป็นเป้าหมาย ในการอบรมสั่งสอนนักศึกษา ดังนี้

1. คุณค่าเฉพาะตัว ได้แก่ ความซื่อสัตย์นับถือตนเอง และมีภาพพจน์ที่ดีต่อตนเองมีเป้าหมายในอาชีพและชีวิต มีความมั่นคงทางอารมณ์ มีทัศนคติที่ดี มีความกระตือรือร้นและไม่จำกัดความสามารถของตนเอง

2. ทักษะในการแก้ปัญหา และการตัดสินใจ ได้แก่ มีความยืดหยุ่น ความคิดสร้างสรรค์ และแนวทางแปลกใหม่ สามารถปรับตัวเข้ากับความต้องการของงานที่เปลี่ยนแปลงได้ สามารถวางแผน จัดระบบการทำงานได้ สามารถใช้เหตุผล ตัดสินใจได้อย่างเที่ยงตรง และมีสมาธิสามารถจดจ่ออยู่กับงานหลาย ๆ ส่วนในเวลาเดียวกัน

3. ความสัมพันธ์กับผู้อื่น ได้แก่ เข้ากับเพื่อนร่วมงานได้ดี มีไหวพริบดี ยอมรับผู้อื่น ยอมรับข้อติชม ทำงานเป็นทีมได้ ความเป็นมิตร เสมอต้นเสมอปลายกับผู้อื่น ให้ความร่วมมือดีเต็มใจรับมอบงานด้วยความยินดี ยอมรับการปกครอง และคำปรึกษาแนะนำของหัวหน้า เคารพในสิทธิ ทรัพย์สินของผู้อื่น และมีคุณสมบัติของการเป็นผู้นำ

4. ทักษะในการสื่อสาร ได้แก่ รู้จักถามคำถาม รู้จักขอความช่วยเหลือ เมื่อจำเป็นแจ้งหัวหน้าเมื่อต้องหยุดงานพร้อมเหตุผล พุดจาจะฉานชัดเจน และเป็นผู้ฟังที่ดี

5. ลักษณะเกี่ยวกับงาน ได้แก่ ทำงานเสร็จสมบูรณ์ตามกำหนด ปฏิบัติตามคำสั่งได้อย่างไม่บกพร่อง มีสมาธิในการทำงาน ทำงานเป็นระเบียบเรียบร้อย ทำงานอย่างจริงจัง และต่อเนื่องมีความแม่นยำ เที่ยงตรงและพิถีพิถันในการทำงาน ดูแลรักษาเครื่องมือ วัสดุอยู่เสมอ มีความละเอียดถี่ถ้วน และปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้นตลอดเวลา

6. วุฒิภาวะ ได้แก่ ทำงานได้โดยไม่ต้องควบคุม หรือตรวจตรา เชื่อถือ และไว้วางใจได้มีความรับผิดชอบ ไม่นำปัญหาส่วนตัวมายุ่งเกี่ยวกับงาน เพิ่มพิเศษงานล่วงเวลา มีความพร้อมในการทำงาน มีความภูมิใจในงานของตน มีความคิดริเริ่ม สุขุมควบคุมตนเองได้ มีความรับผิดชอบในการกระทำของตน มีวุฒิภาวะทางความคิด กิริยาท่าทางการกระทำ ประเมินผลงานของตนเองได้ มีความอดทน รู้จักใช้เวลาอย่างฉลาด และมีความเชื่อมั่นในตนเอง

7. สุขนิสัยและความปลอดภัยในงาน และมีความเชื่อมั่นในตนเอง ความปลอดภัย รักษาอัตราเร็วในการทำงาน อัตราการผลิตที่เหมาะสม รักษาสุขนิสัยส่วนบุคคลอย่างดี สวมเสื้อผ้าที่เหมาะสมแต่งกายดี สามารถทำงานภายใต้ภาวะความเครียดได้ดีมีความแข็งแกร่งทั้งร่างกาย จิตใจเหมาะสมกับงานที่ทำ และมีสุขภาพดี

บัญญัติ กุศลสถาพร และคนอื่น ๆ (2532 : 29) ได้วิจัยเรื่อง ความต้องการ คุณลักษณะของแรงงานภาคอุตสาหกรรม ในเขตพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก โดยการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการจำนวน 43 คน ซึ่งมีขนาดแตกต่างกันในเขตพื้นที่การอุตสาหกรรม 3 จังหวัด

ได้แก่ ชลบุรี ระยอง และฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า ผู้ประกอบการทุกคนให้ความสำคัญต่อคุณลักษณะของลูกจ้าง เป็นอันดับแรกในด้านความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความอดทน ความขยัน หมั่นเพียร ความตรงต่อเวลา สุขภาพแข็งแรง ความคล่องแคล่วว่องไว มีระเบียบวินัย ความรัก ความผูกพันในองค์กร มีน้ำใจโอบอ้อมอารีช่วยเหลือเกื้อกูล มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีความฉลาด มีความคิดสร้างสรรค์ รักความสะอาด เชื้อมั่นในตนเอง มีความชำนาญในเชิงวิชาชีพ มีความสามัคคี มีความเชื่อฟังผู้บังคับบัญชาตามลำดับ ส่วนด้านวิชาการ เป็นอันดับรอง เนื่องจากความรู้วิชาการทักษะเฉพาะตำแหน่งสามารถฝึกฝนอบรมได้ง่าย และสถานประกอบการต้องดำเนินการอยู่แล้ว ส่วนคุณลักษณะพิเศษเป็นเรื่องปลูกฝังยาก และต้องใช้เวลาดังแต่เด็ก

จากเอกสารและงานวิจัยพอสรุปได้ว่า ผู้ประกอบการที่มีจำนวนลูกจ้างต่างกันให้ความสำคัญต่อคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาต่างกัน เช่น ผู้ประกอบการให้ความสำคัญต่อคุณลักษณะของลูกจ้างเป็นอันดับแรกคือ คุณลักษณะในด้านความอดทน ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ ความมีวินัย ความขยันหมั่นเพียร และสามารถปรับตัวในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี ส่วนด้านวิชาการเป็นอันดับรอง

แสงมณี เปล่งพาณิชย์ (2534 : 58-59) ได้ศึกษาความต้องการของสถานประกอบการที่มีต่อผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นสถานประกอบการในจังหวัดชลบุรี จำนวน 360 แห่ง ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน ผลการศึกษสรุปได้ว่า

1. ผู้สำเร็จการศึกษสาขาวิชาชีพที่วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรีเปิดสอน และเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานมากที่สุด คือ ผู้สำเร็จการศึกษสาขาวิชาบัญชี
2. เมื่อเปรียบเทียบความต้องการของแรงงานของสถานประกอบการตามระดับการศึกษาพบว่า สถานประกอบการต้องการผู้สำเร็จอาชีวศึกษาสูงมาก โดยมีความต้องการผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ปวช. แตกต่างกับระดับ ปวส. และปวท. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5
3. ในเรื่องเพศของแรงงาน สถานประกอบการมีความต้องการผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่เป็นเพศชาย และเพศหญิงไม่แตกต่างกัน
4. ตำแหน่งว่างงานที่สถานประกอบการต้องการมากที่สุด คือ ผู้สำเร็จการศึกษา สาขาวิชาการบัญชี และสถานประกอบการต้องการทุกระดับการศึกษา

ปิยดา ดิลกปรีชากุล (2535 : 265-277) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาความต้องการกำลังคนด้านช่างเทคนิคของโรงงานอุตสาหกรรม มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบความต้องการกำลังคนช่างเทคนิค สภาพความขาดแคลนกำลังคนช่างเทคนิค การจัดหา และการศึกษาอบรมช่างเทคนิคของโรงงานอุตสาหกรรม เพื่อให้สถาบันการศึกษาได้ใช้เป็นแนวทางในการวางแผนผลิตกำลังคนด้านช่างเทคนิค และแก้ปัญหาความขาดแคลนกำลังคนช่างเทคนิค ผลการศึกษา

พบว่า โรงงานอุตสาหกรรมต่างประเภทกัน โรงงานอุตสาหกรรม ที่มีการใช้เครื่องจักรกลอัตโนมัติระดับต่างกัน และโรงงานที่มีการจ้างงานต่างกัน มีความต้องการกำลังคนด้านช่างเทคนิคแตกต่างกันทั้งในด้านปริมาณ สาขาวิชาชีพในระดับ ปวช. และ ปวส. และคุณสมบัติบางประการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่น ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ การผ่านงาน และการใช้คอมพิวเตอร์ ส่วนสภาพความขาดแคลนกำลังคนช่างเทคนิคของโรงงานอุตสาหกรรมส่วนใหญ่จะขาดแคลนช่างเทคนิคในระดับ ปวช. และปวส. ในสาขาช่างกลโรงงาน ช่างไฟฟ้า ช่างยนต์ และช่างอิเล็กทรอนิกส์ตามลำดับ ถึงแม้ว่าโรงงานอุตสาหกรรมจะได้จัดให้มีการฝึกอบรมช่างเทคนิค เพื่อยกระดับความสามารถภายในระบบของตนเองถึงร้อยละ 85 แต่ความขาดแคลนก็ยังเกิดขึ้น ทั้งนี้อาจเกิดจากอัตราการเข้า-ออก ของช่างเทคนิคในโรงงานอุตสาหกรรมมีมาก นอกจากนี้ยังพบว่าโรงงานส่วนใหญ่ไม่มีแผนการเตรียมกำลังคนไว้ล่วงหน้า และขาดการประสานงานในเรื่องของความต้องการกำลังระหว่างโรงงานกับสถาบันการศึกษา

คุณสมบัติด้านทักษะวิชาชีพถูกกำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ อันเป็นจุดมุ่งหมายปลายทางตามแผนพัฒนาอาชีวศึกษาระยะที่ 8 ด้านการผลิตกำลังคน โดยกำหนดเอาไว้ว่า (สำนักงานนโยบายและแผนกระทรวงศึกษาธิการ. 2539 : 1-7)

1. ทักษะเพียงพอที่จะประกอบอาชีพเฉพาะทาง และมีทักษะพื้นฐานเพียงพอที่จะปรับเปลี่ยนเมื่อเทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงไป
2. มีนิสัยในการทำงานที่ดีประกอบสัมมาอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งการเป็นลูกจ้าง และการประกอบอาชีพอิสระ
3. สามารถพัฒนาสัมมาชีพจนสามารถแข่งขันกับตลาดโลกได้
4. สามารถพัฒนาอาชีพในท้องถิ่น และในพื้นที่เพื่อความมั่นคง เพื่อเป็นการลดช่องว่างของรายได้ระหว่างคนในเมืองและชนบท และช่วยให้คนไม่ทิ้งถิ่น

ราณี อมรินทร์รัตน์. (2542 : 48) กล่าวถึง ความรู้ (Knowledge) ที่จะต้องนำไปประยุกต์ใช้ให้ถูกต้องตามภาระหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ และรับผิดชอบ ได้แก่ ความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาอบรมในสถาบันการศึกษา ซึ่งอาจจะตรงกับงานที่ปฏิบัติอยู่หรืออาจไม่ตรงทีเดียว แต่ก็อาจจะใช้ประยุกต์ให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานได้ และความรู้ที่เกิดจากประสบการณ์ทำงานที่ผ่านมามีเป็นพื้นฐานเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้เช่นกัน

ทักษะ (Skills) ที่จะต้องฝึกฝนให้เกิดเป็นความชำนาญ จนสามารถปฏิบัติทักษะที่ใช้สำหรับการสร้างสัมพันธ์ และบริการ ประกอบด้วย

ทักษะทางเทคนิค (Technical Skills) คือความสามารถที่ใช้เทคนิคต่าง ๆ ได้อย่างชำนาญตามลำดับขั้นตอน และวิธีการปฏิบัติ

ทักษะทางความคิด (Conceptual Skills) คือความสามารถที่จะคิด เข้าใจ และรู้ถึงปัญหาต่าง ๆ รู้ถึงเหตุและผลของปัญหา รวมถึงสามารถคิดแก้ไขได้ด้วยความ ชำนาญ โดยอาศัยประสบการณ์ หรือความรู้อันเกิดจากการศึกษาอบรม

ทักษะมนุษย์ (Human Skills) คือความสามารถเข้ากับคนอื่นได้ ทำงานร่วมกับคนอื่นได้ อยู่ร่วมกับคนอื่นได้ และสามารถเป็นผู้สร้างความสัมพันธ์ให้เกิดขึ้นใน หมู่คณะด้วย

คุณลักษณะด้านความรู้และด้านทักษะ หมายถึง ความรู้ และทักษะที่ได้จากการ เรียนรู้และนำไปใช้ ในการทำงานให้ได้มาตรฐานของงานที่ได้ฝึกฝนมา หรือลักษณะของความรู้ ความสามารถ พฤติกรรม ทักษะที่สามารถคาดคะเนได้ตามความต้องการเพื่อที่จะใช้ในการ ทำงานตามตำแหน่งหน้าที่ที่รับผิดชอบ เพื่อให้งานนั้นบรรลุผลสำเร็จ

จากความหมาย แนวคิด และงานวิจัยสามารถสรุปได้ว่า ความรู้และทักษะ หมายถึง ความสามารถในการนำความรู้พื้นฐาน ความรู้ตามหลักวิชาที่เรียนมา นำไปประยุกต์ใช้ให้ ถูกต้องตามภาระหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ และรับผิดชอบ พร้อมทั้งต้องฝึกฝนให้เกิดความชำนาญ จนสามารถนำไปปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.2.3 ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญ และมีอิทธิพลมากที่สุดในปัจจุบัน ความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ และเทคโนโลยีจะเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วไม่ได้เลย ถ้าหากไม่มี คอมพิวเตอร์ใช้ การพัฒนาของเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ทำให้โลกเข้าสู่สังคมสารสนเทศ (Information Society) ในระบบธุรกิจแห่งยุคสังคมสารสนเทศของศตวรรษที่ 21 ข้อมูลข่าวสาร หรือสารสนเทศกลายเป็นทรัพยากรที่มีนัยสำคัญเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว จนกลายเป็นปัจจัยที่สาม ของการผลิตพื้นฐานควบคู่กับทุนและแรงงาน ซึ่งเป็นปัจจัยการผลิตดั้งเดิมอยู่แล้ว ด้วยเหตุ ดังกล่าวเทคโนโลยี และวิธีการจัดข้อมูลข่าวสารจึงกลายเป็นปัจจัยการผลิตของการบริหารใน โลกธุรกิจสมัยใหม่ จนทำให้ทุกหน่วยของสังคม ทั้งภาครัฐภาคเอกชน และธุรกิจด้าน อุตสาหกรรมหันมาให้ความสำคัญต่อเทคโนโลยีสารสนเทศมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งผล ความสำเร็จในการพัฒนาร่วมกันระหว่างเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ และความก้าวหน้าทาง วิทยาการของระบบ โทรคมนาคม ทำให้วิธีการจัดการ และการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารพัฒนา ต่อไปอย่างไม่มีขอบเขตจำกัด

คำว่า “สารสนเทศ” ตรงกับภาษาอังกฤษว่า “Information” หมายถึง เรื่องราว ความรู้ต่าง ๆ ที่ได้จากการนำข้อมูลมาประมวลผลด้วยวิธีการอย่างใดอย่างหนึ่ง และมีการ ผสมผสานความรู้ หรือหลักวิชาที่เกี่ยวข้อง หรือความคิดเห็นลงไปด้วย มิใช่ข้อมูลที่รวบรวมมา เท่านั้น (กัลยา อุดมวิทิต ม.ป.ป. : 3)

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2546 ให้ความหมายคำว่า สารสนเทศ หมายถึง ข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริงหรือสิ่งที่ถือหรือยอมรับว่าเป็นความจริง สำหรับใช้เป็นหลักอนุมานหาความจริงหรือการคำนวณ

เดวิส (ครรชิต มัลลียงค์. 2535 : 11 ; อ้างจาก Davis and Olson) ให้ความหมายของคำว่า สารสนเทศ คือ ข้อมูลที่ได้รับการประมวลให้อยู่ในรูปแบบที่มีความหมายต่อผู้รับ และมีทั้งคุณค่าอันแท้จริง หรือที่คาดการณ์ว่าจะมีสำหรับการดำเนินงาน หรือการตัดสินใจในปัจจุบัน หรืออนาคต

ส่วน “เทคโนโลยีสารสนเทศ” (Information Technology : IT) ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง ความรู้ในผลิตภัณฑ์ หรือในกระบวนการดำเนินงานใดๆ ที่อาศัยเทคโนโลยีทางด้านคอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์ คอมพิวเตอร์ฮาร์ดแวร์ การติดต่อสื่อสาร การรวบรวม และการนำข้อมูลมาใช้อย่างทันกาล เพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพทั้งทางด้านการผลิต การบริการ การบริหาร การดำเนินงาน รวมทั้งการศึกษา และการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ ทักษิณ สวานนท์และคณะ (2536 : 16) ซึ่งให้ทัศนะว่า เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง การรวบรวม และการจัดเก็บข้อมูลไว้อย่างมีระเบียบจนทำให้สามารถเรียกข้อมูล ประมวลผล วิเคราะห์ได้อย่างรวดเร็ว และผลที่ประมวลได้เหล่านั้น จะมีบทบาทเป็นอย่างมากในการช่วยให้เกิดการตัดสินใจ

ดังนั้น อาจกล่าวได้ว่า เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง เทคโนโลยีที่ใช้เพื่อการ จัดหา ประมวล จัดเก็บ เรียกใช้ แลกเปลี่ยน หรือเผยแพร่สารสนเทศด้วยเทคโนโลยี อิเล็กทรอนิกส์ หรือการนำข้อมูลสารสนเทศไปปฏิบัติตามเนื้อหาของข้อมูลนั้น ๆ เพื่อบรรลุ เป้าหมายของผู้ใช้ ดังนั้นเทคโนโลยีสารสนเทศจึงประกอบด้วยเทคโนโลยีใหม่ๆ หลายด้าน เช่น เทคโนโลยีด้านคอมพิวเตอร์ ซึ่งรวมถึง ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ และฐานข้อมูล เทคโนโลยี โทรคมนาคม ซึ่งรวมถึงเทคโนโลยีระบบสื่อสารทั้งแบบมีสาย และแบบไร้สาย ตลอดจนการ สื่อสารในระบบ Multi-Media and Interactive System เทคโนโลยีด้านอิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ ซึ่งรวมถึงสารกึ่งตัวนำเส้นใยแก้วนำแสง โทรทัศน์ความคมชัดสูง (HDTV) ปัญญาประดิษฐ์ และ Office Automation เป็นต้น

บัณฑิต หลิมสกุล (2538 : 98) จากการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจขององค์กร เลขานุการ ซึ่งมีบทบาทสำคัญต่อการดำเนินงาน ที่ราบรื่นของฝ่ายบริหาร และองค์กรโดยรวม นอกจากจะต้องมีทักษะ ความชำนาญในงานของ เลขานุการแล้วยังต้องศึกษาหาความรู้ใหม่ๆ ทางเทคโนโลยีเพิ่มเติมตลอดเวลา เพื่อนำความรู้ นั้นมาประยุกต์ใช้กับงานตามความเหมาะสม

เทคโนโลยีในสำนักงานอัตโนมัติมีมากมายหลายอย่าง และในสำนักงานอัตโนมัติได้นำเทคโนโลยีต่อไปนี้มาใช้ในสำนักงาน (วิชุดา ไชยติวามงคล. 2537 : 6 – 7; กรแก้ว อัจฉรวังษ์. 2537 : 70; ครรชิต มัลลียงศ์ 2537 : 10 – 14; จันทนา แสนสุข. 2539 : 28 – 31)

1. Text Editing งานในสำนักงานที่เกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์พิมพ์ และตรวจแก้ไขเอกสารต่าง ๆ เช่น จดหมาย รายงาน คำสั่งซึ่งอาจเรียกว่า ระบบประมวลคำ (Word Processing) และนิยมใช้กันอย่างกว้างขวางทั่วไปตามสำนักงาน งานประมวลคำมีประโยชน์ในการพิมพ์ข้อความ จดหมาย รายงานได้สะดวก หากพิมพ์ผิดก็แก้ไขเปลี่ยนแปลงได้ง่ายโดยไม่ต้องพิมพ์ทุกอย่างใหม่หมด ปัจจุบันการใช้งานประมวลคำของไทยได้ก้าวหน้าไปมาก เพราะมีผู้ดัดแปลงซอฟต์แวร์ประมวลคำจากต่างประเทศให้รับภาษาไทยได้ อีกทั้งมีผู้คิดพัฒนาขึ้นโดยตรงด้วย เช่น เวอร์ตราชีวิต CU Writer , S-WORD, IRC

2. Electronic Mail ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ คือ การใช้คอมพิวเตอร์พิมพ์และส่งข่าวสารซึ่งส่วนมากเป็นจดหมายผ่านระบบสื่อสารไปยังผู้รับโดยตรง โดยทั่วไปผู้ส่งข่าวสาร มักจะใช้ระบบประมวลคำสร้างจดหมายขึ้นโดยใช้คอมพิวเตอร์ที่โต๊ะทำงานของตน จดหมายนี้ระบุหมายเลขที่อยู่ของผู้รับ ซึ่งเรียกว่า e-mail address เอาไว้ด้วย เมื่อทำจดหมายเสร็จโปรแกรมสื่อสารในคอมพิวเตอร์เครื่องนั้นจะส่งจดหมายผ่านระบบสื่อสาร เช่น ระบบโทรศัพท์ไปยังคอมพิวเตอร์แม่ข่าย ซึ่งจะตรวจดูเลขที่ของผู้รับแล้วส่งจดหมายนั้นต่อไปยังคอมพิวเตอร์เครื่องอื่นๆ เป็นทอด ๆ จนกระทั่งส่งไปถึงเครื่องคอมพิวเตอร์ที่อยู่บนโต๊ะทำงานของผู้รับ

3. Voice Mail ระบบไปรษณีย์เสียงเป็นระบบที่ผู้ใช้โทรศัพท์จากภายนอกสามารถฝากข้อความเสียงพูดไว้ให้ผู้รับได้ ระบบไปรษณีย์เสียงประกอบด้วยเครื่องอัดเทป ซึ่งจะอัดเสียงของผู้โทรศัพท์เข้ามาเอาไว้ สามารถบันทึกเสียงสำหรับผู้รับหลาย ๆ คนได้ มักเรียกว่า เป็นระบบบันทึกและส่งต่อ (Voice store and forward) ระบบไปรษณีย์เสียงเป็นระบบที่มีประโยชน์ สำหรับการทำธุรกิจ เพราะช่วยประหยัดเวลาได้มาก

4. Video-Conference การประชุมทางไกล หมายถึง การจัดให้ผู้เข้าร่วมประชุมซึ่งอยู่ห่างกันคนละสถานที่ สามารถสนทนาแลกเปลี่ยนทัศนะกันได้ โดยไม่ต้องเสียเวลาเดินทางมาพบกัน ซึ่งสามารถมองเห็นการตอบสนองด้านกิริยาท่าทางสีหน้า และแววตาของผู้ร่วมประชุมได้อุปกรณ์สำหรับการประชุมทางไกลที่ง่ายที่สุด คือ โทรศัพท์ ซึ่งปัจจุบันสามารถสนทนาได้หลายคนพร้อมกัน และที่ก้าวหน้าขึ้นมาอีก คือ โทรศัพท์ภาพ (Video Phone) ซึ่งสามารถเห็นภาพคู่สนทนาไปด้วยพร้อม ๆ กัน แต่ภาพอาจจะไม่ได้เคลื่อนไหวสมจริงนัก เพราะต้องใช้ภาพนิ่งต่อกันเป็นช่วง ๆ เนื่องจากระบบโทรศัพท์ยังไม่สามารถใช้ส่งภาพที่เคลื่อนไหวสมจริงได้

5. Electronic Filing การจัดแฟ้มอิเล็กทรอนิกส์ เป็นการจัดเก็บจดหมาย รายงาน และเอกสารต่าง ๆ ไว้ในระบบคอมพิวเตอร์เพื่อให้สะดวกแก่การค้นคว้า โดยปกติสำนักงานทั่วไปต้องมีตู้เก็บเอกสารหลายใบสำหรับเก็บเอกสารต่าง ๆ ที่ได้รับและสร้างขึ้น การจัดเก็บแบบนี้นอกจากจะสิ้นเปลืองเนื้อที่เก็บแล้ว ยังไม่สะดวกด้วย สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายมาก และยังมีข้อจำกัดในการค้นหาอีกด้วย แนวทางการจัดแฟ้มอิเล็กทรอนิกส์ส่วนมากใช้ระบบ ภาพลักษณ์ (Image Processing) คือ นำเอกสารต้นฉบับมาเข้าเครื่อง Scanner เพื่อเปลี่ยนเป็น ข้อมูลภาพลักษณ์เก็บไว้ พร้อมกันนั้นก็พิมพ์ รายละเอียดเกี่ยวกับเอกสารนั้น เช่น เรื่องวันที่ จัดทำ คำสำคัญต่าง ๆ เพื่อให้ระบบคอมพิวเตอร์ค้นหาเอกสารที่ต้องการได้

6. Calendaring ระบบนัดหมาย เป็นระบบสำคัญของผู้บริหาร ซึ่งจะต้อง พบปะกับผู้อื่นอยู่เสมอ ทั้งบุคคลภายนอก และภายในหน่วยงาน ปกติผู้บริหารมักมอบหมายให้ เลขานุการเป็นผู้บันทึกการนัดหมาย คอยเตือนลงในระบบคอมพิวเตอร์ และสามารถตรวจสอบได้

7. Scheduling การกำหนดเวลา เป็นระบบที่สืบเนื่องมาจากระบบนัดหมาย เมื่อบันทึกการนัดหมายลงในคอมพิวเตอร์แล้ว ใช้ระบบ Scheduling ตรวจสอบเวลาที่ตรงกันของ ผู้ที่จะเข้าร่วมประชุม คอมพิวเตอร์จะบันทึกเวลาลงในตารางนัดของบุคคลเหล่านั้น วิธีนี้ช่วย ทุ่นเวลาการทำงานของเลขานุการได้มาก เพราะปกติการกำหนดเวลาแบบนี้จะต้องโทรศัพท์นัด ประชุมกลับไปกลับมาหลายครั้ง

8. Arithmetic Computation งานสำนักงานนั้นจำเป็นต้องมีการคำนวณทาง คณิตศาสตร์อยู่เสมอ เช่น งานบัญชี การคิดราคาสินค้า ฯลฯ ในสำนักงานอัตโนมัติ สามารถ จ้างคอมพิวเตอร์ให้กลายเป็นเครื่องคิดเลขได้

9. Graphics งานทำภาพกราฟฟิคต่าง ๆ เช่น กราฟ และแผนภูมิรูปแบบ ต่าง ๆ มีความสำคัญมากต่อธุรกิจ โดยเฉพาะในการสื่อสารกับผู้อื่น เช่น แสดงผลงานของ องค์กรให้ผู้ถือหุ้นทราบการจัดทำข้อเสนอเพื่อส่งลูกค้า

10. Spreadsheet คือ ซอฟต์แวร์ที่ช่วยให้เลขานุการ หรือผู้ปฏิบัติงานสามารถ คำนวณงานที่ยากกว่าการใช้เครื่องคิดเลขธรรมดาได้ ซอฟต์แวร์สเปรดชีตที่ได้รับความนิยมมาก ขณะนี้คือ Lotus 1-2-3 และ Excel

11. Database งานฐานข้อมูลเป็นงานประยุกต์ที่มีความสำคัญที่สุดอย่างหนึ่ง ฐานข้อมูลเป็นที่รวมของข้อมูลที่เกี่ยวข้องกัน เช่น ลูกค้า ผลิตภัณฑ์ บุคลากร ผู้ใช้ฐานข้อมูล สามารถค้นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกันได้

12. Facimile เครื่องโทรสาร เป็นเครื่องถ่ายเอกสารชนิดพิเศษที่ถูกเชื่อมด้วย สื่อกลางที่เป็นสายโทรศัพท์ตามด้วยเลขโทรศัพท์ที่มีอยู่แล้ว จากจุดหนึ่งไปยังที่ห่างไกล เป็น ระบบการสื่อสารด้วยภาพสำหรับการรับส่งเอกสาร และภาพได้พร้อมกัน โดยใช้เครื่องโทรศัพท์

เป็นส่วนประกอบ วิธีนี้จะช่วยลดปัญหาการส่งข้อความผิดพลาด สามารถรายงานข่าวด้วยภาพไปยังสำนักงานต่าง ๆ ทั่วโลกได้อย่างรวดเร็ว ในขณะที่เดียวกันก็สามารถรับภาพจากสำนักงานต่าง ๆ ทั่วโลกกลับมาได้เช่นกัน

13. Telex เครื่องโทรพิมพ์ เป็นบริการที่การสื่อสารแห่งประเทศไทยให้บริการหน่วยงานต่าง ๆ โดยทำการส่งข่าวสารโต้ตอบที่เป็นตัวหนังสือและตัวเลข สามารถส่งข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว และค่าใช้จ่ายในการส่งถูกกว่าโทรศัพท์ทางไกลประมาณครึ่งหนึ่ง จึงเหมาะสำหรับการส่งข้อความระหว่างประเทศ

14. Phototypesetting การเรียงพิมพ์ด้วยแสง หรือการใช้คอมพิวเตอร์เรียงพิมพ์เอกสาร รายงาน แบบฟอร์ม แผ่นพับ ใบปลิว โฆษณา เครื่องมือ และอุปกรณ์สำหรับการพิมพ์ก้าวหน้าไปมาก เช่น เครื่องพิมพ์ชนิดเลเซอร์ ให้มีความคมชัด เครื่องพิมพ์ชนิดดัดหมึกสามารถพิมพ์ได้หลายสี และสร้างสีสวยงามได้

15. Reprographics สำนักงานขณะนี้ขาดเครื่องถ่ายเอกสารไม่ได้ และมีความจำเป็นมากหากใช้ไม่ถูกวิธี เครื่องถ่ายเอกสารขณะนี้มีความสามารถหลายอย่าง เช่น ถ่ายย่อ ขยาย ถ่ายหน้าหลัง จัดเรียงกระดาษ บางเครื่องสามารถถ่ายเอกสารที่มีความหนาได้โดยอัตโนมัติ และยังสามารถอัดเอกสารได้อีกด้วย บางเครื่องฟ่องต่อเป็นเครื่องปลายทางของคอมพิวเตอร์ได้ด้วย

16. Forms Design การออกแบบฟอร์มเอกสารเป็นงานที่ต้องใช้เวลา และความพิถีพิถันมาก มีโปรแกรมเกี่ยวกับแบบฟอร์ม 2 ประเภท ประเภทแรก ใช้พิมพ์ข้อความลงในแบบฟอร์ม และประเภทที่สอง ใช้สำหรับให้ผู้เกี่ยวข้องใช้เครื่องปลายทางกรอกข้อความลงในแบบฟอร์ม

ระบบสำนักงานอัตโนมัติ เป็นงานที่ทุกสำนักงานคงจะหลีกเลี่ยงได้ยาก การที่จะก้าวเข้าสู่ระบบ OA นั้น อุปกรณ์ด้านการสื่อสารเข้ามามีบทบาทในการสนับสนุนได้ระบบ OA เกิดขึ้นเร็วหรือช้า งานในสำนักงานนั้นเกี่ยวข้องกับเอกสารจำนวนมาก ดังนั้นการพัฒนาระบบ OA จะต้องคำนึงถึงลักษณะของสำนักงานไว้กระดาษ (Paper Office) ควบคู่ไปด้วย แต่จะไม่ง่ายนัก เพราะผู้ปฏิบัติยังมีทัศนคติต่อข้อมูลที่ยังจับต้องได้ อย่างไรก็ตามการจะนำเอาระบบ OA มาใช้ควรจะมีการศึกษาความเหมาะสม มีการวางแผนอย่างรอบคอบ มีการปฏิบัติตามแผนการติดตามผล และปรับปรุงแก้ไขให้ทันต่อเหตุการณ์ด้วย

จากความหมายของเทคโนโลยีสารสนเทศข้างต้น สรุปได้ว่าเทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ในการดำเนินงานต่าง ๆ ที่ต้องอาศัยเครื่องคอมพิวเตอร์ในการรวบรวม จัดเก็บข้อมูล ติดต่อสื่อสาร และเทคโนโลยีที่ทันสมัย

5. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานประกอบการในเขตจังหวัดสมุทรปราการ

5.1 สถานประกอบการในเขตจังหวัดสมุทรปราการ

ในช่วงที่ผ่านมาภาคอุตสาหกรรมของไทย มีการขยายตัวอย่างรวดเร็วมีความซับซ้อน และปรับตัวสู่ระบบเศรษฐกิจเสรีมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปี พ.ศ. 2529-2538 ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ความสำคัญของภาคการผลิตว่ามีบทบาทที่ส่งผลต่อการค้าระหว่างประเทศ และเป็นผลต่อเนื่องถึงระบบเศรษฐกิจโดยรวม (สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรปราการ. 2546 : ก)

จังหวัดสมุทรปราการ เป็นจังหวัดที่มีความได้เปรียบด้านภูมิศาสตร์ที่ตั้งอยู่ใกล้ศูนย์กลางของประเทศ และยังเป็นแหล่งวัตถุดิบที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ เป็นคลังสินค้าที่สำคัญ นอกจากนี้ยังเป็นศูนย์กลางการขนส่งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ ทำให้การขนส่งวัตถุดิบ และสินค้าจากโรงงานอุตสาหกรรมในอำเภอต่าง ๆ มีความสะดวก และเสียค่าใช้จ่ายต่ำ จึงมีส่วนสนับสนุนให้นักลงทุนเข้ามาประกอบกิจการ ตั้งโรงงานอุตสาหกรรมเป็นจำนวนมาก โดยจังหวัดสมุทรปราการ ในปัจจุบันนับได้ว่าเป็นจังหวัดที่มีโรงงานอุตสาหกรรมมากที่สุดแห่งหนึ่งเป็นลำดับที่ 2 รองจากกรุงเทพมหานคร

การลงทุนภาคอุตสาหกรรม ขณะนี้จังหวัดสมุทรปราการมีกฎหมายห้ามการลงทุนหรือขยายกิจการที่เป็นอุตสาหกรรมที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ภาวะในเรื่องการลงทุนของปี พ.ศ. 2541 จึงชลอตัว แต่ถ้าจังหวัดสามารถดำเนินโครงการสนามบินพาณิชย์นานาชาติแห่งที่สองของประเทศ ที่สนามบินหนองงูเห่าได้ คาดว่ามีความเจริญก้าวหน้าในอนาคตแน่นอน ในอนาคตสิ่งที่ต้องทำ คือแก้ไขปัญหาด้านการจราจรที่ยังไม่คล่องตัวในช่วงเวลาเร่งด่วน อันเป็นปัญหาเดียวกับกรุงเทพมหานคร และเชียงใหม่ รวมทั้งต้องเร่งรัดพัฒนาการสื่อสาร โทรคมนาคม สาธารณูปโภค ไฟฟ้า ประปา ให้มีปริมาณเพียงพอกับความต้องการ และสามารถรองรับความเจริญก้าวหน้าที่จะตามมา พร้อมกับสนามบินพาณิชย์นานาชาติแห่งที่สองจากมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดสมุทรปราการ ปี พ.ศ.2541 พบว่าภาคอุตสาหกรรมทำรายได้ให้กับจังหวัดสมุทรปราการสูงสุด คือประมาณ 187,907,150 ล้านบาท สำหรับจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่ของจังหวัดสมุทรปราการ ณ สิ้นปี พ.ศ.2543 มีจำนวนทั้งสิ้น 5,569 โรงงาน ดังนี้ (สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรปราการ. 2546 : 2)

1) โรงงานในนิคมอุตสาหกรรมบางปู	จำนวน	350	โรงงาน
2) โรงงานในนิคมอุตสาหกรรมบางพลี	จำนวน	137	โรงงาน
3) โรงงานนอกนิคมอุตสาหกรรม	จำนวน	5,082	โรงงาน

ที่มาของโรงงาน และสถานประกอบการ

1. นิยามความหมาย

"โรงงาน" ตามความหมายในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 (สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรปราการ. 2546 : 5) หมายความว่า อาคารสถานที่ หรือยานพาหนะ

ที่ใช้เครื่องจักรมีกำลังรวมตั้งแต่ห้าแรงม้า หรือกำลังเทียบเท่าตั้งแต่ห้าแรงม้าขึ้นไป หรือใช้คนงานตั้งแต่เจ็ดคนขึ้นไป โดยใช้เครื่องจักรหรือไม่ก็ตาม สำหรับทำการผลิต ประกอบ บรรจุ ซ่อม ซ่อมบำรุง ทดสอบ ปรับปรุง แปรสภาพ ลำเลียงเก็บรักษาหรือทำลายสิ่งใด ๆ ทั้งนี้ตามประเภท หรือชนิดของโรงงานที่กำหนดในกฎกระทรวง "ตั้งโรงงาน" หมายความว่า การก่อสร้างอาคารเพื่อติดตั้งเครื่องจักรสำหรับประกอบกิจการโรงงาน หรือนำเครื่องจักรสำหรับประกอบกิจการโรงงานมาติดตั้งในอาคารสถานที่ หรือยานพาหนะที่จะประกอบกิจการ "ประกอบกิจการโรงงาน" หมายความว่า การทำ ผลิต ประกอบ บรรจุ ซ่อม ซ่อมบำรุง ทดสอบ ปรับปรุง แปรสภาพ ลำเลียง เก็บรักษาหรือทำลายสิ่งใด ๆ ตามลักษณะ กิจการของโรงงาน "นิคมอุตสาหกรรม" หมายความว่า นิคมอุตสาหกรรม หรือโครงการที่จัดไว้สำหรับการประกอบอุตสาหกรรมที่มี การจัดการระบายน้ำทิ้งลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ หรือออกสู่สิ่งแวดล้อมร่วมกัน

2. จำพวกของโรงงานอุตสาหกรรม

ในจังหวัดสมุทรปราการ มีโรงงานอุตสาหกรรมอยู่เป็นจำนวนมาก จึงต้องจัดประเภทเพื่อให้สะดวกในการดูแลการดำเนินงานของโรงงานให้ดำเนินการจัดการของโรงงานให้เป็นไปได้อย่างถูกต้องตามพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ.2535 ซึ่งแบ่งออกเป็นประเภท ดังนี้ (สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรปราการ. 2546 : 6)

1. โรงงานประเภท ชนิด และขนาดที่สามารถประกอบกิจการโรงงานได้ทันทีตามความประสงค์ของผู้ประกอบกิจการโรงงาน
2. โรงงานประเภท ชนิด และขนาดที่เมื่อประกอบกิจการโรงงานต้องแจ้งให้ผู้อนุญาตทราบก่อน โรงงานประเภท ชนิด และขนาดที่ตั้งโรงงานต้องได้รับใบอนุญาตก่อนจึงจะดำเนินการได้ การแบ่งโรงงานออกเป็นจำพวกต่าง ๆ จะแบ่งโดยอาศัยจำนวนคนงาน และแรงม้า เครื่องจักรเป็นเกณฑ์ ทั้งนี้โรงงานแต่ละประเภทจะมีเกณฑ์การแบ่งที่แตกต่างกัน เช่น โรงงานตัดเย็บ ใช้จำนวนคนงานเป็นเกณฑ์ในการแบ่งจำพวกของโรงงาน โรงงานที่ทำน้ำดื่ม แบ่งจำพวกโดยใช้แรงม้าเครื่องจักร ส่วนโรงงานทำไอศกรีมใช้ทั้งจำนวนคนงานและแรงม้า เครื่องจักรเป็นเกณฑ์ในการแบ่งจำพวก ดังนั้นหากประสงค์จะตรวจสอบว่ากิจการโรงงานใด โรงงานหนึ่งจัดเป็นโรงงานจำพวกใดจะต้องมีข้อมูลอย่างน้อยประกอบด้วย เช่น ลักษณะ ประเภทของกิจการ แรงม้าเครื่องจักร และจำนวนคนงานในโรงงาน เป็นต้น

การตรวจสอบที่สะดวกอาจสอบถามได้ที่กรมโรงงานอุตสาหกรรม ถนนพระรามที่ 6 เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400 โทร.0-22023967 หรือที่สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดท้องที่ที่โรงงานตั้งอยู่ เพื่อการตรวจสอบหาข้อมูลเกี่ยวกับโรงงาน ซึ่งวิธีการเปิดดำเนินการของโรงงานสามารถแบ่งออกเป็น 3 จำพวก ได้แก่

1. โรงงานจำพวกที่ 1

ผู้ประกอบการโรงงานจำพวกที่ 1 ไม่ต้องไปติดต่อขอรับใบอนุญาต และไม่ต้องมีการแจ้งการประกอบกิจการให้ทางราชการทราบ แต่มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของทางราชการเกี่ยวกับการควบคุมโรงงานที่ประกาศในกฎกระทรวง หรือประกาศกระทรวง รวมทั้งประกาศเกี่ยวกับนโยบายอุตสาหกรรมต่าง ๆ

2. โรงงานจำพวกที่ 2

ผู้ประกอบการโรงงานจำพวกที่ 2 ที่ตั้งอยู่ในนิคมอุตสาหกรรม และเขตประกอบการอุตสาหกรรม ไม่ต้องขออนุญาต และไม่ต้องแจ้งการประกอบกิจการให้ทางราชการทราบ แต่ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์เช่นเดียวกับโรงงานจำพวกที่ 1 ผู้ประกอบการโรงงานจำพวกที่ 2 ที่ตั้งอยู่นอกเขตประกอบการอุตสาหกรรม และนอกนิคมอุตสาหกรรม มีภาระดังนี้

ต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวง และประกาศกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา 8 แห่งกฎหมายโรงงาน ซึ่งวางหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ของโรงงาน รวมทั้งปฏิบัติตามประกาศกระทรวงเรื่องนโยบายต่าง ๆ ที่ออกตามความในมาตรา 32 ต้องแจ้งการเริ่มประกอบกิจการให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบก่อนตามแบบที่กำหนด โดยโรงงานในกรุงเทพมหานคร แจ้งต่อกรมโรงงานอุตสาหกรรม และโรงงานในส่วนภูมิภาคแจ้งต่อสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดท้องที่ที่โรงงานตั้งอยู่ ต้องชำระค่าธรรมเนียมรายปีตั้งแต่วันเริ่มประกอบกิจการ และทุก ๆ ปี เมื่อครบกำหนดวันเริ่มประกอบกิจการ เมื่อเลิกประกอบกิจการ โอน หรือให้เช่าชื่อ โรงงานไป ต้องแจ้งเป็นหนังสือให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้นำดำเนินการดังกล่าว

3. โรงงานจำพวกที่ 3

โรงงานจำพวกที่ 3 ที่ตั้งอยู่ในเขตนิคมอุตสาหกรรมหรือเขตประกอบการอุตสาหกรรม ได้รับการผ่อนผันไม่ต้องขออนุญาต ไม่ต้องชำระค่าธรรมเนียมรายปี แต่จะต้องแจ้งเริ่มประกอบกิจการให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบไม่น้อยกว่า 15 วัน และต้องปฏิบัติตาม หลักเกณฑ์ของทางราชการเกี่ยวกับการควบคุมโรงงานที่ประกาศในกฎกระทรวง หรือประกาศกระทรวง รวมทั้งประกาศเกี่ยวกับนโยบายอุตสาหกรรมต่าง ๆ โรงงานจำพวกที่ 3 ที่ตั้งอยู่นอกเขตนิคมอุตสาหกรรม หรือเขตประกอบการอุตสาหกรรม โรงงานเหล่านี้มีภาระที่ต้องดำเนินการต่าง ๆ คือ ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของทางราชการเกี่ยวกับการควบคุมโรงงาน ได้แก่ การปฏิบัติตามกฎกระทรวง และประกาศกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา 8 แห่งกฎหมายโรงงาน และตามประกาศกระทรวงเรื่องนโยบายอุตสาหกรรมต่าง ๆ ที่ออกตามความในมาตรา 32 ผู้ประกอบการโรงงานจำพวกที่ 3 ต้องได้รับใบอนุญาตก่อนการตั้งโรงงาน

ในปัจจุบัน มีกฎกระทรวงตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ.2535 ออกมาแล้วรวม 12 ฉบับ ในกฎกระทรวงฉบับที่ 1 ได้กำหนดประเภทหรือชนิดของโรงงานไว้รวม 104 ประเภท และแบ่งโรงงานแต่ละประเภทเป็นโรงงานจำพวกที่ 1, 2 และ 3 และใน

กฎกระทรวงฉบับที่ 2 ได้กำหนดข้อปฏิบัติต่าง ๆ ในการประกอบกิจการของโรงงานทั้ง 3 จำพวกไว้ ที่สำคัญคือ

ทำเลที่ตั้งโรงงาน

จากลักษณะวิธีการดำเนินงานของโรงงานทั้ง 3 จำพวก แล้วยังต้องคำนึงถึงทำเลที่ตั้งของโรงงานว่าเหมาะสมถูกต้องตามกฎหมายพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ.2535 โดยคำนึงถึงหลักเกณฑ์ ดังนี้

1. ห้ามตั้งโรงงานทั้ง 3 จำพวกในบริเวณบ้านจัดสรรเพื่อการพักอาศัย อาคารชุด พักอาศัย และบ้านแถวเพื่อการพักอาศัย
2. ห้ามตั้งโรงงานจำพวกที่ 1, 2 ภายในระยะ 50 เมตร และห้ามตั้งโรงงานจำพวกที่ 3 ภายในระยะ 100 เมตร จากเขตติดต่อสาธารณสถาน ได้แก่ โรงเรียนหรือสถานการศึกษา วัด หรือศาสนสถาน โรงพยาบาล โบราณสถาน และสถานที่ทำการของหน่วยงานรัฐ (ไม่รวมถึงหน่วยงานที่ทำการควบคุม กำกับ ดูแล อำนวยความสะดวก หรือให้บริการแก่สถานประกอบกิจการโรงงานแห่งนั้น) และให้หมายความรวมถึงแหล่งอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนดระยะ 50 เมตร และ 100 เมตร ดังกล่าวข้างต้น รัฐมนตรีอาจประกาศร่น หรือขยายในกรณีมีเหตุอันสมควรได้
3. โรงงานจำพวกที่ 3 ต้องอยู่ในทำเลและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม มีบริเวณเพียงพอที่จะประกอบกิจการอุตสาหกรรมตามขนาด และประเภทหรือชนิดของโรงงาน โดยไม่ก่อให้เกิดอันตราย เหตุรำคาญ หรือความเสียหายต่อบุคคล หรือทรัพย์สินของผู้อื่นด้วย

การควบคุมการปล่อยของเสีย

เป็นกฎระเบียบอีกข้อหนึ่งที่สำคัญเพราะมีผลต่อสภาพสิ่งแวดล้อม และชุมชนที่อยู่ใกล้บริเวณโรงงาน จึงกำหนดเป็นระเบียบการดำเนินงานของโรงงานอุตสาหกรรม ดังนี้

1. ในกรณีที่มีระบบบำบัดน้ำเสียจะต้องติดตั้งมาตรวัดปริมาณการใช้ไฟฟ้าสำหรับระบบบำบัดน้ำเสีย ต้องมีบันทึกการใช้ประจำวัน และมีหลักฐานการจัดหาสารเคมีด้วย
2. กำหนดให้โรงงานบางประเภทต้องจัดทำรายงานส่งข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับการประกอบกิจการ เช่น รายงานการทดสอบความปลอดภัยหม้อน้ำ, รายงานผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม, รายงานการใช้สารกัมมันตรังสี, ข้อมูลความปลอดภัยในการใช้วัตถุอันตราย เป็นต้น
3. กำหนดให้โรงงานบางประเภทต้องติดตั้งเครื่องมือหรือเครื่องอุปกรณ์เพื่อรายงานการระบายน้ำที่ออกจากโรงงานเข้ากับระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของกรมโรงงานอุตสาหกรรม

โรงงานอุตสาหกรรมที่อยู่ในนิคมอุตสาหกรรมของจังหวัดสมุทรปราการ

1. โรงงานในนิคมอุตสาหกรรมบางพลี

ประวัติความเป็นมา: นิคมอุตสาหกรรมบางพลี จัดตั้งขึ้นโดยการเคหะแห่งชาติ และต่อมาการเคหะแห่งชาติได้ส่งมอบให้การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยเป็นผู้บริหารงาน เมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2532 สถานที่ตั้ง: นิคมอุตสาหกรรมบางพลี ตั้งอยู่ที่ กม. 23 ถนนบางนา-ตราด ตำบลบางเสาธง อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ 10540 โทรศัพท์ และโทรสาร 0-2315-2200/ 0-2315-1498 เนื้อที่มีพื้นที่ทั้งหมด 1,004 ไร่ เป็นพื้นที่อุตสาหกรรม 796 ไร่ เป็นถนนระบบสาธารณูปโภค 194 ไร่ และเป็นบริเวณสำนักงานนิคมอุตสาหกรรมรวมกับอาคารโรงบำบัดน้ำเสียอีก 14 ไร่ จำนวนโรงงานในนิคมอุตสาหกรรมบางพลีแยกตามประเภทอุตสาหกรรม(สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรปราการ. 2546 : 7)

ประเภท จำนวน (โรงงาน)

ยาง พลาสติก หนัง ไฟเบอร์กลาส 22 โรง อุปกรณ์และอะไหล่ของรถยนต์ และรถจักรยานยนต์ 17 โรง ผลิตภัณฑ์โลหะ อุปกรณ์ก่อสร้าง อลูมิเนียม 14 โรง ปูน ซีเมนต์ 13 โรง เครื่องไฟฟ้า เครื่องมือวิทยาศาสตร์ และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ 12 โรง อาหาร เครื่องดื่ม 7 โรง วัสดุประเภทไม้เฟอร์นิเจอร์ 7 โรง เครื่องแต่งกาย 6 โรง เครื่องยนต์ เครื่องจักร ส่วนประกอบ/อะไหล่ 6 โรง สิ่งทอ เส้นใยสังเคราะห์ 5 โรง กระดาษ สิ่งพิมพ์ แบบพิมพ์ 5 โรง ภาชนะบรรจุ เครื่องรัดหีบห่อ 4 โรง เครื่องสำอาง 4 โรง เครื่องประดับ 2 โรง คลังสินค้า 2 โรง พลังงาน 1 โรง ข้อมูลข้างต้นได้เรียงลำดับปริมาณประเภทอุตสาหกรรมในนิคมที่มีมากที่สุดลงมาจนถึงน้อยที่สุดไว้แล้ว

2. โรงงานในนิคมอุตสาหกรรมบางปู

สถานที่ตั้ง: นิคมอุตสาหกรรมบางปู อยู่ในอำเภอสุมทรีบุรีรัมย์ จังหวัดสมุทรปราการ โทรศัพท์/โทรสาร: 0-2709-3450/0-2323-0730 เนื้อที่: ปัจจุบันมีพื้นที่ทั้งหมด 4,800 ไร่ จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมทั้งหมด: ในปี 2542/2543 มี 350 โรงงานประเภทโรงงานอุตสาหกรรม: มีเกือบทุกประเภท เช่น โรงงานผลิต-ยาง พลาสติก หนัง ไฟเบอร์กลาส อุปกรณ์และอะไหล่ของรถยนต์และรถจักรยานยนต์ ผลิตภัณฑ์โลหะ อุปกรณ์ก่อสร้าง อลูมิเนียม ปูน ซีเมนต์ เครื่องไฟฟ้า เครื่องมือวิทยาศาสตร์ และอุปกรณ์ อิเล็กทรอนิกส์ อาหาร เครื่องดื่ม วัสดุประเภทไม้เฟอร์นิเจอร์ เครื่องแต่งกาย เครื่องยนต์ เครื่องจักร ส่วนประกอบ/อะไหล่ สิ่งทอ เส้นใยสังเคราะห์ กระดาษ สิ่งพิมพ์ แบบพิมพ์ ภาชนะบรรจุ เครื่องรัดหีบห่อ เครื่องสำอาง และเครื่องประดับ (สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรปราการ. 2546 : 7)

โรงงานอุตสาหกรรมที่อยู่นอกนิคมอุตสาหกรรมของจังหวัดสมุทรปราการ

โรงงานในส่วนนี้จะจัดทำเลที่ตั้งอยู่ภายนอกนิคมอุตสาหกรรมของจังหวัดสมุทรปราการ และจะตั้งอยู่ทั่วไปในจังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งในปี พ.ศ. 2542-2543 มีจำนวนทั้งสิ้น 5,082

โรงงาน (ข้อมูลจากสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรปราการ) และแยกตามรายอำเภอ จำนวนโรงงานที่อยู่นอกนิคมอุตสาหกรรม จะหนาแน่นในอำเภอเมืองมากที่สุด คือมีจำนวนถึง 1,552 โรงงาน รองลงมาคือ อำเภอพระประแดง อำเภอบางพลี อำเภอพระสมุทรเจดีย์ กิ่งอำเภอบางเสาธง และอำเภอบางบ่อ

5.2 ภาวะการทำงานของประชากรในเขตจังหวัดสมุทรปราการ

สำนักงานสถิติจังหวัดสมุทรปราการ (2546 : 29) ได้ดำเนินการจัดทำโครงการสำรวจ ภาวะการทำงานของประชากรอย่างต่อเนื่องทุกปี เริ่มตั้งแต่ พ.ศ. 2506 ตลอดช่วงเวลาที่ผ่านมา ได้มีการปรับปรุงแนวคิด และคาบเวลาการสำรวจ ซึ่งในช่วงแรกคาบเวลาการสำรวจไม่คงที่ ต่อมาระหว่าง พ.ศ. 2514 – 2526 สำรวจปีละ 2 รอบ โดยรอบแรกสำรวจระหว่างเดือนมกราคม ถึงเดือนมีนาคม ซึ่งเป็นช่วงนอกฤดูการเกษตร รอบที่ 2 สำรวจระหว่างเดือนกรกฎาคม ถึงเดือน กันยายน เป็นช่วงในฤดูการเกษตร ระหว่าง พ.ศ. 2527– 2540 สำรวจปีละ 3 รอบ คือ รอบที่ 1 สำรวจเดือนกุมภาพันธ์ (นอกฤดูการเกษตร) รอบที่ 2 ช่วงปี พ.ศ.2541-2543 ได้สำรวจปีละ 4 รอบ (ไตรมาส) โดยสำรวจเพิ่มอีก 1 รอบเป็นรอบที่ 4 ในเดือนพฤศจิกายน และครั้งสุดท้ายได้ ปรับปรุงคาบเวลาการสำรวจเป็นรายเดือน เริ่มตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2544 เป็นต้นไป

การสำรวจภาวะการทำงานของประชากรนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล เกี่ยวกับประชากรที่อยู่ในวัยทำงาน และนอกวัยทำงาน เพื่อให้ได้ข้อมูลการทำงาน การว่างงาน และการประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ของประชากร ทั้งนี้แนวคิด คำนิยามที่ใช้ในการสำรวจ ใช้ตามสภาพที่เหมาะสมกับประเทศไทย และตามข้อเสนอแนะของ ILO และ UN ซึ่งเป็น มาตรฐานทางสถิติที่ประเทศต่าง ๆ นำไปใช้ในการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร เพื่อให้ ได้ข้อมูลการทำงาน การว่างงาน และการประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ของแรงงานที่สามารถนำมา เปรียบเทียบกันได้ระหว่างประเทศ

ผลการสำรวจสภาพการทำงานของแรงงานในเขตจังหวัดสมุทรปราการ ระหว่างเดือน กรกฎาคม – กันยายน 2546 จะสะท้อนถึงค่าประมาณของเดือนสิงหาคม 2546 หรือไตรมาส ที่ 3 ของปี พ.ศ. 2546 ซึ่งพบว่าจังหวัดสมุทรปราการมีจำนวนประชากรรวมทั้งสิ้น 1,102,115 คน เป็นผู้ที่มียายุ 15 ปีขึ้นไปซึ่งอยู่ในกำลังแรงงานรวม 673,012 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 61.1 ของประชากรรวม และเป็นผู้ที่ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน 215,385 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 19.5 ส่วน ผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปี มีจำนวน 213,718 คน หรือร้อยละ 19.4 สำหรับกลุ่มผู้ที่อยู่ในกำลัง แรงงานทั้งหมด 673,012 คนนั้นจำแนกได้เป็น ผู้มีงานทำจำนวน 649,335 คน คิดเป็นร้อยละ 96.5 ของผู้อยู่ในกำลังแรงงาน ผู้ว่างงาน ซึ่งหมายถึงผู้ไม่มีงานทำ และพร้อมที่จะทำงานจำนวน 23,657 คน หรือคิดเป็นอัตราการว่างงาน ร้อยละ 3.5 และผู้ที่รอฤดูกาล ซึ่งหมายถึงผู้ที่ไม่ ทำงาน ไม่พร้อมที่จะทำงานเนื่องจากจะรอทำงานในฤดูการเพาะปลูกต่อไป จากการสำรวจ ในรอบนี้ไม่พบผู้รอฤดูกาล

5.2.1 ภาวะการมีงานทำของประชากรในเขตจังหวัดสมุทรปราการ

ได้มีการสำรวจการทำงานของประชากรของจังหวัดสมุทรปราการไว้ดังนี้
(สำนักงานสถิติจังหวัดสมุทรปราการ. 2546 : 1)

5.2.1.1 อาชีพ

ประชากรของจังหวัดสมุทรปราการที่มีงานทำ จำนวน 649,355 คนนั้น พบว่าเป็นชายประมาณ 349,874 คน และหญิงประมาณ 299,481 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 53.9 และ 46.1 ของจำนวนผู้มีงานทำ ตามลำดับ

สำหรับอาชีพของผู้มีงานทำ จากผลการสำรวจปรากฏว่าส่วนใหญ่ คือประมาณ 195,679 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 30.1 ของผู้มีงานทำเป็นผู้ปฏิบัติการโรงงาน และเครื่องจักร ผู้ปฏิบัติงานด้านการประกอบ ผู้ประกอบการอาชีพพื้นฐานต่าง ๆ ในด้านการขาย การให้บริการ มีประมาณ 97,673 คน หรือร้อยละ 15.0 ของผู้มีงานทำ โดยสัดส่วนของผู้ชาย ร้อยละ 43.4 และผู้หญิงร้อยละ 56.6 ผู้ประกอบการอาชีพพนักงานงานบริการและพนักงานใน ร้านค้าและตลาด มีประมาณ 93,833 ผู้ปฏิบัติงานด้านความสามารถทางฝีมือ และธุรกิจอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องมีประมาณ 84,282 คน และผู้ประกอบการวิชาชีพด้านเทคนิคสาขาต่าง ๆ และอาชีพ เกี่ยวข้องประมาณ 62,456 คน นอกนั้นประกอบอาชีพอื่น ๆ ซึ่งมีสัดส่วนเป็นร้อยละ 10 ของผู้มีงานทำทั้งสิ้น

5.2.1.2 ประเภทอุตสาหกรรม

เมื่อพิจารณาถึงประเภทอุตสาหกรรมหรือลักษณะของการประกอบ กิจกรรมของผู้มีงานทำในเชิงเศรษฐกิจ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นผู้ทำงานในสาขาการผลิต คือ ประมาณ 320,044 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 49.3 ของผู้มีงานทำ รองลงมาคือผู้ทำงานในสาขา การขายส่ง ขายปลีก ซ่อมแซมยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคล และของใช้ในครัวเรือน ประมาณ 99,253 คน คิดเป็นร้อยละ 15.3 ของผู้มีงานทำ สาขาโรงแรมและภัตตาคาร และสาขาการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม มีจำนวนคนทำงานใกล้เคียงกัน คือประมาณ 62,889 คน และ 55,917 คน ส่วนที่เหลือกระจายอยู่ในอุตสาหกรรมประเภทอื่น ๆ ซึ่งมีสัดส่วนในแต่ละ สาขาไม่ถึง ร้อยละ 5.0 ของผู้มีงานทำทั้งสิ้น

5.2.1.3 สถานภาพการทำงาน

ในจำนวนผู้มีงานทำทั้งสิ้น 649,355 คนนั้น เมื่อพิจารณาถึงสถานภาพ การทำงาน ผลการสำรวจครั้งนี้พบว่า ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีสถานภาพการทำงานเป็นลูกจ้างซึ่ง สามารถจำแนกออกเป็นสองประเภท คือ ลูกจ้างเอกชนและลูกจ้างรัฐบาลนั้น ลูกจ้างเอกชนมี จำนวนสูงกว่าลูกจ้างรัฐบาลกว่า 17 เท่า กล่าวคือจำนวน 427,507คน และ 24,941 คน หรือคิด เป็นร้อยละ 65.8 และ 3.8 ของผู้มีงานทำ สำหรับสถานภาพการทำงานที่มีคนทำงานรองลงมา จากลูกจ้าง คือผู้ทำงานส่วนตัว มีประมาณ 130,816 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 20.1 ของผู้มีงานทำ

ส่วนผู้ช่วยธุรกิจในครัวเรือนมีประมาณ 52,432 คน และนายจ้างมีประมาณ 13,660 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 8.1 และ 2.1 ตามลำดับ

5.2.1.4 ชั่วโมงการทำงานต่อสัปดาห์

ในจำนวนผู้มีงานทำ 649,355 คน ซึ่งประกอบด้วยผู้ที่ทำงานในสัปดาห์การสำรวจตั้งแต่ 1 ชั่วโมงขึ้นไป จำนวนประมาณ 646,810 คน และผู้ที่ไม่ได้ทำงานในสัปดาห์การสำรวจแต่มีงานประจำ (ชั่วโมงการทำงานเป็น "0") จำนวนประมาณ 2,545 คน คิดเป็นร้อยละ 99.6 และ 0.4 ของผู้มีงานทำทั้งสิ้นนั้นพบว่า มากกว่าครึ่งหนึ่งเป็นผู้ที่ทำงานระหว่าง 35-49 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ คือประมาณ 350,067 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 53.9 ของผู้มีงานทำ รองลงมาคือผู้ที่ทำงาน 50 ชั่วโมงขึ้นไปต่อสัปดาห์ ซึ่งประมาณ 267,553 คน ผู้ที่ทำงานระหว่าง 10-34 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ มีประมาณ 27,786 คน หรือร้อยละ 4.3 ของผู้มีงานทำ ทั้งนี้ ผู้ที่ทำงานในช่วง 1-9 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ประมาณ 1,404 คน หรือร้อยละ 0.2 ของผู้มีงานทำ

5.2.1.5 สภาพการว่างงานของประชากร

ประชากรของจังหวัดสมุทรปราการที่ว่างงานทั้งสิ้น 23,657 คน เป็นผู้ชาย 13,042 คน และผู้หญิง 10,615 คน สำหรับอัตราการว่างงานของประชากร ซึ่งหมายถึงสัดส่วนของผู้ว่างงานต่อจำนวนประชากรที่อยู่ในกำลังแรงงานรวม พบว่า จังหวัดสมุทรปราการมีอัตราการว่างงานร้อยละ 3.5 โดยที่ผู้ชายมีอัตราการว่างงานร้อยละ 3.6 และผู้หญิงมีอัตราการว่างงาน ร้อยละ 3.4

5.3 ขนาดของสถานประกอบการ

ขนาดของสถานประกอบการ หมายถึง ขนาดของสถานประกอบการตามที่พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 กำหนดไว้ แบ่งออกเป็น 3 ขนาด คือ

1. สถานประกอบการขนาดเล็ก คือ สถานประกอบการที่มีจำนวนแรงงานต่ำกว่า 100 คน
2. สถานประกอบการขนาดกลาง คือ สถานประกอบการที่มีจำนวนแรงงานระหว่าง 100 – 300 คน
3. สถานประกอบการขนาดใหญ่ คือ สถานประกอบการที่มีจำนวนแรงงานมากกว่า 300 คน

จากข้อมูลเกี่ยวกับสถานประกอบการในเขตจังหวัดสมุทรปราการข้างต้น สามารถนำข้อมูลดังกล่าวมาอ้างอิงในการศึกษาคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามการประเมินของสถานประกอบการในเขตจังหวัดสมุทรปราการ

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6.1 งานวิจัยในประเทศ

บัญญัติ กุศลสถาพร และคนอื่น ๆ (2532 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องความต้องการคุณลักษณะของแรงงานจากภาคอุตสาหกรรม ในเขตพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ผลการวิจัยพบว่าคุณลักษณะพิเศษที่ผู้ประกอบการให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกของพนักงาน คือ ด้านความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความขยันหมั่นเพียร การตรงต่อเวลา สุขภาพแข็งแรง คล่องแคล่วว่องไว มีระเบียบ ความรักความผูกพันในองค์กร มีน้ำใจโอบอ้อมอารี ช่วยเหลือเกื้อกูล มีมนุษยสัมพันธ์ มีความฉลาด มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รักษาความสะอาด มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความชำนาญเชิงวิชาชีพ มีความสามัคคี เชื่อฟังผู้บังคับบัญชา เรื่องรองลงมา คือ ความรู้ด้านวิชาการ ทักษะเฉพาะตำแหน่ง สามารถฝึกฝนอบรมได้ง่าย ส่วนคุณลักษณะพิเศษเน้นเรื่องของการปลูกฝังที่จะต้องใช้เวลาตั้งแต่ยังเป็นเด็ก

สากร ชนัตถยาวิบูลย์ และลักษณาวดี บุญชู (2532:ฅ-ฐ) ได้ทำการวิจัยเรื่องแนวโน้มความต้องการบุคลากรและคุณลักษณะบัณฑิตบริหารธุรกิจของบริษัทประกันภัย ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของบัณฑิตบริหารธุรกิจตามความต้องการของบริษัทประกันภัยแบ่งออกเป็น 6 หมวด ได้แก่

1. หมวดความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานและพัฒนา มีดังนี้ การตัดสินใจอย่างมีเหตุผล มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ความสามารถในการประสานงาน พัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติงาน ความสามารถเรียนรู้งานใหม่ได้เร็ว ฯลฯ
2. หมวดความรู้ความสามารถพิเศษ มีดังนี้ งานธุรการพิมพ์ดีด งานภาษาต่างประเทศ การบริหาร กฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้อง และการวางแผน ฯลฯ
3. หมวดบุคลิกภาพในการปฏิบัติงาน มีดังนี้ มีระเบียบวินัย ตรงต่อเวลา มีทัศนคติที่ดีต่องาน และนายจ้าง มีความกระตือรือร้น เอาใจใส่ตั้งใจทำงาน ฯลฯ
4. หมวดบุคลิกภาพด้านสังคม มีดังนี้ ประพฤติดี วางตัวเหมาะสม มีความเชื่อมั่นในตนเอง สุภาพเรียบร้อย เป็นผู้นำ ฯลฯ
5. หมวดบุคลิกภาพด้านอารมณ์ มีดังนี้ อ่อนโยน จิตใจเข้มแข็ง ใจเย็น สุขุมเยือกเย็น
6. หมวดบุคลิกภาพด้านสุขภาพร่างกาย มีดังนี้ กระฉับกระเฉง หน้าตาดี คล่องแคล่วว่องไว แข็งแรงสมบูรณ์ สะอาดเรียบร้อย ฯลฯ

ชัยวัฒน์ บุญคิวนนท์ (2533 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องความต้องการของสถานประกอบการที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรธานี ผลการวิจัยพบว่า

1. สถานประกอบการที่ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมืองอุดรธานี ทั้ง 31 แห่ง มีความต้องการคุณลักษณะที่พึงประสงค์จากผู้สำเร็จการศึกษา ทั้งในด้านความรู้ความสามารถ เจตคติ

และทักษะการฝึกปฏิบัติอยู่ในระดับสูงโดยเฉพาะในด้านเจตคติ สถานประกอบการทั้ง 31 แห่ง มีความต้องการสูงกว่าด้านอื่น

2. สถานประกอบการประเภทจำหน่ายสินค้า และสถานประกอบการประเภทจำหน่ายบริการ มีความต้องการคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาไม่แตกต่างกันมากนัก และมีความต้องการคุณลักษณะทุก ๆ ด้าน อยู่ในระดับสูงโดยเฉพาะความต้องการในเรื่องของความอดทน และต่อสู้งานของผู้สำเร็จการศึกษา เป็นที่ต้องการสูงสุดสำหรับสถานประกอบการประเภทจำหน่ายบริการ ส่วนสถานประกอบการประเภทจำหน่ายสินค้ามีความต้องการผู้สำเร็จการศึกษาที่สามารถร่วมงานกับผู้อื่นได้ในระดับสูงสุด

วิทยาลัยเทคนิคจังหวัดสตูล (2533 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพตามทัศนะของผู้ประกอบการในจังหวัดสตูล ผลการวิจัยพบว่า ผู้ประกอบการในจังหวัดสตูลมีความต้องการคุณลักษณะ 5 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรม และความประพฤติ อยู่ในระดับสูง เมื่อจัดลำดับความสำคัญพบว่าคุณลักษณะด้านวิชาชีพมีความสำคัญเป็นลำดับที่ 1 รองลงมาคือ ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรมและความประพฤติ และด้านวิชาการตามลำดับ

มังกร หริรักษ์ (2536:บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับ ปวส. ประเภทช่างอุตสาหกรรมที่สถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการต้องการ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความมีวินัยในตนเอง ด้านความผูกพัน ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านความรู้และทักษะวิชาชีพ ทำการรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย สถานประกอบการ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ขนาด คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ จำนวนทั้งสิ้น 286 แห่ง ผลการวิจัยพบว่า เมื่อพิจารณา และจัดลำดับที่มีต่อสถาบันผลิตแรงงานช่างก่อสร้าง ส่วนใหญ่จะอยู่ในระดับดีมากได้แก่ ต้องการให้สถาบันเพิ่มระยะเวลาฝึกปฏิบัติงานในสถานประกอบการ เพิ่มการฝึกอบรมมารยาท ความประพฤติ เพิ่มการเผยแพร่ความรู้ และวิทยาการที่ทันสมัยให้แก่นักเรียน นักศึกษาระดับการศึกษาของแรงงานช่างก่อสร้างที่ผู้ประกอบการต้องการเรียงลำดับมากไปน้อย คือ ระดับ ปวช. ปวท. ปวส. และปริญญาตรี สำหรับความคิดเห็นด้านต่าง ๆ ที่มีแรงงานช่างก่อสร้างอยู่ในระดับมาก คือ ความรู้ความสามารถ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความตรงต่อเวลา ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า และประสบการณ์ทางอาชีพ แรงงานช่างก่อสร้างส่วนใหญ่ที่มีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง คือปัญหาความรู้ความสามารถ การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การสนับสนุนทางด้านงบประมาณ ประสิทธิภาพของวัสดุครุภัณฑ์ จำนวนวัสดุครุภัณฑ์ไม่เพียงพอ และปัญหาขวัญกำลังใจในการทำงาน

จิตรา มาตานุสรณ์ (2537 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ผู้ประกอบการต้องการ ผลการวิจัยผู้ประกอบการมีความต้องการมากในด้านต่าง ๆ ดังนี้ ด้านบุคลิกภาพส่วนตัวคือ มีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย ความซื่อสัตย์สุจริต ด้านวิชาการ คือมีความสามารถในการใช้เครื่องมือเครื่องจักรได้อย่างถูกต้อง

ณรงค์ สมบัติใหม่ (2537: 49) ได้ศึกษาคุณลักษณะแรงงานที่สถานประกอบการต้องการจากเอกสารและงานวิจัย สรุปเป็นคุณลักษณะที่แรงงานควรมีไว้ 3 ด้าน คือ

1. ด้านความรู้ความสามารถ ได้แก่ ความรู้ทั่วไป ความรู้วิชาการ วิชาชีพตามหลักสูตรที่เรียนสำเร็จมา ความรู้ความสามารถพิเศษที่เหมาะสมกับตำแหน่งงานหรือเท่าทันเทคโนโลยี ความสามารถในการแก้ปัญหา การวางแผนการจัดการและระบบงาน และความสามารถในการใช้เหตุผล

2. ด้านทักษะการปฏิบัติงาน ได้แก่ ความแม่นยำคล่องแคล่วในการทำงาน การวิเคราะห์ปัญหา และแก้ปัญหา การใช้เครื่องมือเครื่องจักรได้ถูกต้อง ทำงานเป็นระเบียบเรียบร้อย

3. ด้านจิตพิสัย ได้แก่ การตรงต่อเวลา ความสม่ำเสมอในการทำงาน ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความอดทน ความขยัน ความมีมนุษยสัมพันธ์ การปฏิบัติตามกฎระเบียบแบบแผน กล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงออก มีลักษณะเป็นผู้นำ และผู้ตามที่ดี มีคุณธรรมในงานอาชีพ มีบุคลิกภาพดี มีความเสียสละ

ซึ่งผลการศึกษาคุณลักษณะแรงงานที่สถานประกอบการต้องการพบว่า

1. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของแรงงานประเภทช่างอุตสาหกรรมที่โรงงานอุตสาหกรรมต้องการ โดยส่วนรวมมีความต้องการอยู่ในระดับมาก ยกเว้น ด้านความรู้ความสามารถ มีความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง

2. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของแรงงานประเภทช่างอุตสาหกรรมที่โรงงานอุตสาหกรรมต้องการจำแนกตามเขตอุตสาหกรรม ผลการวิจัยปรากฏว่าทั้งเขตอุตสาหกรรมทั่วไป และเขตอุตสาหกรรมส่งออก โดยส่วนรวมมีความต้องการอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏว่าเฉพาะด้านความรู้ความสามารถเขตอุตสาหกรรมทั่วไป มีความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง เขตอุตสาหกรรมส่งออกมีความต้องการอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านจิตพิสัย และด้านทักษะการปฏิบัติงานทั้งเขตอุตสาหกรรมทั่วไป และเขตอุตสาหกรรมส่งออกมีความต้องการอยู่ในระดับมาก

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของแรงงานประเภทช่างอุตสาหกรรมที่โรงงานอุตสาหกรรมต้องการ คือ

3.1 ด้านความรู้ความสามารถ ควรเป็นผู้มีความรู้ความสามารถพื้นฐานตามหลักสูตรที่เรียน มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ และมีความสามารถพิเศษที่จำเป็น และเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี

3.2 ด้านจิตพิสัย ควรเป็นผู้ที่มีความอดทน ขยัน ตั้งใจ รับผิดชอบ ตรงต่อเวลา มีวินัยในการทำงาน และเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ดีกับเพื่อนร่วมงานทุกระดับ

3.3 ด้านทักษะการปฏิบัติงาน ควรเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความชำนาญ ประณีตเรียบร้อย รวดเร็ว ปลอดภัย และสามารถเรียนรู้ หรือพัฒนาตนเองได้อย่างรวดเร็ว

มยุรี ชัยสวัสดิ์ (2538 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของผู้บริหารและครูอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษากับเจ้าของหรือผู้จัดการสถานประกอบการ ในด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านบุคลิกภาพ ด้านวิชาชีพ และวิชาการ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษากับเจ้าของหรือผู้จัดการสถานประกอบการ มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับมากและเมื่อเรียงลำดับความต้องการคุณลักษณะทั้ง 4 ด้าน พบว่าทั้ง 2 กลุ่มมีความต้องการตรงกันทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ลำดับที่ 1 คุณลักษณะด้านคุณธรรมและจริยธรรม ลำดับที่ 2 คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ ลำดับที่ 3 คุณลักษณะด้านวิชาชีพ และลำดับที่ 4 คุณลักษณะด้านวิชาการ เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์รายชื่อในแต่ละด้าน ปรากฏผลการวิจัยดังนี้

ด้านวิชาการ พบว่าผู้บริหารและครูอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา กับเจ้าของหรือผู้จัดการสถานประกอบการ มีความต้องการคุณลักษณะด้านวิชาการตรงกัน คุณลักษณะที่ต้องการมากที่สุด ได้แก่ ความสามารถนำความรู้ทางวิชาการไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน และคุณลักษณะที่ต้องการน้อยที่สุดได้แก่ การมีความรู้และทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศ ที่นอกเหนือจากภาษาอังกฤษ

ด้านวิชาชีพ พบว่าผู้บริหารและครูอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา มีความต้องการให้ผู้สำเร็จอาชีวศึกษา มีความรู้และทักษะวิชาชีพในสายอาชีพของตนมากที่สุด ในขณะที่เจ้าของหรือผู้จัดการสถานประกอบการ ต้องการให้ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาปฏิบัติงานด้วยความรวดเร็ว และถูกต้องมากที่สุด และคุณลักษณะที่มีความต้องการน้อยที่สุดตรงกัน ได้แก่ สามารถทำงานเป็นกะ

ด้านบุคลิกภาพ พบว่าผู้บริหารและคณะครูอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา มีความต้องการให้ผู้สำเร็จอาชีวศึกษา มีบุคลิกภาพแสดงออกเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่งาน และมีทัศนคติที่ดีต่อการทำงานมากที่สุด ส่วนเจ้าของหรือผู้จัดการสถานประกอบการ มีความต้องการให้มีทัศนคติต่อการทำงานมากที่สุด ในขณะที่รักการกีฬาเป็นคุณลักษณะที่ต้องการน้อยที่สุดตรงกันทั้ง 2 กลุ่ม

ด้านจริยธรรมคุณธรรม พบว่าผู้บริหารและครูอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา และ เจ้าของหรือผู้จัดการสถานประกอบการ มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา มากที่สุดตรงกัน คือ มีความซื่อสัตย์ สุจริต และคุณลักษณะที่ต้องการน้อยที่สุดตรงกัน คือ เสียสละเพื่อผู้อื่น

การเปรียบเทียบเกี่ยวกับความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาทั้ง 4 ด้าน ของผู้บริหารและครูอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา กับเจ้าของหรือผู้จัดการสถานประกอบการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่าคุณลักษณะที่ผู้บริหารและครูอาจารย์ มีความต้องการแตกต่างกัน และมากกว่าเจ้าของหรือผู้จัดการสถานประกอบการคือ คุณลักษณะด้านวิชาการ และคุณลักษณะด้านวิชาชีพ คุณลักษณะที่เจ้าของหรือผู้จัดการสถานประกอบการมีความต้องการมากกว่า คือ คุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม ส่วนคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพทั้ง 2 กลุ่มมีความต้องการไม่แตกต่างกัน

ประภาพร ระย้าเพชร (2540 : บทคัดย่อ) ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของแรงงานประเภทวิชาพาณิชยกรรมตามความต้องการของสถานประกอบการและหน่วยงานรัฐบาลในจังหวัดมุกดาหาร พบว่า การเปรียบเทียบระดับความต้องการของสถานประกอบการเอกชนและหน่วยงานของรัฐบาล ที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของแรงงานประเภทวิชาพาณิชยกรรมในจังหวัดมุกดาหาร โดยรวม และรายด้าน พบว่าสถานประกอบการเอกชนและหน่วยงานรัฐบาลในจังหวัดมุกดาหาร มีความต้องการคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของแรงงานประเภทวิชาพาณิชยกรรม โดยรวม ด้านความรู้และทักษะวิชาชีพ และด้านบุคลิกภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยหน่วยงานของรัฐบาลมีระดับความต้องการมากกว่าสถานประกอบการเอกชน และมีความต้องการคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของแรงงานประเภทวิชาพาณิชยกรรม ด้านคุณธรรมจริยธรรม ไม่แตกต่างกัน

สรีรัตน์ ดวงสุวรรณ (2543 : บทคัดย่อ) ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของพนักงานแม่บ้านโรงแรมในภาคใต้ พบว่า

1. บุคลากรโรงแรมเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย อายุโดยเฉลี่ย 31.94 ปี มีสถานภาพสมรสมากที่สุด ซึ่งส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ประสบการณ์ในการทำงานเฉลี่ย 6.06 ปี ทำงานในตำแหน่งพนักงานแม่บ้านมากที่สุด และส่วนใหญ่ทำงานในโรงแรมขนาดเล็ก
2. บุคลากรโรงแรมภาคใต้มีความคิดเห็น สอดคล้องกันว่าคุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์มีความสำคัญที่สุด
3. บุคลากรโรงแรมในภาคใต้ ที่มีเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ และขนาดของโรงแรมทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของพนักงานแม่บ้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนบุคคลากรที่ทำงานในตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ พนักงานแม่บ้านโรงแรมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุปรिता ลีวเฉลิมวงศ์ (2544 : 64) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาความต้องการของ สถานประกอบการประเภทห้างสรรพสินค้าในเขตกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับความสามารถของ ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการตลาด ผลการวิจัยสรุปว่า สามารถผู้สำเร็จการศึกษาต้องมีบุคลิกภาพที่ดี มีความสุภาพอ่อนโยน สุขภาพจิตดี มีอารมณ์ มั่นคง แต่งกายเหมาะสม เชื้อมั่นในตนเอง มีกิริยาท่าทางสง่าผ่าเผย มีสุขภาพแข็งแรง และมี มนุษย์สัมพันธ์ที่ดี สามารถรักษาความลับเชิงตัวเลข และข้อมูลทางการตลาด มีความรับผิดชอบ ในการทำงาน ปรับตัวเองให้ทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลงของงาน รักและซื่อสัตย์ต่อหน่วยงาน โดยไม่หาช่องทางการทำงานไปหาประโยชน์ส่วนตัว ส่วนที่สถานประกอบการมีความต้องการ มากที่สุด คือมีความซื่อสัตย์สุจริต ยุติธรรมในหน้าที่ความรับผิดชอบ สามารถทำงานล่วงเวลา ทำงานเป็นกะ อยู่ต่างจังหวัดได้ มีความจงรักภักดีต่อหน่วยงาน มีความกระตือรือร้นที่จะ พัฒนางาน ขยันทำงาน รับผิดชอบต่องานและต่อตนเองได้

6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

แมคคลาลิน (McLaughlin. 1978 : 5423-A) ได้ศึกษาลักษณะที่สำคัญด้านความเป็น ผู้นำของนักศึกษาแผนการเรียนช่างอุตสาหกรรมในรัฐวิสซาสหกิจ ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้อำนวยการ ครูผู้สอน นักการศึกษา ผู้นำด้าน อุตสาหกรรมและธุรกิจ และที่ปรึกษาคณะกรรมการศึกษาวิชา จำนวน 275 คน สรุป ผลวิจัยได้ ดังนี้

1. ลักษณะด้านการติดต่อสื่อสาร
 - 1.1 รอบรู้กว้างขวางเกี่ยวกับการรับสมัครงาน
 - 1.2 สามารถสั่งการ
 - 1.3 ตีปัญหาต่างๆ ได้อย่างรอบคอบ และรายงานให้ผู้อื่นทราบได้
 - 1.4 จัดบันทึกสิ่งที่สำคัญต่าง ๆ เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน
 - 1.5 กระตุ้นผู้อื่นให้แสดงความคิดเห็น
 - 1.6 รับฟังผู้อื่นอย่างตั้งใจ และจัดบันทึกไว้
2. ลักษณะด้านการมีความสัมพันธ์ต่อสังคม
 - 1.1 ปฏิบัติงานได้อย่างปลอดภัย
 - 1.2 มีความรับผิดชอบในหน้าที่
 - 1.3 มีความกระฉับกระเฉง และเอาใจใส่ในหน้าที่
 - 1.4 มีความตรงต่อเวลา
 - 1.5 มีความสามารถในการควบคุมอารมณ์

- 1.6 มีความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น
- 1.7 วิเคราะห์ และแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้
- 1.8 ปฏิบัติงานต่าง ๆ ตามคำแนะนำ
- 1.9 มีความอดทนในการปฏิบัติงาน
- 1.10 มีบุคลิกภาพดี และแต่งกายสะอาดเรียบร้อย
- 1.11 สามารถสร้างงาน หรือดำเนินการปฏิบัติงานได้เมื่อทำงานเป็นกลุ่ม
- 1.12 จัดแบ่งงาน แบ่งเวลา และวัสดุต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม
- 1.13 มีความสามารถในการประนีประนอม หรือการประสานสัมพันธ์
- 1.14 สามารถหาวิธีการปฏิบัติงานตามขั้นตอนต่าง ๆ ได้
- 1.15 ปรับจุดมุ่งหมายต่าง ๆ ให้สอดคล้องสัมพันธ์กัน และสัมพันธ์กับการ

ปฏิบัติงาน

- 1.16 มีความสามารถในการจดจำรายละเอียดต่าง ๆ ของการปฏิบัติงาน
- 1.17 มีความรู้เรื่องการตัดสินใจในการทำงานร่วมกับผู้อื่น

ฟรี (Free.1984 – A) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการรับรู้ของนายจ้างที่มีต่อลูกจ้างที่จบการศึกษาจากแผนการเรียนวิชาช่างอุตสาหกรรม พบว่า คุณลักษณะที่สำคัญของลูกจ้างตามที่นายจ้างพึงประสงค์คือ

1. มีความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างถูกต้อง
2. มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานดี
3. มีความรู้ด้านทฤษฎีงานอย่างดี
4. มีทักษะในการติดต่อสื่อสาร
5. มีทักษะในการอ่าน และตีความหมายคำชี้แจง และเรื่องราวต่าง ๆ เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน

การปฏิบัติงาน

6. มีทักษะในการคำนวณ
7. มีทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์กับผู้อื่น
8. มีเจตคติที่ดีต่องานที่ตนปฏิบัติ

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าว ผู้วิจัยได้ซึ่งทำการศึกษาค้นคว้าพบว่า หัวหน้างานในสถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ในหลาย ๆ ด้าน ที่จะประกอบประกอบในการทำงานให้ประสบความสำเร็จได้ตามที่กำหนด และการศึกษาค้นคว้าจากวิจัยภายในประเทศ และวิจัยต่างประเทศ ผู้วิจัยได้แบ่งการศึกษาคุณลักษณะออกเป็น 2 คุณลักษณะ ดังนี้ คุณลักษณะความเป็นคนดี ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะความเป็นคนเก่ง ได้แก่ ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านความรู้และทักษะ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มาทำการศึกษาค้นคว้าของคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับ

ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจ
สมุทรปราการ ตามการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการในเขตจังหวัด
สมุทรปราการ ซึ่งเป็นจังหวัดหนึ่งที่ได้รับการส่งเสริมการประกอบอุตสาหกรรมโดยให้มีการ
จัดตั้งโรงงานอุตสาหกรรม บริษัท ห้าง ร้าน และนิคมอุตสาหกรรมเป็นจำนวนมาก ผลการศึกษา
ครั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
(ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ในอนาคตให้มีคุณลักษณะตรงตามที่หัวหน้างานในสถาน
ประกอบการและตลาดแรงงานต้องการ

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษาวิจัย

วิธีการดำเนินการศึกษาวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ ตามการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ โดยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ หัวหน้างานในสถานประกอบการ ที่มีผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ ปฏิบัติงานอยู่ในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ หัวหน้างานในสถานประกอบการ ที่มีผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ ปฏิบัติงานอยู่ในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ โดยการสุ่มตัวอย่างแบบบอกต่อ (Snowball Sampling) โดยอาศัยการแนะนำของผู้สำเร็จการศึกษาที่ได้เก็บข้อมูลไปแล้ว และแนะนำผู้สำเร็จการศึกษาค้นคว้าต่อไปเพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 150 คน จำแนกตามสาขาวิชาดังนี้

1. สาขาวิชาการบัญชี	จำนวน 50 คน
2. สาขาวิชาการตลาด	จำนวน 50 คน
3. สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ	จำนวน 50 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ ตามการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของสถานประกอบการที่ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสอบถามประเภทเลือกตอบ (Check List) สอบถามหัวหน้างานในสถานประกอบการตามตัวแปรอิสระ ได้แก่ ขนาดของสถานประกอบการ และสาขาวิชาของผู้สำเร็จการศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานประกอบการ จำนวน 2 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ ตามการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ดังนี้

มากที่สุด	ให้คะแนน	5	คะแนน
มาก	ให้คะแนน	4	คะแนน
ปานกลาง	ให้คะแนน	3	คะแนน
น้อย	ให้คะแนน	2	คะแนน
น้อยที่สุด	ให้คะแนน	1	คะแนน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการโดยทั่วไป และวิธีการเขียนแบบสอบถามจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

2. นำผลการศึกษาจากข้อ 1 มาสร้างแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยกำหนดขอบเขต และเนื้อหาให้ครอบคลุมการศึกษาค้นคว้าคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ ตามการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ โดยแบ่งออกเป็น 2 คุณลักษณะ ดังนี้ คุณลักษณะความเป็นคนดี ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และคุณลักษณะความเป็นคนเก่ง ได้แก่ ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านความรู้และทักษะ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

3. นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างเสร็จแล้ว เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

4. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เพื่อพิจารณา ตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะพฤติกรรม (Item – Objective Congruence Index : IOC)

5. นำแบบสอบถามไปหาค่า IOC รายข้อ ผู้วิจัยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่ามากกว่า 0.5

6. นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ตรวจสอบอีกครั้ง เพื่อปรับปรุงแก้ไขครั้งสุดท้าย ก่อนนำไปทดลองใช้ (Try out)

7. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับหัวหน้างานของสถานประกอบการในเขตจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง และนำผลที่ได้ไปวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) และค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อโดยใช้การทดสอบค่าที (t – test) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .96

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล จากสถานประกอบการในเขตจังหวัดสมุทรปราการ เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก สถานประกอบการในเขตจังหวัดสมุทรปราการ โดยผู้วิจัยนำหนังสือไปให้ด้วยตนเอง

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัย และผู้ช่วยได้นำแบบสอบถามส่งให้แก่หัวหน้างานของสถานประกอบการในเขตจังหวัดสมุทรปราการ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง พร้อมทั้งทำการชี้แจงรายละเอียดให้ผู้ตอบแบบสอบถามเข้าใจ ได้แบบสอบถามกลับคืนมา คิดเป็นร้อยละ 100

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดกระทำข้อมูล

หลังจากที่ได้รับคืนแบบสอบถาม เรื่องศึกษาคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ ตามการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

2. แบบสอบถามตอนที่ 2 ตรวจสอบให้คะแนนข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ ตามการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ โดยมีน้ำหนักคะแนน ดังนี้

ระดับการประเมิน มากที่สุด	ให้คะแนน	5	คะแนน
ระดับการประเมิน มาก	ให้คะแนน	4	คะแนน
ระดับการประเมิน ปานกลาง	ให้คะแนน	3	คะแนน
ระดับการประเมิน น้อย	ให้คะแนน	2	คะแนน
ระดับการประเมิน น้อยที่สุด	ให้คะแนน	1	คะแนน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. นำผลคะแนนที่ได้มาหาค่าสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows Version 10.0 ซึ่งผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1.1 แบบสอบถาม ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของการตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของสถานประกอบการ ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) นำเสนอในรูปตาราง ประกอบความเรียง

1.2 แบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ ตามการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ โดยแบ่งออกเป็น 2 คุณลักษณะ ดังนี้ คุณลักษณะความเป็นคนดี ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรมจริยธรรม คุณลักษณะความเป็นคนเก่ง ได้แก่ ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านความรู้และทักษะ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยการประเมินความต้องการของสถานประกอบการ ทำการวิเคราะห์ ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) รายข้อ รายด้าน และโดยรวมทุกด้าน โดยแปลผลกับเกณฑ์ค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00	หมายถึง	การประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการในเรื่องคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอยู่ในระดับ มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49	หมายถึง	การประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการในเรื่องคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอยู่ในระดับ มาก
ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49	หมายถึง	การประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการในเรื่องคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอยู่ในระดับ ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49	หมายถึง	การประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการในเรื่องคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอยู่ในระดับ น้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49	หมายถึง	การประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการในเรื่องคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

1.3 เปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ ตามการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตามตัวแปรขนาดของสถานประกอบการ และสาขาวิชาของผู้สำเร็จการศึกษา โดยใช้สถิติ F-test กับกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน วิเคราะห์การประเมินของสถานประกอบการ โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และการหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. สถิติหาคุณภาพของเครื่องมือ วิเคราะห์หาดัชนีความสอดคล้อง (Item – Objective Congruence Index : IOC) และหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient)
3. สถิติทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One – Way Analysis of Variance) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ใช้วิธีทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีเชฟเฟ (Scheffe's test)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้า เรื่อง ศึกษาคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ ตามการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลผลตามลำดับดังนี้

สัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้สัญลักษณ์ทางสถิติในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n	แทน	จำนวนหัวหน้างานในสถานประกอบการที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
F	แทน	ค่าที่ใช้ในการพิจารณา F – distribution
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ
SS	แทน	ค่าผลรวมกำลังสอง
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลรวมกำลังสอง
*	แทน	ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเรื่อง ศึกษาคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ ตามการประเมินของหัวหน้างานของสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของสถานประกอบการ

ตอนที่ 2 การประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ เกี่ยวกับ คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ โดยแบ่งออกเป็น 2 คุณลักษณะ ดังนี้ 1).คุณลักษณะความเป็นคนดี ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และ 2).คุณลักษณะความเป็นคนเก่ง ได้แก่ ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านความรู้และทักษะ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานในการเปรียบเทียบการประเมินของหัวหน้างานใน
สถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 สถานภาพหัวหน้างานในสถานประกอบการ

จำนวน และค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม ขนาดของสถานประกอบการ
และสาขาวิชาของผู้สำเร็จการศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานประกอบการเขตจังหวัด
สมุทรปราการ ดังตาราง 2

ตาราง 2 จำนวน และค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม ขนาดของสถาน
ประกอบการ และสาขาวิชาของผู้สำเร็จการศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานประกอบการ
เขตจังหวัดสมุทรปราการ

ข้อมูลของหัวหน้างานในสถานประกอบการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ขนาดของสถานประกอบการ		
สถานประกอบการขนาดเล็ก	46	30.67
สถานประกอบการขนาดกลาง	50	33.33
สถานประกอบการขนาดใหญ่	54	36.00
รวม	150	100
สาขาวิชาของผู้สำเร็จการศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ใน สถานประกอบการ เขตจังหวัดสมุทรปราการ		
สาขาวิชาการบัญชี	50	33.34
สาขาวิชาการตลาด	50	33.33
สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ	50	33.33
รวม	150	100

จากตาราง 2 แสดงให้เห็นสถานภาพของหัวหน้างานในสถานประกอบการที่เป็น
กลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นหัวหน้างานในสถานประกอบการ สรุปได้ดังนี้ คือ
ขนาดของสถานประกอบการส่วนใหญ่เป็นขนาดใหญ่ จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 36.00
สถานประกอบการขนาดกลาง จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 สถานประกอบการ
ขนาดเล็ก จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 30.67 และสาขาวิชาของผู้สำเร็จการศึกษาที่
ปฏิบัติงานอยู่ในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ สาขาวิชาการบัญชี จำนวน

50 คน คิดเป็นร้อยละ 33.34 สาขาวิชาการตลาด จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33

สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ 50 จำนวน คน คิดเป็นร้อยละ 33.33

ตอนที่ 2 การประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ เกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภท วิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ โดยแบ่งออกเป็น 2 คุณลักษณะ ดังนี้ 1).คุณลักษณะความเป็นคนดี ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และ 2).คุณลักษณะความเป็นคนเก่ง ได้แก่ ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านความรู้และทักษะ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยรวมในตาราง 3 และแสดงเป็นรายด้านใน ตาราง 4-9 ตามลำดับ ดังนี้

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงการประเมินของหัวหน้างานใน สถานประกอบการ โดยรวม

การประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การประเมิน
คุณลักษณะความเป็นคนดี			
ด้านบุคลิกภาพ	3.80	.45	มาก
ด้านมนุษยสัมพันธ์	3.89	.50	มาก
ด้านคุณธรรมจริยธรรม	3.90	.51	มาก
คุณลักษณะความเป็นคนเก่ง			
ด้านความคิดสร้างสรรค์	3.53	.54	มาก
ด้านความรู้และทักษะ	3.62	.48	มาก
ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	3.60	.52	มาก
รวม	3.71	.42	มาก

จากตาราง 3 แสดงให้เห็นว่าการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการโดยรวม จำนวน 2 คุณลักษณะๆ ละ 3 ด้าน รวมทั้งสิ้น 6 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.71$) และ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทั้ง 6 ด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านเรียงตาม ลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ($\bar{X} = 3.90$) ด้านมนุษยสัมพันธ์ ($\bar{X} = 3.89$) ด้านบุคลิกภาพ ($\bar{X} = 3.80$) ด้านความรู้และทักษะ ($\bar{X} = 3.62$) ด้านเทคโนโลยี สารสนเทศ ($\bar{X} = 3.60$) และด้านความคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 3.53$)

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงการประเมินของหัวหน้างานใน
สถานประกอบการ ในคุณลักษณะความเป็นคนดี ด้านบุคลิกภาพ

การประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การประเมิน
ด้านบุคลิกภาพ			
1. มีบุคลิกภาพที่แสดงออกเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ การทำงาน	3.78	.67	มาก
2. มีการแต่งกายที่เหมาะสมกับกาลเทศะ	4.03	.68	มาก
3. มีความกระฉับกระเฉงว่องไวในการปฏิบัติงาน	3.95	.67	มาก
4. มีความอ่อนน้อมต่อบุคคลทั่วไป	4.03	.66	มาก
5. มีความเชื่อมั่นในตนเอง	3.75	.68	มาก
6. มีอารมณ์มั่นคง สามารถควบคุมตัวเองได้	3.62	.78	มาก
7. มีความกระตือรือร้น ตั้งตัวในการพัฒนางานของตนเองอยู่ ตลอดเวลา	3.83	.71	มาก
8. มีความละเอียดรอบคอบในการปฏิบัติงาน	3.69	.79	มาก
9. สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างถูกต้อง	3.53	.71	มาก
รวม	3.80	.45	มาก

จากตาราง 4 แสดงให้เห็นว่าการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการใน
ด้านบุคลิกภาพจำนวน 9 ข้อ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$) และเมื่อพิจารณาตามการ
ประเมินของสถานประกอบการเป็นรายข้อโดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า
อยู่ในระดับมากทั้ง 9 ข้อ โดยระดับที่ได้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.03$) อยู่ 2 ข้อ ได้แก่ มีการแต่งกายที่
เหมาะสมกับกาลเทศะ และมีความอ่อนน้อมต่อบุคคลทั่วไป รองลงมา ได้แก่ มีความ
กระฉับกระเฉงว่องไวในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 3.95$) มีความกระตือรือร้น ตั้งตัวในการพัฒนา
งานของตนเองอยู่ตลอดเวลา ($\bar{X} = 3.83$) มีบุคลิกภาพที่แสดงออกเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่
การทำงาน ($\bar{X} = 3.78$) มีความเชื่อมั่นในตนเอง ($\bar{X} = 3.75$) มีความละเอียดรอบคอบใน
การปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 3.69$) มีอารมณ์มั่นคง สามารถควบคุมตัวเองได้ ($\bar{X} = 3.62$) และสามารถ
แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างถูกต้อง ($\bar{X} = 3.53$)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงการประเมินของหัวหน้างานใน
สถานประกอบการ ในคุณลักษณะความเป็นคนดี ด้านมนุษยสัมพันธ์

การประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การประเมิน
ด้านมนุษยสัมพันธ์			
1. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีในการติดต่อกับผู้อื่น	4.01	.71	มาก
2. รับฟังคำแนะนำ ตักเตือน และความคิดเห็นของผู้อื่น เมื่อ ทำงานบกพร่องหรือผิดพลาด	3.93	.71	มาก
3. ให้ความช่วยเหลือ และความร่วมมือแก่เพื่อนร่วมงานได้เป็น อย่างดี	3.98	.68	มาก
4. มีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ดี	4.00	.71	มาก
5. เป็นผู้ให้เกียรติ และยกย่องผู้บังคับบัญชา	3.95	.70	มาก
6. เป็นผู้ให้เกียรติ และยกย่องเพื่อนร่วมงาน	3.69	.68	มาก
7. สร้างบรรยากาศที่เป็นมิตร และความสามัคคีต่อการในการ ปฏิบัติงาน	4.04	.58	มาก
8. เปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้ซักถามข้อข้องใจ	3.58	.80	มาก
รวม	3.89	.50	มาก

จากตาราง 5 แสดงให้เห็นว่าการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการใน
ด้านมนุษยสัมพันธ์จำนวน 8 ข้อ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$) และเมื่อพิจารณา
ตามการประเมินของสถานประกอบการเป็นรายข้อโดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหา
น้อย พบว่า อยู่ในระดับมาก 8 ข้อ ได้แก่ สร้างบรรยากาศที่เป็นมิตร และความสามัคคีต่อการ
ในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.04$) มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีในการติดต่อกับผู้อื่น ($\bar{X} = 4.01$) มีความ
สามารถในการปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ดี ($\bar{X} = 4.00$) ให้ความช่วยเหลือ และความร่วมมือแก่
เพื่อนร่วมงานได้เป็นอย่างดี ($\bar{X} = 3.98$) เป็นผู้ให้เกียรติ และยกย่องผู้บังคับบัญชา ($\bar{X} = 3.95$)
รับฟังคำแนะนำ ตักเตือน และความคิดเห็นของผู้อื่นเมื่อทำงานบกพร่องหรือผิดพลาด
($\bar{X} = 3.93$) เป็นผู้ให้เกียรติ และ ยกย่องเพื่อนร่วมงาน ($\bar{X} = 3.69$) และเปิดโอกาสให้ผู้อื่น
ได้ซักถามข้อข้องใจ ($\bar{X} = 3.58$)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการ ในคุณลักษณะความเป็นคนดี ด้านคุณธรรมจริยธรรม

การประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการประเมิน
ด้านคุณธรรมจริยธรรม			
1. มีความเสียสละ เวลาส่วนตัวเพื่อเข้าร่วมกิจกรรมทำประโยชน์ให้กับหน่วยงาน และสังคม	3.67	.77	มาก
2. ตั้งใจปฏิบัติงานตามกฎระเบียบข้อบังคับของหน่วยงาน และสังคมอย่างจริงจังไม่ถือเป็นเรื่องง่าย	3.88	.69	มาก
3. มีความมานะบากบั่น และอดทนต่อความลำบากในการปฏิบัติงาน	3.92	.75	มาก
4. ไม่ทุจริตต่อหน้าที่เพื่อหาประโยชน์แก่ตนเอง และผู้อื่น	4.13	.77	มาก
5. มีความตรงต่อเวลาในการปฏิบัติงาน	4.02	.70	มาก
6. ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับทางวิชาชีพและปฏิบัติด้วยความเคร่งครัด	3.83	.74	มาก
7. มีความซื่อสัตย์ต่อองค์กร ไม่นำความลับขององค์กรไปเปิดเผย	3.90	.80	มาก
8. รู้จักใช้หลักการ เหตุผลในการตัดสินใจการปฏิบัติงาน และไม่ใช่ความรู้สึกของตนตัดสินใจ	3.79	.74	มาก
9. มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	3.98	.68	มาก
10. ประพฤติตนอยู่ในศีลธรรมอันดีงาม	3.97	.69	มาก
รวม	3.90	.51	มาก

จากตาราง 6 แสดงให้เห็นว่าการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการในด้านคุณธรรมจริยธรรมจำนวน 10 ข้อ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$) และเมื่อพิจารณาตามการประเมินของสถานประกอบการเป็นรายข้อโดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า อยู่ในระดับมาก 10 ข้อ ได้แก่ ไม่ทุจริตต่อหน้าที่เพื่อหาประโยชน์แก่ตนเอง และผู้อื่น ($\bar{X} = 4.13$) มีความตรงต่อเวลาในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.02$) มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{X} = 3.98$) ประพฤติตนอยู่ในศีลธรรมอันดีงาม ($\bar{X} = 3.97$) มีความมานะบากบั่น และอดทนต่อความลำบากในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 3.92$) มีความซื่อสัตย์ต่อองค์กร ไม่นำความลับขององค์กรไปเปิดเผย ($\bar{X} = 3.90$) ตั้งใจปฏิบัติงานตามกฎระเบียบ ข้อบังคับของหน่วยงาน และสังคมอย่างจริงจังไม่ถือเป็นเรื่องง่าย ($\bar{X} = 3.88$) ปฏิบัติตามกฎหมาย

เปรียบเทียบ ข้อบังคับทางวิชาชีพของตนเองด้วยความเคร่งครัด ($\bar{X} = 3.83$) รู้จักใช้ หลักการเหตุผลในการตัดสินใจการปฏิบัติงาน และไม่ใช่ความรู้สึกของตนตัดสินใจ ($\bar{X} = 3.79$) และมีความเสียสละเวลาส่วนตัวเพื่อเข้าร่วมกิจกรรมทำประโยชน์ให้กับหน่วยงาน และสังคม ($\bar{X} = 3.67$)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการ ในคุณลักษณะความเป็นคนเก่ง ด้านความคิดสร้างสรรค์

การประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการประเมิน
ด้านความคิดสร้างสรรค์			
1. มีความคิดอย่างเป็นระบบ เป็นขั้น เป็นตอน และยอมรับในความคิดใหม่	3.66	.66	มาก
2. เป็นผู้เสนอแนวความคิดแปลกใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน	3.37	.71	ปานกลาง
3. มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ได้หลายแง่ หลายมุมอย่างพินิจพิจารณา	3.35	.73	ปานกลาง
4. มีความสนใจ และพัฒนาการทำงานอยู่เสมอ	3.63	.78	มาก
5. สามารถกำหนดเป้าหมาย พิจารณาทางเลือกที่ดีที่สุดในการปฏิบัติงาน และประเมินค่าผลดี ผลเสียที่จะเกิดขึ้น	3.65	.78	มาก
6. ตระหนักถึงปัญหา และหาแนวทางแก้ไขได้อย่างเหมาะสม	3.68	.68	มาก
7. สามารถวางแผนป้องกัน และแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างเหมาะสม	3.56	.68	มาก
8. มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะปฏิบัติงาน	3.57	.75	มาก
9. นำหลักการวิธีการใหม่ ๆ มาใช้ในการปฏิบัติงาน	3.49	.70	ปานกลาง
10. สามารถพิจารณาข้อผิด ข้อถูก สรุปปัญหา และให้แนวทางแก้ไขที่ถูกต้องได้	3.48	.71	ปานกลาง
11. มีการมองออกนอกกรอบ หรือนอกกรอบแนวปฏิบัติ กฎเกณฑ์เก่าๆ เพื่อทำให้เกิดประโยชน์ในการทำงานสูงสุด	3.41	.69	ปานกลาง
รวม	3.53	.54	มาก

จากตาราง 7 แสดงให้เห็นว่าการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการในด้านการคิดสร้างสรรค์ จำนวน 11 ข้อ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.53$) และเมื่อพิจารณาตามการประเมินของสถานประกอบการเป็นรายข้อโดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า อยู่ในระดับมาก 6 ข้อ ได้แก่ ตระหนักถึงปัญหา และหาแนวทางแก้ไขได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.68$) มีความคิดอย่างเป็นระบบ เป็นขั้น เป็นตอน และยอมรับในความคิดใหม่

($\bar{X} = 3.66$) สามารถกำหนดเป้าหมาย พิจารณาทางเลือกที่ดีที่สุดในการปฏิบัติงาน และประเมินค่าผลดีผลเสียที่จะเกิดขึ้น ($\bar{X} = 3.65$) มีความสนใจ และพัฒนาการทำงานอยู่เสมอ ($\bar{X} = 3.63$) มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 3.57$) และสามารถวางแผนป้องกัน และแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.56$) อยู่ในระดับปานกลาง 5 ข้อ ได้แก่ นำหลักการวิธีการใหม่ ๆ มาใช้ในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 3.49$) สามารถพิจารณาข้อผิด ข้อถูก สรุปปัญหา และให้แนวทางแก้ไขที่ถูกต้องได้ ($\bar{X} = 3.48$) มีการมองออกนอกกรอบ หรือนอกกรอบแนวปฏิบัติกฎเกณฑ์เก่าๆ เพื่อทำให้เกิดประโยชน์ในการทำงานสูงสุด ($\bar{X} = 3.41$) เป็นผู้เสนอแนวความคิดแปลกใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน ($\bar{X} = 3.37$) และมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ได้หลายแง่ หลายมุมอย่างพินิจพิจารณา ($\bar{X} = 3.35$)

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการ ในคุณลักษณะความเป็นคนเก่ง ด้านความรู้และทักษะ

การประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการประเมิน
ด้านความรู้และทักษะ			
1. สามารถนำความรู้ทางวิชาการ ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม และถูกต้อง	3.45	.85	ปานกลาง
2. มีความรู้และทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศ และสามารถสื่อสารได้อย่างถูกต้อง	3.40	.81	ปานกลาง
3. มีทักษะและความชำนาญในการใช้เครื่องใช้สำนักงานเป็นอย่างดี	3.73	.83	มาก
4. มีทักษะในการปฏิบัติงานทางบริหารธุรกิจ	3.59	.60	มาก
5. มีทักษะในการจัดระเบียบงาน และควบคุมงานอย่างมีประสิทธิภาพ	3.67	.67	มาก
6. มีความสามารถแสวงหาความรู้ ข้อมูลใหม่ และปรับความรู้เดิมเข้ากับความรู้ใหม่ในการปฏิบัติงานในหน้าที่ได้เป็นอย่างดี	3.63	.64	มาก
7. เรียนรู้งานใหม่ ๆ ได้รวดเร็ว	3.88	.66	มาก
รวม	3.62	.48	มาก

จากตาราง 8 แสดงให้เห็นว่าการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการใน ด้านความรู้และทักษะ จำนวน 7 ข้อ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$) และเมื่อพิจารณาตามการประเมินของสถานประกอบการเป็นรายข้อโดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยพบว่า อยู่ในระดับมาก 5 ข้อ ได้แก่ เรียนรู้งานใหม่ ๆ ได้รวดเร็ว ($\bar{X} = 3.88$) มีทักษะและ

ความชำนาญในการใช้เครื่องใช้สำนักงานเป็นอย่างดี ($\bar{X} = 3.73$) มีทักษะในการจัดระเบียบงาน และควบคุมงานอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.67$) มีความสามารถแสวงหาความรู้ ข้อมูลใหม่ และปรับความรู้เดิมเข้ากับความรู้ใหม่ในการปฏิบัติงานในหน้าที่ได้เป็นอย่างดี ($\bar{X} = 3.63$) และมีทักษะในการปฏิบัติงานทางบริหารธุรกิจ ($\bar{X} = 3.59$) อยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ ได้แก่ สามารถนำความรู้ทางวิชาการ ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม และถูกต้อง ($\bar{X} = 3.45$) และมีความรู้และทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศ และสามารถสื่อสารได้อย่างถูกต้อง ($\bar{X} = 3.40$)

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการ ในคุณลักษณะความเป็นคนเก่ง ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

การประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการประเมิน
ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ			
1. สามารถใช้ฐานข้อมูลในการเก็บรายชื้อลูกค้า และผลิตภัณฑ์	3.64	.68	มาก
2. สามารถใช้โปรแกรมในการวิเคราะห์ และประมวลผลข้อมูลได้	3.50	.72	มาก
3. สามารถใช้ประโยชน์อีเล็คทรอนิกส์ (E-mail) ในการติดต่อสื่อสารได้	3.31	.79	ปานกลาง
4. พัฒนาการทำงานด้วยอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่ได้เหมาะสมกับงานที่ปฏิบัติ	3.56	.76	มาก
5. มีความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ PC ได้เป็นอย่างดี และถูกต้อง	3.67	.83	มาก
6. สามารถเลือกโปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้เหมาะสมกับงานที่ปฏิบัติ	3.85	.73	มาก
7. ดูแลบำรุงรักษา ปรับปรุงอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศในเบื้องต้นได้	3.77	.72	มาก
8. สามารถจัดเก็บสารสนเทศได้เป็นระบบ เรียกใช้สารสนเทศได้ถูกต้องและรวดเร็ว	3.70	.78	มาก
9. สามารถนำสารสนเทศมาใช้ในการประกอบการปฏิบัติงานได้ถูกต้องเหมาะสม	3.65	.72	มาก
10. มีความสามารถในการสื่อสารด้านเทคโนโลยีได้อย่างถูกต้อง	3.59	.68	มาก
11. มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้กับเพื่อนร่วมงานได้ดี	3.54	.67	มาก
12. มีความสามารถในการใช้ Internet ในการหาข้อมูลที่เป็นประโยชน์กับงานได้ดี	3.43	.89	ปานกลาง
รวม	3.60	.52	มาก

จากตาราง 9 แสดงให้เห็นว่าการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการใน ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 12 ข้อ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$) และเมื่อ พิจารณาตามการประเมินของสถานประกอบการเป็นรายข้อโดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจาก มากไปหาน้อย พบว่า อยู่ในระดับมาก 10 ข้อ ได้แก่ สามารถเลือกโปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้ เหมาะสมกับงานที่ปฏิบัติ ($\bar{X} = 3.85$) ดูแลบำรุงรักษา ปรับปรุงอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศ ในเบื้องต้นได้ ($\bar{X} = 3.77$) สามารถจัดเก็บสารสนเทศได้เป็นระบบ เรียกใช้สารสนเทศได้ถูกต้อง และรวดเร็ว ($\bar{X} = 3.70$) มีความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ PC ได้เป็นอย่างดี และถูกต้อง ($\bar{X} = 3.67$) สามารถนำสารสนเทศมาใช้ในการประกอบการปฏิบัติงานได้ถูกต้องเหมาะสม ($\bar{X} = 3.65$) สามารถใช้ฐานข้อมูลในการเก็บรายชื่อลูกค้า และผลิตภัณฑ์ ($\bar{X} = 3.64$) มี ความสามารถในการสื่อสารด้านเทคโนโลยีได้อย่างถูกต้อง ($\bar{X} = 3.59$) พัฒนาการทำงานด้วย อุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่ได้เหมาะสมกับงานที่ปฏิบัติ ($\bar{X} = 3.56$) มีความสามารถ ในการถ่ายทอดความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้กับเพื่อนร่วมงานได้ดี ($\bar{X} = 3.54$) และ สามารถใช้โปรแกรมในการวิเคราะห์ และประมวลผลข้อมูลได้ ($\bar{X} = 3.50$) อยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ ได้แก่ มีความสามารถในการใช้ Internet ในการหาข้อมูลที่เป็นประโยชน์กับงานได้ดี ($\bar{X} = 3.43$) และสามารถใช้อีเมลอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) ในการติดต่อสื่อสารได้ ($\bar{X} = 3.31$)

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานในการเปรียบเทียบการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ

สมมติฐานที่ 1 หัวหน้างานในสถานประกอบการที่มีขนาดแตกต่างกัน ประเมินคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

การประเมินคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ โดยแบ่งออกเป็น 2 คุณลักษณะ ดังนี้ 1).คุณลักษณะความเป็นคนดี ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และ 2).คุณลักษณะความเป็นคนเก่ง ได้แก่ ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านความรู้และทักษะ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และตัวแปรอิสระขนาดของสถานประกอบการ ได้แก่ สถานประกอบการขนาดเล็ก สถานประกอบการขนาดกลาง และสถานประกอบการขนาดใหญ่ โดยการทดสอบด้วย F-test มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังแสดงในตาราง 10 ผลการทดสอบพบว่า หัวหน้างานในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ ที่มีขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีการประเมินคุณลักษณะของ ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โดยรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 10 ผลการเปรียบเทียบการประเมินคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการตามการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตามขนาดของสถานประกอบการ

คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
คุณลักษณะความเป็นคนดี					
1. ด้านบุคลิกภาพ	ระหว่างกลุ่ม	2	.010	.005	.025
	ภายในกลุ่ม	147	29.627	.202	
	รวม	149	29.637		
2. ด้านมนุษยสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม	2	.090	.045	.175
	ภายในกลุ่ม	147	38.015	.259	
	รวม	149	38.106		
3. ด้านคุณธรรมจริยธรรม	ระหว่างกลุ่ม	2	.011	.005	.327
	ภายในกลุ่ม	147	48.712	.331	
	รวม	149	48.722		
คุณลักษณะความเป็นคนเก่ง					
1. ด้านความคิดสร้างสรรค์	ระหว่างกลุ่ม	2	.150	.075	.251
	ภายในกลุ่ม	147	43.801	.298	
	รวม	149	43.951		
2. ด้านความรู้และทักษะ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.055	.527	2.26
	ภายในกลุ่ม	147	34.309	.233	
	รวม	149	35.364		
3. ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	ระหว่างกลุ่ม	2	.180	.090	.324
	ภายในกลุ่ม	147	40.860	.278	
	รวม	149	41.040		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	.065	.033	.240
	ภายในกลุ่ม	147	26.504	.180	
	รวม	149	26.569		

จากตาราง 10 แสดงว่า หัวหน้างานในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ ที่มีขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีการประเมินคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โดยรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ ที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานประกอบการ ในสาขาวิชาที่แตกต่างกัน ถูกประเมินคุณลักษณะโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

การประเมินคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ โดยแบ่งออกเป็น 2 คุณลักษณะ ดังนี้ 1).คุณลักษณะความเป็นคนดี ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และ 2).คุณลักษณะความเป็นคนเก่ง ได้แก่ ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านความรู้และทักษะ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และตัวแปรอิสระตามสาขาวิชาของผู้สำเร็จการศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานประกอบการ ได้แก่ สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการตลาด สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ โดยการทดสอบด้วย F-test มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังแสดงในตาราง 11 ผลการทดสอบพบว่า หัวหน้างานในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ ที่มีผู้สำเร็จการศึกษาปฏิบัติงานอยู่ในสถานประกอบการมีสาขาวิชาแตกต่างกัน ถูกประเมินคุณลักษณะ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านความรู้และทักษะ และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับด้านบุคลิกภาพ และด้านมนุษยสัมพันธ์ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 11 ผลการเปรียบเทียบการประเมินคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ ตามการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตามสาขาวิชาของผู้สำเร็จการศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานประกอบการ

คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
คุณลักษณะความเป็นคนดี					
1. ด้านบุคลิกภาพ	ระหว่างกลุ่ม	2	.611	.305	1.546
	ภายในกลุ่ม	147	29.026	.197	
	รวม	149	29.637		
2. ด้านมนุษยสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม	2	1.320	.660	2.638
	ภายในกลุ่ม	147	36.786	.250	
	รวม	149	38.106		
3. ด้านคุณธรรมจริยธรรม	ระหว่างกลุ่ม	2	2.696	1.348	5.420*
	ภายในกลุ่ม	147	36.563	.249	
	รวม	149	36.259		
คุณลักษณะความเป็นคนเก่ง					
1. ด้านความคิดสร้างสรรค์	ระหว่างกลุ่ม	2	4.083	2.042	7.528*
	ภายในกลุ่ม	147	39.868	.271	
	รวม	149	43.951		
2. ด้านความรู้และทักษะ	ระหว่างกลุ่ม	2	2.402	1.201	5.356*
	ภายในกลุ่ม	147	32.962	.224	
	รวม	149	35.364		
3. ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	ระหว่างกลุ่ม	2	5.726	2.863	11.917*
	ภายในกลุ่ม	147	35.314	.240	
	รวม	149	41.040		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	2.621	1.310	8.085*
	ภายในกลุ่ม	147	23.824	.162	
	รวม	149	26.445		

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 11 แสดงว่า หัวหน้างานในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ ที่มีผู้สำเร็จการศึกษาศึกษาปฏิบัติงานอยู่ในสถานประกอบการในสาขาวิชาที่แตกต่างกัน ถูกประเมิน

คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชา
บริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ ในสาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการ
ตลาด และสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความคิดสร้างสรรค์
ด้านความรู้และทักษะ และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05 สำหรับด้านบุคลิกภาพ และด้านมนุษยสัมพันธ์ ไม่แตกต่างกัน

เพื่อให้ทราบค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างที่มีความแตกต่างกัน จึงทำการทดสอบรายคู่ด้วยวิธี
ของเชฟเฟ (Scheffe's test) ดังแสดงในตาราง 12-16

ตาราง 12 ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตร
วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจ
สมุทรปราการ ตามสาขาวิชาของผู้สำเร็จการศึกษาที่ต่างกัน โดยการประเมินของ
หัวหน้างานในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ ด้านคุณธรรมจริยธรรม

สาขาวิชาของผู้สำเร็จการศึกษา	$\bar{X}$	สาขาวิชาของผู้สำเร็จการศึกษา		
		สาขาวิชาคอมพิวเตอร์	สาขาวิชาการบัญชี	สาขาวิชาการตลาด
		4.0680	3.9180	3.7400
สาขาวิชาคอมพิวเตอร์	4.0680		0.1500	0.3280*
สาขาวิชาการบัญชี	3.9180			0.1780
สาขาวิชาการตลาด	3.7400			

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 12 พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาคอมพิวเตอร์มีค่าเฉลี่ยการประเมิน
คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชา
บริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ ด้านคุณธรรมจริยธรรม สูงกว่า
ผู้สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาการตลาด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 13 ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตร
วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจ
สมุทรปราการ ตามสาขาวิชาของผู้สำเร็จการศึกษาที่ต่างกัน โดยการประเมินของ
หัวหน้างานในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ ด้านความคิดสร้างสรรค์

สาขาวิชาของผู้สำเร็จการศึกษา	$\bar{X}$	สาขาวิชาของผู้สำเร็จการศึกษา		
		สาขาวิชาคอมพิวเตอร์	สาขาวิชาการบัญชี	สาขาวิชาการตลาด
		3.7655	3.4309	3.4018
สาขาวิชาคอมพิวเตอร์	3.7655		0.3345*	0.3636*
สาขาวิชาการบัญชี	3.4309			0.0291
สาขาวิชาการตลาด	3.4018			

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 13 พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาคอมพิวเตอร์มีค่าเฉลี่ยการประเมิน
คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชา
บริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ ด้านความคิดสร้างสรรค์ สูงกว่า
ผู้สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาบัญชี และสาขาวิชาการตลาด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 14 ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตร
วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจ
สมุทรปราการ ตามสาขาวิชาของผู้สำเร็จการศึกษาที่ต่างกัน โดยการประเมินของ
หัวหน้างานในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ ด้านความรู้และทักษะ

สาขาวิชาของผู้สำเร็จการศึกษา	$\bar{X}$	สาขาวิชาของผู้สำเร็จการศึกษา		
		สาขาวิชาคอมพิวเตอร์	สาขาวิชาการบัญชี	สาขาวิชาการตลาด
		3.8000	3.5629	3.5086
สาขาวิชาคอมพิวเตอร์	3.8000		0.2371*	0.2914*
สาขาวิชาการบัญชี	3.5629			0.0543
สาขาวิชาการตลาด	3.5086			

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 14 พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาคอมพิวเตอร์มีค่าเฉลี่ยการประเมิน
คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชา

บริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ ด้านความรู้และทักษะ สูงกว่า
ผู้สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาบัญชี และสาขาวิชาการตลาด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 15 ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตร
วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจ
สมุทรปราการ ตามสาขาวิชาของผู้สำเร็จการศึกษาที่ต่างกัน โดยการประเมินของ
หัวหน้างานในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

สาขาวิชาของผู้สำเร็จการศึกษา	$\bar{X}$	สาขาวิชาของผู้สำเร็จการศึกษา		
		สาขาวิชาคอมพิวเตอร์	สาขาวิชาการบัญชี	สาขาวิชาการตลาด
		3.8750	3.5000	3.4300
สาขาวิชาคอมพิวเตอร์	3.8750		0.3750*	0.4450*
สาขาวิชาการบัญชี	3.5000			0.0700
สาขาวิชาการตลาด	3.4300			

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 15 พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาคอมพิวเตอร์มีค่าเฉลี่ยการประเมิน
คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชา
บริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ สูงกว่า
ผู้สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาบัญชี และสาขาวิชาการตลาด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 16 ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตร
วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจ
สมุทรปราการ ตามสาขาวิชาของผู้สำเร็จการศึกษาที่ต่างกัน โดยการประเมินของ
หัวหน้างานในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ โดยรวม

สาขาวิชาของผู้สำเร็จการศึกษา	$\bar{X}$	สาขาวิชาของผู้สำเร็จการศึกษา		
		สาขาวิชาคอมพิวเตอร์	สาขาวิชาการบัญชี	สาขาวิชาการตลาด
		3.9021	3.6540	3.5979
สาขาวิชาคอมพิวเตอร์	3.9021		0.2481*	0.3042*
สาขาวิชาการบัญชี	3.6540			0.0561
สาขาวิชาการตลาด	3.5979			

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 16 พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทมีค่าเฉลี่ยการประเมินคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ โดยรวม สูงกว่าผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี และสาขาวิชาการตลาด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์เปรียบเทียบการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตามขนาดของสถานประกอบการเป็นรายข้อ ดังนี้

เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบเป็นรายข้อ ตามขนาดของสถานประกอบการ ได้แก่ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ผลปรากฏว่า ในคุณลักษณะความเป็นคนดี ด้านบุคลิกภาพ ไม่แตกต่างกันรายละเอียดปรากฏในตาราง 17 ของภาคผนวก ค

เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบเป็นรายข้อ ตามขนาดของสถานประกอบการ ได้แก่ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ผลปรากฏว่า ในคุณลักษณะความเป็นคนดี ด้านมนุษยสัมพันธ์ ในข้อ 2. รับฟังคำแนะนำ ดักเตือน และความคิดเห็นของผู้อื่นเมื่อทำงานบกพร่องหรือผิดพลาด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และในข้อ 1). มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีในการติดต่อกับผู้อื่น 3). ให้ความช่วยเหลือ และความร่วมมือแก่เพื่อนร่วมงานได้เป็นอย่างดี 4). มีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ดี 5). เป็นผู้ให้เกียรติ และยกย่องผู้บังคับบัญชา 6). เป็นผู้ให้เกียรติ และยกย่องเพื่อนร่วมงาน 7). สร้างบรรยากาศที่เป็นมิตร และความสัมพันธ์ที่ดีในการปฏิบัติงาน และ 8). เปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้ซักถามข้อข้องใจ ไม่แตกต่างกัน รายละเอียดปรากฏในตาราง 18 ของภาคผนวก ค

เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบเป็นรายข้อ ตามขนาดของสถานประกอบการ ได้แก่ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ผลปรากฏว่า ในคุณลักษณะความเป็นคนดี ด้านคุณธรรมจริยธรรม ในข้อ 2). ตั้งใจปฏิบัติงานตามกฎระเบียบข้อบังคับของหน่วยงาน และสั่งคมอย่างจริงจังไม่ถือเป็นเพียงหน้าที่ และ 10). ประพฤติตนอยู่ในศีลธรรมอันดีงาม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และในข้อ 1). มีความเสียสละ เวลาส่วนตัวเพื่อเข้าร่วมกิจกรรมทำประโยชน์ให้กับหน่วยงาน และสังคม 3). มีความมานะบากบั่น และอดทนต่อความลำบากในการปฏิบัติงาน 4). ไม่ทุจริตต่อหน้าที่เพื่อหาประโยชน์แก่ตนเอง และผู้อื่น 5). มีความตรงต่อเวลาในการปฏิบัติงาน 6). ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับทางวิชาชีพด้วยความเคร่งครัด 7). มีความซื่อสัตย์ต่อองค์กร ไม่นำความลับขององค์กรไปเปิดเผย 8). รู้จักใช้หลักการ เหตุผลในการตัดสินใจการปฏิบัติงาน และไม่ใช่ความรู้สึกของตนตัดสินใจ และ 9). มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ไม่แตกต่างกัน รายละเอียดปรากฏในตาราง 19 ของภาคผนวก ค

เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบเป็นรายข้อ ตามขนาดของสถานประกอบการ ได้แก่ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ผลปรากฏว่า ในคุณลักษณะความเป็นคนเก่ง ด้านความคิดสร้างสรรค์ ไม่แตกต่างกันรายละเอียดปรากฏในตาราง 20 ของภาคผนวก ค

เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบเป็นรายข้อ ตามขนาดของสถานประกอบการ ได้แก่ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ผลปรากฏว่า ในคุณลักษณะความเป็นคนเก่ง ด้านความรู้และทักษะ ในข้อ 2). มีความรู้และทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศ และสามารถสื่อสารได้อย่างถูกต้อง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และในข้อ 1). สามารถนำความรู้ทางวิชาการ ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสมและถูกต้อง 3). มีทักษะและความชำนาญในการใช้เครื่องใช้สำนักงานเป็นอย่างดี 4). มีทักษะในการปฏิบัติงานทางบริหารธุรกิจ 5). มีทักษะในการจัดระเบียบงาน และควบคุมงานอย่างมีประสิทธิภาพ 6). มีความสามารถแสวงหาความรู้ ข้อมูลใหม่ และปรับความรู้เดิมเข้ากับความรู้ใหม่ในการปฏิบัติงานในหน้าที่ได้เป็นอย่างดี และ 7). เรียนรู้งานใหม่ ๆ ได้รวดเร็ว ไม่แตกต่างกัน รายละเอียดปรากฏในตาราง 21 ของภาคผนวก ค

เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบเป็นรายข้อ ตามขนาดของสถานประกอบการ ได้แก่ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ผลปรากฏว่า ในคุณลักษณะความเป็นคนเก่ง ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ไม่แตกต่างกันรายละเอียดปรากฏในตาราง 22 ของภาคผนวก ค

การวิเคราะห์เปรียบเทียบการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตามสาขาวิชาของผู้สำเร็จการศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานประกอบการ เป็นรายข้อ ดังนี้

เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบเป็นรายข้อ ตามสาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการตลาด และสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ผลปรากฏว่า ในคุณลักษณะความเป็นคนดี ด้านบุคลิกภาพ ในข้อ 1). มีบุคลิกภาพที่แสดงออกเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่การทำงาน และ 9). สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างถูกต้อง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และในข้อ 2). มีการแต่งกายที่เหมาะสมกับกาลเทศะ 3). มีความกระฉับกระเฉงว่องไวในการปฏิบัติงาน 4). มีความอ่อนน้อมต่อบุคคลทั่วไป 5). มีความเชื่อมั่นในตนเอง 6). มีอารมณ์มั่นคง สามารถควบคุมตัวเองได้ 7). มีความกระตือรือร้น ตั้งตัวในการพัฒนางานของตนเอง อยู่ตลอดเวลา และ 8). มีความละเอียดสุขุม รอบคอบในการปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกัน รายละเอียดปรากฏในตาราง 23 ของภาคผนวก ค

เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบเป็นรายข้อ ตามสาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการตลาด และสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ผลปรากฏว่า ในคุณลักษณะความเป็นคนดี ด้านมนุษยสัมพันธ์ ในข้อ 5). เป็นผู้ให้เกียรติ และยกย่องผู้บังคับบัญชา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และในข้อ 1). มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีในการติดต่อกับผู้อื่น

2). รับฟังคำแนะนำ ดักเตือน และความคิดเห็นของผู้อื่นเมื่อทำงานบกพร่องหรือผิดพลาด 3). ให้ความช่วยเหลือ และความร่วมมือแก่เพื่อนร่วมงานได้เป็นอย่างดี 4). มีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ดี 6). เป็นผู้ให้เกียรติ และยกย่องเพื่อนร่วมงาน 7). สร้างบรรยากาศที่เป็นมิตรและความสามัคคีต่อกันในการปฏิบัติงาน และ 8). เปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้ซักถามข้อข้องใจ ไม่แตกต่างกันรายละเอียดปรากฏในตาราง 24 ของภาคผนวก ค

เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบเป็นรายข้อ ตามสาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการตลาด และสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ผลปรากฏว่า ในคุณลักษณะความเป็นคนดี ด้านคุณธรรมจริยธรรม ในข้อ 6). ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับทางวิชาชีพด้วยความเคร่งครัด 7). มีความซื่อสัตย์ต่อองค์กร ไม่นำความลับขององค์กรไปเปิดเผย 8). รู้จักใช้หลักการเหตุผลในการตัดสินใจการปฏิบัติงาน และไม่ใช่ความรู้สึกของตนตัดสินใจ แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และในข้อ 1). มีความเสียสละ เวลาส่วนตัวเพื่อเข้าร่วมกิจกรรมทำประโยชน์ให้กับหน่วยงาน และสังคม 2). ตั้งใจปฏิบัติงานตามกฎหมายระเบียบข้อบังคับของหน่วยงาน และสังคมอย่างจริงจังไม่ถือเป็นเพียงหน้าที่ 3). มีความมานะบากบั่น และอดทนต่อความลำบากในการปฏิบัติงาน 4). ไม่ทุจริตต่อหน้าที่เพื่อหาประโยชน์แก่ตนเอง และผู้อื่น 5). มีความตรงต่อเวลาในการปฏิบัติงาน 9). มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย และ 10). ประพฤติตนอยู่ในศีลธรรมอันดีงาม ไม่แตกต่างกันรายละเอียดปรากฏในตาราง 25 ของภาคผนวก ค

เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบเป็นรายข้อ ตามสาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการตลาด และสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ผลปรากฏว่า ในคุณลักษณะความเป็นคนเก่ง ด้านความคิดสร้างสรรค์ ในข้อ 4). มีความสนใจ และพัฒนาการทำงานอยู่เสมอ 7). สามารถวางแผนป้องกัน และแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม 8). มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะปฏิบัติงาน 9). นำหลักการวิธีการใหม่ ๆ มาใช้ในการปฏิบัติงาน 10). สามารถพิจารณาข้อผิดพลาด ชี้ถูก ชี้ผิด และให้แนวทางแก้ไขที่ถูกต้องได้ และ 11). มีการมองออกนอกกรอบ หรือนอกกรอบแนวปฏิบัติ กฎเกณฑ์เก่า ๆ เพื่อทำให้เกิดประโยชน์ในการทำงานสูงสุด แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และในข้อ 1). มีความคิดอย่างเป็นระบบเป็นขั้น เป็นตอน และยอมรับในความคิดใหม่ 2). เป็นผู้เสนอแนวความคิดแปลกใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน 3). มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ได้ หลายแง่หลายมุมอย่างพินิจพิจารณา 5). สามารถกำหนดเป้าหมาย พิจารณาทางเลือกที่ดีที่สุดในการปฏิบัติงาน และประเมินค่าผลดี ผลเสียที่จะเกิดขึ้น และ 6). ตระหนักถึงปัญหา และหาแนวทางแก้ไขได้อย่างเหมาะสม ไม่แตกต่างกันรายละเอียดปรากฏในตาราง 26 ของภาคผนวก ค

เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบเป็นรายข้อ ตามสาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการตลาด และสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ผลปรากฏว่า ในคุณลักษณะความเป็นคนเก่ง ด้านความรู้และทักษะ ในข้อ 1). สามารถนำความรู้ทางวิชาการไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน

ได้อย่างเหมาะสม และถูกต้อง 2). มีความรู้และทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศ และสามารถสื่อสารได้อย่างถูกต้อง 6). มีความสามารถแสวงหาความรู้ ข้อมูลใหม่ และปรับความรู้เดิมเข้ากับความรู้ใหม่ในการปฏิบัติงานในหน้าที่ได้เป็นอย่างดี และ 7). เรียนรู้งานใหม่ ๆ ได้รวดเร็ว แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และในข้อ 3). มีทักษะและความชำนาญในการใช้เครื่องใช้สำนักงานเป็นอย่างดี 4). มีทักษะในการปฏิบัติงานทางบริหารธุรกิจ และ 5). มีทักษะในการจัดระเบียบงาน และควบคุมงานอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่แตกต่างกันรายละเอียดปรากฏในตาราง 27 ของภาคผนวก ค

เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบเป็นรายข้อ ตามสาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการตลาด และสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ผลปรากฏว่า ในคุณลักษณะความเป็นคนเก่งด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ในข้อ 3). สามารถใช้ประโยชน์อีเล็กทรอนิกส์ (E-mail) ในการติดต่อสื่อสารได้ 4). พัฒนาการทำงานด้วยอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่ได้เหมาะสมกับงานที่ปฏิบัติ 5). มีความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ PC ได้เป็นอย่างดี และถูกต้อง 6). สามารถเลือกโปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้ เหมาะสมกับงานที่ปฏิบัติ 7). ดูแลบำรุงรักษา ปรับปรุงอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศในเบื้องต้นได้ 8). สามารถจัดเก็บสารสนเทศได้เป็นระบบและในการใช้สารสนเทศได้ถูกต้อง และรวดเร็ว 9). สามารถนำสารสนเทศมาใช้ในสถานประกอบการปฏิบัติงานได้ถูกต้องเหมาะสม 10). มีความสามารถในการสื่อสารด้านเทคโนโลยีได้อย่างถูกต้อง 11). มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้กับเพื่อนร่วมงานได้ดี และ 12). มีความสามารถในการใช้ Internet ในการหาข้อมูลที่เป็นประโยชน์กับงานได้ดี แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และในข้อ 1). สามารถใช้ฐานข้อมูลในการเก็บรายชื้อลูกค้าและ ผลิตภัณฑ์ และ 2). สามารถใช้โปรแกรมในการวิเคราะห์ และประมวลผลข้อมูลได้ ไม่แตกต่างกันรายละเอียดปรากฏในตาราง 28 ของภาคผนวก ค

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย 3 ประการ คือ ประการแรกเพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ จากโรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ ตามการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ ในคุณลักษณะความเป็นคนดี และคุณลักษณะความเป็นคนเก่ง ประการที่สองเพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ จากโรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ ตามการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ ในสาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการตลาด และสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ประการที่สามเพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ จากโรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ ตามการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตามขนาดของสถานประกอบการ และสาขาวิชาของผู้สำเร็จการศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ หัวหน้างานในสถานประกอบการ ที่มีผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ ปฏิบัติงานอยู่ในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 150 คน โดยแบ่งตามสาขาวิชา ดังนี้ สาขาวิชาการบัญชี จำนวน 50 คน สาขาวิชาการตลาด จำนวน 50 คน และสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ จำนวน 50 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ

แบบสอบถาม คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ ตามการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .96

การเก็บรวบรวมข้อมูล มีวิธีการ คือ

การรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามแก่หัวหน้างานในสถานประกอบการที่เป็นกลุ่มตัวอย่างและรับคืนด้วยตนเอง เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้ง 150 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS for Windows Version 10.0 ในการวิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่าสองกลุ่มขึ้นไป ใช้ค่าสถิติ F-test และในกรณีที่พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ใช้การทดสอบเป็นรายคู่ด้วย Scheffe's test

ผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า

1. ตามการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ เกี่ยวกับ คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ โดยแบ่งออกเป็น 2 คุณลักษณะ ดังนี้ 1).คุณลักษณะความเป็นคนดี ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และ 2).คุณลักษณะความเป็นคนเก่ง ได้แก่ ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านความรู้และทักษะ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า การประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ เกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านและรายข้อผลสรุปได้ดังนี้

1.1 ด้านบุคลิกภาพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาตามการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการเป็นรายข้อ โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า อยู่ในระดับมาก มีการแต่งกายที่เหมาะสมกับกาลเทศะ และมีความอ่อนน้อมต่อบุคคลทั่วไป เป็นการประเมินในระดับมาก รองลงมา ได้แก่ มีความกระฉับกระเฉงว่องไวในการปฏิบัติงาน มีความกระตือรือร้น ตั้งตัวในการพัฒนางานของตนเองอยู่ตลอดเวลา มีบุคลิกภาพที่แสดงออกเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่การ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความละเอียดสุขุม รอบคอบในการปฏิบัติงาน มีอารมณ์มั่นคง สามารถควบคุมตัวเองได้ และสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างถูกต้อง ตามลำดับ

1.2 ด้านมนุษยสัมพันธ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาตามการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการเป็นรายข้อโดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า อยู่ในระดับมาก การสร้างบรรยากาศที่เป็นมิตร และความสามัคคีต่อการในการปฏิบัติงาน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีในการติดต่อกับผู้อื่น มีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับผู้อื่น ได้ดี ให้ความช่วยเหลือและความร่วมมือแก่เพื่อนร่วมงานได้เป็นอย่างดี เป็นผู้ให้เกียรติและยกย่องผู้บังคับบัญชา รับฟังคำแนะนำ ดักเตือน และความคิดเห็นของผู้อื่นเมื่อทำงานบกพร่องหรือผิดพลาด เป็นผู้ให้เกียรติและยกย่องเพื่อนร่วมงาน และเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้ซักถามข้อข้องใจ ตามลำดับ

1.3 ด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาตามการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการเป็นรายข้อโดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า อยู่ในระดับมาก ไม่ทุจริตต่อหน้าที่เพื่อหาประโยชน์แก่ตนเองและผู้อื่น มีความตรงต่อเวลาในการปฏิบัติงาน มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ประพฤติตนอยู่ในศีลธรรมอันดีงาม มีความมานะบากบั่น และอดทนต่อความลำบากในการปฏิบัติงาน มีความซื่อสัตย์ต่อองค์กร ไม่นำความลับขององค์กรไปเปิดเผย ตั้งใจปฏิบัติงานตามกฎระเบียบ ข้อบังคับของหน่วยงาน และสังคมอย่างจริงจังไม่ถือเป็นเพียงหน้าที่ ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของตนเองด้วยความเคร่งครัด รู้จักใช้หลักการ และเหตุผลในการตัดสินใจในการปฏิบัติงานและไม่ใช้ความรู้สึกของตนตัดสินใจ และมีความเสียสละเวลาส่วนตัวเพื่อเข้าร่วมกิจกรรมทำประโยชน์ให้กับหน่วยงาน และสังคม ตามลำดับ

1.4 ด้านความคิดสร้างสรรค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาตามการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการเป็นรายข้อโดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า อยู่ในระดับมาก ตระหนักถึงปัญหาและหาแนวทางแก้ไขได้อย่างเหมาะสม มีความคิดอย่างเป็นระบบ เป็นขั้น เป็นตอนและยอมรับในความคิดใหม่ สามารถกำหนดเป้าหมาย พิจารณาทางเลือกที่ดีที่สุดในการปฏิบัติงานและประเมินค่าผลดีผลเสียที่จะเกิดขึ้น มีความสนใจ และพัฒนาการทำงานอยู่เสมอ มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะปฏิบัติงาน และสามารถวางแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม อยู่ในระดับปานกลาง นำหลักการวิธีการใหม่ ๆ มาใช้ในการปฏิบัติงาน สามารถพิจารณาข้อผิด ข้อถูก สรุปปัญหา และให้แนวทางแก้ไขที่ถูกต้องได้ มีการมองออกนอกกรอบ หรือนอกกรอบแนวปฏิบัติกฎเกณฑ์เก่าๆ เพื่อทำให้เกิดประโยชน์ในการทำงานสูงสุด เป็นผู้เสนอแนวความคิดแปลกใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน และมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ได้หลายแง่หลายมุมอย่างพินิจพิจารณา ตามลำดับ

1.5 ด้านความรู้และทักษะ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาตามการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการเป็นรายข้อโดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า อยู่ในระดับมาก เรียนรู้งานใหม่ ๆ ได้รวดเร็ว มีทักษะและความชำนาญในการใช้เครื่องใช้สำนักงานเป็นอย่างดี มีทักษะในการจัดระเบียบงาน และควบคุมงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีความสามารถแสวงหาความรู้ ข้อมูลใหม่และปรับความรู้เดิมเข้ากับความรู้ใหม่ในการปฏิบัติงานในหน้าที่ได้เป็นอย่างดีและมีทักษะในการปฏิบัติงานทางบริหารธุรกิจ อยู่ในระดับปานกลาง สามารถนำความรู้ทางวิชาการ ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสมและถูกต้อง และมีความรู้และทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศ และสามารถสื่อสารได้อย่างถูกต้องตามลำดับ

1.6 ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาตามการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการเป็นรายข้อโดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย

จากมากไปหาน้อย พบว่า อยู่ในระดับมาก สามารถเลือกโปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้เหมาะสมกับงานที่ปฏิบัติดูแลบำรุงรักษา ปรับปรุงอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศในเบื้องต้นได้ สามารถจัดเก็บสารสนเทศได้เป็นระบบ เรียกใช้สารสนเทศได้ถูกต้อง และรวดเร็ว มีความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ PC ได้เป็นอย่างดี และถูกต้อง สามารถนำสารสนเทศมาใช้ในการประกอบการปฏิบัติงานได้ถูกต้องเหมาะสม สามารถใช้ฐานข้อมูลในการเก็บรายชื้อลูกค้าและผลิตภัณฑ์ มีความสามารถในการสื่อสาร ด้านเทคโนโลยีได้อย่างถูกต้อง พัฒนาการทำงานด้วยอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่ได้เหมาะสมกับงานที่ปฏิบัติ มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้กับเพื่อนร่วมงานได้ดี และสามารถใช้โปรแกรมในการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลได้ อยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ ได้แก่ มีความสามารถในการใช้ Internet ในการหาข้อมูลที่เป็นประโยชน์กับงานได้ดี และสามารถใช้อีเมลในการติดต่อสื่อสารได้ ตามลำดับ

2. เปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ จำแนกตามขนาดของสถานประกอบการและสาขาวิชาของผู้สำเร็จการศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานประกอบการแตกต่างกันเมื่อพิจารณาในรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

2.1 การเปรียบเทียบการประเมินคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ ตามการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตามขนาดของสถานประกอบการ โดยแบ่งออกเป็น 2 คุณลักษณะ ดังนี้ 1).คุณลักษณะความเป็นคนดี ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และ 2).คุณลักษณะความเป็นคนเก่ง ได้แก่ ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านความรู้และทักษะ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ระหว่างสถานประกอบการขนาดเล็ก สถานประกอบการขนาดกลาง และสถานประกอบการขนาดใหญ่ พบว่า โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 1 ที่กำหนดไว้ว่า สถานประกอบการที่มีขนาดแตกต่างกัน ประเมินคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

2.2 การเปรียบเทียบการประเมินคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ ตามการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตามสาขาวิชาของผู้สำเร็จการศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานประกอบการ โดยแบ่งออกเป็น 2 คุณลักษณะ ดังนี้ 1).คุณลักษณะความเป็นคนดี ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และ 2).คุณลักษณะความเป็นคนเก่ง ได้แก่ ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านความรู้และทักษะ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ระหว่างสาขา

วิชาการบัญชี สาขาวิชาการตลาด และสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ พบว่า สาขาวิชาของผู้สำเร็จการศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานประกอบการที่แตกต่างกัน มีการประเมินคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาในด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านความรู้และทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และโดยรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านความรู้และทักษะ และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ มีการประเมินคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาสูงกว่าสาขาวิชาการบัญชี และสาขาวิชาการตลาด ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ 2 กำหนดไว้ว่า ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ ในสาขาวิชาของผู้สำเร็จการศึกษาที่แตกต่างกันถูกประเมินคุณลักษณะ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน ส่วนด้านบุคลิกภาพ และด้านมนุษยสัมพันธ์ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ ตามการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ จากแบบสอบถามปลายเปิด สรุปได้ดังนี้

3.1 ด้านบุคลิกภาพ มีการประเมินคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาในด้านนี้สรุปได้ดังนี้ คือ ให้ความเชื่อมั่นในตนเอง มีความอ่อนน้อมถ่อมตน เรียบร้อยสุภาพ มีความกระตือรือร้นในการทำงาน แต่งกายถูกต้องตามแบบฟอร์มของสถานประกอบการ ทุกอย่างหรือเหมาะสม พัฒนาตนเองให้ทันต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ไม่แสดงความก้าวร้าวต่อผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงานและบุคคลอื่น มีความคล่องตัวในการทำงานดี สามารถแก้ไขปัญหามาเฉพาะหน้าได้

3.2 ด้านมนุษยสัมพันธ์ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีในการติดต่อผู้อื่น ให้ความช่วยเหลือความร่วมมือแก่เพื่อนร่วมงาน สามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ดี สามารถทำงานกับเพื่อนร่วมงานได้ดี เชื่อฟังผู้บังคับบัญชา ติดต่อสื่อสารปฏิสัมพันธ์กับบุคคลภายนอกได้ดี เสียสละทำงาน เพื่อนร่วมงานไปไม่ว่าจะอยู่ในเหตุการณ์ระดับชั้น มีความเคารพต่อผู้บังคับบัญชา ยิ้มแย้มเสมอแม้มีปัญหา รู้จักใช้ความอดทน

3.3 ด้านคุณธรรมจริยธรรม ตั้งใจทำงานตามระเบียบข้อบังคับของหน่วยงาน มีความตรงต่อเวลาในการปฏิบัติงาน รับผิดชอบต่อหน้าที่ และครอบครัว มีความซื่อสัตย์ ไม่เอารัดเอาเปรียบเพื่อนร่วมงาน มีคุณธรรมไม่นำความลับของลูกค้าไปบอกคนอื่น ๆ ปฏิบัติงานด้วยความตรงไปตรงมา มีความอดทนต่อการทำงาน รู้จักการเสียสละเวลาส่วนตัวเพื่อเข้าร่วมกิจกรรมทำประโยชน์กับที่ทำงาน ไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนในปัญหาของตนเอง เป็นคนโอบอ้อมอารี ชอบช่วยเหลือผู้ที่ด้อยกว่า ประพฤติตนให้อยู่ในขอบเขตของกฎหมาย และศีลธรรม

3.4 ด้านความคิดสร้างสรรค์ มีความคิดอย่างเป็นระบบ ยอมรับในความคิดใหม่ สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะปฏิบัติงาน กล้าแสดงออก กล้าพูด กล้าแสดงความคิดเห็น สามารถจัดสถานที่ทำงานให้น่าทำงาน มีความคิดริเริ่มพัฒนางานของตนเอง รู้จักปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้น สร้างสรรค์งานที่รับผิดชอบให้มีคุณภาพ

3.5 ด้านความรู้และทักษะ สามารถนำความรู้ทางวิชาการไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน ปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวังในความปลอดภัย เรียนรู้งานใหม่ได้รวดเร็ว วางแผนงานที่ทำเป็นขั้นตอน มีทักษะในการจัดระเบียบ ควบคุมงานอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นคนที่ไม่หยุดนิ่งอยู่กับที่ พยายามที่จะหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ ภาษาอังกฤษต่างประเทศ มีการนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้ดี

3.6 ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ได้อย่างดี ถูกต้อง จัดเก็บข้อมูลต่าง ๆ ในหน่วยงานให้เป็นระบบ สามารถนำความรู้ด้านสารสนเทศมาใช้ได้อย่างรวดเร็วถูกต้อง เป็นคนทันเหตุการณ์ สามารถเผยแพร่ข่าวสารได้ ติดตามข่าวสารของเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นประจำ สามารถถ่ายทอดความรู้ทางด้านเทคโนโลยีให้กับเพื่อนร่วมงาน สามารถใช้โปรแกรมในการวิเคราะห์ ประมวลผลข้อมูลได้ สามารถเรียนรู้ปฏิบัติ และถ่ายทอดความรู้ในด้านอินเทอร์เน็ต, E-mail ได้อย่างดี

อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ ตามการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ โดยแบ่งออกเป็น 2 คุณลักษณะ ดังนี้ 1).คุณลักษณะความเป็นคนดี ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และ 2).คุณลักษณะความเป็นคนเก่ง ได้แก่ ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านความรู้และทักษะ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ จากแบบสอบถามและข้อเสนอแนะของหัวหน้างานในสถานประกอบการ มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ด้านบุคลิกภาพ หัวหน้างานในสถานประกอบการมีการประเมินคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ โดยรวมและรายด้าน มีการประเมินอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารสถานประกอบการ โดยการควบคุมดูแลให้พนักงานปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นไปตามจุดมุ่งหมายขององค์กรธุรกิจ คือให้ได้กำไรสูงสุดจากการดำเนินงาน ของสถานประกอบการจะต้องสร้างความประทับใจในการให้บริการลูกค้า ซึ่งสถานประกอบการเห็นว่าความสำเร็จของสถานประกอบการส่วนหนึ่งเกิดจากพนักงานมีบุคลิกภาพที่ดี โดยมีความรับผิดชอบในการทำงานให้บรรลุเป้าหมาย จึงให้ความสำคัญกับคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของบัญญัติ กุศลสถาพร และคนอื่น ๆ

(2532 : 38) ที่ได้ศึกษาเรื่องความต้องการคุณลักษณะของแรงงานภาคอุตสาหกรรมในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก โดยการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการธุรกิจ 43 คน ใน 3 จังหวัด คือ ระยอง ชลบุรี และฉะเชิงเทรา พบว่า ผู้ประกอบการธุรกิจทุกคนให้ความสำคัญต่อคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพอยู่ในระดับมาก เนื่องจากคุณลักษณะดังกล่าวเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกทั้งทางกิริยา ท่าทางและจิตใจ เป็นที่นิยมแก่ผู้พบเห็น เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานประกอบการ มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา อันดับแรก คือ บุคลิกภาพ เนื่องจากพนักงานจะต้องติดต่อประสานงานกับผู้อื่น สิ่งแรกที่ลูกค้าพบเห็นก็คือ บุคลิกภาพของพนักงานในสถานประกอบการนั่นเอง

2. ด้านมนุษยสัมพันธ์ หัวหน้างานในสถานประกอบการมีการประเมินคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ ตามการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ โดยรวมและรายด้าน มีการประเมินอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การบริหารสถานประกอบการ โดยการควบคุมดูแลให้พนักงานปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นไปตามจุดมุ่งหมายขององค์กรธุรกิจ คือให้ได้กำไรสูงสุดจากการดำเนินงาน ของสถานประกอบการจะต้องสร้างความประทับใจในการให้บริการลูกค้า ซึ่งสถานประกอบการเห็นว่าความสำเร็จของสถานประกอบการส่วนหนึ่งเกิดจากพนักงานมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี โดยมีความรับผิดชอบในการทำงานให้บรรลุเป้าหมาย จึงให้ความสำคัญกับคุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของบัญญัติ กุศลสถาพร และคนอื่น ๆ (2532 : 38) ที่ได้ศึกษาเรื่องความต้องการคุณลักษณะของแรงงานภาคอุตสาหกรรมในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก พบว่า มนุษยสัมพันธ์ในการติดต่อกับผู้อื่นเป็นสิ่งที่สำคัญ เนื่องจากการประกอบธุรกิจ พนักงานจะต้องมีความสามารถในการติดต่อประสานงานกับผู้อื่น เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ด้วยการประสานความร่วมมือทุกฝ่ายในองค์กรให้งานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ซึ่งผู้ประกอบการเห็นว่าความสำเร็จของธุรกิจส่วนหนึ่งเกิด จากความสามารถในการติดต่อประสานงานกับผู้ร่วมงานคนอื่น ๆ มนุษยสัมพันธ์จึงนับเป็นหัวใจสำคัญของการดำเนินธุรกิจ ในขณะที่งานวิจัยของ รัตมี แสงเจริญ (2532 : บทคัดย่อ) พบว่า ด้านมนุษยสัมพันธ์เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์มากที่สุด ของผู้จัดการฝ่ายบุคคลของ โรงแรมในกรุงเทพมหานคร และพัทยา เช่นเดียวกับ กองแผนงานกรมอาชีวศึกษา (2536 : 41) ที่เห็นว่าคุณลักษณะในด้านมนุษยสัมพันธ์เป็นคุณสมบัติที่สถานประกอบการต้องการอยู่ในระดับมาก จะเห็นว่าม้งานวิจัยของ มนัส ภาคภูมิ และคณะ (2535 : 21-25) ที่ชี้ให้เห็นว่าสถานประกอบการต้องการปรับปรุงคุณภาพของกำลังคนในด้านอาชีวศึกษาในเรื่องของมนุษยสัมพันธ์เช่นกัน

3. ด้านคุณธรรมจริยธรรม หัวหน้างานในสถานประกอบการมีการประเมิน

คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ ตามการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ โดยรวมและรายด้าน มีการประเมินอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานประกอบการต้องการพนักงานที่มีความซื่อสัตย์ เป็นคนดี มีคุณธรรมจริยธรรม และมีพฤติกรรมที่แสดงออกในทางที่ดี เช่น มีวินัย มีความเอื้อเฟื้อเกื้อกูล มีเหตุผล รู้หน้าที่ ซื่อสัตย์ พากเพียร ขยัน ประหยัด เคารพความคิดเห็นและสิทธิของผู้อื่น มีความเสียสละ รักษาสิ่งแวดล้อม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543 : 11) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า หัวหน้างานในสถานประกอบการมีการประเมินคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา อันดับแรก คือ ไม่ทุจริตต่อหน้าที่เพื่อหาประโยชน์แก่ตนเอง และผู้อื่น มีความตรงต่อเวลาในการปฏิบัติงาน มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย อาจเนื่องจาก หัวหน้างานของสถานประกอบการเมื่อประกอบธุรกิจก็ต้องการบริหารงานให้ได้ผลกำไรสูงสุด ในการปฏิบัติงานใด ๆ ก็ตามหากผู้ปฏิบัติงานหรือพนักงานขาดความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายย่อมก่อให้เกิดความเสียหายแก่งาน และหน่วยงาน ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการทำงานของหน่วยงาน หัวหน้างานของสถานประกอบการจึงต้องการพนักงานที่มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่การงานที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บัญญัติ กุศลสภามร และเพื่อน ๆ . (2532 : 88) ที่ได้ศึกษาเรื่องความต้องการคุณลักษณะของแรงงานภาคอุตสาหกรรมในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก พบว่าผู้ประกอบการธุรกิจทุกคนให้ความสำคัญต่อคุณลักษณะพิเศษของพนักงานที่มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่การงาน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ มังกร หริรักษ์. (2536 : 90) พบว่า สถานประกอบการขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีความต้องการผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ลำดับแรก คือ ด้านความรับผิดชอบ และความต้องการอันดับสุดท้าย คือ นำงานเร่งด่วนกลับไปทำที่บ้านอาจเนื่องมาจาก การทำงานบางอย่างผู้บริหารสถานประกอบการต้องการให้รักษาเป็นความลับ ซึ่งไม่ต้องการให้นำเอกสารกลับไปทำที่บ้าน นอกจากนั้นแล้ว การนำเอกสารต่าง ๆ ออกจากหน่วยงานหรือสถานประกอบการ เอกสารอาจเกิดการสูญหายได้

4. ด้านความคิดสร้างสรรค์ หัวหน้างานของสถานประกอบการมีการประเมิน

คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ ตามการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ โดยรวมและรายด้าน มีการประเมินอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ความคิดสร้างสรรค์เป็นกระบวนการทางสมองที่คิดในลักษณะอนินทรีย์ อันนำไปสู่การค้นพบ สิ่งแปลกใหม่ ด้วยการคิดดัดแปลง ประยุกต์ความคิดเดิมผสมผสานกันให้เกิดความคิดใหม่ ซึ่งรวมทั้งการประดิษฐ์ค้นพบสิ่งต่าง ๆ ตลอดจนวิธีการคิดทฤษฎีหลักการได้

สำเร็จ ความคิดสร้างสรรค์เกิดขึ้นได้มิใช่เพียงแต่คิดในสิ่งที่เป็นไปได้ หรือสิ่งที่เป็เหตุเป็นผล เพียงอย่างเดียวเท่านั้น หากแต่ความคิดจินตนาการก็เป็นสิ่งสำคัญยิ่ง ที่จะก่อให้เกิดความแปลกใหม่ แต่ต้องควบคู่กันไปกับความพยายามที่จะสร้างความคิดฝัน หรือจินตนาการให้เป็นไปได้ หรือที่เรียกว่า จินตนาการประยุกต์นั่นเอง จึงจะทำให้เกิดผลงานจากความคิดสร้างสรรค์ขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา (2537 : 5) ได้อธิบายเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์ จากแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ พบว่ามีจุดเน้นซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะที่ตรงกันอยู่ 3 ลักษณะ คือ 1).ความคิดสร้างสรรค์ต้องเป็นความคิดที่แปลกใหม่แตกต่างจากเดิม 2).ความคิดสร้างสรรค์มักเป็นการคิดที่มุ่งแก้ปัญหาเป็นสำคัญ และ 3).ความคิดสร้างสรรค์เป็นความคิดที่มีคุณค่าเป็นประโยชน์มิใช่คิดเพียงพรสรรค์เท่านั้น

5. ด้านความรู้และทักษะ หัวหน้างานในสถานประกอบการมีการประเมินคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ ตามการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ โดยรวมและรายด้าน มีการประเมินอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ราณี อมรินทร์รัตน์. (2542 : 48) กล่าวถึง ความรู้ (Knowledge) ที่จะต้องนำไปประยุกต์ใช้ให้ถูกต้องตามภาระหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ และรับผิดชอบ ได้แก่ ความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาอบรมในสถาบันการศึกษา ซึ่งอาจจะตรงกับงานที่ปฏิบัติอยู่หรือไม่ตรงทีเดียว แต่ก็อาจจะใช้ประยุกต์ให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานได้ และความรู้ที่เกิดจากประสบการณ์ทำงานที่ผ่านมามีเป็นขั้นพื้นฐานให้ประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้เช่นกัน และยังสอดคล้องกับ บัญญัติ กุศลสถาพร และคนอื่น ๆ (2532 : 29) ได้วิจัยเรื่องความต้องการคุณลักษณะของแรงงานภาคอุตสาหกรรม ในเขตพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก โดยการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการจำนวน 43 คน ซึ่งมีขนาดแตกต่างกันในเขตพื้นที่การอุตสาหกรรม 3 จังหวัด ได้แก่ ชลบุรี ระยอง และฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า ผู้ประกอบการทุกคนให้ความสำคัญต่อคุณลักษณะของลูกจ้าง เป็นอันดับแรกในด้านความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความอดทน ความขยันหมั่นเพียร ความตรงต่อเวลา สุขภาพแข็งแรง ความคล่องแคล่วว่องไว มีระเบียบวินัย ความรักความผูกพันในองค์กร มีน้ำใจโอบอ้อมอารีช่วยเหลือเกื้อกูล มีมนุษยสัมพันธ์ มีความฉลาด มีความคิดสร้างสรรค์ รักความสะอาด เชื่อมมั่นในตนเอง มีความชำนาญในเชิงวิชาชีพ มีความสามัคคี มีความเชื่อฟังผู้บังคับบัญชาตามลำดับ ส่วนด้านวิชาการ เป็นอันดับรอง เนื่องจากความรู้วิชาการทักษะเฉพาะตำแหน่งสามารถฝึกฝนอบรมได้ง่าย และสถานประกอบการต้องดำเนินการฝึกฝนอบรมอยู่แล้ว ส่วนคุณลักษณะพิเศษเป็นเรื่องปลูกฝังยาก และต้องใช้เวลาดังแต่เด็ก ทั้งนี้จากการติดตามและการศึกษาวิจัย ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ พบว่า นักศึกษาอาชีวศึกษาส่วนใหญ่ ยังไม่เป็นที่ถูกใจของนายจ้างในคุณสมบัติทั่วไป และความรู้พื้นฐานบางวิชา เช่น ภาษาต่างประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2537 :35) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กมล วุฒิสวัสดิ์ (2534 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา

งานวิจัยปัญหา และแนวโน้มความต้องการแรงงาน ช่างเทคนิคด้านอุตสาหกรรมที่มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยเทคนิคของเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ซึ่งพบว่าภาษาอังกฤษเป็นปัญหาในปัจจุบันที่สถานประกอบการส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า แรงงานอาชีวศึกษาส่วนใหญ่ยังขาดความสันทัดในเรื่องของภาษาต่างประเทศควรได้รับการฝึกฝนทักษะให้กับนักศึกษาในด้านนี้ให้มากขึ้นแต่ผลจากการวิจัยแสดงให้เห็นว่าผู้สำเร็จอาชีวศึกษาในสาขาบริหารธุรกิจเมื่ออยู่ในสถานประกอบการ จะทำหน้าที่ในด้านธุรการไม่ได้มีส่วนสำคัญในการติดต่อกับชาวต่างประเทศหรือได้ใช้ภาษาอังกฤษในการติดต่อกันแต่ประการใด จึงถูกประเมินอยู่ในระดับปานกลาง

6. ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ หัวหน้างานในสถานประกอบการมีการประเมิน

คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ ตามการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ โดยรวมและรายด้าน มีการประเมินอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจาก ความสามารถในการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ คือ การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ วัตถุประสงค์หลักในการดำเนินธุรกิจก็คือให้ได้รับกำไรสูงสุด และเสียค่าใช้จ่ายต่ำที่สุด ธุรกิจส่วนมากมักจะนำเอาคอมพิวเตอร์เข้ามาช่วยในการทำงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ คอมพิวเตอร์จึงเข้ามามีบทบาทโดยมุ่งที่จะสนองความต้องการของผู้ใช้ ซึ่งอาจเป็นทั้งระดับปฏิบัติการและผู้บริหาร ในส่วนงานเอกสารจะใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ช่วยจัดพิมพ์จดหมาย รายงานและเอกสารต่าง ๆ และสามารถจัดทำข่าวสารให้แก่ผู้บริหารเพื่อใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับงานต่าง ๆ ภายในธุรกิจ ดังนั้น เครื่องคอมพิวเตอร์จึงเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่สำคัญต่อการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ ทักมิณา สวานันท์และคณะ (2536 : 16) ซึ่งให้ทัศนะว่า เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง การรวบรวม และการจัดเก็บข้อมูลไว้อย่างมีระเบียบจนทำให้สามารถเรียกข้อมูล ประมวลผล วิเคราะห์ได้อย่างรวดเร็ว และผลที่ประมวลได้เหล่านั้น จะมีบทบาทเป็นอย่างมากในการช่วยให้เกิดการตัดสินใจ อาจกล่าวได้ว่า เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง เทคโนโลยีที่ใช้เพื่อการจัดหา ประมวล จัดเก็บ เรียกใช้ แลกเปลี่ยน หรือเผยแพร่สารสนเทศด้วยเทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์ หรือการนำข้อมูลสารสนเทศไปปฏิบัติตามเนื้อหาของข้อมูลนั้น ๆ เพื่อบรรลุเป้าหมายของผู้ใช้ ดังนั้นเทคโนโลยีสารสนเทศจึงประกอบด้วยเทคโนโลยีใหม่ ๆ หลายด้าน เช่น เทคโนโลยีด้านคอมพิวเตอร์ ซึ่งรวมถึง ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ ฐานข้อมูล เทคโนโลยี โทรคมนาคม ซึ่งรวมถึงเทคโนโลยีระบบสื่อสารทั้งแบบมีสาย และแบบไร้สาย ตลอดจนการสื่อสารในระบบ Multi-Media and Interactive System เทคโนโลยีด้านอิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ ซึ่งรวมถึงสารกึ่งตัวนำเส้นใยแก้วนำแสง โทรทัศน์ความคมชัดสูง (HDTV) ปัญญาประดิษฐ์ และ Office Automation เป็นต้น

ผลการเปรียบเทียบการประเมินคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ โดยแบ่งออกเป็น 2 คุณลักษณะ ดังนี้ 1).คุณลักษณะความเป็นคนดี ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และ 2).คุณลักษณะความเป็นคนเก่ง ได้แก่ ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านความรู้และทักษะ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยจำแนกตามขนาดของสถานประกอบการ และสาขาวิชาของผู้สำเร็จการศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ

1. หัวหน้างานในสถานประกอบการที่มีขนาดของสถานประกอบการต่างกัน มีการประเมินคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเพราะว่าไม่ว่าจะเป็นสถานประกอบการขนาดใดก็ตามหัวหน้างานมีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาใน 2 คุณลักษณะ ดังนี้ 1).คุณลักษณะความเป็นคนดี ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และ 2).คุณลักษณะความเป็นคนเก่ง ได้แก่ ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านความรู้และทักษะ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ไม่แตกต่างกัน หัวหน้างานในสถานประกอบการทุกขนาดต้องการพนักงานที่มีความรู้ ความสามารถปฏิบัติงานด้วยความรวดเร็ว และถูกต้อง

จะเห็นได้ว่าหัวหน้างานในสถานประกอบการทุกขนาดให้การประเมินตรงกันใน 2 คุณลักษณะไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ เจลิม นามเชียงใต้ (2532 : 50-55) ที่ได้ศึกษาความต้องการของสถานประกอบการต่อแรงงานก่อสร้าง พบว่า มีความต้องการคุณลักษณะในด้านประสบการณ์ ความรู้ ความสามารถ อยู่ในลำดับแรกก็น่าจะเป็นเพราะแรงงานทางด้านการก่อสร้างเป็นแรงงานที่เน้นในเรื่องของทักษะฝีมือและประสบการณ์ ไม่ใช่งานที่ต้องทำงานร่วมกับผู้อื่น ไม่มีความสามารถรับผิดชอบต่องานมากนัก ทำให้ผลวิจัยไม่สอดคล้องกันเช่นเดียวกับงานวิจัยของ จินตนา บุญบงการ และสุธรรม จิตรานูเคราะห์ (2532 : 5-6) ที่ศึกษาคุณลักษณะและไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ มังกร หริรักษ์ (2536 : 152) ที่ศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทช่างอุตสาหกรรมที่สถานประกอบการในเขตจังหวัดสมุทรปราการต้องการ พบว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาในสาขาวิชาช่างอุตสาหกรรมของสถานประกอบการที่มีขนาดแตกต่างกัน จะแตกต่างกัน นอกจากนั้นยังไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยดา ดิลกปรีชากุล (2535 : 265) ซึ่งศึกษาความต้องการกำลังคนด้านช่างเทคนิคของโรงงานอุตสาหกรรม โดยพบว่าโรงงานอุตสาหกรรมต่างประเภทกัน โรงงานที่มีการใช้เครื่องจักรกลอัตโนมัติระดับต่างกัน และโรงงานที่มีการจ้างงานต่างกัน มีความต้องการกำลังคนด้านช่างเทคนิคต่างกัน และคุณสมบัติบางประการต่างกันด้วย เช่น ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ การผ่านงานและการใช้คอมพิวเตอร์ ส่วนการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระหว่างผู้บริหาร ครู อาจารย์ และผู้จัดการสถานประกอบการของ มยุรี ชัยสวัสดิ์ (2538 : 162)

ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของผู้บริหารและครูอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษาและสถานประกอบการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า มีความต้องการคุณลักษณะที่แตกต่างกัน จะเห็นได้ว่างานวิจัยที่ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยในครั้งนี้ จะเป็นการวิจัยที่ศึกษาคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาช่างอุตสาหกรรม ไม่ว่าสถานประกอบการจะมีขนาดต่างกัน จะทำให้ความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ในสาขาวิชาช่างอุตสาหกรรมต่างกันไปด้วย ทำให้ผลการวิจัยไม่สอดคล้องเพราะผู้สำเร็จการศึกษาดังประเภทวิชา กัน ในขณะที่งานวิจัยที่ศึกษากับผู้สำเร็จอาชีวศึกษา ก็มีผลการวิจัยที่สอดคล้องกัน อาทิเช่นงานวิจัยของ อินทรา วัฒนนิมานนท์ (2535 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาความพึงพอใจของผู้ประกอบการใน จังหวัดชลบุรีต่อคุณสมบัติด้านต่าง ๆ ไม่แตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่าคุณลักษณะต่าง ๆ สำหรับผู้สำเร็จอาชีวศึกษา ไม่ว่าจะด้านใดก็ควรมีความสำคัญที่เท่าเทียมกันเพราะคุณลักษณะเป็น พฤติกรรมของมนุษย์ มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการบริหารจัดการเป็นตัวแปรสำคัญในการกำหนดความสำเร็จขององค์การหรือสถานประกอบการ

2. หัวหน้างานในสถานประกอบการที่มีผู้สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาของผู้สำเร็จการศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานประกอบการแตกต่างกัน มีการประเมินคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่า โดยหัวหน้างานของสถานประกอบการประเมิน ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านความรู้และทักษะ และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับด้านบุคลิกภาพ และด้านมนุษยสัมพันธ์ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สาขาวิชาของผู้สำเร็จการศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานประกอบการ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์มีการประเมินคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ โดยรวมสูงกว่า สาขาวิชาการบัญชี และสาขาวิชาการตลาด ซึ่งจะเห็นว่า ผู้สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ได้รับการประเมินที่สูงกว่า สาขาวิชาการบัญชี และสาขาวิชาการตลาด ทั้งนี้เนื่องมาจาก ผู้สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ ได้รับการอบรมสั่งสอน ได้รับประสบการณ์ในโรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการมากกว่า สาขาวิชาการบัญชี และสาขาวิชาการตลาด จึงทำให้ได้รับการพัฒนาความรู้ ความคิดจึงมีความสามารถมากกว่า ในการปฏิบัติงานตรงตามความต้องการของสถานประกอบการ นอกจากนั้นยังมีแนวคิดในการพัฒนาพนักงานให้เติบโตก้าวหน้าในองค์กร โดยใช้วิธีการฝึกอบรมเพื่อให้พนักงานมีความรู้เพิ่มเติม

ดนัย เทียมพุ่ม (2542 : 49)

คุณลักษณะที่หัวหน้างานในสถานประกอบการต้องการ ล้วนเป็นคุณลักษณะที่แสดงถึงคุณค่าของบุคคลเป็นประเด็นปัญหาในทางจิตวิทยา พัฒนาระบบองค์กรที่กลไกอื่น เช่น การทำงานเป็นกลุ่ม ความเชื่อใจ การแบ่งความรับผิดชอบ วิทยุย์ สิมะโชคดี (2537 : 97)

สถานประกอบการควรจะได้มีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ โดยมุ่งให้บุคลากรมีส่วนร่วมในกิจกรรมของหน่วยงาน มีความสำคัญต่อหน่วยงาน โดยการให้บุคลากรมีความรู้สึกว่าเขามีความสำคัญต่อความสำเร็จหน่วยงานหรือความล้มเหลวของหน่วยงาน อาจจัดให้มีการรับประทานอาหารร่วมกัน ทักษะร่วมกัน ประกอบกิจกรรมทางศาสนาด้วยกัน จัดการแข่งขันกีฬาทั้งภายในและภายนอกหน่วยงานเพื่อให้เกิดความรักความอบอุ่นของบุคลากรในหน่วยงาน ทำให้การปฏิบัติงานเป็นที่น่าสนใจยิ่งขึ้น เมธี ปิณฑานนท์ (2533 : 14)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลวิจัยไปใช้

ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ พบว่า หัวหน้างานในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ มีการประเมินคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การประเมินด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านบุคลิกภาพ ด้านความรู้และทักษะ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านความคิดสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมาก ซึ่งในการจัดการศึกษา ควรจัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระต่าง ๆ ดังกล่าวอย่างได้สัดส่วนสมดุลกันรวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกรายวิชาจัดการเรียนการสอนให้ ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ให้สอดคล้องกับการดำรงชีวิต โดยการบูรณาการ คุณธรรมจริยธรรม ในการเรียนการสอนให้ได้คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาดตรงตามต้องการ เป็นกำลังคนด้านบริหารธุรกิจที่มีคุณภาพตามมาตรฐานเข้าสู่ตลาดแรงงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการประเมินคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โดยแยกเป็นสาขาวิชาอื่น ได้แก่ สาขาวิชาเลขานุการ สาขาวิชาการโรงแรม และสาขาวิชาการท่องเที่ยว
2. ควรศึกษาคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามการประเมินของสถานประกอบการในเขตจังหวัดอื่น
3. ควรศึกษาความคิดเห็นของสถานประกอบการที่มีต่อการจัดการศึกษาประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ และโรงเรียนอื่น ๆ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมล วุฒิสวัสดิ์. (2534). รายงานการวิจัยปัญหาและแนวโน้มความต้องการแรงงานช่างเทคนิค
ด้านอุตสาหกรรมที่มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยเทคนิคในเขต
กรุงเทพและปริมณฑล. ปทุมธานี : วิทยาลัยเทคนิคปทุมธานี.
- กรมอาชีวศึกษา. (2530). บทสัมภาษณ์คนอย่างไรที่นายจ้างต้องการ. กรุงเทพฯ :
กองแผนงาน. กรมอาชีวศึกษา.
- (2531). การประชุมผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เรื่องความ
ต้องการกำลังคนในตลาดแรงงานธุรกิจอุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา.
กองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา.
- (2532). รายงานกรมอาชีวศึกษา 2522-2525. กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา.
- (2533, กรกฎาคม-ธันวาคม). สรุปผลการศึกษาค้นคว้าความต้องการแรงงานอาชีวศึกษา
สภาวะแรงงานอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา.
- (2538). สรุปรายงานวิจัยเรื่องประสิทธิภาพของการอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ :
กรมอาชีวศึกษา.
- (2539) รายงานนโยบายและมาตรการแผนพัฒนาอาชีวศึกษา ระยะที่ 8 (พ.ศ. 2540-
2544). กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา.
- (2540). หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ. 2540. กรุงเทพฯ :
กรมอาชีวศึกษา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2540). หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2540
ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- (2540). คู่มือการใช้ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อ เทคโนโลยี เครื่องมือวัด
และประเมินเพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมที่เน้นความมีวินัยและความเป็น
ประชาธิปไตย. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- (2544). รายงานการวิจัยเรื่องรูปแบบของการอาชีวศึกษากับการศึกษา.
กรุงเทพฯ : กองวิจัยการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- กรแก้ว อัจฉรวังษ์. (2537). การพัฒนาชุดการเรียนรายบุคคลเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพ
เลขานุการในสังคมสารสนเทศ. ปริญญาโท กศ.ด. (พัฒนศึกษาศาสตร์). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อุดมศึกษา.
- กิริติ บุญเจือ. (2519). จริยศาสตร์สำหรับผู้เริ่มเรียน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- กัลยา อุดมวิทิต. (2537, ตุลาคม-พฤศจิกายน). "เทคโนโลยีสารสนเทศ." *Information
Research*. ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ. 1(8) : 53.

- กัลยาณี สนิทสุวรรณ. (2542). ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ บุคลิกภาพ กับ การปฏิบัติงานของพนักงานกลุ่มธุรกิจโทรคมนาคมเครือเจริญโภคภัณฑ์. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (จิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. อัดสำเนา.
- การนิคมอุตสาหกรรม. (2538). นิคมอุตสาหกรรมบางพลี. การนิคมอุตสาหกรรม แห่งประเทศไทย. อัดสำเนา.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2544, พฤษภาคม-สิงหาคม). "แนวทางการสร้างความร่วมมือ ระหว่างสถาบันอาชีวศึกษากับสถานประกอบการ," วารสารสถาบันพัฒนาครู อาชีวศึกษา. 19(9) : 5-10.
- ไกรยุทธ์ ชีรณาคีรินทร์. (2536, มกราคม-มีนาคม). "จริยธรรมในแวดวงธุรกิจไทยและความ รับผิดชอบต่อสังคม," วารสารจุฬาลงกรณ์. 5(18) : 2
- โกวิท ประวาลพุกษ์. (2532). รูปแบบการสอนความคิด ค่านิยม จริยธรรม และทักษะ. กรุงเทพฯ : อัดสำเนา.
- โกวิท ประวาลพุกษ์ และ ภณิดา กุสกูล. (2532). เอกสารการสอนชุดจริยศึกษาหน่วยที่ 1. พิมพ์ครั้งที่ 4. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- โกวิท วรพิพัฒน์. (2529, กุมภาพันธ์). "อาชีวศึกษา-ทางที่มองเห็น," วารสารอาชีวศึกษา. 2(23) : 12
- คมคาย รอดลอยทุกข์. (2530). คนอย่างไรที่นายจ้างต้องการ. กรุงเทพฯ : พิมพ์วรรณการพิมพ์.
- करचित्त มาลัยวงศ์. (2535). เทคโนโลยีสารสนเทศ. กรุงเทพฯ : สารมวลชน.
- (2537, มกราคม-เมษายน). "มีอะไรอยู่ในสำนักงานอัตโนมัติ," สุโขทัยธรรมาธิราช. 7(1) : 43
- คู่มือครู. (2543). ธรรมนูญโรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ. สมุทรปราการ : โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ.
- จตุพร เฟิงชัย. (2533). สาระเกี่ยวกับบุคลิกภาพ. มหาสารคาม : ภาควิชาการแนะแนวและ จิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์.
- จิตรา มาตานุสรณ์. (2536). การศึกษาความต้องการใช้ผู้สำเร็จการศึกษา ระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ในตลาดแรงงาน กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อัดสำเนา.
- จินตนา บุญบงการ. (2544). จริยธรรมทางธุรกิจ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- จินตนา บุญบงการ และ สุธรรม จิตรานุเคราะห์. (2535, มิถุนายน). "สรุปผลการวิจัย : ลักษณะผู้ประกอบการอาชีพทำเรือ," จุฬาลงกรณ์ธุรกิจปริทัศน์. 9(33) : 5-6.

- จิรพร สิมาลา. (2535). "คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของแรงงานประเภทช่างอุตสาหกรรมที่สำเร็จจากวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่สถานประกอบการต้องการ," ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จุฬา บุรีภักดี. (2535). มนุษย์สัมพันธ์สำหรับครู. วิทยาลัยครูสวนสุนันทา. อุดลำนาค.
- จำเนียร จวงตระกูล. (2530). ลักษณะของลูกจ้างที่นายจ้างต้องการ. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- จันทนา แสนสุข. (2539). บทบาทเลขานุการตามทัศนะของผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานเลขานุการ. ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อุดลำนาค.
- ชัยวัฒน์ บุญดีวานนท์. (2533). ความต้องการของสถานประกอบการที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรธานี. อุดรธานี : ฝ่ายแผนงานและพัฒนาการศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรธานี.
- ไชย ณ พล. (2536). การบริหารด้วยระบบศรัทธาและจรรยาบรรณทางธุรกิจ. กรุงเทพฯ : เพรสมีเดีย จำกัด.
- ณรงค์ สมบัติใหม่. (2537). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของแรงงานประเภทอุตสาหกรรมที่โรงงานอุตสาหกรรมต้องการ : ศึกษาเฉพาะกรณีนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ(ลำพูน). วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (อุตสาหกรรมศึกษา). พิษณุโลก : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร. อุดลำนาค.
- ไทรวุฒิ นพรัตน์. (2534, มีนาคม). "ยุทธศาสตร์การวางแผนกำลังคน เพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ," วารสารธนาคารกรุงไทย. 5(57) : 26
- ดิน ปรัชญาพฤทธิ์. (2540). เอกสารการสอนชุดวิชาพฤติกรรมมนุษย์ในองค์การหน่วยที่ 1-7 สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- (2541). เอกสารการสอนชุดวิชาพฤติกรรมมนุษย์ในองค์การหน่วยที่ 8-15 สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ถาวร โชติชื่น. (2534, สิงหาคม). "บัณฑิตที่พึงประสงค์," นิตยสารผู้จัดการ. 17(846) : 19.
- ทองพูล บุญอึ้ง. (2539, กุมภาพันธ์-มีนาคม). "จากนโยบายรัฐบาลถึงการปฏิรูปการศึกษา," ข้าราชการครู. 16(3) : 20-21.
- ทักษิณา สวานานนท์, และคณะ. (2536). ไมโครคอมพิวเตอร์กับงานออฟฟิตอัตโนมัติ. กรุงเทพฯ : ไฮเทคพริ้นติ้ง.
- นิพนธ์ คันทะเสวี. (2528). มนุษย์เพื่อการพัฒนาสังคม. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.

- บรรจง ชูสกุลชาติ. (2532). "การศึกษาเพื่อไปสู่ความเป็นนิกส์," การศึกษาเพื่อความเป็นนิกส์.
กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา.
- บัญญัติ กุศลสถาพร, และคนอื่น ๆ. (2532). ความต้องการคุณลักษณะของแรงงาน
อุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก. ฉะเชิงเทรา : สำนักงานศึกษาธิการ
เขต 12.
- บุญเจือ ช่างต่อ. (2540). คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
(ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของสถานประกอบการ ในเขต
จังหวัดฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์ คอ.ม. (บริหารอาชีวศึกษา). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. อัดสำเนา.
- ประคอง วรรณสุต. (2542). สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประภาพร ระย้าเพชร. (2540). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของแรงงานประเภทวิชา
พาณิชยกรรมตามความต้องการของสถานประกอบการและหน่วยงานของรัฐบาลใน
จังหวัดมุกดาหาร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). มหาสารคาม :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- ประมวล เสนาฤทธิ์. (2530). "เมื่อนายจ้างเปิดใจมีอะไรให้คิดบ้าง," บทสัมภาษณ์คนอย่างไรที่
นายจ้างต้องการ. กรุงเทพฯ : พิมพ์วรรณการพิมพ์.
- ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา. (2533, กรกฎาคม). "บทสนทนาเกี่ยวกับการสอนให้คิด
นวัตกรรมทางการศึกษาเพื่อการพัฒนาการเรียนการสอน," เอกสารประกอบการประชุม
วิชาการ เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันสถาปนาคณะครุศาสตร์. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปิยดา ดิลกปรีชากุล. (2535). การศึกษาความต้องการกำลังคนด้านช่างเทคนิคของโรงงาน
อุตสาหกรรม. วิทยานิพนธ์. กศ.ม. (บริหารอาชีวศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ผุสดี รุมาคม. (2536). การบริหารธุรกิจขนาดย่อม. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ฟิลิกส์เซ็นเตอร์.
- พงศ์ หรดาล. (2531). เอกสารประกอบการสอน. กรุงเทพฯ : สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์.
- พยุศักดิ์ จันทรสุนทร. (2537, ธันวาคม). "สวช.เร่งรณรงค์คนไทยมีวินัย," เดลินิวส์. 10.
- พิสมัย พนาเวศน์. (2540). ความคิดเห็นด้านจริยธรรมทางธุรกิจของนักศึกษาบริหารธุรกิจ
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลในเขต
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์. กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- ไพฑูรย์ เจริญพันธุ์วงศ์. (2538). พฤติกรรมองค์กรและการบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ :
สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. (2533). ปรัชญาการศึกษาและปรัชญาการศึกษาของไทย. กรุงเทพฯ :
สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.

- ภิญโญ สาร. (2519). *หลักบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิชย์.
- มนัส ภาคภูมิ, และคณะ. (2535, เมษายน-พฤษภาคม). "โครงการวิจัยเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาการอาชีวและอุดมศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี," *ข่าวสารการวิจัยการศึกษา*. 13(7) : 21-25.
- มยุรี ชัยสวัสดิ์. (2538). *คุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของผู้บริหาร และครู-อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษาและสถานประกอบการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. วิทยานิพนธ์ คอ.ม. (บริหารอาชีวศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. อุดลำนเา.
- มังกร หริรักษ์. (2536). *คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ปวส. ประเภทช่างอุตสาหกรรมที่สถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการต้องการ*. วิทยานิพนธ์ คอ.ม. (บริหารอาชีวศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. อุดลำนเา.
- มานพ ทองใบ, และคนอื่น ๆ. (2534). *ความคิดเห็นของสถานประกอบการที่มีต่อการฝึกงานของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี*. ราชบุรี : ม.ป.พ.
- เมธี ปิลันธนานนท์. (2533). *การบริหารงานบุคคลในวงการศึกษา*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จักรสันติวงศ์.
- (2533). *การบริหารการอาชีวศึกษา*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ : นามมีบุ๊คส์พรินท์เคชั่นส์.
- ราณี อมรินทร์วัฒน์. (2542, กรกฎาคม-สิงหาคม). "การพัฒนาบุคลากรในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว," *วารสารศรีปทุม*. 2(1) : 44-52.
- รวีวรรณ ชินะตระกูล. (2536). *ความร่วมมือระหว่างสถานประกอบการ*. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ. (2540). *โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ*. (แผ่นพับ). สมุทรปราการ : โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ.
- (2545) *รายงานประจำปีการศึกษา 2545*. สมุทรปราการ : โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ.
- รัศมี แสนเจริญ. (2532). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหัวหน้างานตามทัศนะของผู้จัดการฝ่ายบุคคลของโรงแรมในกรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา*. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อุดลำนเา.
- ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. (2538). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

- วิชชุดา ไชยศิริมงคล. (2535, มกราคม-มีนาคม). "สำนักงานอัตโนมัติมิติใหม่ของการบริหารสำนักงาน," วิทยาศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 20(1) : 25
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2542). *พลังการเรียนรู้ในกระบวนทัศน์ใหม่*. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วินิจ เกตุขำ. (2535). *มนุษย์สัมพันธ์สำหรับผู้บริหารยุคใหม่*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ โอเดียนสโตร์.
- ศุภโรจน์ เดชะบรรเจิด. (2539). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของพนักงานบุคคลตามทัศนะของผู้บริหารระดับสูงและระดับกลางในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (จิตวิทยาอุตสาหกรรมขององค์การ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. อัดสำเนา.
- สงวน สุทธิเลิศอรุณ. (2543). *พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาคน*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ ทิพย์วิสุทธิ.
- สบสันต์ อุดกฤษฎ์. (2538, กุมภาพันธ์). "การเรียนรู้การสอนทางอาชีวศึกษา ในยุคโลกาวัตร์," *พัฒนาเทคนิคศึกษา*. 7(13) : 13-14.
- สมชาติ กิจยรรยง. (2536). *สร้างบริการสร้างความประทับใจ*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มิติน.
- สมพร เทพสิทธิ. (2544). *บทบาทของภาครัฐและเอกชนในการเสริมสร้างจริยธรรมทางธุรกิจ*. กรุงเทพฯ : สมาคมส่งเสริมแห่งชาติแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์. สมชายการพิมพ์.
- สรวิรัตน์ ดวงสุวรรณ. (2543). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของพนักงานแม่บ้านโรงแรมในภาคใต้*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (คหกรรมศาสตร์ศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. อัดสำเนา.
- สุขุม นวลสกุล. (2543). *พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาคน*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ทิพย์วิสุทธิ.
- สุปรีดา ลีเฉลิมวงศ์. (2543). *การศึกษาความต้องการของสถานประกอบการประเภทห้างสรรพสินค้าในเขตกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับความสามารถของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการตลาด*. วิทยานิพนธ์ คอ.ม. (บริหารอาชีวและเทคนิคศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. อัดสำเนา.
- สุภัททา ปิณฑะแพทย์. (2542). *พฤติกรรมมนุษย์และการพัฒนาคน*. สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา.
- สุนน อมรวิวัฒน์, และคณะ. (2542, มกราคม). "หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานในโลกทัศน์ใหม่," *วารสารวิชาการ*. กรุงเทพฯ : 2(1) : 12-16.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2530). *รายงานการวิจัยเรื่องรูปแบบของการอาชีวศึกษา สาขาอาชีวอุตสาหกรรม*. กรุงเทพฯ : สำนักงาน.

- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2545). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 – พ.ศ.2549). กรุงเทพฯ : สำนักงาน.
- สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรปราการ. (2546, มิถุนายน). สถานภาพผู้ประกอบการ. (เอกสารแสดงประเภทของอุตสาหกรรม). สมุทรปราการ : อัดสำเนา.
- สำนักงานสถิติจังหวัดสมุทรปราการ. (2546, กรกฎาคม-กันยายน). สรุปผลการสำรวจโครงการสำรวจภาวะการทำงานของประชากรจังหวัดสมุทรปราการ ไตรมาสที่ 3. สมุทรปราการ : สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร.
- แสงมณี แปลงพาณิชย์. (2534). ศึกษาความต้องการของสถานประกอบการที่มีต่อผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี. ชลบุรี : รายงานการวิจัยวิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี.
- โสภณ ชูพิกุลชัย. (2522). จิตวิทยาสังคมประยุกต์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- อาภา ถนัดช่วง. (2534). การแนะแนวกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์. กรุงเทพฯ : ธุรกิจการพิมพ์.
- อานนท์ สิมะกุลธร. (2534). “ยุทธศาสตร์เชิงรุกในตลาดการผลิตกำลังคนระดับกลาง,” รายงานการประชุมสัมมนาผู้บริหารการศึกษา. ระยอง : กรมอาชีวศึกษา.
- อารี พันธุ์มณี. (2545). ฝึกให้คิดเป็น คิดให้สร้างสรรค์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บริษัทไยใหม่ ศรีเอทีพี กรุ๊ป.
- (2544). จิตวิทยาการเรียนการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : ดันอ้อ 1999.
- อารี รังสินันท์. (2525). การสังเกตและการฝึกงานพฤติกรรมเด็ก. กรุงเทพฯ : จุฬินไทย.
- อารีรัตน์ สุดสาทวีวิทยกุล. (2528). คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา สาขาบริหารธุรกิจตามความต้องการของผู้ประกอบการในพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก. ปริญญาานิพนธ์ ศศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- เอกวิทย์ ณ ถลาง. (2539). “คำบรรยายเรื่องยุทธศาสตร์เชิงคุณภาพในการขยายปริมาณการผลิตบุคลากร,” การสัมมนาผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา.
- อุมาพร สุขสุเมธ. (2540). คุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของสถานประกอบการ ในเขตนิคมอุตสาหกรรมบางชัน. วิทยานิพนธ์ คอ.ม. (บริหารอาชีวศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. อัดสำเนา.
- Aronfredd, Joseph. (1970). *Altruism, Empathy and the condition of Positive Affect Conduct and Conscience*. New York : Academic Press.

- Ausubel, David P. (1965). *Ego Development and the Personality*. New York : Grusee and Stration, Inc.
- Best, John W. (1970). *Research in Education*. New Jersey : Prentice Hall Inc., 1970.
- Bloom, S.B. (1976). *Psychology Applied to Teaching*. Boston : Houghton Mifflin.
- Cooper, Cary L. (1991). *Industrial and Organization Psychology*. Volume II. New York : New York University Press.
- Cowan, William. (1984). *Earl Assessing Employer-Employee Satisfaction with Training at Canadian Valley Area Canada*. Oklahoma University.
- Cropley, A.J. (1970). *S-R Psychology and Cognitive Psychology in P.E.* Vernon, ed. Creativity Harmondsworth Penguin Book Ltd.,.
- Dubrin, A.t. (1981). "A Job Oriented approach," *Human Relations*. Virginia : Reston Publishing.
- Eysenck, H.J. (1970). *The Structure of human personality*. 3rd ed. London : Methuen.
- Free, Ruth Elaine Miears. (1984, April). "Employer Perceptions of Job Performance of Vocational Pre-Employment Labaratory Education Granduates and Vocational Cooperation Granduates," *Dissertation Abstracts International*. 44(3) : 3040-A.
- Good, Carter V. (1973). *Dictionary of Education*. New York : Mc. Graw – Hill Company.
- Good, E.V. (1964). *Dicitonary of education*. 2nd ed. New York : McGraw-Hill Book Co.
- Gryton, Theodore. (1969). The Identification of Executive Potentia IW. *Personnel Journal*. 33(11) : 365-369.
- Hjelle, Larry A. and Ziegler, Daniel J. (1992). *Personality Theories Basic Assumptions, Resarch, and Applications*. New York : McGraw-Hill, Inc.
- Hodgetts, Richard M. (1993). *Modern Human Relations at Work*. America : The Dryden Press Harcorut Brace.
- Mclaughlin, Robert Lee. (1978, May). "Identifying Leadership Competencies for Vocational Secondary School Founth in Trade and Industrial Program in Washington State," *Dissertation Abstracts International*. 38 : 5423-A.
- Simon, J.A. and Irwin, D.B. (1978). *Psychology the Search for Understanding*. St Paul : West Publishing Company.
- Tinbergen, J H.C. (1965, November). "A Planning Model of Education Requirements Economic Development," *Economic Model of Education* 12(5) : 4 – 15.
- Weerstra, J.F. (1974). *Training for Employment in Thailand Report to Manpower Focusing in Thailand*. Bangkok : ARTER.

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

ศึกษาคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ

ตามการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ ตามการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ โดยแบ่งออกเป็น 2 คุณลักษณะ ดังนี้ คุณลักษณะความเป็นคนดี ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และคุณลักษณะความเป็นคนเก่ง ได้แก่ ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านความรู้และทักษะ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และให้คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ ตรงการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ จึงขอความอนุเคราะห์ให้ท่านตอบคำถามตามความเป็นจริงเพื่อประโยชน์ต่อการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนต่อไป

2. แบบสอบถามมีทั้งหมด 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ ตามการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ เป็นแบบสอบถามแบบประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 1 แบบสำรวจสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ หน้าข้อความตรงกับความเป็นจริง
เกี่ยวกับตัวท่านมากที่สุด

1. ขนาดของสถานประกอบการ

- ☐ 1. สถานประกอบการขนาดเล็ก หมายถึง สถานประกอบการที่มีจำนวน
แรงงานต่ำกว่า 100 คน
- ☐ 2. สถานประกอบการขนาดกลาง หมายถึง สถานประกอบการที่มีจำนวน
แรงงานระหว่าง 100 - 300 คน
- ☐ 3. สถานประกอบการขนาดใหญ่ หมายถึง สถานประกอบการที่มีจำนวน
แรงงานมากกว่า 300 คน

**2. สาขาวิชาของผู้สำเร็จการศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานประกอบการ ในเขตจังหวัด
สมุทรปราการ โดยจำแนกเป็น 3 สาขาวิชา ดังนี้**

- ☐ 1. สาขาวิชาการบัญชี
- ☐ 2. สาขาวิชาการตลาด
- ☐ 3. สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการศึกษาคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ ตามการ
ประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ เป็นแบบสอบถาม
ประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของท่านว่า
คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภท
วิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ มีคุณลักษณะอยู่ในระดับ
การประเมินระดับใด โดยมีน้ำหนักคะแนน ดังนี้

ระดับการประเมิน มากที่สุด	ให้คะแนน	5	คะแนน
ระดับการประเมิน มาก	ให้คะแนน	4	คะแนน
ระดับการประเมิน ปานกลาง	ให้คะแนน	3	คะแนน
ระดับการประเมิน น้อย	ให้คะแนน	2	คะแนน
ระดับการประเมิน น้อยที่สุด	ให้คะแนน	1	คะแนน

ข้อที่	คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ	ระดับการประเมินของ หัวหน้างานในสถานประกอบการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	คุณลักษณะความเป็นคนดี ด้านบุคลิกภาพ มีบุคลิกภาพที่แสดงออกเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ การทำงาน					
	2. มีการแต่งกายที่เหมาะสมกับกาลเทศะ					
	3. มีความกระฉับกระเฉงว่องไวในการปฏิบัติงาน					
	4. มีความอ่อนน้อมต่อบุคคลทั่วไป					
	5. มีความเชื่อมั่นในตนเอง					
	6. มีอารมณ์มั่นคง สามารถควบคุมตัวเองได้					
	7. มีความกระตือรือร้น ตั้งตัวในการพัฒนางานของตนเอง อยู่ตลอดเวลา					
	8. มีความละเอียดรอบคอบในการปฏิบัติงาน					
	9. สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างถูกต้อง					
10.	ด้านมนุษยสัมพันธ์ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีในการติดต่อกับผู้อื่น					
	11. รับฟังคำแนะนำ ตักเตือน และความคิดเห็นของผู้อื่น เมื่อทำงานบกพร่องหรือผิดพลาด					
	12. ให้ความช่วยเหลือ และความร่วมมือแก่เพื่อนร่วมงานได้ เป็นอย่างดี					
	13. มีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ดี					
	14. เป็นผู้ให้เกียรติ และยกย่องผู้บังคับบัญชา					
	15. เป็นผู้ให้เกียรติ และยกย่องเพื่อนร่วมงาน					
	16. สร้างบรรยากาศที่เป็นมิตร และความสามัคคีต่อกันใน การปฏิบัติงาน					
	17. เปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้ซักถามข้อข้องใจ					

ข้อที่	คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ	ระดับการประเมินของ หัวหน้างานในสถานประกอบการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
18.	ด้านคุณธรรมจริยธรรม มีความเสียสละ เวลาส่วนตัวเพื่อเข้าร่วมกิจกรรมทำ ประโยชน์ให้กับหน่วยงาน และสังคม					
19.	ตั้งใจปฏิบัติงานตามกฎหมายระเบียบข้อบังคับของหน่วยงาน และสังคมอย่างจริงจังไม่ถือเป็นเพียงหน้าที่					
20.	มีความมานะบากบั่น และอดทนต่อความลำบากในการ ปฏิบัติงาน					
21.	ไม่ทุจริตต่อหน้าที่เพื่อหาประโยชน์แก่ตนเอง และผู้อื่น					
22.	มีความตรงต่อเวลาในการปฏิบัติงาน					
23.	ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับทางวิชาชีพด้วย ความเคร่งครัด					
24.	มีความซื่อสัตย์ต่อองค์กร ไม่นำความลับขององค์กรไป เปิดเผย					
25.	รู้จักใช้หลักการ เหตุผลในการตัดสินใจการปฏิบัติงาน และไม่ใช้ความรู้สึกของตนตัดสินใจ					
26.	มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย					
27.	ประพฤติตนอยู่ในศีลธรรมอันดีงาม					
28.	คุณลักษณะความเป็นคนเก่ง ด้านความคิดสร้างสรรค์ มีความคิดอย่างเป็นระบบ เป็นขั้น เป็นตอน และยอมรับ ในความคิดใหม่					
29.	เป็นผู้เสนอแนวความคิดแปลกใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อ หน่วยงาน					
30.	มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ได้หลายแง่ หลายมุม อย่างพินิจพิจารณา					
31.	มีความสนใจ และพัฒนาการทำงานอยู่เสมอ					
32.	สามารถกำหนดเป้าหมาย พิจารณาทางเลือกที่ดีที่สุดใน การปฏิบัติงาน และประเมินค่าผลดี ผลเสียที่จะเกิดขึ้น					
33.	ตระหนักถึงปัญหา และหาแนวทางแก้ไขได้อย่าง เหมาะสม					

ข้อที่	คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ	ระดับการประเมินของ หัวหน้างานในสถานประกอบการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
34.	สามารถวางแผนป้องกัน และแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม					
35.	มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะปฏิบัติงาน					
36.	นำหลักการวิธีการใหม่ ๆ มาใช้ในการปฏิบัติงาน					
37.	สามารถพิจารณาข้อผิด ข้อถูก สรุปปัญหา และให้แนวทางแก้ไขที่ถูกต้องได้					
38.	มีการมองออกนอกกรอบ หรือนอกกรอบแนวปฏิบัติ กฎเกณฑ์เก่าๆ เพื่อทำให้เกิดประโยชน์ในการทำงานสูงสุด					
39.	ด้านความรู้และทักษะ สามารถนำความรู้ทางวิชาการ ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม และถูกต้อง					
40.	มีความรู้และทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศ และสามารถสื่อสารได้อย่างถูกต้อง					
41.	มีทักษะและความชำนาญในการใช้เครื่องใช้สำนักงานเป็นอย่างดี					
42.	มีทักษะในการปฏิบัติงานทางบริหารธุรกิจ					
43.	มีทักษะในการจัดระเบียบงาน และควบคุมงานอย่างมีประสิทธิภาพ					
44.	มีความสามารถแสวงหาความรู้ ข้อมูลใหม่ และปรับความรู้เดิมเข้ากับความรู้ใหม่ในการปฏิบัติงานในหน้าที่ได้เป็นอย่างดี					
45.	เรียนรู้งานใหม่ ๆ ได้รวดเร็ว					
46.	ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ สามารถใช้ฐานข้อมูลในการเก็บรายชื้อลูกค้า และผลิตภัณฑ์					
47.	สามารถใช้โปรแกรมในการวิเคราะห์ และประมวลผลข้อมูลได้					

ข้อที่	คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ	ระดับการประเมินของ หัวหน้างานในสถานประกอบการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
48.	สามารถใช้ประโยชน์อีเล็คทรอนิกส์ (E-mail) ในการติดต่อสื่อสารได้					
49.	พัฒนาการทำงานด้วยอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่ได้เหมาะสมกับงานที่ปฏิบัติ					
50.	มีความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ PC ได้เป็นอย่างดีและถูกต้อง					
51.	สามารถเลือกโปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้เหมาะสมกับงานที่ปฏิบัติ					
52.	ดูแลบำรุงรักษา ปรับปรุงอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศในเบื้องต้นได้					
53.	สามารถจัดเก็บสารสนเทศได้เป็นระบบ เรียกใช้สารสนเทศได้ถูกต้อง และรวดเร็ว					
54.	สามารถนำสารสนเทศมาใช้ในการประกอบการปฏิบัติงานได้ถูกต้องเหมาะสม					
55.	มีความสามารถในการสื่อสารด้านเทคโนโลยีได้อย่างถูกต้อง					
56.	มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้กับเพื่อนร่วมงานได้ดี					
57.	มีความสามารถในการใช้ Internet ในการหาข้อมูลที่เป็นประโยชน์กับงานได้ดี					

ข้อเสนอแนะ (เพิ่มเติม)

1. คุณลักษณะความเป็นคนดี ของผู้ปฏิบัติงานที่ท่านต้องการในแต่ละด้าน

1.1 ด้านบุคลิกภาพ

.....

.....

.....

.....

1.2 ด้านมนุษยสัมพันธ์

.....

.....

.....

.....

1.3 ด้านคุณธรรมจริยธรรม

.....

.....

.....

.....

2. คุณลักษณะความเป็นคนเก่ง ของผู้ปฏิบัติงานที่ท่านต้องการในแต่ละด้าน

2.1 ด้านความคิดสร้างสรรค์

.....

.....

.....

.....

2.2 ด้านความรู้และทักษะ

.....

.....

.....

.....

2.3 ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

1. ดร. วิเชียร เกตุสิงห์
ที่ปรึกษาด้านวิจัยและประเมินผลการศึกษา
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ
2. ดร. มารศรี สุธานี
อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. นางสลีนา วงศ์วิริยะ
ผู้อำนวยการกองโรงเรียนอาชีวศึกษา
กองโรงเรียนอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
4. นายสุรเทพ ดั้นประเสริฐ
ผู้อำนวยการบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริม
การศึกษาเอกชน สำนักงานปลัดกระทรวง
กระทรวงศึกษาธิการ
5. นายบัญชา เกิดมณี
นายกสมาคมโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน
แห่งประเทศไทย

ภาคผนวก ค

1. ตารางการวิเคราะห์เปรียบเทียบการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตามขนาดของสถานประกอบการ เป็นรายข้อ
2. ตารางการวิเคราะห์เปรียบเทียบการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตามสาขาวิชาของผู้สำเร็จการศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานประกอบการ เป็นรายข้อ

ตาราง 17 การวิเคราะห์เปรียบเทียบการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการเขต
จังหวัดสมุทรปราการ คุณลักษณะความเป็นคนดี ด้านบุคลิกภาพ จำแนกตามขนาดของ
สถานประกอบการ

การประเมินของสถานประกอบการ	แหล่งความแปรปรวน	Df	SS	MS	F
ด้านบุคลิกภาพ					
1. มีบุคลิกภาพที่แสดงออกเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่การทำงาน	ระหว่างกลุ่ม	2	.031	.016	.034
	ภายในกลุ่ม	147	67.709	.461	
	รวม	149	67.740		
2. มีการแต่งกายที่เหมาะสมกับกาลเทศะ	ระหว่างกลุ่ม	2	.499	.249	.528
	ภายในกลุ่ม	147	69.395	.472	
	รวม	149	69.893		
3. มีความกระฉับกระเฉงว่องไวในการปฏิบัติงาน	ระหว่างกลุ่ม	2	.014	.007	.016
	ภายในกลุ่ม	147	66.659	.453	
	รวม	149	66.673		
4. มีความอ่อนน้อมต่อบุคคลทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	2	.280	.140	.318
	ภายในกลุ่ม	147	64.554	.439	
	รวม	149	64.833		
5. มีความเชื่อมั่นในตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	2	.674	.337	.732
	ภายในกลุ่ม	147	67.699	.461	
	รวม	149	68.373		
6. มีอารมณ์มั่นคง สามารถควบคุมตัวเองได้	ระหว่างกลุ่ม	2	2.622	1.311	2.173
	ภายในกลุ่ม	147	88.718	.604	
	รวม	149	91.340		
7. มีความกระตือรือร้น ตั้งตัวในการพัฒนางานของตนเองอยู่ตลอดเวลา	ระหว่างกลุ่ม	2	1.471	.736	1.474
	ภายในกลุ่ม	147	73.362	.499	
	รวม	149	74.833		
8. มีความละเอียดรอบคอบในการปฏิบัติงาน	ระหว่างกลุ่ม	2	.494	.247	.387
	ภายในกลุ่ม	147	93.779	.638	
	รวม	149	94.273		
9. สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างถูกต้อง	ระหว่างกลุ่ม	2	.395	.198	.387
	ภายในกลุ่ม	147	74.998	.510	
	รวม	149	75.393		

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 17 แสดงให้เห็นว่า สถานประกอบการที่มีขนาดต่างกันมีผลการประเมินคุณลักษณะความเป็นคนดี ด้านบุคลิกภาพ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 18 การวิเคราะห์เปรียบเทียบการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการเขต
จังหวัดสมุทรปราการ คุณลักษณะความเป็นคนดี ด้านมนุษยสัมพันธ์ จำแนกตามขนาดของ
สถานประกอบการ

การประเมินของสถานประกอบการ	แหล่งความแปรปรวน	Df	SS	MS	F
ด้านมนุษยสัมพันธ์					
1. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีในการติดต่อกับผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	2	.697	.349	.681
	ภายในกลุ่ม	147	75.276	.512	
	รวม	149	75.973		
2. รับฟังคำแนะนำ ดักเตือน และความคิดเห็น ของผู้อื่นเมื่อทำงานบกพร่องหรือผิดพลาด	ระหว่างกลุ่ม	2	3.588	1.794	3.632*
	ภายในกลุ่ม	147	72.606	.494	
	รวม	149	76.193		
3. ให้ความช่วยเหลือ และความร่วมมือแก่ เพื่อนร่วมงานได้เป็นอย่างดี	ระหว่างกลุ่ม	2	.120	.060	.128
	ภายในกลุ่ม	147	68.820	.468	
	รวม	149	68.940		
4. มีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับผู้อื่น ได้ดี	ระหว่างกลุ่ม	2	.268	.134	.260
	ภายในกลุ่ม	147	75.732	.515	
	รวม	149	76.000		
5. เป็นผู้ให้เกียรติ และยกย่องผู้บังคับบัญชา	ระหว่างกลุ่ม	2	.188	.094	.190
	ภายในกลุ่ม	147	72.486	.493	
	รวม	149	72.673		
6. เป็นผู้ให้เกียรติ และยกย่องเพื่อนร่วมงาน	ระหว่างกลุ่ม	2	.788	.394	.838
	ภายในกลุ่ม	147	69.106	.470	
	รวม	149	69.893		
7. สร้างบรรยากาศที่เป็นมิตร และความ สามัคคีต่อกันในการปฏิบัติงาน	ระหว่างกลุ่ม	2	.245	.122	.363
	ภายในกลุ่ม	147	49.515	.337	
	รวม	149	49.760		
8. เปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้ซักถามข้อข้องใจ	ระหว่างกลุ่ม	2	.031	.015	.023
	ภายในกลุ่ม	147	96.509	.657	
	รวม	149	96.540		

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 18 แสดงให้เห็นว่า สถานประกอบการที่มีขนาดต่างกัน มีผลการประเมิน
คุณลักษณะความเป็นคนดี ด้านมนุษยสัมพันธ์ ในข้อ 2. รับฟังคำแนะนำ ดักเตือน และความ
คิดเห็นของผู้อื่น เมื่อทำงานบกพร่องหรือผิดพลาดมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05

ตาราง 19 การวิเคราะห์เปรียบเทียบการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการเขต
จังหวัดสมุทรปราการ คุณลักษณะความเป็นคนดี ด้านคุณธรรมจริยธรรม จำแนกตามขนาด
ของสถานประกอบการ

การประเมินของสถานประกอบการ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านคุณธรรมจริยธรรม					
1. มีความเสียสละ เวลาส่วนตัวเพื่อเข้าร่วมกิจกรรมทำประโยชน์ให้กับหน่วยงาน และสังคม	ระหว่างกลุ่ม	2	.163	.082	.134
	ภายในกลุ่ม	147	89.497	.609	
	รวม	149	49.660		
2. ตั้งใจปฏิบัติงานตามกฎระเบียบข้อบังคับของหน่วยงาน และสังคมอย่างจริงจังไม่ถือเป็นเพียงหน้าที่	ระหว่างกลุ่ม	2	3.050	1.525	3.259*
	ภายในกลุ่ม	147	68.790	.468	
	รวม	149	71.840		
3. มีความมานะบากบั่น และอดทนต่อความลำบากในการปฏิบัติงาน	ระหว่างกลุ่ม	2	.031	.015	.027
	ภายในกลุ่ม	147	85.009	.578	
	รวม	149	85.040		
4. ไม่ทุจริตต่อหน้าที่เพื่อหาประโยชน์แก่ตนเองและผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	2	.083	.042	.069
	ภายในกลุ่ม	147	88.510	.602	
	รวม	149	88.593		
5. มีความตรงต่อเวลาในการปฏิบัติงาน	ระหว่างกลุ่ม	2	.463	.232	.464
	ภายในกลุ่ม	147	73.430	.500	
	รวม	149	73.893		
6. ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับทางวิชาชีพด้วยความเคร่งครัด	ระหว่างกลุ่ม	2	.529	.264	.480
	ภายในกลุ่ม	147	80.964	.551	
	รวม	149	81.493		
7. มีความซื่อสัตย์ต่อองค์กร ไม่นำความลับขององค์กรไปเปิดเผย	ระหว่างกลุ่ม	2	.306	.153	.234
	ภายในกลุ่ม	147	96.387	.656	
	รวม	149	96.693		
8. รู้จักใช้หลักการ เหตุผลในการตัดสินใจ การปฏิบัติงาน และไม่ใช้ความรู้สึกของตนตัดสินใจ	ระหว่างกลุ่ม	2	.165	.082	.149
	ภายในกลุ่ม	147	81.009	.551	
	รวม	149	81.173		
9. มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	ระหว่างกลุ่ม	2	.174	.087	.186
	ภายในกลุ่ม	147	68.766	.468	
	รวม	149	68.940		
10. ประพฤติตนอยู่ในศีลธรรมอันดีงาม	ระหว่างกลุ่ม	2	3.179	1.589	3.400*
	ภายในกลุ่ม	147	68.715	.467	
	รวม	149	71.893		

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 19 แสดงให้เห็นว่า สถานประกอบการที่มีขนาดต่างกัน มีผลการประเมินคุณลักษณะความเป็นคนดี ด้านคุณธรรมจริยธรรม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นในข้อ 2. ตั้งใจปฏิบัติงานตามกฎระเบียบข้อบังคับของหน่วยงาน และสังคมอย่างจริงจัง ไม่ถือเป็นเพียงหน้าที่ และข้อ 10. ประพฤติตนอยู่ในศีลธรรมอันดีงาม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 20 การวิเคราะห์เปรียบเทียบการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ คุณลักษณะความเป็นคนเก่ง ด้านความคิดสร้างสรรค์ จำแนกตามขนาดของสถานประกอบการ

การประเมินของสถานประกอบการ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านความคิดสร้างสรรค์					
1. มีความคิดอย่างเป็นระบบ เป็นขั้นเป็นตอน และยอมรับในความคิดใหม่	ระหว่างกลุ่ม	2	.108	.054	.121
	ภายในกลุ่ม	147	65.552	.446	
	รวม	149	65.660		
2. เป็นผู้เสนอแนวความคิดแปลกใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน	ระหว่างกลุ่ม	2	.431	.216	.425
	ภายในกลุ่ม	147	74.662	.508	
	รวม	149	75.093		
3. มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ได้หลายแง่หลายมุมอย่างพินิจพิจารณา	ระหว่างกลุ่ม	2	.279	.140	.258
	ภายในกลุ่ม	147	79.694	.542	
	รวม	149	79.973		
4. มีความสนใจ และพัฒนาการทำงานอยู่เสมอ	ระหว่างกลุ่ม	2	.672	.336	.546
	ภายในกลุ่ม	147	90.421	.615	
	รวม	149	91.093		
5. สามารถกำหนดเป้าหมาย พิจารณาทางเลือกที่ดีที่สุดในการปฏิบัติงาน และประเมินค่าผลดี ผลเสียที่จะเกิดขึ้น	ระหว่างกลุ่ม	2	.217	.108	.177
	ภายในกลุ่ม	147	89.757	.611	
	รวม	149	89.973		
6. ตระหนักถึงปัญหา และหาแนวทางแก้ไขได้อย่างเหมาะสม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.173	.587	1.278
	ภายในกลุ่ม	147	67.467	.459	
	รวม	149	68.640		
7. สามารถวางแผนป้องกัน และแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม	ระหว่างกลุ่ม	2	.409	.205	.739
	ภายในกลุ่ม	147	68.551	.466	
	รวม	149	68.960		
8. มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะปฏิบัติงาน	ระหว่างกลุ่ม	2	.887	.444	.778
	ภายในกลุ่ม	147	83.806	.570	
	รวม	149	84.693		

ตาราง 20 (ต่อ)

การประเมินของสถานประกอบการ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
9. นำหลักการวิธีการใหม่ ๆ มาใช้ในการปฏิบัติงาน	ระหว่างกลุ่ม	2	2.885	1.443	3.004
	ภายในกลุ่ม	147	70.608	.480	
	รวม	149	73.493		
10. สามารถพิจารณาข้อผิดพลาด ช้อถูก สรุปปัญหา และให้แนวทางแก้ไขที่ถูกต้องได้	ระหว่างกลุ่ม	2	.125	.063	.122
	ภายในกลุ่ม	147	75.315	.512	
	รวม	149	75.440		
11. มีการมองออกนอกกรอบ หรือนอกกรอบแนวปฏิบัติกฎเกณฑ์เก่าๆ เพื่อทำให้เกิดประโยชน์ใน การทำงานสูงสุด	ระหว่างกลุ่ม	2	.333	.166	.349
	ภายในกลุ่ม	147	70.041	.476	
	รวม	149	70.373		

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 20 แสดงให้เห็นว่า สถานประกอบการที่มีขนาดต่างกัน มีผลการประเมินคุณลักษณะความเป็นคนดี ด้านความคิดสร้างสรรค์ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 21 การวิเคราะห์เปรียบเทียบการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ คุณลักษณะความเป็นคนเก่ง ด้านความรู้และทักษะ จำแนกตามขนาดของสถานประกอบการ

การประเมินของสถานประกอบการ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านความรู้และทักษะ					
1. สามารถนำความรู้ทางวิชาการ ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม และถูกต้อง	ระหว่างกลุ่ม	2	2.877	1.439	2.028
	ภายในกลุ่ม	147	104.296	.709	
	รวม	149	107.173		
2. มีความรู้และทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศ และสามารถสื่อสารได้อย่างถูกต้อง	ระหว่างกลุ่ม	2	5.839	2.920	4.647*
	ภายในกลุ่ม	147	92.354	.628	
	รวม	149	98.193		
3. มีทักษะและความชำนาญในการใช้เครื่องใช้สำนักงานเป็นอย่างดี	ระหว่างกลุ่ม	2	.990	.495	.708
	ภายในกลุ่ม	147	102.803	.699	
	รวม	149	103.793		
4. มีทักษะในการปฏิบัติงานทางบริหารธุรกิจ	ระหว่างกลุ่ม	2	.535	.268	.733
	ภายในกลุ่ม	147	53.658	.365	
	รวม	149	54.193		

ตาราง 21 (ต่อ)

การประเมินของสถานประกอบการ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
5. มีทักษะในการจัดระเบียบงาน และควบคุมงานอย่างมีประสิทธิภาพ	ระหว่างกลุ่ม	2	.946	.473	1.053
	ภายในกลุ่ม	147	66.047	.449	
	รวม	149	66.993		
6. มีความสามารถแสวงหาความรู้ ข้อมูลใหม่ และปรับความรู้เดิมเข้ากับความรู้ใหม่ในการปฏิบัติงานในหน้าที่ได้เป็นอย่างดี	ระหว่างกลุ่ม	2	.023	.011	.027
	ภายในกลุ่ม	147	61.071	.415	
	รวม	149	61.093		
7. เรียนรู้งานใหม่ ๆ ได้รวดเร็ว	ระหว่างกลุ่ม	2	.477	.239	.543
	ภายในกลุ่ม	147	64.596	.439	
	รวม	149	65.073		

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 21 แสดงให้เห็นว่า สถานประกอบการที่มีขนาดต่างกัน มีผลการประเมินคุณลักษณะความเป็นคนเก่ง ด้านความรู้และทักษะ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นในข้อ 2). มีความรู้และทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศ และสามารถสื่อสารได้อย่างถูกต้อง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 22 การวิเคราะห์เปรียบเทียบการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ คุณลักษณะความเป็นคนเก่ง ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ จำแนกตามขนาดของสถานประกอบการ

การประเมินของสถานประกอบการ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ					
1. สามารถใช้ฐานข้อมูลในการเก็บรายชื่อลูกค้า และผลิตภัณฑ์	ระหว่างกลุ่ม	2	.574	.287	.623
	ภายในกลุ่ม	147	67.699	.461	
	รวม	149	68.273		
2. สามารถใช้โปรแกรมในการวิเคราะห์ และประมวลผลข้อมูลได้	ระหว่างกลุ่ม	2	1.002	.501	.963
	ภายในกลุ่ม	147	76.492	.520	
	รวม	149	77.493		
3. สามารถใช้ประณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) ในการติดต่อสื่อสารได้	ระหว่างกลุ่ม	2	.111	.056	.089
	ภายในกลุ่ม	147	92.162	.627	
	รวม	149	92.273		

ตาราง 22 (ต่อ)

การประเมินของสถานประกอบการ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
4. พัฒนาการดำเนินงานด้วยอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่ได้เหมาะสมกับงานที่ปฏิบัติ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.581	.790	1.363
	ภายในกลุ่ม	147	85.252	.580	
	รวม	149	86.833		
5. มีความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ PC ได้เป็นอย่างดี และถูกต้อง	ระหว่างกลุ่ม	2	.770	.385	.552
	ภายในกลุ่ม	147	102.563	.698	
	รวม	149	103.333		
6. สามารถเลือกโปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้เหมาะสมกับงานที่ปฏิบัติ	ระหว่างกลุ่ม	2	.807	.403	.742
	ภายในกลุ่ม	147	79.966	.544	
	รวม	149	80.773		
7. ดูแลบำรุงรักษา ปรับปรุงอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศในเบื้องต้นได้	ระหว่างกลุ่ม	2	.335	.167	.314
	ภายในกลุ่ม	147	78.498	.534	
	รวม	149	78.833		
8. สามารถจัดเก็บสารสนเทศได้เป็นระบบ เรียกใช้สารสนเทศได้ถูกต้อง และรวดเร็ว	ระหว่างกลุ่ม	2	.239	.120	.193
	ภายในกลุ่ม	147	91.261	.621	
	รวม	149	91.500		
9. สามารถนำสารสนเทศมาใช้ในสถานประกอบการปฏิบัติงานได้ถูกต้องเหมาะสม	ระหว่างกลุ่ม	2	.297	.148	.280
	ภายในกลุ่ม	147	77.977	.530	
	รวม	149	78.273		
10. มีความสามารถในการสื่อสารด้านเทคโนโลยีได้อย่างถูกต้อง	ระหว่างกลุ่ม	2	.336	.168	.364
	ภายในกลุ่ม	147	67.858	.462	
	รวม	149	68.193		
11. มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้กับเพื่อนร่วมงานได้ดี	ระหว่างกลุ่ม	2	.362	.181	.398
	ภายในกลุ่ม	147	66.812	.455	
	รวม	149	67.173		
12. มีความสามารถในการใช้ Internet ในการหาข้อมูลที่เป็นประโยชน์กับงานได้ดี	ระหว่างกลุ่ม	2	1.389	.694	.870
	ภายในกลุ่ม	147	117.304	.798	
	รวม	149	118.693		

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 22 แสดงให้เห็นว่า สถานประกอบการที่มีขนาดต่างกัน มีผลการประเมินคุณลักษณะความเป็นคนดี ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 23 การวิเคราะห์เปรียบเทียบการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการเขต
จังหวัดสมุทรปราการ คุณลักษณะความเป็นคนดี ด้านบุคลิกภาพ จำแนกตามสาขาวิชา
ของผู้สำเร็จการศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ

การประเมินของสถานประกอบการ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านบุคลิกภาพ					
1. มีบุคลิกภาพที่แสดงออกเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่การทำงาน	ระหว่างกลุ่ม	2	3.640	1.820	4.174*
	ภายในกลุ่ม	147	64.100	.436	
	รวม	149	67.740		
2. มีการแต่งกายที่เหมาะสมกับกาลเทศะ	ระหว่างกลุ่ม	2	.693	.347	.736
	ภายในกลุ่ม	147	69.200	.471	
	รวม	149	69.893		
3. มีความกระฉับกระเฉงว่องไวในการปฏิบัติงาน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.013	.507	1.134
	ภายในกลุ่ม	147	65.660	.447	
	รวม	149	66.673		
4. มีความอ่อนน้อมต่อบุคคลทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	2	.813	.407	.934
	ภายในกลุ่ม	147	64.020	.436	
	รวม	149	64.833		
5. มีความเชื่อมั่นในตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	2	.413	.207	.447
	ภายในกลุ่ม	147	67.960	.462	
	รวม	149	68.373		
6. มีอารมณ์มั่นคง สามารถควบคุมตัวเองได้	ระหว่างกลุ่ม	2	.280	.140	.226
	ภายในกลุ่ม	147	91.060	.619	
	รวม	149	91.340		
7. มีความกระตือรือร้น ตั้งตัวในการพัฒนางานของตนเองอยู่ตลอดเวลา	ระหว่างกลุ่ม	2	.093	.047	.092
	ภายในกลุ่ม	147	74.740	.508	
	รวม	149	74.833		
8. มีความละเอียดรอบคอบในการปฏิบัติงาน	ระหว่างกลุ่ม	2	2.413	1.207	1.931
	ภายในกลุ่ม	147	91.860	.625	
	รวม	149	94.273		
9. สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างถูกต้อง	ระหว่างกลุ่ม	2	4.893	2.447	5.102*
	ภายในกลุ่ม	147	70.500	.480	
	รวม	149	75.393		

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 23 แสดงให้เห็นว่า สาขาวิชาของผู้สำเร็จการศึกษต่างกัน มีผลการประเมินคุณลักษณะความเป็นคนดี ด้านบุคลิกภาพ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นใน

ข้อ 1).มีบุคลิกภาพที่แสดงออกเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่การทำงาน และข้อ 9).สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างถูกต้อง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 24 การวิเคราะห์เปรียบเทียบการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการเขต
จังหวัดสมุทรปราการคุณลักษณะความเป็นคนดี ด้านมนุษยสัมพันธ์ จำแนกตามสาขาวิชา
ของผู้สำเร็จการศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ

การประเมินของสถานประกอบการ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านมนุษยสัมพันธ์					
1. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีในการติดต่อกับผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	2	2.173	1.087	2.164
	ภายในกลุ่ม	147	73.800	.502	
	รวม	149	75.973		
2. รับฟังคำแนะนำ ดักเตือน และความคิดเห็น ของผู้อื่นเมื่อทำงานบกพร่องหรือผิดพลาด	ระหว่างกลุ่ม	2	1.373	.687	1.349
	ภายในกลุ่ม	147	74.820	.509	
	รวม	149	76.193		
3. ให้ความช่วยเหลือ และความร่วมมือแก่ เพื่อนร่วมงานได้เป็นอย่างดี	ระหว่างกลุ่ม	2	2.680	1.340	2.973
	ภายในกลุ่ม	147	66.260	.451	
	รวม	149	68.940		
4. มีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับผู้อื่น ได้ดี	ระหว่างกลุ่ม	2	.520	.260	.506
	ภายในกลุ่ม	147	75.480	.513	
	รวม	149	76.000		
5. เป็นผู้ให้เกียรติ และยกย่องผู้บังคับบัญชา	ระหว่างกลุ่ม	2	4.493	2.247	4.844*
	ภายในกลุ่ม	147	68.180	.464	
	รวม	149	72.673		
6. เป็นผู้ให้เกียรติ และยกย่องเพื่อนร่วมงาน	ระหว่างกลุ่ม	2	.653	.327	.694
	ภายในกลุ่ม	147	69.240	.471	
	รวม	149	69.893		
7. สร้างบรรยากาศที่เป็นมิตร และความ สามัคคีต่อกันในการปฏิบัติงาน	ระหว่างกลุ่ม	2	.040	.020	.059
	ภายในกลุ่ม	147	49.720	.338	
	รวม	149	49.760		
8. เปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้ซักถามข้อข้องใจ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.560	.780	1.207
	ภายในกลุ่ม	147	94.980	.646	
	รวม	149	96.540		

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 24 แสดงให้เห็นว่า สาขาวิชาของผู้สำเร็จการศึกษาต่างกัน มีผลการประเมิน
คุณลักษณะความเป็นคนดี ด้านมนุษยสัมพันธ์ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น

ในข้อ 5).เป็นผู้ให้เกียรติ และยกย่องผู้บังคับบัญชา มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 25 การวิเคราะห์เปรียบเทียบการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการเขต
จังหวัดสมุทรปราการ คุณลักษณะความเป็นคนดี ด้านคุณธรรมจริยธรรม จำแนกตามสาขา
วิชาของผู้สำเร็จการศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ

การประเมินของสถานประกอบการ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านคุณธรรมจริยธรรม					
1. มีความเสียสละ เวลาส่วนตัวเพื่อเข้าร่วม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.560	.780	1.301
กิจกรรมทำประโยชน์ให้กับหน่วยงาน	ภายในกลุ่ม	147	88.100	.599	
และสังคม	รวม	149	89.660		
2. ตั้งใจปฏิบัติงานตามกฎระเบียบข้อบังคับ	ระหว่างกลุ่ม	2	2.280	1.140	2.409
ของหน่วยงาน และสังคมอย่างจริงจังไม่ถือ	ภายในกลุ่ม	147	69.560	.473	
เป็นเพียงหน้าที่	รวม	149	71.840		
3. มีความมานะบากบั่น และอดทนต่อความ	ระหว่างกลุ่ม	2	2.080	1.040	1.843
ลำบากในการปฏิบัติงาน	ภายในกลุ่ม	147	82.960	.564	
	รวม	149	85.040		
4. ไม่ทุจริตต่อหน้าที่เพื่อหาประโยชน์แก่ตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	2	1.693	.847	1.432
และผู้อื่น	ภายในกลุ่ม	147	86.900	.591	
	รวม	149	88.593		
5. มีความตรงต่อเวลาในการปฏิบัติงาน	ระหว่างกลุ่ม	2	2.653	1.327	2.738
	ภายในกลุ่ม	147	71.240	.485	
	รวม	149	73.893		
6. ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับทาง	ระหว่างกลุ่ม	2	4.013	2.007	3.807*
วิชาชีพด้วยความเคร่งครัด	ภายในกลุ่ม	147	77.480	.527	
	รวม	149	81.493		
7. มีความซื่อสัตย์ต่อองค์กร ไม่นำความลับ	ระหว่างกลุ่ม	2	10.173	5.087	8.642*
ขององค์กรไปเปิดเผย	ภายในกลุ่ม	147	86.520	.589	
	รวม	149	96.693		
8. รู้จักใช้หลักการ เหตุผลในการตัดสินใจการ	ระหว่างกลุ่ม	2	3.613	1.807	3.424*
ปฏิบัติงาน และไม่ใช้ความรู้สึกของตน	ภายในกลุ่ม	147	77.560	.528	
ตัดสินใจ	รวม	149	81.173		
9. มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับ	ระหว่างกลุ่ม	2	2.280	1.140	2.514
มอบหมาย	ภายในกลุ่ม	147	66.660	.453	
	รวม	149	68.940		

ตาราง 25 (ต่อ)

การประเมินของสถานประกอบการ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
10. ประพฤติตนอยู่ในศีลธรรมอันดีงาม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.773	.887	1.859
	ภายในกลุ่ม	147	70.120	.477	
	รวม	149	71.893		

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 25 แสดงให้เห็นว่า สาขาวิชาของผู้สำเร็จการศึกษาต่างกัน มีผลการประเมินคุณลักษณะความเป็นคนดี ด้านคุณธรรมจริยธรรม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง ยกเว้นในข้อ 6). ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับทางวิชาชีพด้วยความเคร่งครัด 7). มีความซื่อสัตย์ต่อองค์กร ไม่นำความลับขององค์กรไปเปิดเผย 8). รู้จักใช้หลักการเหตุผลในการตัดสินใจการปฏิบัติงาน และไม่ใช่ความรู้สึกของตนตัดสินใจ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 26 การวิเคราะห์เปรียบเทียบการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ คุณลักษณะความเป็นคนเก่ง ด้านความคิดสร้างสรรค์ จำแนกตามสาขาวิชาของผู้สำเร็จการศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานประกอบการ เขตจังหวัดสมุทรปราการ

การประเมินของสถานประกอบการ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านความคิดสร้างสรรค์					
1. มีความคิดอย่างเป็นระบบ เป็นขั้น เป็นตอน และยอมรับในความคิดใหม่	ระหว่างกลุ่ม	2	.280	.140	.315
	ภายในกลุ่ม	147	65.380	.445	
	รวม	149	65.660		
2. เป็นผู้เสนอแนวความคิดแปลกใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.653	.827	1.655
	ภายในกลุ่ม	147	73.440	.500	
	รวม	149	75.093		
3. มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ได้หลายแง่หลายมุมอย่างพินิจพิจารณา	ระหว่างกลุ่ม	2	2.413	1.207	2.287
	ภายในกลุ่ม	147	77.560	.528	
	รวม	149	79.973		
4. มีความสนใจ และพัฒนาการทำงานอยู่เสมอ	ระหว่างกลุ่ม	2	10.493	5.247	9.569*
	ภายในกลุ่ม	147	80.600	.548	
	รวม	149	91.093		

ตาราง 26 (ต่อ)

การประเมินของสถานประกอบการ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
5. สามารถกำหนดเป้าหมาย พิจารณา ทางเลือกที่ดีที่สุดในการปฏิบัติงาน และ ประเมินค่าผลดี ผลเสียที่จะเกิดขึ้น	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	2 147 149	2.653 87.320 89.973	1.327 .594	2.233
6. ตระหนักถึงปัญหา และหาแนวทางแก้ไข ได้อย่างเหมาะสม	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	2 147 149	2.440 66.200 68.640	1.220 .450	2.709
7. สามารถวางแผนป้องกัน และแก้ไขปัญหา ได้อย่างเหมาะสม	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	2 147 149	5.320 63.640 68.960	2.660 .433	6.144*
8. มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ในขณะปฏิบัติงาน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	2 147 149	7.093 77.600 84.693	3.547 .528	6.719*
9. นำหลักการวิธีการใหม่ ๆ มาใช้ใน การปฏิบัติงาน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	2 147 149	8.013 64.480 73.493	4.007 .445	8.995*
10. สามารถพิจารณาข้อผิดพลาด สรุปปัญหา และให้แนวทางแก้ไขที่ถูกต้องได้	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	2 147 149	6.760 68.680 75.440	3.380 .467	7.234*
11. มีการมองออกนอกกรอบ หรือนอกกรอบ แนวปฏิบัติกฎเกณฑ์เก่าๆ เพื่อทำให้เกิด ประโยชน์ในการทำงานสูงสุด	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	2 147 149	5.973 64.400 70.373	2.987 .438	6.817*

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 26 แสดงให้เห็นว่า สาขาวิชาของผู้สำเร็จการศึกษาต่างกัน มีผลการประเมินคุณลักษณะความเป็นคนเก่ง ด้านความคิดสร้างสรรค์ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นในข้อ 4).มีความสนใจ และพัฒนาการทำงานอยู่เสมอ 7).สามารถวางแผนป้องกัน และแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างเหมาะสม 8).มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะปฏิบัติงาน 9).นำหลักการวิธีการใหม่ ๆ มาใช้ในการปฏิบัติงาน 10).สามารถพิจารณาข้อผิดพลาด ข้อบกพร่อง สรุปปัญหา และให้แนวทางแก้ไขที่ถูกต้องได้ และ 11).มีการมองออกนอกกรอบ หรือนอกกรอบแนวปฏิบัติกฎเกณฑ์เก่าๆ เพื่อทำให้เกิดประโยชน์ในการทำงานสูงสุด แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 27 การวิเคราะห์เปรียบเทียบการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการเขต
จังหวัดสมุทรปราการ คุณลักษณะความเป็นคนเก่ง ด้านความรู้และทักษะ จำแนกตามสาขา
วิชาของผู้สำเร็จการศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานประกอบการเขตจังหวัดสมุทรปราการ

การประเมินของสถานประกอบการ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านความรู้และทักษะ					
1. สามารถนำความรู้ทางวิชาการ ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม และถูกต้อง	ระหว่างกลุ่ม	2	5.053	2.527	3.637*
	ภายในกลุ่ม	147	102.120	.695	
	รวม	149	107.173		
2. มีความรู้และทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศ และสามารถสื่อสารได้อย่างถูกต้อง	ระหว่างกลุ่ม	2	7.093	3.547	5.723*
	ภายในกลุ่ม	147	91.100	.620	
	รวม	149	98.193		
3. มีทักษะและความชำนาญในการใช้เครื่องใช้สำนักงานเป็นอย่างดี	ระหว่างกลุ่ม	2	.093	.047	.066
	ภายในกลุ่ม	147	103.700	.705	
	รวม	149	103.793		
4. มีทักษะในการปฏิบัติงานทางบริหารธุรกิจ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.973	.987	2.777
	ภายในกลุ่ม	147	52.220	.355	
	รวม	149	54.193		
5. มีทักษะในการจัดระเบียบงาน และควบคุมงานอย่างมีประสิทธิภาพ	ระหว่างกลุ่ม	2	.573	.287	.634
	ภายในกลุ่ม	147	66.420	.452	
	รวม	149	66.993		
6. มีความสามารถแสวงหาความรู้ ข้อมูลใหม่ และปรับความรู้เดิมเข้ากับความรู้ใหม่ในการปฏิบัติงานในหน้าที่ได้เป็นอย่างดี	ระหว่างกลุ่ม	2	2.893	1.447	3.654*
	ภายในกลุ่ม	147	58.200	.396	
	รวม	149	61.093		
7. เรียนรู้งานใหม่ ๆ ได้รวดเร็ว	ระหว่างกลุ่ม	2	4.853	2.427	5.924*
	ภายในกลุ่ม	147	60.220	.410	
	รวม	149	65.073		

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 27 แสดงให้เห็นว่า สาขาวิชาของผู้สำเร็จการศึกษาดังกล่าว มีผลการประเมินคุณลักษณะความเป็นคนเก่ง ด้านความรู้และทักษะ ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นในข้อ 1). สามารถนำความรู้ทางวิชาการ ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม และถูกต้อง 2). มีความรู้และทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศ และสามารถสื่อสารได้อย่างถูกต้อง 6). มีความสามารถแสวงหาความรู้ ข้อมูลใหม่ และปรับความรู้เดิมเข้ากับความรู้ใหม่ในการปฏิบัติงานในหน้าที่ได้เป็นอย่างดี และ 7). เรียนรู้งานใหม่ ๆ ได้รวดเร็ว แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 28 การวิเคราะห์เปรียบเทียบการประเมินของหัวหน้างานในสถานประกอบการเขต
จังหวัดสมุทรปราการ คุณลักษณะความเป็นคนเก่ง ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ จำแนกตาม
สาขาวิชาของผู้สำเร็จการศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานประกอบการ เขตจังหวัด
สมุทรปราการ

การประเมินของสถานประกอบการ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ					
1. สามารถใช้ฐานข้อมูลในการเก็บรายชื่อลูกค้า และ ผลิตภัณฑ์	ระหว่างกลุ่ม	2	.173	.087	.187
	ภายในกลุ่ม	147	68.100	.463	
	รวม	149	68.273		
2. สามารถใช้โปรแกรมในการวิเคราะห์ และ ประมวลผลข้อมูลได้	ระหว่างกลุ่ม	2	1.773	.887	1.721
	ภายในกลุ่ม	147	75.720	.515	
	รวม	149	77.493		
3. สามารถใช้ประโยชน์อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) ในการติดต่อสื่อสารได้	ระหว่างกลุ่ม	2	5.813	2.907	4.942*
	ภายในกลุ่ม	147	86.460	.588	
	รวม	149	92.273		
4. พัฒนาการทำงานด้วยอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่ได้เหมาะสมกับงานที่ปฏิบัติ	ระหว่างกลุ่ม	2	4.973	2.487	4.465*
	ภายในกลุ่ม	147	81.860	.557	
	รวม	149	86.833		
5. มีความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ PC ได้เป็นอย่างดี และถูกต้อง	ระหว่างกลุ่ม	2	14.093	7.047	11.608*
	ภายในกลุ่ม	147	89.240	.607	
	รวม	149	103.333		
6. สามารถเลือกโปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้เหมาะสมกับงานที่ปฏิบัติ	ระหว่างกลุ่ม	2	8.013	4.007	8.095*
	ภายในกลุ่ม	147	72.760	.495	
	รวม	149	80.773		
7. ดูแลบำรุงรักษา ปรับปรุงอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศในเบื้องต้นได้	ระหว่างกลุ่ม	2	7.613	3.807	7.857*
	ภายในกลุ่ม	147	71.220	.484	
	รวม	149	78.833		
8. สามารถจัดเก็บสารสนเทศได้เป็นระบบ เรียกใช้สารสนเทศได้ถูกต้อง และรวดเร็ว	ระหว่างกลุ่ม	2	7.840	3.920	6.888*
	ภายในกลุ่ม	147	83.660	.569	
	รวม	149	91.500		
9. สามารถนำสารสนเทศมาใช้ในการ สถานประกอบการปฏิบัติงานได้ถูกต้อง เหมาะสม	ระหว่างกลุ่ม	2	4.093	2.047	4.056*
	ภายในกลุ่ม	147	74.180	.505	
	รวม	149	78.273		
10. มีความสามารถในการสื่อสารด้าน เทคโนโลยีได้อย่างถูกต้อง	ระหว่างกลุ่ม	2	4.813	2.407	5.582*
	ภายในกลุ่ม	147	63.380	.431	
	รวม	149	68.193		

ตาราง 28 (ต่อ)

การประเมินของสถานประกอบการ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
11. มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้กับเพื่อนร่วมงานได้ดี	ระหว่างกลุ่ม	2	5.453	2.727	6.494*
	ภายในกลุ่ม	147	61.720	.420	
	รวม	149	67.173		
12. มีความสามารถในการใช้ Internet ในการหาข้อมูลที่เป็นประโยชน์กับงานได้ดี	ระหว่างกลุ่ม	2	18.613	9.307	13.670*
	ภายในกลุ่ม	147	100.080	.681	
	รวม	149	118.693		

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 28 แสดงให้เห็นว่า สาขาวิชาของผู้สำเร็จการศึกษาต่างกัน มีผลการประเมินคุณลักษณะความเป็นคนเก่ง ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นในข้อ 1). สามารถใช้ฐานข้อมูลในการเก็บรายชื้อลูกค้า และผลิตภัณฑ์ และ 2). สามารถใช้โปรแกรมในการวิเคราะห์ และประมวลผลข้อมูลได้ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ประวัติผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ ชื่อสกุล	นางศรณยา แสงหิรัญ
วันเดือนปีเกิด	วันที่ 20 พฤศจิกายน 2500
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	2425 ซอยแสงตะวัน ถ.สุขุมวิท 97/1 แขวงบางจาก เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร 10260
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	รองผู้อำนวยการและครูใหญ่
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ 10540
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2516	มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเบญจมเทพอุทิศ จังหวัดเพชรบุรี
พ.ศ. 2520	ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง (ปกศ. สูง) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ วิทยาลัยครูเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี
พ.ศ. 2524	การศึกษาระดับบัณฑิต (กศ.บ.) วิชาเอก ชีววิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
พ.ศ. 2547	การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ